

رخدادهای موشکی
جلد اول

در آینه جراید و رسانه‌ها

جلد اول (۱-۲)

سال ۱۳۶۳-۱۳۶۵

مرکز حفظ و نشر آثار
فرماندهی موشکی
نیروی هوا فضای سپاه

عنوان و نام پدیدآور:

رخدادهای موشکی در آینه جراید و رسانه‌ها / انجمن پیشکسوتان سپاس.

مشخصات نشر: تهران: انجمن پیشکسوتان سپاس، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۴۸۶ ص.

شابک:-

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: رخداد های موشکی ایران و عراق

شناسه افزوده: انجمن پیشکسوتان سپاس

شناسه افزوده: مرکز حفظ و نشر آثار فرماندهی موشکی

نیروی هوا فضای سپاه

رده بندی کنگره:-

رده بندی دیویی:-

شماره کتابشناسی ملی:-

رخدادها موشکی در آینه جراید و رسانه‌ها

گردآوری و نشر: انجمن پیشکسوتان سپاس
ناظر پروژه: مرکز حفظ و نشر آثار فرماندهی موشکی
نیروی هوا فضای سپاه

مؤلف: زهرا توکلی و قاسم تاجیک
محقق: گروه پژوهش انجمن پیشکسوتان سپاس
ویراستار: زهرا توکلی
صفحه آرا: معصومه مقدومی
طرح جلد: مونا سمیاری

نوبت چاپ: اول / پاییز ۱۴۰۰

فهرست مطالب

حملات موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر قبل از اجرای آتش‌بس.....	۳۱
سفر هیئت ایرانی به سوریه و لیبی برای تهیه موشک.....	۴۲
علل خودداری خلبانان عراقی از حمله به جزیره خارک.....	۴۴
گزیده کتاب ((به‌سوی سرنوشت))، خاطرات آقای هاشمی رفسنجانی درباره جنگ ایران و عراق در سال ۱۳۶۳.....	۴۹
خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ درباره سیر پیشرفت موشکی ایران.....	۵۲
تحلیل کرم‌لین درباره تلاش کشورهای غربی برای ادامه جنگ ایران و عراق.....	۵۴
حمله عراق به نیروگاه بوشهر.....	۵۵
حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای ایران.....	۵۸
حمله مجدد موشکی و هوایی عراق به دزفول و چند شهر دیگر.....	۸۳
اولین حمله موشکی زمین‌به‌زمین جمهوری اسلامی ایران به شهرهای عراق.....	۸۹
شروع حملات موشکی ایران به بغداد.....	۹۷
دومین و سومین حمله موشکی ایران به بغداد.....	۱۲۴
چهارمین حمله موشکی ایران به بغداد.....	۱۴۳
حمله موشکی عراق به دزفول.....	۱۵۱
جنگ شهرها بین ایران و عراق.....	۱۶۱

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد.....	۱۸۸
حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای ایران.....	۱۹۸
انفجار در بغداد.....	۲۱۴
بازدید از اردوگاه‌های مهاجران جنگ تحمیلی در غرب کشور.....	۲۲۴
حملات موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر.....	۲۲۶
ادامه حملات موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر.....	۲۴۵
حملات مجدد موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر.....	۲۶۰
بررسی پرونده موشکی ایران.....	۲۷۶
اصابت موشک ایران به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد.....	۲۸۷
گزارش موشکی ایران.....	۲۸۹
گزارش روزنامه ساندی‌تایمز درباره ایران.....	۲۹۶
اعتراف عراق و خبرگزاری‌های خارجی به حمله موشکی ایران به بغداد.....	۲۹۷
اخبار مربوط به حمله موشکی ایران به بغداد.....	۳۰۰
بازدید از اردوگاه‌های مهاجران جنگ تحمیلی در غرب کشور.....	۳۰۲
حملات موشکی عراق به باختران و اسلام‌آباد غرب.....	۳۰۴
تأکید ایران بر انجام مقابله به مثل در مقابل حملات موشکی و هوایی عراق.....	۳۰۵
اطلاعیه ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران.....	۳۰۷
دیدار مشاور وزارت خارجه با وزیر مشاور در امور خارجی امارات عربی متحده.....	۳۰۸
اعتراف عراق به حمله موشکی ایران به بغداد.....	۳۱۰
بازتاب حمله موشکی ایران به بغداد.....	۳۱۱
اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی ایران به بغداد.....	۳۱۵
حمله موشکی ایران به عراق.....	۳۱۶

۳۷۷.....حمله موشکی تلافی جویانه ایران به کرکوک.....
 حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران به پالایشگاه دوره
 بغداد.....۳۸۱
 حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق
 در بغداد.....۴۰۲
 حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات
 عراق در بغداد.....۴۱۹
 حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق
 در بغداد.....۴۲۷
 حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در
 بغداد.....۴۳۳
 حمله موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر.....۴۴۴
 حملات متقابل ایران و عراق در ادامه جنگ شهرها.....۴۶۴
 استقرار موشک‌های ایران در تنگه هرمز.....۴۸۸

گزارش رادیوها و خبرگزاری‌های بین‌المللی از حمله موشکی ایران به
 بغداد.....۳۱۸
 گزارش انفجار آخرین حمله موشکی ایران به بغداد.....۳۲۲
 آخرین اخبار مربوط به حمله موشکی ایران به بغداد.....۳۲۴
 اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی ایران به بغداد.....۳۲۶
 اعتراف رژیم عراق به انفجار موشک در بغداد.....۳۲۹
 حمله موشکی عراق به باختران.....۳۳۰
 بازتاب حمله موشکی ایران به بغداد در خبرگزاری‌های خارجی.....۳۳۱
 حمله موشکی عراق به خرم‌آباد.....۳۳۵
 حمله موشکی عراق به شهرهای خوزستان.....۳۳۶
 حمله تلافی جویانه موشکی ایران به عراق.....۳۳۷
 حمله موشکی ایران به عراق.....۳۳۸
 اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی ایران.....۳۴۱
 حمله موشکی ایران به عراق.....۳۴۲
 حمله موشکی ایران اطلاعیه.....۳۴۴
 خرید موشک ، خبرگزاری کیودوی ژاپن.....۳۴۷
 خرید موشکی ایران ، روزنامه انگلیسی.....۳۴۹
 ساخت موشک ، اظهارات وزیر سپاه در سیمناز اهواز در بین
 دانش آموزان.....۳۵۰
 ادامه جنگ عراق و ایران و حملات موشکی و هوایی به شهرها.....۳۵۷
 ادامه حمله‌های موشکی و هوایی عراق و ایران.....۳۶۸
 حمله هوایی عراق به شهرهای ایران.....۳۷۲

به نام خدا

سخن مؤلف

عزیزان و گرامیان، با اهدای سلام و احترام؛

ضمن سپاس و قدردانی فراوان از این که ما را مورد لطف خود قرار داده و اثر پیش رو را مطالعه می‌فرمایید، به اطلاع می‌رساند، این اثر حاصل هزاران ساعت تلاش و کوشش تیم پژوهشی انجمن پیشکسوتان سپاس است که با جمع‌آوری و پالایش صدها هزار خبر، گزارش، سخنرانی و ... از منابع آشکار مختلف از جمله؛ روزنامه‌های موجود داخلی و خارجی و فضای مجازی مانند اینترنت، به لطف و یاری ایزد منان کتاب حاضر را تدوین و ارائه کرده‌اند تا باشد که مورد بهره‌برداری برای شما عزیزان و امور آموزشی و پژوهشی قرار گیرد. از اینرو، خواهشمند است قبل از بررسی مطالب کتاب، حتما موارد زیر را مطالعه بفرمایید.

با توجه به اینکه محتوای کتاب از منابع و طرق مختلف جمع‌آوری شده و گاهی برای تهیه یک خبر مجبور به ادغام چندین خبر یا سخنرانی یا اظهار نظر بوده‌ایم لازم است به این موارد توجه شود:

۱. کتاب حالت روزشمار نداشته و سعی شده است اخبار به صورت بسته‌های مرتبط با هم تهیه و ارائه شوند اما در هر بسته تلاش شده تا اخبار به ترتیب

تاریخ پشت سر هم قرار گیرند؛

۲. ماهیت اخبار هیچ تغییری نکرده و محتوای خبر همان محتوای اصلی آن

است؛

۳. با توجه به گذشت سال‌ها از انتشار اخبار و ترجمه‌های مختلف برخی از

خبرها، شکل و زبان نوشتاری خبر ممکن است با متن اصلی خبر یا خبرها

تفاوت داشته باشد اما در اصل و موضوع خبر تغییر ایجاد نشده است؛

۴. تیتیر خبرها با توجه به روند اخبار و به تشخیص مؤلف یا مؤلفان تهیه شده

و اکثر یا تمام آنها با تیتیرهای رسانه‌ها متفاوت است؛

۵. خبرها نسبت به موضوع و ارتباط آنها با یکدیگر پشت سر هم آمده‌اند؛ لذا

ممکن است منابع به ترتیب تاریخ انتشار اخبار قرار نگرفته باشند؛

۶. تا حد ممکن سعی شده منابع اخبار به ترتیب قرارگیری خبرها پشت سر

هم باشند؛

۷. با توجه به اینکه برای برخی از اخبار زمان‌های مختلفی ذکر شده بود، تاریخ

و ساعتی برای وقوع حادثه انتخاب شده که در بین خبرها بیشترین تکرار را

داشته است.

از اینکه با ارائه نظرات، انتقادات و پیشنهادهای خود ما را برای ارائه هرچه بهتر

دیگر آثار مشابه یاری می‌فرمایید پیشاپیش سپاسگزاریم.

در پایان، از کلیه عزیزانی که به هرنحوی (جمع‌آوری، پالایش و تدوین و یا با

ارائه نظرات خود) ما را یاری فرموده‌اند تشکر و قدردانی می‌کنیم.

مقدمه

دفاع مقدس صفحه زرینی در تاریخ ملت ایران محسوب می شود که در برگیرنده مجموعه ای از فضایل و ارزش های گرانبها و دست یافته ها و تجربیات ذی قیمتی است که تأمل و تدبر در آن و تفهم و درک عمیق مفاهیم نظری و عملی آن و کار بست آن در مسیر پیش رونده انقلاب اسلامی می تواند در تسهیل راه و تضمین دست یا فتن به اهداف والای انقلاب اسلامی کمک شایانی را به جبهه انقلاب بنماید.

مجاهدت مخلصانه و ایثار و از خود گذشتگی کم نظیر رزمندگان ولایت مدار که فرمان امام خود را فصل الخطاب قرار داده و باورمند به لطف و عنایت الهی و ائمه معصومین (ع) در سخت ترین صحنه ها و در پیچیده ترین حمله های جریان استکبار با روحیه ای علوی و عاشورایی، تلاش دشمنان را به سخره گرفته و با همت و عزم راسخ خود عاشورایی مکرر را آفریدند، تصویری جذاب و بدیع را در همه دلدادگان به انقلاب اسلامی و آزاداندیشان جهان فراهم آورد.

در آن برهه تاریخی که دشمن بعثی با وحشیگری و سبوعیت بی حد و حصر، با پشتوانه و حمایت های بی دریغ قدرتهای جهانی شرق و غرب و کمک های مالی دول مرتجع عربی دامنه تجاوزات خود را به عمق میهن اسلامی و

شهرهای بی دفاع ما کشانده و محاصره تسلیحاتی ایران امکان دستیابی به ابزار و تجهیزات معمول دفاعی را هم دشوار نموده بود. امکان تأمین سلاح موشکی زمین به زمین برای مقابله با دشمن تنها معجزه ای الهی و اتفاقی خارق العاده محسوب می شود که ضمن فراهم شدن قابلیت بازدارندگی و مقابله با تجاوزات دشمن در جنگ شهرها بستر ساز شکل گیری مهمترین مولفه قدرت دفاعی و ابزار تأمین امنیت ملی کشور و شاخص ترین و موثرترین سلاح آفندی جبهه مقاومت در برابر جبهه استکبار و رژیم صهیونیستی گردید.

مستندسازی این تاریخ از ابعاد مختلف ضمن آنکه رسالتی واجب برای محفوظ ماندن آن از هرگونه تحریف و تحلیل غیر واقع است. ادای دینی است به همه کسانی که در پدید آوردن این اتفاق تاریخ ساز نقشی داشتند و در راس همه سردار عالیقدر، دانشمند برجسته و پارسای بی ادعا، شهید گرانقدر حاج حسن تهرانی مقدم که بنیانگذار و پدر قدرت موشکی ایران محسوب می شوند. امید است اینگونه محصولات فرهنگی در راستای رسالت خطیر پاسداری از راه امام و شهیدان مقبول الطاف الهی قرار گیرد.

نوشتار حاضر تلاش برادرانی است که با استفاده از اطلاعات موجود آشکار در روزنامه های سال های مقاومت و بعد از آن و خبرگزاری های مختلف از موضوع موشکی تهیه شده است؛ امید است این جمع آوری وسیله ای برای معرفی زحمات فرزندان انقلاب باشد.

شہدای موسیقی سپاہ پاسداران انقلاب اسلامی

مرکز کامپیوتر وزارت دفاع و باشگاه افسران در نزدیکی میدان الکاشفه	بغداد	۱۳۶۴/۳/۷	۱۱
مرکز رادیو و تلویزیون عراق	بغداد	۱۳۶۴/۳/۱۱	۱۲
محل اسکان افسران عالی رتبه عراق	بغداد	۱۳۶۴/۳/۲۰	۱۳
منطقه صالحیه	بغداد	۱۳۶۴/۳/۲۵	۱۴
مقر فرماندهی نیروی هوایی عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۱	۱۵
بصره، جنوب عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۱	۱۶
مرکز تجاری در بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۳	۱۷
۱۰ کیلومتری بصره	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۳	۱۸
ساختمان نخست‌وزیری عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۴	۱۹
بصره	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۵	۲۰
تأسیسات نظامی در ابوالخصیب عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۶	۲۱
خانقین عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۷	۲۲
منطقه عملیاتی کربلای -۵	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۸	۲۳
بصره عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۸	۲۴
بصره و خانقین عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۹	۲۵
منطقه مسکونی بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۳۰	۲۶
مجموعه پتروشیمی بصره	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱	۲۷
بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۳۰	۲۸
تأسیسات نفتی عراق در نزدیکی بانمیل	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲	۲۹
بصره عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۳	۳۰

جدول زمانی شلیک موشک‌های ایران به عراق

ردیف	تاریخ پرتاب	محل اصابت موشک	موقعیت هدف
۱	۱۳۶۳/۱۲/۲۱	کرکوک	کارخانه سیمان در یک کیلومتری پالایشگاه کرکوک
۲	۱۳۶۳/۱۲/۲۳	بغداد	ساختمان ۱۸ طبقه بانک رافدین
۳	۱۳۶۳/۱۲/۲۴	بغداد	منطقه الکراد، نزدیک کاخ صدام
۴	۱۳۶۳/۱۲/۲۵	بغداد	روبروی کاخ ریاست‌جمهوری در منطقه الکراده
۵	۱۳۶۳/۱۲/۲۷	بغداد	ساختمان جدید وزارت امور خارجه، ۶۰۰ متری کاخ صدام
۶	۱۳۶۳/۱۲/۲۸	بغداد	شمال ریاست‌جمهوری، منطقه صنعتی الدوره
۷	۱۳۶۴/۱/۵	بغداد	مجتمع مسکونی افسران عالی رتبه ارتش عراق
۸	۱۳۶۴/۱/۷	بغداد	ترمینال مسافربری در منطقه الرقاصه بغداد
۹	۱۳۶۴/۱/۱۱	بغداد	۵۰۰ متری هتل شرایتون، خیابان ابونواس در شرق دجله
۱۰	۱۳۶۴/۱/۱۶	بغداد	پلی واقع در خیابان فلسطین

وزارت دفاع	بغداد	۱۳۶۵/۸/۲۳	۴۹
مرکز مخابرات و تلگراف	بغداد	۱۳۶۵/۹/۱	۵۰
مرکز اطلاعاتی	بغداد	۱۳۶۵/۹/۵	۵۱
ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۱	۵۲
مرکز اقتصادی تجاری شهر بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۳	۵۳
ساختمان‌های مرکزی نخست‌وزیری عراق در بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۴	۵۴
قرارگاه‌های تاکتیکی و مراکز تجمع سپاه سوم عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۵	۵۵
وزارت جنگ عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۶	۵۶
تأسیسات نظامی و مرکز تجمع نیروهای دشمن	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۲۶	۵۷
مقر حزب بعث عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۰/۳۰	۵۸
اهداف نظامی و اقتصادی شمال شرقی بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲	۵۹
هدف نظامی استراتژیک	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۱	۶۰
مراکز مهم بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۴	۶۱
مرکز مهم نظامی-اقتصادی	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۶	۶۲
تأسیسات اقتصادی و نظامی رژیم عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲۲	۶۳

بصره و خانقین عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۵	۳۱
بصره عراق، تأسیسات نفتی عراق در نزدیکی بانمیل	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۶	۳۲
مناطق نظامی استراتژیک	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۱	۳۳
مناطق سیاسی-نظامی	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۴	۳۴
خانقین عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۵	۳۵
بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۶	۳۶
بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۷	۳۷
خانقین در ۱۴۵ کیلومتری شمال شرقی بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۱۸	۳۸
بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲۲	۳۹
بصره عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲۳	۴۰
بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲۴	۴۱
بصره عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲۶	۴۲
مراکز شهری عراق	بغداد	۱۳۶۵/۱۲/۱۰	۴۳
تأسیسات نفتی عراق در شمال غربی کرکوک	بغداد	۱۳۶۵/۴/۷	۴۴
پالایشگاه دوره در حومه بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۵/۲۱	۴۵
بغداد	بغداد	۱۳۶۵/۵/۲۱	۴۶
سازمان اطلاعات و امنیت	بغداد	۱۳۶۵/۶/۲۱	۴۷
مرکز مخابرات عراق	بغداد	۱۳۶۵/۶/۲۰	۴۸

جدول زمانی شلیک موشک های عراق به ایران

موقعیت هدف	محل اصابت موشک	تاریخ پرتاب	ش.ع
شهرهای قم، باختران، خرم‌آباد	ایران	۱۳۶۵/۱۰/۲۴	۱
اصفهان، همدان و تبریز	ایران	۱۳۶۵/۱۱/۱	۲
تبریز، اصفهان و ...	ایران	۱۳۶۵/۱۱/۳	۳
شهر صنعتی تبریز	ایران	۱۳۶۵/۱۱/۱۸	۴
مناطق مسکونی شهر دزفول	ایران	۱۳۶۵/۱۰/۲۱	۵
شهر اصفهان	ایران	۱۳۶۵/۱۱/۶	۶
۱۱ شهر دیگر ایران از جمله تبریز	ایران	۱۳۶۵/۱۱/۲۴	۷

تأسیسات بزرگ رادار اربیل واقع در ارتفاع ۲۱۲۶ کرکوک	بغداد	۱۳۶۵/۱۱/۲۲	۶۴
---	-------	------------	----

شهید حسن تهرانی مقدم

تاریخ شهادت: ۱۳۹۰/۸/۲۱

پیر مرادش، او را با بهترین نام ها خوانده است: مدیر طبیعی، پارسای بی ادعا، دانشمند برجسته. اما خودش عظمتی باشکوه تر از نام و شهرت برگزیده است. برای همین است که نامش را در هیبت آسمان مردی جستجو کرده است که درخفا و تاریکی هم عظیم است. او که اگر چه مظلوم است و گمنام؛ اما فراتر از کوه و ارتفاع است و آن نام جاودان حسن(ع) است. باید هیبت سردار آتش و صنعت، حاج حسن طهرانی مقدم را در عظمت مقتدایش جستجو کرد، همین.

سامانه موشکی زلزال
حداکثر برد: ۱۵۰ کیلومتر
سال تولید: ۱۳۶۹

سال ۱۳۶۳ در یک نگاه

۱. حمله موشکی عراق به شهرهای ایران
۲. پیام رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه ایران به دبیر کل سازمان ملل
۳. واکنش داخلی و جهانی به حملات تلافی جویانه موشکی ایران
۴. سفر هیئت ایرانی به سوریه و لیبی برای تهیه موشک
۵. حمله عراق به نیروگاه بوشهر
۶. اخطار رئیس‌مجلس و سخنگوی شورای عالی دفاع به دنیا و سازمان ملل
۷. اظهارات نخست‌وزیر ایران در خصوص حملات موشکی صدام به شهرهای ایران
۸. درخواست شیخ‌الازهر مصر از حاکمان ایران برای پایان دادن به جنگ شهرها
۹. درخواست دبیر کل کنفرانس اسلامی برای پایان دادن به جنگ شهرها
۱۰. نخستین حمله موشکی ایران اسلامی به بغداد
۱۱. خاطرات رئیس‌مجلس شورای اسلامی و سخنگوی فرمانده جنگ
۱۲. درخواست اتحادیه کشورهای عربی برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق
۱۳. تلاش سران کشورهای عربی برای توقف جنگ پس از حملات موشکی ایران به بغداد
۱۴. تلاش دبیر کل سازمان ملل متحد برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق

سال ۱۳۶۳

دولت جمهوری اسلامی ایران به منظور اثبات حسن نیت در خصوص توقف هرگونه حمله به مناطق غیر نظامی پاسخ مثبت می‌دهد. در ادامه این پیام آمده است؛ اگرچه تجربه نشان داده است که دلخوش بودن به وعده‌های رژیم متجاوز عراق امید عبثی است. لازم می‌دانم تأکید نمایم، ابراز حسن نیت جمهوری اسلامی ایران در خصوص قبول پیشنهاد شما، با این تفاهم صورت می‌گیرد که رژیم عراق اعمال جنایتکارانه‌اش درباره بمباران شهرهای ایران را کاملاً متوقف سازد؛ در غیر این صورت حق خود را جهت مبادرت به هرگونه مقابله به‌مثل به طور قاطع محفوظ می‌داریم.

ناظران سیاسی حمله موشکی دیشب [دوشنبه شب] صدامیان جنایتکار به دزفول را که فقط ساعاتی قبل از آغاز آتش‌بس مشروط فوق‌الذکر صورت گرفته نشانگر بی‌توجهی کامل رژیم بعثی صهیونیستی عراق به موافقت‌نامه‌های بین‌المللی می‌دانند.

پیام وزیر خارجه ایران به دبیر کل سازمان ملل متحد پس از حمله موشکی عراق به دزفول

در پیام وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران به دبیر کل سازمان ملل آمده است:

جناب آقای پرزدو کوئیار!

احتراماً با نهایت تأسف، اطلاع یافتیم در ساعت ۱۸ و ۴۵ دقیقه روز دوشنبه یازدهم ژوئن، شهر مقاوم دزفول بار دیگر مورد اصابت چهار موشک رژیم

حملات موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر قبل از اجرای آتش‌بس

حمله موشکی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

به گزارش خبرگزاری کیهان از اهواز: علی‌رغم ادعای صدام صهیونیست مبنی بر قبول درخواست تقاضای دبیر کل سازمان ملل متحد در خودداری از حمله موشکی و بمباران هوایی مناطق مسکونی شهرهای میهن اسلامی‌مان، ساعت ۶ و ۵۰ دقیقه روز گذشته صدامیان کافر برای سومین بار در هفته قبل، شهر مقاوم و شهیدپرور دزفول را مورد حمله موشکی قرار دادند و چهار موشک به‌سوی نقاط مسکونی این شهر پرتاب کردند. این در حالی است که در پی درخواست دبیر کل سازمان ملل متحد مبنی بر خودداری از حمله به مناطق غیر نظامی، رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی دفاع کشورمان به‌طور مشروط با این تقاضا موافقت کرده بود.

پیام رئیس‌جمهور ایران به دبیر کل سازمان ملل درباره توقف جنگ شهرها

در پیام آقای خامنه‌ای [رئیس‌جمهور] به دبیر کل سازمان ملل آمده است

سخنان رئیس مجلس شورای اسلامی درباره حمله موشکی عراق به دزفول و توقف جنگ شهرها

به گزارش سرویس سیاسی کیهان: جلسه علنی مجلس شورای اسلامی امروز (سه‌شنبه ۱۳۶۳/۳/۲۲) به ریاست حجت‌الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی تشکیل شد. در این جلسه، رئیس مجلس در رابطه با حمله موشکی رژیم صهیونیستی عراق به شهر مقاوم دزفول در سخنانی گفت، شرارت جدید صدام را که به خاک و خون کشیدن دزفول قهرمان مظلوم و مقاوم است و همه‌مان و ملت عزیزمان می‌دانند ما دیروز در شورای عالی دفاع در آخرین لحظات بیانیه‌ای تهیه کردیم که رئیس ستاد مشترک به نیروهای مسلح‌مان در کل جبهه‌ها ابلاغ کنند که از ساعت مقرر، همه تیراندازی‌ها به‌طرف مراکز غیر نظامی قطع بشود و همان‌جا پیش‌بینی می‌شد که باتوجه به کینه‌توزی شدید صدام و با توجه به سادیسمی که در بعضی‌ها مشهود است، اینها در آخرین لحظه در برنامه کار اخلاص ایجاد کنند. کاملاً قابل پیش‌بینی بود و احتیاط کردیم و بیانیه را گفتیم مشروط بر این باشد که حادثه مهمی پیش نیاید که اتفاقاً پیش آمد و خبر را شنیدید. به اعتقاد ما، سیاست صدام، اگر دستش را نگیرند همین است که با بحران‌ها و هیجان‌ها و ایجاد دلهره‌ها مسئله جنگ را از سر خودش به‌طوری بگذراند که کیان حزب بعث و ارتجاع منطقه را نجات بدهد و این چیزی است که مورد تأیید و شاید تصویب قبلی استکبار جهانی؛ هم غربی‌اش و هم شرقی‌اش است

روبه‌زوال عراق قرار گرفت و گروه کثیری از هموطنان غیر نظامی و بی‌گناه ما از مرد و زن و کودک و پیر به خاک و خون غلتیدند و بخش‌های گسترده‌ای از شهر شامل؛ خانه، مغازه، مسجد، مدرسه و بیمارستان کلاً تخریب و یا آسیب فراوان دیدند؛ این در حالی است که ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران در پاسخ نامه آن جناب مبنی بر توقف حمله به مناطق غیر نظامی پاسخ مثبت داد و در آن صریحاً قید شده بود که امیدبستن به وعده‌های صدام کار عبثی است. حمله موشکی وحشیانه عراق به دزفول شاهد دیگری بر این مطلب است که رژیم عراق به‌هیچ‌وجه به مقررات بین‌المللی و اصول منشور ملل متحد که جامعه بین‌المللی ملزم به رعایت آن است پایبند نبوده و کوچکترین وقعی نمی‌گذارد و پس از گذشت سه سال و نیم از آغاز این نوع تجاوزات، فارغ از هر نوع واکنشی از سوی مجامع بین‌المللی، روزبه‌روز به توسعه دامنه این‌گونه اعمال مشغول است. جمهوری اسلامی ایران این سکوت طولانی سازمان‌های بین‌المللی؛ بخصوص سازمان ملل متحد را مشوق اصلی توسعه تجاوزات رژیم عراق می‌داند. ملت‌های آزاد جهان اکنون منتظرند که شاهد اقدامات جناب‌عالی و سازمان ملل متحد در جهت محکومیت این نوع جنایات باشند.

با تقدیم احترام دکتر علی ولایتی

۱۷ خرداد ۶۳:

هنگام سحر، از نخست‌وزیری اطلاع دادند که عراق دیشب شهر نهاوند را بمباران کرده و به شهرهای دزفول و مسجدسلیمان موشک زده است. در نهاوند ۱۵ نفر شهید و بیش از ۱۰۰ نفر مجروح شده‌اند ولی در دزفول فقط چند مجروح داشته‌ایم و در مسجدسلیمان موشک به خارج از شهر خورده است.

۱۹ و ۲۱ خرداد ۶۳:

از دفتر نخست‌وزیری اطلاع دادند که ساعت دو بامداد، دو موشک عراقی به شهر دزفول خورده است. بعداً معلوم شد [این حمله موشکی] ۴۴ نفر شهید و ۲۰۰ نفر مجروح داشته و خرابی زیادی به بار آورده است. ما هم [به تلافی این حمله]، بصره را می‌زنیم.

۲۱ خرداد ۶۳:

بعد از جلسه، با [خبرنگار] صداوسیما مصاحبه کردم و پیش‌بینی موشک زدن صدام را در ساعات قبل از رسیدن نیمه‌شب به وقت گرینویچ که موعد آغاز آتش‌بس پیشنهادی دبیر کل سازمان ملل است مطرح کردم.

حملات تلافی جویانه سنگین ایران به شهرهای جنوبی و**شرقی عراق**

نیروهای نظامی کشور در پاسخ به دور جدید حملات هوایی و موشکی عراق به مناطق غیر نظامی شهرهای کشورمان، در حملاتی سنگین و تلافی جویانه،

و دیدید که چه جنایتی کرد. این اخلال باید به‌عنوان یک حرکتی که قابل دفاع نیست در مجامع بین‌المللی محکوم شود. این که چند ساعت قبل از پایان وقت، با ۴ موشک یک شهر را به خاک و خون بکشد، نشان عدم حسن نیت است و نشان عدم قبول واقعی این برنامه است و طبعاً ما نباید گول چنین حرکاتی را بخوریم و باید وظیفه خودمان را آن‌جوری که هست انجام بدهیم.

تلگرام امام‌جمعه دزفول به امام‌خمینی و ملت ایران درباره حملات موشکی و هوایی عراق به این شهر

به دنبال حمله موشکی عراق به دزفول، امام‌جمعه این شهر در تلگرامی به امام‌خمینی و ملت ایران، از طرف مردم دزفول، ضمن پشتیبانی از مواضع قاطعانه مسئولان جمهوری اسلامی ایران و انجام عملیات مقابله‌به‌مثل، خواستار پاسخ‌های قاطع و کوبنده به جنایات خون‌آشامان بغداد شد. وی همچنین خواستار تأمین ضرورت‌های زندگی آسیب‌دیدگان از سوی دولت و پیوستن جوانان سراسر کشور به صفوف نیروهای طرح لبیک یا خمینی فتح دو و سه شد.

گزیده کتاب (به‌سوی سرنوشت)، خاطرات آقای هاشمی رفسنجانی درباره جنگ ایران و عراق در سال ۱۳۶۳:**خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ**

◀ گزارش رسانه‌های خارجی درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

گزارش بی.بی.سی درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

این مطلب تازه‌ترین گزارش در زمینه حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر است که دیشب (دوشنبه‌شب) از بی.بی.سی پخش شد. تذکر این نکته نیز ضروری است که مطلب زیر، مجموعه گزارشات منتشره از سوی بی.بی.سی در بخش‌های فارسی و انگلیسی دیروز رادیو لندن است. بعد از بمباران شدید اطراف بصره ظرف دیشب و اولین ساعات بامداد امروز، بمباران پراکنده این شهر کماکان ادامه دارد. خبرنگار بی.بی.سی در بصره در گزارشی که صبح امروز (سه‌شنبه) مخابره کرده است می‌گوید، در حال حاضر، شهر بصره در هاله‌ای از دود و غبار فرو رفته و هنوز تخمین میزان خسارات امکان‌پذیر نیست و به نظر می‌رسد گلوله‌باران بصره متوجه اهداف خاصی است و نه اماکن مسکونی.

ذکرالعلی فرماندار بصره هم ایران را متهم کرده است که در چند روز گذشته ۶۰۰ گلوله توپ به روی بصره ریخته است. وی گفت ۱۸۰ نفر در جریان این حملات کشته و ۶۲۰ نفر نیز مجروح شده‌اند. گزارشگر بی.بی.سی می‌افزاید: این ارقام به مراتب بیشتر از ارقامی است که رسماً در اعلامیه‌های نظامی عراق

شهرهای جنوبی و شرقی عراق را زیر آتش توپخانه و بمباران هوایی قرار داند.

واکنش جهانی به حملات تلافی جویانه موشکی ایران

حملات تلافی جویانه سنگین ایران به شهرهای جنوبی و شرقی عراق که در پاسخ به دور جدید حملات هوایی و موشکی این کشور به اجتماعات و مناطق غیر نظامی شهرهای آذربایجان، کردستان، ایلام و خوزستان انجام شد، بار دیگر توجه سازمان‌های رسمی، محافل سیاسی و رسانه‌های گروهی جهان را به رویدادهای جنگ تحمیلی و به‌ویژه عواقب حمله به مناطق غیر نظامی معطوف کرد. سیر وقایع نشان می‌دهد قاطعیت ایران در پاسخگویی به این جنایات رژیم بغداد و ابعاد وسیع حملات انتقامی ایران به‌عنوان یک حربه بازدارند مؤثر افتاده است؛ تا جایی که تلاش‌های وسیعی برای متوقف کردن حرکت جدید براه افتاده و ایران نیز طبعاً توقف حمله به شهرهای عراق را مشروط به رعایت این امر از سوی ارتش عراق پذیرفت. در این زمینه و همزمان با آغاز حملات اخیر ایران به شهرهای عراق، رسانه‌های گروهی جهان از نتایج آن اظهار نگرانی کردند؛ همان رسانه‌هایی که نتایج چهار سال جنایات عراق بر سر مردم مظلوم و بی‌دفاع شهرهای کشورمان را با عبارات ابهام‌آمیز ایران ادعا کرد، ایران می‌گوید، عراق تکذیب کرد و ... گزارش می‌کردند.

رادیسو بغداد می‌گوید که نیروهای عراقی به طور دقیق و مؤثر، در تلافی بمباران ایرانی‌ها، به شهر جنوبی دزفول حمله کردند. خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران ایرنا (IRNA) گفت که علی‌اکبر ولایتی وزیر امور خارجه ایران پیامی را به دبیرکل سازمان ملل متحد پرزد کوئینار در عمان اردن ارسال کرده است. وی بیان کرده که ۲۸ نفر در دزفول کشته و ۲۵۰ نفر زخمی شدند و اظهار داشته است که حمله وحشیانه عراق به دزفول شاهد دیگر این واقعیت است که رژیم عراق به هیچ‌وجه به قوانین بین‌المللی و منشور سازمان ملل پایبند نیست.

آمده است.

فرماندار بصره همچنین از موافقت ایران درباره عدم حمله به شهرها اظهار خشنودی کرد.

گزارش دیگر بی.بی.سی از تمرکز صدها هزار رزمنده ایرانی در حوالی بصره و موج ناراضیتی در میان اهالی این شهر خبر می‌دهد. بر اساس این گزارش: شهر بصره خاموش و تقریباً تخلیه‌شده به نظر می‌رسد. گزارشگر بی.بی.سی از قول یک جراح بیمارستان بصره می‌گوید، این وضع، نتیجه رویدادهای چهار سال گذشته جنگ ایران و عراق (حملات عراق به شهرهای ایران) است. این گزارشگر می‌افزاید: هتل‌ها، ساختمان‌ها، فروشگاه‌ها و ایستگاه‌های پمپ‌بنزین در بصره با کیسه‌های شن محصور شده است.

گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدگر

مجله جکسون‌ویل پیک (Jacksonville Journal Courier) به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس در روز ۲۲ خرداد ۶۳ نوشت: ایران و عراق روز دوشنبه (۲۱ خرداد)، قبل از شروع برنامه توقف بمباران اهداف غیر نظامی، شهرهای مرزی یکدیگر را گلوله‌باران کردند. به گفته ایران، در اثر اصابت چهار موشک عراقی به دزفول، حداقل چهار نفر جان باختند. در همین حال، کویت ایران را مقصر آخرین حمله موشکی به یک نفتکش کویتی در خلیج فارس دانست.

سفر هیئت ایرانی به سوریه و لیبی برای تهیه موشک

به گزارش تسنیم که در ۲۴ فروردین ۹۵ منتشر شد، محسن رفیق دوست و جمعی از فرماندهان جنگ در تیرماه سال ۶۳ راهی سوریه شدند تا با رئیس‌جمهوری این کشور دیدار رسمی داشته و موضوع نیازهای نظامی ایران را مطرح کنند. حافظ‌اسد از همان ابتدا مخالف حمله صدام به ایران بود و خود را حامی ایران معرفی کرده بود از اینرو، امیدها برای دریافت کمک از سوریه زیاد بود اما یک مشکل مهم وجود داشت و آن این بود که ذخایر موشکی سوریه تحت اختیار و کنترل نظامیان شوروی بود و شوروی هم در جنگ، بیشتر حامی صدام بود تا ایران. این موضوع در دیدار هیئت ایرانی و حافظ‌اسد در دمشق مطرح می‌شود و اسد قبول می‌کند که علی‌رغم مشکلات موجود و با توجه به وجود یگان‌های موشکی و افسران و متخصصان زده موشکی در ارتش این کشور، به یک گروه از نظامیان ایرانی "آموزش موشکی" داده شود. هیئت ایرانی با سوریه‌ها قرارها را می‌گذارند و طبق برنامه قبلی، بعد از سوریه راهی لیبی می‌شوند؛ کشوری که تازه در آن انقلاب شده و معمر قذافی رهبری این

گزارش روزنامه ایندیاناگازت درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

به گزارش روزنامه ایندیاناگازت در روز ۲۲ خرداد: رادیو بغداد می‌گوید که اصابت موشک عراق به دزفول ۷۲۰ مغازه و خانه را تخریب کرده است. رادیوتهران می‌گوید امروز تعداد کشته‌ها به ۴۴ نفر و مجروحان به ۲۵۰ نفر رسیده است.

اطلاعات، سه‌شنبه ۶۳/۳/۲۲، ش ۱۷۳۳۳، ص ۱۴؛

اطلاعات، ۶۳/۴/۷، ش ۱۷۳۳۶، ص ۳؛

کیهان، ۶۳/۳/۲۰، ش ۱۲۱۷۷، ص ۲؛

کیهان، ۶۳/۳/۲۲، ش ۱۲۱۷۹، ص ۲؛

OOVUH و inGqt و yon.ir/WJM•O؛

-۱۲-<https://newspaperarchive.com/jacksonville-journal-courier-jun>؛

/۱۵-p-۱۹۸۴

/۶-p-۱۹۸۴-۱۲-<https://newspaperarchive.com/indiana-gazette-jun>.

علل خودداری خلبانان عراقی از حمله به جزیره خارک

از مدت‌ها پیش افکار عمومی جهان به بی‌اساس بودن تهدیدهای عراق درباره هواپیماهای سوپر اتاندارد و موشک‌های اگزوست پی برده بودند. شب چهارشنبه هفته گذشته رادیو لندن در پاسخ به سؤالی درباره علت عدم حمله عراق به جزیره ایرانی خارک گفت ممکن است علل گوناگونی درباره عدم به اجرا در آوردن تهدید عراق به حمله به جزیره خارک وجود داشته باشد که اولین آنها درباره آمادگی خلبانان عراقی است که اکثر آنان مایل به نزدیکی بیش از حد به اماکن دفاعی جزیره خارک نیستند. اشکال دیگر، درباره کارایی این موشک‌ها است که دستگاه توجیه‌کننده موشک‌های اگزوست ممکن است به علت وجود عوامل جغرافیایی، در پشت اهداف مورد نظر با اشکالاتی روبرو شود. لازم به یادآوری است که رژیم بعث و آژانس‌های خبری غرب، پس از تحویل ۵ فروند از این هواپیماها به عراق به‌وسیله رژیم صهیونیستی فرانسه، فعالیت‌های تبلیغاتی وسیعی انجام داده بودند.

کشور را برعهده دارد.

در دیدار هیئت ایرانی به سرپرستی محسن رفیق‌دوست، وزیر وقت سپاه، موضوع نیازهای ایران مطرح شده و رفیق‌دوست در دیدار رسمی با قذافی از وی درخواست مهمی می‌کند. ایران که پیش از این، توافق برای دوره آموزش موشکی در سوریه را با حافظ‌اسد نهایی کرده بود، حالا نیاز به موشک داشت. موشک‌هایی که به یک نیاز مبرم تبدیل شده بودند و رفیق‌دوست نیز از قذافی "موشک" درخواست می‌کند؛ موشک "اسکاد - بی". معمر قذافی نیز با این درخواست موافقت می‌کند ولی شرط‌هایی هم دارد که از آن جمله، دریافت سایت موشکی هاگ آمریکایی از ایران بود که تیم ایرانی نیز با این درخواست موافقت می‌کند و نهایتاً موضوع نهایی می‌شود.

tn.ai/۱۰۴۳۵۳۷

اصلی مورد حمله قرار می‌دهند. این مفسران می‌افزایند ما مطمئن هستیم که سوراخ‌های بزرگی که بر روی این دستگاه‌ها بوجود آمده نتیجه حمله موشکی عراقی‌ها است.

سخنان رئیس مجلس شورای اسلامی درباره استفاده عراق از موشک‌های اگزوست در جنگ خلیج

هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی روز ۵ مرداد سال ۱۳۶۳ در خطبه‌های نماز جمعه تهران گفت یکی دو سال است که عراقی‌ها هر هفته ادعا می‌کنند که موشک‌های ما چند تا کشتی را زد و ما هم معمولاً چیزی نمی‌گوییم. بعد کم‌کم دنیا حساب کرد اگر این همه کشتی را عراقی‌ها زده بودند، خوب اصلاً کشتی دیگری توی این منطقه نباید باشد که هفت تا کشتی زدیم، چهار تا کشتی زدیم، غرق کردیم. اخیراً آمریکایی‌ها آمدند یک چیزی مطرح کردند که اگر شعور داشتند و راست می‌گفتند که این آواکس‌هایشان چیزی می‌فهمد، باید دو سال پیش می‌گفتند. آمدند گفتند ایرانی‌ها موفق شدند یک تدبیری بکنند که موشک‌های اگزوست فرانسه را گمراه کنند. آمریکا که آواکس‌هایش اینجاست و مدعی است که جاسوس‌هایش در ارتش ما، در نیروهای ما، در خلیج فارس هستند، این حرف را بعد از دو سال بگوید یعنی چه؟ اگر تابه حال فهمیده است، خوب! معلوم می‌شود خیلی احمقند دیگر، این حرف‌ها بعد از دو سال! اگر فهمیدند و نگفته‌اند این مسئله دیگری است. هر دو آن ممکن است باشد.

گزارش مجله آمریکایی نیوزویک درباره ترس خلبانان عراقی از حمله موشکی به سکوی نفتی ایران

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از واشنگتن: مجله آمریکایی نیوزویک در شماره این هفته خود در خبر کوتاهی با عنوان جنگ هوایی متزلزل عراق در خلیج فارس نوشت: مقامات رسمی آمریکا حالا معتقد شده‌اند که حمله موشکی موفقیت‌آمیز چند هفته پیش عراق علیه یک سکوی نفتی ایران در خلیج فارس چیزی جز یک حادثه و خوش شانسی نبوده است. کارشناسان آمریکایی می‌گویند هدف اصلی، حمله به تأسیسات نفتی ترمینال جزیره خارک بوده است اما خلبان عراقی ظاهراً کیلومترها دورتر از هدف اصلی، موشک خود را به سوی اولین نقطه‌ای که بر روی صفحه رادارش آمده است نشانه گرفته است. به طور کلی مفسران آمریکایی اظهار می‌دارند که عراق در کوشش‌های خود برای قطع تردد نفتکش‌ها در خلیج فارس شکست خورده است و این بیشتر به دلیل ترس خلبانان عراقی از ضد هوایی‌های ایران است که موجب می‌شود آنها از نزدیک شدن به مقدار کافی به منظور دیدن هدف خودداری کنند؛ در عوض، آنها اهداف خود را از فاصله دور که فقط از طریق رادار قابل رویت هستند، مورد حمله قرار می‌دهند. ایران از این ضعف‌ها استفاده کرده و یکسری دستگاه‌های آلومینیومی بزرگ که منعکس‌کننده امواج رادار هستند در نقاط مختلف خلیج فارس قرار داده است که به منظور فریب خلبانان عراقی مورد استفاده قرار می‌گیرند و عراقی‌ها اشتبانه‌ها را به جای هدف

موفق شدند پیشرفته‌ترین نوع موشک را از هدفش منحرف کنند. امروز ناظران نظامی اعتراف می‌کنند که ایران موفق شده اثر موشک‌های اگزوسه را که در جزایر مالویناس اعتباری کسب کرده بودند، محدود کند و اعتبارش را بگیرد و به قول آنها هدایت کنندگان موشک‌ها را گمراه کند و موشک‌ها را به قعر دریا بفرستد. اعتراف کردند که بیش از یکصد موشک گران‌قیمت اگزوسه به کار رفته ولی حدود ده درصد آن به هدف هدایت شده است.

اطلاعات، ۶۳/۵/۳۱، ش ۱۷۳۸۰، ص ۱۶.

جمهوری اسلامی، ۶۳/۵/۱۱، ش ۱۴۹۸، ص ۸.

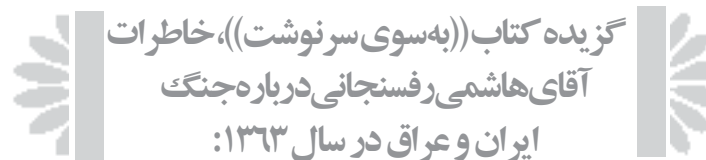
واقعیت این است که آن مقدار که عراقی‌ها موشک به کار بردند، خسارتی که از ناحیه موشک خودشان بردند، یک صدم آن به ما نزدند و این چند کشتی را هم که زدند اغلب بیمه است و شرکت‌های بیمه می‌پردازند و ما چیزی نمی‌پردازیم، مگر اینکه کشتی از خودمان باشد و بیمه نباشد و الا بقیه کشتی‌هایی که می‌زنند ما هم هیچ خسارتی نمی‌دهیم. تأخیر آمد و رفت و حتی بارهابش هم بیمه است و اکثراً این‌طوری است. آن موشکی که می‌زنند یک چیز گران‌بهای است که قیمت بالایی دارد. در بازار رسمی بیش از ۵۰۰ هزار دلار است و در بازار با آن‌گونه شرایط خریدن وضع بدتری دارد. در این قضیه فرانسوی‌ها به یک نکته زشتی افتادند. این اگزوسه‌ها در فالکلند اعتباری کسب کرده بود. در جزایر مالویناس وقتی کشتی انگلیسی را غرق کرد مشتری‌های اگزوسه از اطراف سفارتشان آمدند به فرانسه و امروز البته یک قدری هم ممکن است تبلیغات تجاری باشد. حالا ما نمی‌دانیم مسئله به چه صورت است، امروز آمریکایی‌ها گفتند رسماً عراقی‌ها از فرانسه توضیح خواسته‌اند که چرا این موشک‌ها خوب کار نمی‌کنند. آنها می‌اندازند به گردن اینها و می‌گویند شما ناشی هستید و نمی‌توانید به کار ببرید. بعضی گزارش‌های ما می‌گوید که خلبان‌های فرانسوی هم در تیم عمل‌کننده بوده‌اند. حالا چه جور بوده که این‌جوری عمل کرده، ما چه کار کردیم، ما خودمان نمی‌دانیم چه کار کردیم. این اعترافی که دشمن ما نمی‌خواهد برای ما اعتبار علمی و صنعتی قایل بشود، اعتراف بکند که اینها

◀ شروع آموزش، تحویل اولین موشک‌ها به ایران و ساخت و توسعه آن در کشور

اعزام اولین گروه کارکنان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به سوریه برای آموزش موشکی

خبرگزاری تسنیم روز ۲۴ فروردین ۹۵ در گزارشی به سیر مذاکره، آموزش، خرید، ساخت و توسعه موشک در ایران پرداخته و می‌نویسد، روز ۵ شنبه سوم آبان‌ماه سال ۶۳ یعنی چند ماه پس از سفر هیئت ایرانی به سوریه و لیبی، جوانی که ۳ سال پیش رحیم صفوی حکم فرماندهی‌اش در یگان توپخانه سپاه را صادر کرده بود به همراه یک هیئت نظامی به‌عنوان فرمانده گروه ایرانی راهی سوریه می‌شوند تا اولین آموزش‌های لازم برای شلیک یک موشک را فراگیرند. آموزش‌ها از ۱۲ آبان سال ۶۳ در پادگان تیپ ۱۵۵ موشکی ارتش سوریه در دمشق آغاز می‌شود و در طول دوره، یکی از مهمترین کارهای جانبی ۱۳ نیروی موشکی ایران، تهیه جزوه‌هایی از آموزش‌ها و بعضاً کپی‌برداری از جزوه‌های اصلی آموزش‌ها بود که با موفقیت انجام شد و با گذراندن تمام دوره‌ها، سوری‌ها پیشنهاد دادند که نحوه آماده‌سازی و شلیک راکت‌های فراگ - ۷ را هم به افسران جوان ایرانی آموزش بدهند. طهرانی مقدم هم با این پیشنهاد موافقت می‌کند و ۶ نفر از افسران جوان ایران از همان تیم ۱۳ نفره راهی دوره آموزشی فراگ می‌شوند و نهایتاً آموزش موشکی، ۳۰ آذرماه سال ۶۳ به پایان می‌رسد

◀ خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ

۷ مهر ۶۳:

امروز عراق پنج موشک به بندر امام پرتاب کرده است. در پتروشیمی [بندر امام] چهار نفر شهید و ۳۰ نفر مجروح و مقداری خسارت داشتیم.

۲۱ مهر ۶۳:

سه نفر از لبنان، با معرفی آقای ابراهیمی آمدند. پیشنهاد فروش اسلحه و موشک داشتند. به کمیسیون ناظر بر خرید اسلحه معرفی‌شان کردم.

۱ آبان ۶۳:

ظهر، سه نفر مبتکر که مین دریائی و [موشک] طائرالقدس را ساخته‌اند آمدند. برای ساخت موشک دوربرد کمک می‌خواستند؛ در صورتی که بتوانند [به طرحشان] عمل کنند، [در بخش نظامی] تحول بزرگی ایجاد خواهد کرد.

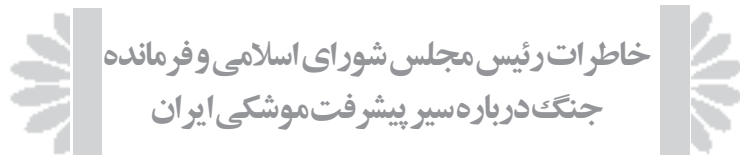
و تیم راهی تهران می‌شود.

نحوه تحویل موشک‌های اسکاد لیبیایی به ایران

در نوبت اول ۸ فروند و در نوبت دوم، با سفر مجدد رفیق دوست به لیبی، ایران ۱۰ فروند موشک دیگر نیز دریافت کرد و در دوره بعدی هم ۱۲ فروند موشک دیگر به وسیله ایران دریافت می‌شود.

بعد از ورود بخش آخر محموله موشکی به ایران، افسران لیبیایی که برای شلیک موشک راهی ایران شده بودند دست از کار می‌کشند و اعلام می‌کنند که به دستور قذافی دیگر حق ندارند به ایران در شلیک موشک‌ها کمک کنند. احتمالاً این اقدام قذافی به دلیل این بوده که عراق به این کشور فشار وارد کرده و همه متوجه ماهیت موشک‌های شلیک شده از سوی ایران شده بودند. وقتی افسران موشکی لیبی دست از کار می‌کشند، از مجموع ۳۰ موشک اسکادی که قذافی به ایران داده بود، ۲۱ فروندش به سوی عراق شلیک شده بود و ۹ فروند آن باقی مانده بود.

tn.ai/1043537

۱۶ دی ۶۳:

آقای [محسن] رفیق دوست آمد. گزارش آزمایش موفقیت آمیز موشکی شبیه تاو ساخت ایران را داد که مهم است و علت تأخیر ورود وسائل موشک‌ها از لیبی را گفت که به خاطر نامه‌ای از یکی از ادارات وزارت خارجه بوده است.

آقای روحانی مشکلات اصلاح لوله‌های آسیب دیده قرارگاه ابوالفضل (س) در جبهه‌ها را گفت.

۱۹ دی ۶۳:

آقای سعدمجبر سفیر سابق لیبی و فرستاده آقای قذافی آمد و پیام شفاهی ایشان را آورد. از من دعوت کرد که به لیبی بروم. در مورد تکمیل سایت موشکی تأکید کردم.

آقای روحانی آمد. گزارش پیشرفت مقدمات کار عملیات را داد؛ مقداری عقب است. از نتیجه آزمایش موشک شبیه تاو ساخت سپاه و بولدوزر آبی - خاکی اختراع سپاه راضی است.

تحلیل کرملین درباره تلاش کشورهای غربی برای ادامه جنگ ایران و عراق

روزنامه رسمی تأسیسات دفاعی شوروی (RED STAR) آپریل ۱۹۸۴ در تحلیلی نوشت: کرملین تأکید می‌کند که برخی صنایع با فروش تجهیزات نظامی و قطعات یدکی به ایران از جنگ ایران و عراق سود می‌برند.

در این تحلیل آمده است:

- کشورهای غربی از جنگ ایران و عراق سود می‌برند.
- جنگ ایران و عراق کل منطقه را تضعیف می‌کند.

تا زمانی که جنگ خلیج فارس ادامه داشته باشد به نفع ایالات متحده و اسرائیل است. اسرائیل دچار مشکل شده و سایر کشورهای حوزه خلیج فارس نگران امنیت خود هستند.

صنایع سرمایه‌داری با فروش سلاح و قطعات یدکی به ایران از جنگ سود خواهند برد.

https://archive.org/details/DTIC_ADA143553/page/n35

۲۰ دی ۶۳:

سرهنگ حسینی فرمانده نیروی دریائی ارتش آمد. گزارشی از وضع نیرو داد؛ مدعی است که وضع بهتر شده. از اختراع قایق بدون سرنشین و بالون‌های منحرف‌کننده موشک گفت.

۲۸ دی ۶۳:

به باغ شیپان که نمایشگاه صنایع نظامی سپاه شده، رفتیم و تا ساعت هفت شب، تقریباً یکسره از طرح‌ها و پیشرفت‌های صنایع نظامی سپاه بازدید به عمل آوردیم و محققان و مخترعان توضیح دادند. در طرح ساخت موشک شبیه تاو که تقریباً نزدیک به کمال است موفقیت و پشتکار جوانان حیرت‌انگیز است.

4b3NGX و Jm3z و g2IqG و yon.ir/67J5M

ساعت به طول انجامید، ۲۳ نفر از خبرنگاران و فیلم‌برداران خبرگزاری‌های رويترز، ژاپن، یوگسلاوی، شین‌هوا چین، کانادا، اسپانیا و شبکه‌های یو پی ای تی و روزنامه سانکای ژاپن از نزدیک از قسمت‌هایی که مورد حمله موشکی هواپیماهای عراقی قرار گرفته بود دیدن کرده و به‌دقت خبر و فیلم و عکس تهیه کردند.

اظهارات رئیس سازمان انرژی اتمی درباره حمله موشکی هواپیماهای عراقی به نیروگاه بوشهر

در پی حمله موشکی عراق به نیروگاه بوشهر، سازمان انرژی اتمی ایران اعلام کرد، حمله موشکی عراق به بوشهر برخلاف قوانین آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است.

رئیس سازمان انرژی اتمی ایران درباره حمله ددمنشانه رژیم بعثی عراق به نیروگاه اتمی بوشهر اظهار داشت این حمله رژیم بعثی نشان دهنده زیر پا گذاشتن قوانین بین‌المللی است. وی ضمن محکوم کردن این اقدام وحشیانه، از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواست با زیر پا گذاشته شدن قوانین بین‌المللی و قطعنامه‌های آژانس از سوی رژیم عراق، قاطعانه برخورد شود. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران همچنین گفت، اقدام رژیم بعثی، مبین مخالفت حکام بغداد با صلح جهانی است و لزوم مقابله سازمان‌های بین‌المللی با اقدامات ضد صلح رژیم عراق هم اکنون بیش از پیش احساس می‌شود. لازم به تذکر است که بعد از ظهر

حمله عراق به نیروگاه بوشهر

هواپیماهای رژیم بعثی عراق ساعت ۱۸ روز دوشنبه ۱۳ اسفندماه جاری نیروگاه اتمی بوشهر را که در کنار سواحل خلیج فارس قرار دارد، با پرتاب یک موشک از فاصله ۴۵ کیلومتری هدف قرار دادند که در نتیجه انفجار آن، به قسمتی از دیوارهای بتنی نیروگاه آسیب وارد شد اما این حمله ددمنشانه هیچ‌گونه تلفات جانی نداشت.

بازدید خبرنگاران خارجی از محل حمله موشکی هواپیماهای عراقی به نیروگاه بوشهر

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از بندر بوشهر: به دنبال جنایت اخیر رژیم عراق در حمله به نیروگاه اتمی بوشهر پیش از ظهر روز یکشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۱۲ شماری از خبرنگاران شبکه‌های رادیوتلوویزیونی، مطبوعات و خبرگزاری‌های خارجی در بوشهر از محل اصابت موشک اگزوست عراق بازدید کردند. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، در این بازدید که حدود ۲

حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای ایران

حمله موشکی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

به گزارش خبرنگار روزنامه اطلاعات از دزفول: در حمله وحشیانه رژیم بعثی صهیونیستی عراق به دزفول، ۳ نفر (دو مرد و یک زن) به شهادت رسیدند و ۷۲ نفر زخمی شدند. مجروحان با کمک مردم و امدادگران به بیمارستان یا زهرا (س) دزفول و بیمارستان پایگاه وحدتی منتقل شدند. در جریان این حمله موشکی، بیمارستان ۱۰۰ تختخوابی که بیماران زیادی در آن بستری بودند و ۴۰۰ خانه مسکونی ویران شدند و به ۲ هزار خانه و مغازه دیگر آسیب کلی وارد شد.

جستجوی امدادگران برای بیرون آوردن آسیب‌دیدگان از زیر آوار ادامه دارد. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: به گفته صمیمی فرماندار دزفول، در میان شهدا چند کودک و تعدادی از افراد سالمند دیده می‌شوند. عده زیادی از بیماران بستری در یک بیمارستان شهر که هدف حمله موشکی قرار گرفته به درجات مختلف مجروح شده‌اند و به دو دبیرستان شهر نیز آسیب کلی وارد

روز دوشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۱۳ رژیم بعثی عراق با حمله موشکی به نیروگاه اتمی بوشهر خساراتی به این نیروگاه وارد کرد. حمله به نیروگاه‌های اتمی بر خلاف مقررات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و مخالف با قطعنامه شماره ۴۰۷ این آژانس است. در بند اول قطعنامه تصریح شده است، کلیه حملات مسلحانه علیه تأسیسات هسته‌ای که برای مقاصد صلح‌جویانه به کار می‌روند باید سریعاً ممنوع اعلام گردد. همچنین هدف‌قرار دادن نیروگاه‌ها نقض صریح ماده ۵۶ پروتکل ۱۹۷۰ ژنو است.

اطلاعات، ۶۳/۱۲/۱۳، ش ۱۷۵۴۰، ص ۱۸؛

کیهان، ۶۳/۱۲/۱۴، ش ۱۲۳۹۷، ص ۲.

اعلام عزای عمومی در خوزستان به مناسبت حملات موشکی عراق به دزفول

در پی حمله موشکی رژیم بعثی صهیونیستی عراق به شهر مقاوم و شهیدپرور دزفول که منجر به شهادت و مجروح شدن بیش از ۷۰ تن از مردم حزب‌الله این شهر شد، از سوی ائمه جمعه اهواز و دزفول و استاندار خوزستان امروز پنجشنبه، در سراسر این استان عزای عمومی و در شهرستان دزفول تعطیل عمومی اعلام شد.

حمله موشکی عراق به مسجد سلیمان

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: رژیم بعثی صهیونیستی عراق، کمتر از ۲۴ ساعت پس از حمله موشکی به شهر مقاوم و شهیدپرور دزفول، مقارن ساعت ۲۳ و ۴۰ دقیقه پنجشنبه شب (۱۳۶۳/۱۲/۱۶) شهر مقاوم مسجد سلیمان را مورد حمله موشکی قرار داد و پنج موشک به سوی این شهر پرتاب کرد. آمار خسارات و تلفات احتمالی این حمله موشکی متعاقباً مخابره خواهد شد. در حمله چهارشنبه شب متجاوزان صدامی به دزفول هم حدود ۷۰ تن از هموطنان بی‌دفاع ما شهید و مجروح شدند.

حمله موشکی عراق به اندیمشک

به گزارش خبرنگار کیهان از اهواز: در پی موشک‌باران شهرهای بی‌دفاع

شده است. تعداد زیادی واحد مسکونی و تجاری که هنوز آمارگیری نشده‌اند در این حمله تخریب و یا به درجات مختلف آسیب دیده‌اند. حمله، هنگام نیمه‌شب و زمانی که اهالی دزفول در خواب بودند انجام گرفت اما تاریکی شب مانع از شرکت بسیار فعالانه مردم در عملیات تخلیه و امداد نشد. مردم همیشه مقاوم دزفول پس از وقوع حمله، بیدارنگ به محل اصابت موشک‌های دشمن شتافتند و در نجات سریع مصدومان نقشی پرتلاش ایفا کردند. هموطنان دزفولی تمامی احساسشان را در یک عبارت خلاصه می‌کردند (مقابله به مثل با حداکثر توان). به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، تنها در ۲۷ ماهه آغاز جنگ تحمیلی، بر اثر پرتاب ۴۶ موشک زمین‌به‌زمین ۳ متری و ۹ متری به این شهر مقاوم، ۵۶۰۰ واحد مسکونی از جمله، چندین مسجد، بیمارستان، مدرسه و کودکانستان ویران شده است. فقط در یک حمله موشکی در اواسط مهرماه ۱۳۵۹، ۱۰۵ نفر شهید و ۳۰۶ نفر زخمی شدند که دو هفته بعد در یک حمله موشکی دیگر ۶۵ نفر قربانی بی‌گناه و ۳۰۶ نفر زخمی به جمع شهدای گمنام و مجروحان این شهر مقاوم افزوده شده است. رژیم بعثی در اغلب اوقات هنگام شب اقدام به پرتاب موشک‌های گوناگون می‌کرده و قربانیان خود را از میان کسانی که خواب بودند و آمادگی هیچ‌گونه عکس‌العملی نداشتند انتخاب می‌کرد. آخرین بار حمله موشکی به دزفول در اواخر بهار امسال بود.

گرفت. بر اساس همین گزارش، آمار شهدای جنایات عراق در حمله موشکی به شهر شهیدپرور خرم‌آباد به ۱۲۰ تن رسید. در این حمله وحشیانه ۵۰۰ تن نیز مجروح شدند و بسیاری از خانه‌ها هم خسارت دیدند. گزارش روزنامه کیهان می‌افزاید تعدادی از مجروحان که حال آنها وخیم بود به‌وسیله هلیکوپتر و هواپیما به بیمارستان‌های اراک و تهران منتقل شدند.

روزنامه اطلاعات می‌افزاید تا ظهر روز یکشنبه ۱۹ اسفند هویت ۸۱ تن از شهدای بمباران موشکی خرم‌آباد مشخص شد و تلاش برای شناسایی سایر شهدا که اجساد برخی از آنها دچار سوختگی شدید شده است ادامه دارد. در حمله به خرم‌آباد ۱۲۰ تن نیز مجروح شدند.

خبرنگار اطلاعات در خرم‌آباد خرابی ناشی از انفجار چهار موشک ۹ متری را که ابرقدرت‌ها برای مقابله با انقلاب اسلامی به سردار قادسیه هدیه کرده‌اند به تصویر کشیده است. بر پایه این گزارش، مسئولان استان نارسایی‌های موجود و نحوه مقابله با حوادث احتمالی را مورد ارزیابی قرار دادند و طرح‌هایی به‌منظور بهبود شرایط زندگی برای آسیب‌دیدگان و آوارگان ارائه کردند.

همچنین اعلام شده در این حمله وحشیانه ۳۰۰ واحد مسکونی به‌کلی ویران و به بیش از هزار واحد مسکونی آسیب وارد شده است. لازم به یادآوری است که آمار تلفات در روزنامه‌ها متفاوت نوشته شده.

کشورمان از سوی رژیم بعثی صهیونیستی عراق، ساعت ۹ و ۳۵ دقیقه صبح امروز (یکشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۱۹) شهر اندیمشک مورد اصابت ۳ موشک غول‌آسای زمین‌به‌زمین قرار گرفت. تا کنون هیچ‌گونه آماری از میزان خسارات مالی و جانی وارده گزارش نشده است.

حمله موشکی عراق به رامهرمز

به گزارش خبرنگار کیهان از اهواز: ساعت ۹ و ۴۵ دقیقه صبح امروز (یکشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۱۹)، مزدوران بعثی صهیونیستی عراق با پرتاب ۳ موشک به رامهرمز، مناطق مسکونی این شهرستان را به خاک و خون کشیدند. از آمار تلفات و خسارات وارده هنوز اطلاع دقیقی منتشر نشده است.

حمله موشکی عراق به خرم‌آباد و نهاوند

به گزارش خبرنگاران روزنامه اطلاعات از خرم‌آباد و نهاوند: در دو حمله موشکی عراق به شهرهای خرم‌آباد و نهاوند در استان‌های لرستان و همدان صدها واحد مسکونی در این دو شهر ویران شد و جمعی از مردم غیر نظامی ساکن این شهرها به شهادت رسیدند.

خبرنگار روزنامه کیهان از خرم‌آباد هم در گزارشی اعلام کرد، ساعت ۷ و ۴۵ دقیقه بامداد روز (شنبه ۱۳۶۳/۱۲/۱۸) ۵ نقطه از اماکن مسکونی و پرجمعیت خرم‌آباد به‌وسیله مزدوران بعثی صهیونیستی عراق مورد حمله موشکی قرار

مجلس افزود: از رزمندگان می‌خواهیم دستوراتی که به آنها داده می‌شود با دقت و شجاعت مثل گذشته اجرا کنند و به مردم شهیدپرور دزفول و به خانواده‌های شهدا تسلیت عرض می‌کنیم. آقای هاشمی همچنین یادآور شد: نمایندگان استان خوزستان؛ خصوصاً نماینده دزفول جناب آقای فارغ از ما خواسته‌اند مراتب تشکرشان را از مقاومت مردم و تسلیتشان را به بازماندگان این جنایت اعلام کنیم و از طرف همه نمایندگان مجلس شورای اسلامی خدمت امام امت و عموم مردم شهیدپرورمان تبریک و تسلیت عرض می‌کنیم و انتظار داریم که در آینده مردم ما شاهد انتقام‌های مناسب باشند.

خاطرات رئیس مجلس و فرمانده جنگ درباره حملات عراق به شهرهای ایران

۱۶ اسفند ۶۳:

عراق دیشب هشت موشک به دزفول زده است که پنج نفر شهید و حدود هفتاد مجروح و خانه‌های زیادی خراب شده است. گویا علت کمی تلفات تخلیه شهر بوده است.

نمایندگان به شدت خواستار موشک‌باران بغداد هستند. با رئیس‌جمهور درباره مقابله به مثل صحبت کردم. ملاحظات انسانی و نیز امید به آثار عملیات سرنوشت‌ساز آینده باعث خودداری از مقابله به مثل است.

عصر، ملاقاتی با [آقای علی‌اکبر محتشمی‌پور] سفیرمان در سوریه داشتم. وضع لبنان را تشریح کرد. گفتم که از آقای حافظ‌اسد [رئیس‌جمهور سوریه]

اخطار رئیس مجلس به دنیا و سازمان ملل در خصوص حملات موشکی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

در سخنان رئیس مجلس شورای اسلامی که درباره حمله موشکی عراق به بغداد ایراد شد آمده است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

موشک‌باران دیشب شهر مقاوم و مظلوم دزفول از طرف بعثیان عراق نشان داد که آنها توطئه‌ای را برای شرارت‌های جدید طراحی کرده‌اند و علی‌رغم درخواست صریح مسئولان سازمان ملل متحد و جدیت صریح ما که بمباران بصره را قطع کردیم، عراق که شروع‌کننده زدن نقاط مسکونی بود در مرحله جدید نشان داد به هیچ‌یک از تعهدات خود پایبند نیست و علی‌رغم تمایل شدید ما که نمی‌خواهیم جنگ به نقاط مسکونی کشیده شود و در هر مرحله نشان دادیم که خودداری لازم را کرده‌ایم، به نظر می‌رسد چاره‌ای جز این که مقابله به مثل در حد اعلا انجام شود برای جلوگیری از این شرارت‌ها به چشم نمی‌خورد. (تکبیر نمایندگان) آقای هاشمی افزود: در شرایط جاری، وظیفه ما و رزمندگان ما است که برای حفاظت از جان شهروندان؛ خصوصاً مردم غیر مسلح و برای نجات منطقه از این جنگ، دست از صبر و تحملی که داشتیم برداریم و ما به دنیا و مخصوصاً سازمان ملل اخطار می‌کنیم که با عدم توجه به وظایفی که به عهده آنها گذاشته شده باعث شدند که جنگ در نقاط مسکونی به عمق عراق کشیده شود و چیزی که ما مایل نبودیم پیش خواهد آمد. رئیس

ولی تحت تأثیر توصیه‌ها، از عکس‌العمل شدید خودداری می‌کردند. خبر رسید که هواپیماهای ایران چند شهر عراق از جمله بغداد را بمباران کرده‌اند باعث خوشحالی و روحیه نمایندگان شد.

عصر هم جلسه داشتیم. شب با جمعی از نمایندگان جلسه داشتیم. سؤالاتی درباره جنگ داشتند. توضیحاتی دادم که فکر می‌کنم قانع‌کننده بود. گفتم برای نشان دادن قدرت موشکی دوربرد، یک موشک زمین‌به‌زمین اسکاد به کرکوک می‌زنیم.

اظهارات نخست‌وزیر ایران در خصوص حملات موشکی صدام به شهرهای ایران

هیئت دولت صبح دیروز به ریاست مهندس میرحسین موسوی نخست‌وزیر تشکیل جلسه داد. در این جلسه، نخست اخبار رویدادهای سیاسی و وضعیت جبهه‌های جنگ مورد بحث و گفتگو قرار گرفت و ضمن آن، آقای موسوی نخست‌وزیر با اشاره به حملات موشکی و بمباران مراکز غیر نظامی به‌وسیله رژیم بعثی عراق که منجر به شهادت عده‌ای بی‌گناه شد اظهار داشت حرکات اخیر رژیم بعثی عراق ناشی از هراس عظیم آنان از رزمندگان سلحشور اسلام است. وی همچنین با تأکید بر مقابله‌به‌مثل از جانب جمهوری اسلامی ایران گفت، نیروهای رزمنده ما در مقابل هر ضربه‌ای، ضربه قاطع‌تری بر رژیم پושالی صدام وارد خواهند کرد.

تعدادی موشک اسکاد بخواهد.

آقای خوانساری سفیر ایران در لیبی آمد. درباره گرفتن پل‌های پی. ام. پی. به‌وسیله لیبی و سیستم دفاع هوایی و مسائل دیگر گفت. به ایشان هم درباره گرفتن موشک بیشتر مأموریت دادم.

نزدیک نیمه‌شب از دفتر نخست‌وزیر زنگ زدند، بیدار شدم؛ گفتند که پنج موشک به شهر مسجدسلیمان زده‌اند.

۱۸ اسفند ۶۳:

برای مذاکره در مورد موشک زدن به بغداد به زیارت امام رفتم. امام می‌گویند، ممکن است با زدن بغداد، آنها روی تهران شرارت کنند و قدرتهای بزرگ هم دستشان را باز گذارند و کمکشان کنند و زدن تهران [توسط عراق]، برای ما مشکل درست می‌کند. قبول کردند که به جاهای دیگر عراق، موشک بزنیم تا آنها بفهمند که موشک داریم و بغداد هم در خطر است.

مسئول موشک تلفن کرد. درباره انتخاب شهر هدف مذاکره کردیم. [آنها شهرهای] کرکوک و الاماره را انتخاب کرده‌اند. گفتند: "آمادگی برای حمله خوب است."

۲۰ اسفند ۶۳:

گزارش‌ها از مورد حمله قرارگرفتن چند شهر ایران به‌وسیله موشک و هواپیماهای عراقی خبر می‌داد. نمایندگان مناطق مربوط، سخت ناراحت بودند

مسن شد که به هشدارهای بغداد برای خروج از شهر توجه نکرده بودند.

این خبرگزاری به نقل از نماینده دزفول در مجلس شورای اسلامی، از رهبران ایران خواست که دستور حمله "همه‌جانبه" علیه عراق بدهند؛ درحالی‌که در پاریس، جنبش مخالف ایران (منافقین) گفت که ایران در حال برنامه‌ریزی "یک حمله در مقیاس بزرگ" است. در بیانیه جنبش مجاهدین خلق مستقر در پاریس آمده است که فرماندهان ارتش در آماده‌باش برای آماده‌سازی یک حمله گسترده هستند که در بخش جنوبی جبهه ایران و عراق خواهد بود.

گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

خبرگزاری آسوشیتدپرس روز ۱۷ اسفند از تخریب کامل یک خانه در حمله موشکی عراق به خرم‌آباد خبر داد.

گزارش روزنامه یوماسان درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

به گزارش روزنامه آمریکایی یوماسان در روز ۱۶ اسفند: یک سخنگوی ارتش عراق گفت توپخانه و حملات موشکی علیه دزفول و آبادان بخشی از حملات تلافی‌جویانه عهدشده بغداد برای دفاع از شهروندان خود است.

این روزنامه می‌افزاید، خبرگزاری دولتی ایران (ایرنا) گفت حمله موشکی به دزفول که در حدود ۵۰ مایل با مرز عراق فاصله دارد، اندکی پس از نیمه‌شب

گزارش رسانه‌های خارجی درباره حمله موشکی و هوایی

عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

گزارش خبرگزاری یونایتدپرس درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۱۶ اسفند ۱۳۶۳ در گزارشی گفت ایران از هشت حمله موشکی ارتش عراق به شهر دزفول در ۵۰ مایلی جبهه جنوبی ایران با عراق خبر داد که باعث کشته‌شدن حداقل ۵ نفر و زخمی شدن ۷۰ نفر شد. این خبرگزاری به نقل از آژانس خبری رسمی عراق (INA) هم گفت سخنگوی ارتش عراق اعلام می‌کند که حملات به دزفول و آبادان بخشی از انتقام وعده‌داده‌شده بغداد برای حملات مشابه ایران به شهرک‌های عراق از روز ۱۴ اسفند بود.

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۱۷ اسفند هم در گزارشی گفت، ایران تأکید کرد که امروز با حمله به بندر بصره عراق، حملات موشکی این کشور به دو شهر مرزی دزفول و آبادان را تلافی کند اما قبول واکنش مثبت داد و گفت در صورتی‌که سازمان ملل متحد عراق را ترغیب به توقف حمله به اهداف غیر نظامی کند حملات خود را متوقف خواهد کرد.

یونایتدپرس به نقل از خبرگزاری رسمی ایران گفت حمله عراق به دزفول در ۵۰ مایلی داخل جبهه جنوبی ایران موجب کشته‌شدن دو کودک و سه فرد

ایرنا گفت هشت موشک با فاصله ۲۰ ثانیه از یکدیگر به دزفول (در حدود ۸۸ کیلومتری شرق مرز عراق در استان خوزستان) به زمین اصابت کردند. ایرنا به نقل از فرماندار دزفول گفت این موشک‌ها به بیمارستان افشار این شهر آسیب رسانده و بیماران این بیمارستان نیز در بین مجروحان قرار داشتند. ایرنا به نقل از یک مقام که نامش مشخص نشده است گفت که دو دبیرستان نیز به شدت آسیب دیده‌اند.

گزارش روزنامه نیویورک تایمز درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

در گزارش روز ۱۷ اسفند روزنامه نیویورک تایمز به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس آمده است: خبرگزاری رسمی ایران اعلام کرده که توپخانه و موشک‌های عراقی دزفول، آبادان و خرمشهر را مورد اصابت قرار دادند و حداقل ۱۴ نفر را کشته و ۱۲۳ نفر را زخمی کردند.

گزارش چندین نشریه درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

نشریات بارلینگتون دیلی تایمز (Burlington Daily Times)، مجله جکسونویل پیک (Jacksonville Journal Courier) و کوکومو تریبیون (Kokomo Tribune) روز ۱۹ اسفند ۶۳ به نقل از آسوشیتدپرس در گزارش‌هایی جداگانه

اصابت کرده است. این موشک‌های زمین‌به‌زمین با فاصله ۲۰ ثانیه از همدیگر به دزفول اصابت کردند. خبرنگار ایرنا در دزفول گزارش داد که اجساد دو کودک و سه مرد مسن تاکنون یافت شده و بیش از ۷۰ نفر زخمی شده‌اند.

گزارش روزنامه‌های الوطن کویت و لتبریج هرالده درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

در گزارش روز ۱۶ اسفند روزنامه الوطن کویت و روزنامه لتبریج هرالده (Lethbridge Herald) که به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس چاپ کرد آمده است عراق شهرهای مرزی ایران را با موشک و حملات توپخانه‌ای بمباران کرد. ایران می‌گوید حداقل ۸ نفر کشته و ۷۵ نفر مصدوم شده‌اند و یک بیمارستان، چند مدرسه و خانه آسیب دیده‌اند. ایران با حمله به بندر بصره عراق برای بار دوم در ۴۸ ساعت گذشته این حمله را تلافی کرد. یک سخنگوی ارتش عراق در رادیو بغداد گفت که عراق به شهرهای مرزی دزفول، اهواز و آبادان حمله کرده تا حکمرانان ایران را به خاطر جنایات خود در عراق مجازات کند. عراق وعده داده بود که در تلافی حمله سه‌شنبه به وسیله توپچی‌های ایرانی به بصره، ۳۰ شهر ایران را بمباران کند.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری دولتی ایران (ایرنا)، گزارش‌ها حاکی از آن است که هشت موشک عراقی ساعت یک بامداد به دزفول اصابت کردند که دو کودک و سه مرد سالخورده را کشته و خسارات سنگینی وارد کرده است.

نفر شد، با توپخانه و هواپیماهای جنگی خود به ۱۰ شهر عراق حمله کرد. این گزارش می‌افزاید عراق مسلح به موشک‌های پیشرفته سطح به سطح است و به طور گسترده‌ای قادر به تحمیل تلفات سنگین‌تر به ایران است که کمبود جنگنده دارد و به توپخانه دوربرد خود متکی است.

گزارش روزنامه بلوفیلد دیلی تلگراف درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه بلوفیلد دیلی تلگراف (Telegraph Daily Bluefield) روز ۲۰ اسفند به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس اعلام کرد خبرگزاری ایرنا می‌گوید که عراق به ۹ شهر ایران حملات هوایی و موشکی انجام داده است که در این حملات حداقل ۲۷۷ نفر کشته شده‌اند.

گزارش روزنامه برلینگتون هاگای درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه برلینگتون هاگای (Eye Hawk Burlington) روز ۲۰ اسفند به نقل از خبرگزاری یونایتدپرس گزارش داد ایران می‌گوید ۲۷۷ نفر در اثر حملات موشکی و هوایی عراق به شهرهای این کشور کشته شده‌اند. ایران نیز به منطقه‌ای در ۱۹ مایلی بغداد حمله هوایی انجام داده است. از سوی دیگر، ایران پیشنهاد دبیرکل سازمان ملل مبنی بر توقف حمله به اهداف غیر نظامی

اعلام کردند عراق علیه شهر دزفول حملات موشکی انجام داده است و ایران نیز در پاسخ به این حملات چند شهر عراق را بمباران هوایی کرده است. در بخشی دیگر از این گزارش‌ها آمده است ایران و عراق روز شنبه (۱۸ اسفند) از هوا و زمین به شهرهای یکدیگر حمله کردند و هر دو گفتند که در ششمین روز از جنگ جدید در جبهه‌های نبرد باعث وارد آمدن تلفات و خسارات سنگین به دشمن شده‌اند. ایران گفت حملات هوایی این کشور در تلافی حملات موشکی شب گذشته عراق به دزفول در استان نفتی جنوبی ایران، خوزستان و خرم‌آباد در غرب ایران است.

گزارش‌های فوق به نقل از ایرنا می‌افزاید هشت موشک به دزفول برخورد کرد که در نتیجه آن حداقل ۱۹ نفر کشته و ۸۰ نفر زخمی شدند. ایرنا همچنین گفت که چهار راکت در اوایل شنبه (۱۸ اسفند) به خرم‌آباد برخورد کرد و موجب کشته شدن ۱۱۰ نفر و زخمی شدن بیش از ۵۰۰ تن شد اما عراق این حملات را تأیید نکرد.

گزارش روزنامه نیویورک تایمز درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روز ۲۰ اسفند روزنامه نیویورک تایمز به نقل از خبرگزاری یونایتدپرس در گزارشی اعلام کرد، ایران می‌گوید به تلافی حملات موشکی و هوایی عراق به ۱۰ شهر ایران که باعث کشته شدن بیش از ۳۰۰ نفر و زخمی شدن ۷۶۰

ایرنا ادعا کرد عراق علیه ۹ شهر ایران حملات موشکی، هوایی و توپخانه‌ای انجام داده است. در این بین، ۳ موشک عراقی به شهر رامهرمز اصابت کرد که باعث ۱۰ کشته و بیش از ۱۰۰ زخمی شده است.

گزارش روزنامه‌های سنگاپورمانیتور و استرایت تایمز درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه سنگاپورمانیتور (*Monitor Singapore*) روز ۱۷ اسفند در گزارشی به نقل از خبرگزاری رویترز اعلام کرد عراق به دو شهر ایران حمله موشکی کرده و ایران دومین شهر عراق، بصره را ۸ ساعت بمباران کرده است. این گزارش می‌افزاید در حمله موشکی عراق به خرم‌آباد در غرب ایران، حداقل ۵۰۰ کشته و زخمی برجای ماند.

سنگاپورمانیتور روز ۱۹ اسفند هم به نقل از خبرگزاری رویترز در گزارشی اعلام کرد که عراق علیه ۶ شهر ایران حملات هوایی و موشکی انجام داده است که صدها کشته و زخمی بر جای گذاشت.

نشریه استرایت تایمز (*Times Straits The*) هم روز 19 اسفند در گزارشی به نقل از خبرگزاری رویترز نوشت: خبرگزاری رسمی ایران اعلام کرده که چهار موشک عراقی امروز به شهر دزفول اصابت کرده که تلفات و خسارات فراوانی برجای گذاشته است.

را از طریق وزیر امور خارجه (علی‌اکبر ولایتی) پذیرفته است.

گزارش نشریه استرایتس تایمز درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه استرایتس تایمز (*The Straits Times*) روز ۲۰ اسفند در گزارشی به نقل از آسوشیتدپرس و رویترز اعلام کرد رسانه‌های ایران گفته‌اند که امروز حملات موشکی و هوایی عراقی به هشت شهر ایران انجام شده است.

گزارش روزنامه لاول سان درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه لاول سان (*Lowell sun*) روز ۲۰ اسفند به نقل از آسوشیتدپرس اعلام کرد ایران در پاسخ به حملات موشکی عراق ۳ منطقه مسکونی در بغداد را هدف راکت‌های جنگنده‌های خود قرار داد. همزمان عراق نیز به کرمانشاه حملات هوایی داشت.

گزارش روزنامه روزنامه دیلی هرالده درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه دیلی هرالده (*Chicago Suburban Herald Daily*) روز ۲۰ اسفند به نقل از آسوشیتدپرس گزارش داد، در ادامه گسترش جنگ شهرها، ایران به ۱۲ شهر عراق حملات توپخانه‌ای و هوایی انجام داد. از سوی دیگر،

مهم را در عراق بمباران می‌کند. این گزارش می‌افزاید میرحسین موسوی نخست‌وزیر ایران هم گفت که ایران نمی‌خواهد شهرهای عراق را بمباران کند هرچند که برخی از این شهرها حتی در تیررس توپخانه ما هستند اما در صورت ادامه حملات عراق به شهرها ایران نیز مقابله به مثل خواهد کرد.

گزارش روزنامه الرياض عربستان درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

روزنامه الرياض عربستان سعودی در گزارشی تحت عنوان علت شروع جنگ شهرها از سوی ایران ضعف این کشور در جبهه‌های جنگ است، با اشاره به درگیری‌های بین نیروهای ایران و عراق در نزدیکی بصره و اجرای آتش توپخانه به این شهر، ایران را شروع‌کننده جنگ شهرها دانسته و علت آن را ضعف ایران در مقابله با نیروهای نظامی عراق در جبهه‌های جنگ بر شمرده است. این گزارش همچنین با استفاده از عنوان جعلی خلیج عربی، ضمن پرداختن به درگیری‌های دو کشور ایران و عراق، از تلاش سران کشورهای عربی و اروپایی برای پایان دادن به جنگ به اصطلاح خلیج عربی خبر داده است.

روزنامه الرياض عربستان روز ۱۸ اسفند هم در گزارشی با عنوان ایران پذیرش آتش‌بس را به سازمان ملل اعلام کرد، به جنگ شهرها پرداخته و می‌نویسد، پس از آنکه صدام اعلام آتش‌بس کرد، رئیس‌جمهور ایران [آیت‌الله سید] علی خامنه‌ای از وزیر امور خارجه خواسته است به جهان و ملت‌ها بنویسد که اگر عراق

گزارش روزنامه پست‌استاندارد سیراکوز درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه پست‌استاندارد سیراکوز (Syracuse Post Standard) روز ۲۰ اسفند به نقل از ایرنا نوشت، ایران می‌گوید که در پاسخ به حملات عراق، بصره را تحت حملات شدید قرار داده است. همچنین ایرنا مدعی است که در حملات اخیر، جمعاً ۵۰۰ ایرانی کشته شده‌اند. همچنین ۱۲۰ نفر نیز در حمله موشکی به خرم‌آباد کشته شده‌اند.

گزارش روزنامه الوطن کویت درباره حمله موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

روزنامه الوطن کویت روز ۱۶ اسفند در گزارشی، ضمن پرداختن به ادامه جنگ شهرها و عدم اجرای آتش‌بس توافق‌شده بین ایران و عراق، از تلاش مجامع بین‌المللی از جمله، سازمان ملل متحد برای پایان دادن به جنگ شهرها خبر داد.

روزنامه الوطن سپس به نقل از ناظران نوشت، علی‌رغم گذشت شش ساعت از هشدار عراق به ساکنان ۳۰ شهر ایران برای تخلیه منازل خود، تاکنون از حمله به این شهرها خودداری کرده است.

این روزنامه به نقل از رویترز هم نوشت رئیس‌جمهور ایران [آیت‌الله] سیدعلی خامنه‌ای تهدید کرد که اگر عراق به جنگ شهرها ادامه دهد ایران هم اهداف

گزارش روزنامه الجزیره عربستان درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

روزنامه الجزیره عربستان روز ۱۹ اسفند در گزارشی، ضمن پرداختن به ادامه جنگ شهرها بین ایران و عراق، از حمله هوایی ایران به شهرهای بصره، ابوالخصب و الزبیر که باعث کشته‌شدن تعداد زیادی از مردم غیر نظامی و تخریب بخش‌هایی از دانشگاه بصره و دیگر اماکن تجاری و اداری در این شهرها شد و سقوط یک هواپیمای ایرانی خبر داد. این روزنامه در ادامه با اشاره به حمله موشکی عراق به شهرهای دزفول و خرم‌آباد نوشت نیروهای نظامی ایران از مردم عراق خواستند شهرهای خود را تخلیه کرده و به ۴ شهر امن این کشور پناه ببرند.

گزارش روزنامه المدینه عربستان درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

روزنامه المدینه عربستان روز ۱۹ اسفند ۶۳ در گزارشی پس از پرداختن به حملات ایران به بصره که باعث تلفات زیادی شده است نوشت، مسئولان ایران از مردم عراق خواسته‌اند شهرهای خود را ترک کرده و به ۴ شهر امن این کشور عزیمت کنند چون در صورت ادامه حملات عراق به شهرهای ایران، این کشور تمامی شهرهای عراق بجز ۴ شهر امن را زیر آتش توپخانه و بمباران هوایی قرار خواهد داد. این روزنامه در ادامه به نقل از خبرگزاری ایران (ایرنا) از حمله

از حمله به شهرها خودداری کند ایران هم به شهرهای عراق حمله نخواهد کرد. این روزنامه روز ۱۹ اسفند هم در گزارشی، ضمن پرداختن به حملات هوایی و موشکی عراق به شهرهای ایران و عراق، به نقل از مقامات نظامی عراق از دفع حملات ایران به استان واسط و میسان و سرنگونی هواپیمای ایران خبر داد. این گزارش در ادامه می‌افزاید حملات عراق به شهرهای ایران از جمله دزفول و خرم‌آباد بیش از ۵۰۰ کشته و مجروح داشته است.

روزنامه الریاض عربستان روز ۲۰ اسفند، ضمن پرداختن به جنگ شهرها بین ایران و عراق و حملات دو کشور به شهرهای یکدیگر نوشت، علی‌رغم درخواست دو طرف مبنی بر توقف بمباران شهرها به منظور حفظ جان غیر نظامیان بی‌گناه، بمباران شهرها همچنان ادامه دارد. این گزارش در ادامه می‌افزاید حملات ایران به بصره باعث شد عراقی‌ها با حملات متمرکز علیه شهرهای ایران از طریق هواپیما و موشک به حملات ایران پاسخ دهند.

روزنامه الریاض در ادامه از تلاش خاویر پترز د کوئیار برای توقف جنگ شهرها خبر داد.

این گزارش همچنین به حمله موشکی عراق به اصفهان اشاره کرده و گفته اصفهان جزو ۳۰ شهری که عراق اعلام کرده به آن حمله می‌کند نیست و به فعالیت مهندسان چندین کشور در امور شیمیایی پرداخته است.

روزنامه الانوار در ادامه نوشت دیروز، [امام] آیت‌الله روح‌الله خمینی خواستار ادامه جنگ خلیج فارس شد که چهار سال و نیم پیش آغاز شد و گفت که ایران آخرین ضربه را به دشمن خود خواهد زد. امام همچنین گفت که حملات عراق به اهداف غیر نظامی ایران تأثیری در اراده ایرانیان برای ادامه جنگ ندارد.

درخواست شیخ الازهر مصر از حاکمان ایران برای پایان دادن به جنگ شهرها

روزنامه الریاض عربستان روز ۲۰ اسفند نوشت شیخ الازهر از حکام تهران می‌خواهد که جنگ را متوقف کرده و به کتاب خدا متوسل شوند.

درخواست دبیرکل کنفرانس اسلامی از ایران و عراق برای پایان دادن به جنگ شهرها

روزنامه الجزیره عربستان روز ۱۹ اسفند نوشت شریف‌الدین پیرزاده دبیرکل کنفرانس اسلامی از ایران و عراق خواست هرچه سریع‌تر به جنگ شهرها که باعث کشته‌شدن غیر نظامیان می‌شود پایان دهند.

اطلاعات ۶۳/۱۲/۲۰ ش ۱۷۵۴۶ ص ۳؛

جمهوری اسلامی، ۶۳/۱۲/۱۸، ش ۱۶۷۸، ص ۲؛

کیهان، ۶۳/۱۲/۱۹، ش ۱۲۴۰۱، ص ۲،

<https://upi.com/5737754> و 4810026

<https://newspaperarchive.com/yuma-sun-mar-1985-07-p3-/>

<https://newspaperarchive.com/lethbridge-herald-mar-1985-07-p2-/>

موشکی عراق به ۴ شهر ایران از جمله دزفول و خرم‌آباد که باعث کشته‌شدن بیش از ۶۰۰ نفر شده خبر داد.

گزارش روزنامه النهار لبنان درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

روزنامه النهار لبنان روز ۱۷ اسفند، ضمن پرداختن به جنگ شهرها و درگیری‌های ایران و عراق در جبهه‌های جنگ، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران نوشت حملات هوایی و بمباران توپخانه‌ای و موشکی عراق بر آبادان و دیگر شهرهای ایران چندین نفر را کشته یا مجروح کرد.

گزارش روزنامه الانوار لبنان درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر

روزنامه الانوار لبنان روز ۱۹ اسفند، ضمن پرداختن به جنگ شهرها و درگیری‌های ایران و عراق در جبهه‌های جنگ، از حمله موشکی عراق به ۴ شهر ایران از جمله دزفول و خرم‌آباد که باعث کشته‌شدن بیش از ۳۰۰ نفر شد خبر داد. این روزنامه در ادامه نوشت عراق همچنین تهدید کرد که در مقابل حمله ایران به بصره ۳۰ شهر این کشور را مورد حمله قرار خواهد داد و ایران هم اعلام کرده به تمام شهرهای عراق حمله خواهد کرد لذا از مردم خواسته فقط به ۴ شهر شیعه‌نشین این کشور بروند تا از حملات ایران در امان باشند.

eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%
 iraq20%city20%missile&P=4&Display=0&filterS=0
<https://newspaperarchive.com/roswell-daily-record-mar-1985-11-p/5->
<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985032000209204001&editNo=2&printCount=1&publishDate=20-03-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19526&publishType=00020>
<https://newspaperarchive.com/anderson-herald-bulletin-mar-1985-20-p14/>
 tyon.ir/16esfand 18 gesf و ESTI7

nyti.ms/32Y2uon
<http://eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile&P=2&Display=0&filterS=0>
<https://newspaperarchive.com/winnipeg-free-press-mar-1985-10-p/4->
<https://newslibrary.naver.com/v+AlRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Mar20%2009%2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B28%20%6A1-Riyadh2%29%C2%2636103%20%C20%Saudi20%Arabia28%20%ar29%.pdf>
http://eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Article/singmonitor-19850310.1.2.19.6?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile&P=5&Display=0&filterS=0&QT=iran,iraq,city,missile&oref=articleT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile&P=4&Display=0&filterS=*0
<https://newspaperarchive.com/burlington-daily-times-news-mar-1985-10-p/7->
<https://newspaperarchive.com/jacksonville-journal-courier-mar-1985-10-p/1->
<https://newspaperarchive.com/kokomo-tribune-mar-1985-10-p33-/>
<https://archive.org/stream/AlJazirah1985SaudiArabiaArabic/Mar20%2010%2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8AC%D%8B%2D8%9A%D%8B%1D%8A20%928%Al-Jazirah2%29%C2%234546%20%C20%Saudi20%Arabia28%20%ar#29%mode/2up>
<https://ia801909.us.archive.org/15/items/AlAnwar1985LebanonArabic/Mar20%2010%2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%128%Al-Anwar2%29%C2%238674%20%C20%Lebanon28%20%ar29%.pdf>
<https://archive.org/stream/AlMadina1985SaudiArabiaArabic/Mar20%2010%2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%85%9D%8AF%D%8A%7D%86%9D%8A20%928%Al-Madina2%29%C2%236550%20%C20%Saudi20%Arabia28%20%ar#29%mode/2up>

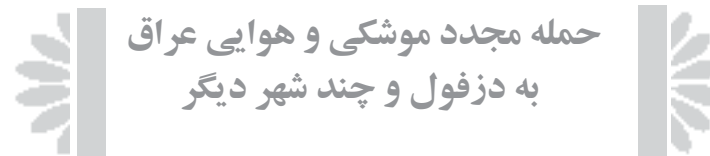

حمله موشکی عراق به بروجرد

به گزارش خبرنگار کیهان از بروجرد: دو نقطه مسکونی شهر قهرمان و شهیدپرور بروجرد ساعت ۹ و ۵ دقیقه روز دوشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۰ مورد حمله موشکی رژیم بعثی صهیونیستی عراق قرار گرفت که تا کنون ۲۶ شهید و ۲۵۰ مجروح برجای گذاشته است. همین گزارش می‌افزاید کلیه مجروحان بجز ۲۵ تن از آنان پس از مداوای سرپایی به خانه‌های خود بازگشتند. به گزارش خبرنگار کیهان: در حمله موشکی مزدوران صدام به شهر شهیدپرور بروجرد حدود یک‌صد واحد مسکونی و مغازه نیز آسیب دیده است.

اطلاعیه فرماندار بروجرد درباره حمله موشکی عراق به این شهر

در پی حمله موشکی عراق در صبح روز دوشنبه بیستم اسفندماه به شهر شهیدپرور شهرستان بروجرد، فرمانداری این شهر با صدور اطلاعیه‌ای، ضمن هشدار به رژیم بعث عراق، این حمله را محکوم کرده و شهادت شهدای این حادثه را به امام زمان و نایب برحقش حضرت امام خمینی و خانواده محترم شهدا تبریک و تسلیت گفت.

حمله مجدد موشکی و هوایی عراق به دزفول و چند شهر دیگر

مزدوران بعثی صهیونیستی عراق ساعت ۲/۳۵ دقیقه بامداد روز سه‌شنبه ۲۱ اسفند همزمان، شهرهای مقاوم و شهیدپرور دزفول و مسجدسلیمان را برای چندمین بار مورد حملات موشکی قرار دادند و تعداد ۱۲ موشک به‌سوی این دو شهر شلیک کردند که در اثر آن، شماری از مردم این شهرها شهید و مجروح شده و به تعدادی از واحدهای مسکونی و تجاری و چندین دستگاه اتومبیل خساراتی وارد شد. همچنین نواحی مسکونی شهرهای خرم‌آباد، اراک، بروجرد، زنجان و قم نیز مورد تهاجم موشکی و هوایی مزدوران بعثی عراق قرار گرفتند که از میزان تلفات و یا خسارات احتمالی گزارشی ارسال نشده است.

آخرین اخبار حمله موشکی عراق به دزفول

گزارش خبرنگار کیهان از اهواز حاکیست، حمله موشکی شب گذشته (دوشنبه‌شب) عراق به دزفول که با پرتاب ۶ فروند موشک صورت گرفت، یک شهید و ۲ مجروح بر جای گذاشت.

حمله موشکی عراق به باختران

به گزارش خبرنگار کیهان از باختران: در اثر حمله موشکی رژیم بعثی صهیونیستی عراق به ۳ نقطه مسکونی باختران که ساعت ۹ و ۵ دقیقه صبح روز دوشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۰ صورت گرفت، طبق آخرین آمار رسمی، ۸۱ تن شهید و ۶۵۰ نفر مجروح شدند. بنا به همین گزارش، در اثر این حمله موشکی، دهها واحد مسکونی و مغازه و اتومبیل از جمله، یک اتوبوس مسافربری بین شهری از بین رفت و این حمله سنگین‌ترین حمله‌ای بوده که تا کنون از سوی دشمن بعثی صهیونیستی به باختران صورت گرفته است. با توجه به ادامه عملیات امداد و نجات و خارج کردن افرادی که زیر آوار مانده‌اند احتمال می‌رود که تعداد شهدای این حمله ددمنشانه بیش از ۸۱ نفر باشد.

همچنین ساعت ۲۱/۴۰ دقیقه روز دوشنبه، بار دیگر یک فروند هواپیمای دشمن در آسمان باختران ظاهر شد که قبل از هرگونه اقدامی، با آتش پدافند هوایی رزمندگان اسلام مجبور به فرار شد.

اظهارات رئیس مجلس شورای اسلامی و سخنگوی شورای عالی دفاع پیرامون استفاده از موشک علیه عراق

در بخشی از مصاحبه هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی و سخنگوی شورای عالی دفاع با خبرنگار روزنامه اطلاعات که پیرامون کاربرد موشک علیه عراق در ۲۲ اسفند سال ۱۳۶۳ پس از حملات موشکی و هوایی

اطلاعیه آموزش و پرورش بروجرد درباره حمله موشکی عراق به این شهر

به دنبال حمله موشکی عراق به شهر بروجرد، آموزش و پرورش این شهرستان در اطلاعیه‌ای اعلام کرد، کلیه مدارس شهر و روستا تا پایان اسفند ۱۳۶۳ تعطیل است.

تشییع جنازه شهدای حمله موشکی عراق به بروجرد

به گزارش خبرنگار اطلاعات از بروجرد: به دنبال حمله موشکی روز بیستم اسفندماه عراق به شهر بروجرد که باعث شهید و مجروح شدن شماری از شهروندان و تخریب تعدادی از واحدهای مسکونی و اداری و تجاری این شهر شد، پیکر پاک شهدای این حمله با حضور مسئولان محلی و استان و مردم این شهر و خرم‌آباد تشییع و در بهشت شهدای بروجرد به خاک سپرده شد. در این مراسم، برخی از مسئولان در سخنانی این حمله موشکی را محکوم کرده و خواستار برخورد جدی سازمان ملل و دیگر سازمان‌های مسئول با عراق شدند.

حمله موشکی عراق به بندر امام خمینی

به گزارش خبرنگار کیهان از اهواز: بندر امام خمینی ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۰ هدف حمله موشکی عراق قرار گرفت که در اثر این حمله خساراتی به تأسیسات بندری وارد شد.

کیهان، ۶۳/۱۲/۲۱، ش ۱۲۴۰۳، صص ۲ و ۳؛

<http://eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/>

Search?ST=1&AT=advanced&K=iran20%iraq20%missile&KA=iran20%iraq20%missile&D

F=2%12F%03F1985&DT=2%13F2%03F1985&Display=0&NPT=&L=&CTA=

<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985031300209204003&editNo=2&>

<printCount=1&publishDate=13-03-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19520&publishTy>

pe=00020

عراق علیه شهرهای کشورمان انجام شد آمده است، فکر می‌کنیم با این موشک‌هایی که در حال حاضر در اختیار ما می‌باشد، در عراق شهری نباشد که مصونیت داشته باشد.

همه جای عراق غیر از نقاط دورافتاده (نزدیک مرز اردن و سوریه)، بقیه مراکز عراق الان در تیررس موشک‌های ما است ولی امیدواریم که جنگ را با موشک نبریم بلکه با حملات زمینی و تصرف نقاط حساس به پیروزی برسیم.

گزارش چند نشریه خارجی درباره حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول و دیگر شهرهای ایران

روزنامه سنگاپورمانیتور (Singapore Monitor) روز ۲۱ اسفند به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس نوشت، طبق اطلاعیه فرماندهی کل نیروهای مسلح عراق، در پی حملات موشکی و هوایی عراق به شش شهر ایران از جمله تهران پایتخت، نیروهای ایرانی در این روز باتلاق‌های جنوبی در خاک عراق را تصاحب کردند.

روزنامه‌های مایل اکونومی (Maeil Economy) و Dong-A Daily هم روز ۲۲ اسفند به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس از حمله موشکی عراق به چند شهر ایران و ادامه جنگ در جبهه جنوبی خبر دادند.

اطلاعات، ۶۳/۱۲/۲۳، ش ۱۷۵۴۹، ص ۲؛

اطلاعات لرستان و همدان، ۶۳/۱۲/۲۷، ش ۱۷۵۵۲، ص ۲؛

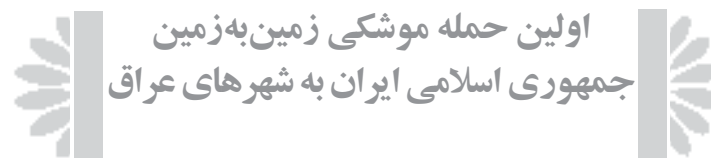
جمهوری اسلامی، ۶۳/۱۲/۲۲، ش ۱۶۸۲، ص ۴؛

خاتم‌الانبیا (مرکز فرماندهی مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) با صدور اطلاعیه‌ای، ضمن هشدار به رژیم بعثی عراق بر آمادگی نیروهای نظامی ایران برای ادامه مقابله به‌مثبت تأکید کرد. در اطلاعیه قرارگاه خاتم‌الانبیا که درباره حمله موشکی به کرکوک صادر شد آمده است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

رزمندگان کفرستیز سپاه اسلام با استعانت از الطاف بی‌کران خداوندی، پاسخ دیگری به جنایات حکام صهیونیست حاکم بر بغداد دادند و در پی حملات موشکی، توپخانه و هوایی دشمن به مناطق مسکونی کشورمان و پاسخ به ندای امت شهیدپرورمان، اقدام به مقابله به‌مثبت کردند و ساعت ۲/۴۰ دقیقه بامداد روز سه‌شنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۱ در یک حمله موشکی به شهر کرکوک عراق واقع در عمق خاک دشمن، ضربات سنگینی به تأسیسات این شهر وارد آوردند. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران بار دیگر، ضمن هشدار به رژیم بعثی عراق، اعلام می‌دارند که نیروهای دلاور اسلام همچون گذشته با شدت هرچه بیشتر در مقابل جنایات دشمن در حمله به مناطق مسکونی کشورمان مقابله به‌مثبت را برای خود محفوظ داشته و قادرند تا با استفاده از امکانات خود اهداف عمیق‌تری در داخل خاک عراق را منهدم کرده و ضربات سهمگین دیگری به دشمن وارد آورند.

اولین حمله موشکی زمین‌به‌زمین جمهوری اسلامی ایران به شهرهای عراق

اولین موشک زمین‌به‌زمین رزمندگان اسلام ساعت ۲/۴۰ دقیقه بامداد روز سه‌شنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۱ به مناطق صنعتی-اقتصادی شهر کرکوک عراق شلیک شد. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، رزمندگان اسلام برای اولین بار به تلافی جنایات رژیم صدام، شهر نفتی کرکوک را با موشک هدف قرار دادند و خسارات سنگینی به مناطق حیاتی این شهر وارد کردند. آخرین گزارش‌های رسیده از داخل شهر بصره عراق نیز حاکی است که بصره و مناطق اطراف آن در اثر گلوله‌باران‌های روزمره با بحران کمبود شدید مواد غذایی و سوخت مواجه شده است.

اطلاعیه قرارگاه خاتم‌الانبیا درباره اولین حمله موشکی به کرکوک

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران: در رابطه با اقدام مقابله به‌مثبت سپاهیان اسلام که ساعت ۲/۴۰ دقیقه بامداد روز سه‌شنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۱ با حمله موشکی به شهر کرکوک عراق انجام شد، قرارگاه

داخل کرکوک کار گذارده شده است قلمداد کرد. خبرگزاری عراق در گزارش خود به نقل از همان منابع مسئول می گوید مزدوران رژیم ایران شبانه به بعضی از مناطق شهر رخنه کرده و مواد منفجره‌ای را کار گذاشتند تا طبق خواسته اربابانشان در ایران، در زمان معین منفجر شود و با تولید صدایی مهیب، از تهران اعلام شود که شهر مورد حمله موشکی قرار گرفته است.

علی‌رغم حضور فعال نمایندگان رسانه‌های گروهی غربی در عراق، رژیم بغداد تا کنون به هیچ‌یک از خبرنگاران خارجی اجازه ورود به شهر کرکوک را نداده است.

◀ بازتاب نخستین حمله موشکی ایران به شهرهای عراق در جهان

به دنبال حمله موشکی، هوایی و توپخانه ایران به شهرهای بصره، کرکوک و چند شهر دیگر عراق، رادیو آمریکا و خبرگزاری فرانسه در خبرهایی جداگانه، ضمن پرداختن به این موضوع، از توقف زندگی در بصره خبر داده و این حمله را اولین حمله موشکی زمین‌به‌زمین ایران اعلام کردند.

گزارش یونایتدپرس درباره اولین حمله موشکی ایران به شهرهای عراق

به گزارش خبرگزاری یونایتدپرس (UPI): روز ۲۱ اسفند ایران اعلام کرد

قرارگاه خاتم‌الانبیاء، مرکز عملیات مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

اطلاعیه ارتش جمهوری اسلامی ایران درباره حمله موشکی به کرکوک

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران در اطلاعیه‌ای که در رابطه با حمله موشکی ایران به کرکوک منتشر کرد نوشت:

بسمه‌تعالی

هموطنان ایران، مردم مسلمان عراق! به تلافی حملات موشکی اخیر حاکمان جبار عراق به شهرها و مناطق مسکونی ایران، ساعت ۲/۴۰ دقیقه بامداد دیروز ۲۱ اسفند تأسیسات اقتصادی و نظامی شهر کرکوک عراق مورد حمله موشکی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران قرار گرفت.

ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران

اعتراف خبرگزاری عراق به حمله موشکی ایران به کرکوک

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران: حمله موشکی ایران به شهر کرکوک کاملاً موفقیت‌آمیز بوده است.

خبرگزاری عراق از قول منابع مسئول در استان تلمیم (کرکوک سابق) صدای ناشی از انفجار موشک را صدای انفجار چند بمب که از سوی عوامل نفوذی ایران

کرده و یادآور شد که حوزه نفتی کرکوک به دلیل این که لوله نفت هزار و پنج کیلومتری این کشور به ترکیه را تغذیه می‌کند و تنها کانال صادراتی نفت عراق است، برای اقتصاد این کشور نقش حیاتی دارد. کمترین فاصله کرکوک به مرز ایران یکصد کیلومتر است.

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره اولین حمله موشکی ایران به شهرهای عراق

به گزارش واحد مرکزی خبر از تهران: خبرگزاری فرانسه در گزارشی درباره حمله ایران به تأسیسات اقتصادی عراق به نقل از آگاهان نوشت ایران در این حمله برای اولین بار از موشک‌های زمین‌به‌زمین استفاده کرده است. واحد مرکزی خبر در ادامه می‌افزاید خبرگزاری فرانسه از توکیو گزارش داد، ورود موشک‌های زمین‌به‌زمین از سوی ایران در صحنه نبرد درحالی که عراقی‌ها از بدو جنگ آنها را بکار می‌گیرند، بدون تردید نقطه عطفی در تعادل قوانین دو طرف متخاصم به شمار می‌آید و بدین ترتیب بغداد از این به بعد در برد موشک‌های ایران قرار دارد.

گزارش چند نشریه درباره حمله موشکی ایران به شهرهای عراق

نشریات Biddeford Journal Tribune، Singapore Monitor، Tyrone Daily Herald و

تأسیسات نفتی عراق را مورد حمله موشکی قرار داده است اما منابع عراقی این ادعا را رد می‌کنند. یونایتدپرس افزود دو کشور همچینین درباره نام شهرهایی از ایران که به‌وسیله جنگنده‌های عراقی مورد حمله قرار گرفته‌اند گزارش‌های متفاوتی می‌دهند.

گزارش رادیو آمریکا درباره حمله موشکی ایران به شهرهای عراق

به گزارش واحد مرکزی خبر: رادیو آمریکا در اخبار بامداد روز سه‌شنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۱ خود در گزارشی پیرامون حملات مقابله‌به‌مثل جمهوری اسلامی ایران گفت، ایران همچینین اعلام کرده است شهرهای مندلی، حلبچه، خانقین، مرگور و مناطق ابوالخصیب، شطالعرب و نیز چند شهر دیگر عراق مورد حمله توپخانه و هواپیماهای جنگی ایران قرار گرفتند. رادیو آمریکا در ادامه گزارش خود افزود بر اساس یک گزارش دیگر ایران، جریان کار و زندگی در بصره که پس از بغداد پرجمعیت‌ترین شهر عراق است، در اثر گلوله‌باران سنگین ایران بطور کامل متوقف شده است.

گزارش آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی ایران به شهرهای عراق

آسوشیتدپرس نیز در گزارشی، به حمله موشکی ایران به کرکوک اشاره

جمهوری اسلامی، ۶۳/۱۲/۲۲، ش ۱۶۸۲، ص ۲؛

کیهان، ۶۳/۱۲/۲۱، ش ۱۲۴۰۳، ص ۳؛

upi.com/Archives/12/03/1985/Iran-and-Iraq-launch-new-attacks-before-cease-fire/2698479451600/

eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile&P=2&Display=0&filterS=0

[newspaperarchive.com/tyrone-daily-herald-mar-1985-12-p21-/, /2-newspaperarchive.com/biddeford-journal-tribune-mar-1985-12-p21-/](http://newspaperarchive.com/tyrone-daily-herald-mar-1985-12-p21-/)

<https://newspaperarchive.com/biddeford-journal-tribune-mar-1985-12-p21-/>

<https://newspaperarchive.com/winnipeg-free-press-mar-1985-12-p3-/>

<https://newspaperarchive.com/santa-ana-orange-county-register-mar-1985-12-p4-/>

<https://archive.org/stream/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Mar20%2013%20%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B28%20%6A1-Riyadh2%29%C2%236107%20%C20%Saudi20%Arabia28%20%ar#29%page/n19/mode/2up>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2013%C20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%A1-.Awsat2%29%C2%232297%20%C20%UK20%28%ar#29%mode/2up>

Winnipeg Free Press و Santa Ana Orange County Register روز ۲۱ اسفند در گزارش‌هایی جداگانه به نقل از خبرگزاری رویترز و خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی و دیگر منابع خبری، از حمله تلافی‌جویانه موشکی ایران به تأسیسات نفتی و اقتصادی کرکوک در شمال عراق که عمده میدان‌های نفتی این کشور در آن قرار دارد خبر دادند. این رسانه‌ها افزودند این حمله موشکی به تلافی حملات موشکی و هوایی عراق به تهران و پنج شهر دیگر ایران انجام شده است اما مقامات عراقی درباره این حمله موشکی هیچ اظهار نظری نکرده‌اند.

خبرگزاری‌های مذکور همچنین اعلام کردند که امروز در حمله هواپیماهای عراقی به تهران پنج نفر کشته شدند و ۷ دقیقه بعد، ایران موشک‌های زمین‌به‌زمین خود را به سمت اهداف عراقی شلیک کرد.

آژانس خبری رویترز به نقل از یک منبع نظامی اظهار داشت "این یک هشدار برای عراقی‌ها است و از این به بعد هر نقطه از عراق ممکن است زیر موشک‌باران ایران قرار گیرد.

گزارش روزنامه‌های عربستان سعودی درباره حمله موشکی ایران به شهرهای عراق

روزنامه‌های الریاض و شرق الاوسط عربستان سعودی در گزارش‌هایی جداگانه، ضمن پرداختن به درگیری نیروهای ایرانی و عراقی در جبهه‌های نبرد، از شلیک و اصابت موشک ایران به کرکوک خبر دادند.

ایران به شهر بغداد گفت، همان‌طور که ما قبلاً نیز هشدار دادیم، قدرت زدن موشک به هر نقطه از عراق را داریم و این کار را با تمام قدرت می‌توانیم انجام دهیم. این منبع افزود ما در عمل نشان دادیم که هر موقع اراده کنیم ضربات سنگینی به رژیم عراق وارد خواهیم آورد و تا کنون نیز ثابت شده است که این شیوه رژیم عراق؛ یعنی زدن شهرهای مسکونی دیگر بردی ندارد و ما آمادگی کامل داریم که ضربات سنگین‌تری را نیز به حکام بغداد وارد آوریم.

از سوی دیگر، خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، امروز کسب اطلاع کرد که موشک قبلی رزمندگان اسلام که ساعت ۲/۳۰ بامداد روز ۲۱ اسفند به سوی شهر نفتی کرکوک شلیک کرده‌اند به کارخانه سیمان کرکوک اصابت کرده و یکی از سالن‌های بزرگ این کارخانه را کاملاً منهدم کرده است.

اطلاعیه قرارگاه خاتم‌الانبیا درباره اولین حمله موشکی به

بغداد

به دنبال نخستین حمله موشکی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به بغداد که در پاسخ به جنایات رژیم صهیونیستی عراق در حمله به مناطق مسکونی ایران ساعت ۳/۳۰ دقیقه بامداد امروز انجام شد، قرارگاه خاتم‌الانبیا (مرکز عملیات مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران) با صدور اطلاعیه‌ای، ضمن تأکید بر ادامه مقابله به‌مثلاً، از مردم شهرهای عراق؛ به‌ویژه بغداد خواست برای مصون ماندن در مقابل

شروع حملات موشکی ایران به بغداد

◀ نخستین حمله موشکی ایران اسلامی به بغداد

اصابت اولین موشک ایران قلب بغداد را لرزاند.

یک منطقه اقتصادی (بانک رافدین) در سه کیلومتری کاخ رئیس‌جمهوری عراق بامداد امروز (پنجشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۳) با حمله موشکی ایران ویران شد. در این حمله، تمامی طبقات هجده‌گانه ساختمان مرکزی بانک رافدین در منطقه شورجا فرو ریخته است اما هنوز آمار تلفات روشن نیست. خبرگزاری جمهوری اسلامی از منابع عراقی مقیم تهران کسب اطلاع کرد که ساختمان مرکزی بانک رافدین در خیابان الرشید در قلب بغداد در یک کیلومتری وزارت اطلاعات و چهار کیلومتری وزارت دفاع رژیم بعثی عراق قرار دارد. بانک رافدین بزرگترین بانک دولتی عراق است. منطقه‌ای که بانک رافدین در آن واقع است یک منطقه اقتصادی، اداری و تجاری است و عمده ادارات دولتی در این منطقه قرار دارند.

به گزارش واحد مرکزی خبر، یک منبع مطلع نظامی درباره حمله موشکی

ترک کرده و به شهرهای مقدس کربلا، نجف، کاظمین و سامرا عزیمت نمایند.

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، به دنبال حمله موشکی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به مراکز اقتصادی بغداد، در اطلاعیه‌ای که از سوی ستاد تبلیغات جنگ شورای عالی دفاع منتشر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

مردم مسلمان عراق! رژیم ضد بشری بغداد که در طول جنگ تحمیلی با اقدام به حملات مداوم توپخانه، هوایی و موشکی به شهرهای ایران هزاران غیر نظامی را به شهادت رسانیده است، در روزهای اخیر با تشدید حملات خود به شهرها و مناطق مسکونی ایران، تعداد دیگری از هموطنان ما را به خاک و خون کشیده و علی‌رغم تلاش‌های بین‌المللی، به این‌گونه فعالیت‌ها هیچ‌گونه پاسخی نداده است. جمهوری اسلامی ایران که از ساعت سه و نیم بامداد روز دوشنبه ۲۱ اسفندماه با پیشنهاد دبیر کل سازمان ملل دایر بر قطع حملات به مناطق مسکونی موافقت کرده بود، اینک که با ادامه حملات عراق مواجه شده پس از یک وقفه یک‌روزه، ناگزیر حمله به مناطق غیر نظامی عراق را مجدداً آغاز کرده است.

حملات موشکی و هوایی ایران به ۴ شهر امن کربلا، نجف، کاظمین و سامرا عزیمت کنند.

در اطلاعیه قرارگاه خاتم‌الانبیا که پس از اولین حمله موشکی به بغداد صادر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

فمن اعتدی علیکم، فاعتدو علیه، بمثله ما اعتدای علیکم

نبرد مقدس ایثارگران جبهه‌های نور علیه ظلمت با وارد آوردن ضربات سهمگین بر دشمن و انهدام وسیع قوای رژیم صهیونیستی بغداد همچنان با قدرت و توانایی نیروهای ظفرمند خود که همراه با عنایت بی‌پایان الهی است ادامه دارد. امت دلاور اسلام، ملت شهیدپرور ایران! در پاسخ به جنایات رژیم صهیونیستی عراق در حمله به مناطق مسکونی ایران و به‌منظور پاسخگویی به ندای امت شهیدپرور، ساعت ۳/۳۰ دقیقه بامداد امروز (پنجشنبه ۱۳۶۳/۱۲/۲۳)، یگان موشکی قرارگاه خاتم‌الانبیا (مرکز عملیات مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران) با پرتاب موشک به شهر بغداد (مرکز حکومت حاکم بر عراق)، این شهر را مورد حمله قرار داد. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران بار دیگر اعلام می‌کنند که به جز ۴ شهر مقدس کربلا، نجف، کاظمین و سامرا، دیگر شهرهای عراق هدف حملات نیروهای اسلام قرار خواهد گرفت.

ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یکبار دیگر از مردم کلیه شهرهای عراق؛ به‌ویژه بغداد می‌خواهند هر چه سریع‌تر این مناطق را

هشدار جدی برای آنها باشد و ما را به جایی نکشاند که انبارهای موشکی مان را که باید برای دشمنانی مثل اسرائیل ذخیره شود به روی جاهایی بیندازیم که مایل نیستیم. حتی آنها در حرکات تبلیغاتی شان حرکت محدود ما را در جبهه جنگ و در زمین به عنوان حرکت اصلی و سرنوشت‌سازی که به ملت و مردمان وعده داده بودیم قلمداد می‌کنند که باز هم از حرکات مودیان تبلیغاتی آنهاست. رئیس مجلس خاطر نشان کرد، آنچه که امروز در جبهه‌ها می‌گذرد تنها یک گوشه‌ای از حرکت نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران است تا آنها به خاطر شرارت جدیدی که صدام شروع کرده خودشان را همراه مردم و سایر نیروها نشان دهند و چشمه‌ای از قدرت خودشان را دارند بروز می‌دهند و با همین حرکت محدودی که آنجا شروع کردیم دشمنان ما اعتراف کردند که نیروهای ما با قدرت توانستند منطقه‌ای را که برای صدام ارزش حیاتی دارد تصرف کنند. آقای هاشمی گفت، شما دیشب صف طولانی اسرای عراقی را که در تلویزیون دیدید گوشه‌ای از نمایش قدرت رزمندگان ماست و من به عنوان سخنگوی شورای عالی دفاع اعلام می‌کنم که حرکت همگانی و وسیع و سرنوشت‌ساز ما همان طوری که قبلاً گفتیم مرهون شرایط خاصی است که ما هروقت آن شرایط را ببینیم انجام خواهیم داد و حالا نخواهد بود؛ آن روز هیچ جای عراق از آثار آن حرکت مصون نخواهد بود و به این حرکات محدود اکتفا نمی‌کنیم؛ این متکی به یک بسیج عمومی خواهد بود که یک

هشدار مهم رئیس مجلس شورای اسلامی و سخنگوی شورای عالی دفاع درباره گسترش حملات موشکی ایران به عراق

حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی و نماینده امام در شورای عالی دفاع در جلسه علنی امروز مجلس در رابطه با تحولات اخیر جنگ سخنان مهمی ایراد کرد و از جمله یادآور شد، وقتی که حرکت همگانی وسیع و سرنوشت‌ساز خود را انجام دهیم هیچ جای عراق از آثار آن مصون نخواهد بود. نمایندگان محترم توجه دارند که شرارت‌های بعث علفی جنگ را به جایی کشانده است که ما مایل نبودیم. ما از اول جنگ تا به امروز همیشه در حرکاتمان موضع دفاعی و مقابله‌به‌مثل داشتیم؛ هم در اصل جنگ و هم در فروعاتی که در جریان پیش می‌آمد. زدن کشتی‌ها و زدن شهرها و امثال این‌گونه کارها به هیچ نحوی مورد میل ما نیست که وارد آن بشویم اما به ناچار به عنوان یک اهرم بازدارنده وارد شدیم. رئیس مجلس افزود این ماجراجویی اخیر که بعثی‌ها شروع کردند، با امکانات وسیعی که دشمنان اسلام در اختیارشان گذاشتند، می‌بینید که شهرها را؛ آن‌هم به صورت مودیان (پرتاب بمب از ارتفاعات بالا که یک حرکت نظامی قابل توجهی نیست) هدف قرار دادند و جمهوری اسلامی تا به حال در حد اخطار مقابله‌به‌مثل کرده است. آقای هاشمی افزود امیدواریم اخطار موشکی ما به مناطق صنعتی بعثی‌ها هشدار کافی باشد. متأسفانه این‌طور نبود و اخطار جدی‌تر ما به بغداد امیدواریم یک

در جلسه امروز مجلس شورای اسلامی درباره هدف حمله موشکی ایران به بغداد هم گفت خبر خوبی بدهم که نشانه‌گیری موشک‌های ما آنقدر دقیق است که موشک در وسط غرب بغداد به بانک رافدین عراق خورده و کل ساختمان را خراب کرده است (تکبیر نمایندگان). رئیس مجلس همچنین اخطار کرد که عراق توجه کند اگر بعداً بخواهیم بزنیم جای این می‌تواند کاخ صدام باشد.

خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و سخنگوی فرمانده جنگ درباره حمله موشکی به کرکوک

۲۳ اسفند ۶۳:

ساعت سه ونیم [صبح]، موشکی به بغداد زده‌اند و لابد این حمله عراق و حمله به تبریز همزمان با تلافی موشک [ایران به بغداد] است. به صداوسیما گفتم تا خبر به هدف خوردن موشک به بغداد نرسیده با صراحت خبر را اعلام نکنند.

حدود ساعت نه ونیم اطلاع رسید که موشک به ساختمان بانک رافدین در قلب بغداد خورده و این تحول عظیمی در وضع جنگ و زدن شهرها خواهد بود. عراقی‌ها هم می‌خواهند که منکر خوردن موشک به بغداد شوند و انفجار را ناشی از خرابکاری معرفی می‌کنند که جا نمی‌افتد. از قدرت موشکی و زمینی ایران، دنیا گیج شده است.

آقای ولایتی اطلاع داد که امام به طور شفاهی، پیامی به رهبران شوروی

سرش در تهران و یک سرش در بغداد است. بنابراین، ما بازم به مراکز جهانی؛ مخصوصاً سازمان ملل اخطار می‌کنیم اگر به‌طور جدی وارد جریان نشوند و جلوی این شرارت‌هایی را که علیه مراکز غیر نظامی و شهرها انجام می‌شود نگیرند مسئولیت عواقب مقابله‌به‌مثل ما را باید بپذیرند و تاریخ این حرف‌های بنده را به‌عنوان رئیس مجلس شورای اسلامی و سخنگوی شورای عالی دفاع و نماینده فرمانده کل قوا در نیروهای نظامی ثبت بکند که ما مایل به شرارت که امروز در میدان‌های غیر نظامی پیش می‌آید نیستیم و اقداماتی که می‌کنیم صرفاً برای بازدارندگی است و اخطار بعدی من باز به سازمان ملل است که وظیفه‌اش را درباره استعمال مواد شیمیایی با جدیت تعقیب بکند والا باز اگر عواقبی بود مسئولیتش به عهده خود آنهاست. رئیس مجلس شورای اسلامی همچنین به مناسبت سالگرد رحلت حضرت آیت‌الله کاشانی گفت امروز سالگرد رحلت شخصیت عظیم تاریخ اسلامی حضرت آیت‌الله مجاهد آیت‌الله کاشانی است که در تاریخ روحانیت و ملت ما و منطقه باید این روز زنده بماند. رئیس مجلس افزود این شخصیت بزرگ که از پیش‌تازان حرکت اسلامی در منطقه بودند و حق عظیمی بر مسلمانان و روحانیت و نهضت‌های اسلامی و ملی دارند باید ملت در مراسم بزرگداشت ایشان هر جا برگزار می‌شود شرکت کنند. ما یاد این رهبر عظیم سیاسی علمی را گرامی می‌داریم و امیدواریم خداوند به ما توفیق دهد که از پیروان خوب ایشان باشیم. حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی

اعلام آمادگی یگان‌های موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای پاسخگویی به جنایات صدام

به گزارش بخش خبری روزنامه جمهوری اسلامی: یکی از آگاهان نظامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در گفتگویی اعلام کرد، نیروهای سپاه اسلام همان‌گونه که تا کنون نشان داده‌اند، قدرت و توانایی مقابله‌به‌مثل را به‌طور کامل دارا هستند و قادرند با حملات توپخانه و بمباران‌های هوایی و همچنین حملات موشکی به شهرهای عراق، ضربات و خساراتی سنگینی به دشمن جنایتکار وارد آورند. این مقام آگاه نظامی افزود در حال حاضر یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی آمادگی کامل دارد تا به هنگام مقتضی شهرهای مورد نظر را هدف قرار داده و پاسخ مناسبی به تجاوزات رژیم جنایتکار و صهیونیستی حاکم بر عراق بدهد. حمله موشکی نیروهای اسلام در ساعت ۳/۲۰ بامداد روز پنجشنبه گذشته به بغداد خود گویای کامل این قدرت و توان نیروهای جمهوری اسلامی ایران است. همان‌گونه که تا کنون بارها اعلام شده است، در صورت ادامه تجاوزات رژیم عراق و حملات این رژیم به شهرهای میهن اسلامی‌مان، هیچ‌یک از شهرهای عراق بجز ۴ شهر مقدس کربلا، نجف، سامرا و کاظمین، از حملات نیروهای اسلام و انجام عملیات مقابله‌به‌مثل از سوی ما مصون نخواهند ماند. این مقام آگاه نظامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در خاتمه متذکر شد، نیروی هوایی قهرمان ارتش جمهوری اسلامی ایران و یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همان‌گونه که تا

داده‌اند و از دادن امکانات موشکی به عراق، انتقاد کرده‌اند. مهم است و از طرف ایران به سفیر ش‌وروی گفته شده که موشک به ما هم بدهند و قرار شد که [آقای ولایتی]، شب به لیبی بروند؛ برای آوردن موشک بیشتر که اخیراً قول داده‌اند.

آقای [محسن] رضائی اصرار داشت که امشب هم به بغداد موشک بزنیم. اکثریت مخالف هستند، با رئیس‌جمهور و احمد آقا و آقای [حسن] روحانی در این خصوص مذاکره کردم. [طرح حمله موشکی به بغداد را مستلزم] نظر [موافق] اکثریت مسئولان جنگ در جبهه گذاشتم. قرار شده که امشب [به بغداد موشک] نزنند.

۲۴ اسفند ۶۳:

قرار شد که واحد موشکی سپاه، دستور شلیک موشک دیگری را به مناطق نظامی بغداد صادر کند. عراق هم تهدید کرده [است که شهرهای] اصفهان، شیراز، همدان و تبریز را با موشک خواهد زد.

۲۵ اسفند ۶۳:

آقایان ولایتی و رفیق دوست برای گرفتن موشک بیشتر به کشور لیبی رفتند؛ برای ادامه مقابله‌به‌مثل.

و همسنگ قرار دهد.

گزارش یونایتدپرس، رویترز و نشریه *The Straits Times* درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش روز ۲۳ اسفند نشریه *The Straits Times* به نقل از خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) و رویترز: مقامات عراقی ابتدا تنها خبر از انفجار بمبی در پایتخت (بدون اعلام محل آن) منتشر کردند اما پس از آن، در پاسخ به علت تخریب ساختمان بانک رافدین، اعلام کردند انفجار در بانک به وسیله یک بمب کنترل از راه دور ایجاد شده است و نه موشک‌های ایران. عراق این بمب‌گذاری را به یک عامل ایرانی نسبت داد اما از میزان خسارات و تلفات هیچ آماری منتشر نکرد.

یونایتدپرس به نقل از خبرگزاری خلیج هم اعلام کرد در زمان انفجار، ساختمان خالی بوده است و بنابراین، انفجار هیچ تلفاتی نداشته و تنها سه طبقه آن آسیب دیده است. این خبرگزاری به نقل از منابع خبری هم محل پرتاب موشک را قرارگاه خاتم‌الانبیا در نزدیکی مرزها اعلام کرد.

یونایتدپرس در ادامه افزود خبرگزاری دولتی عراق (INA) گزارش داد حکام ایران در تهران روز پنج‌شنبه انفجاری را در بغداد سازماندهی کرده‌اند و بعداً ادعا کردند که آنها یک حمله موشکی را انجام داده‌اند.

خبرگزاری یونایتدپرس همچنین اعلام کرد که سخنگوی وزارت امور خارجه

کنون نشان داده‌اند برای انجام این مقصود دارای کلیه آمادگی‌های لازم هستند.

بازتاب خبری اولین حمله موشکی ایران به بغداد

بر پایه یک گزارش، حمله موشکی بامداد روز پنجشنبه رزمندگان اسلام به بغداد، با اعجاب و شگفتی در محافل خبری جهان روبرو شد؛ ولیکن به‌رغم تلاش اکثر خبرگزاری‌ها و رادیوهای خارجی برای جلوگیری از قرارگرفتن این خبر در صدر اخبار رسانه‌ها، عظمت این کار مانع از این تلاش بیهوده شد. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: خبرگزاری‌های غربی و بنگاه‌های سخن‌پراکنی حامی صدام روز پنجشنبه خبر حمله موشکی ایران به بغداد را تا ساعت‌ها سانسور کردند و زمانی آن را منتشر کردند که حداقل شش ساعت تمام از وقوع حادثه در مرکز بغداد می‌گذشت.

گزارش خبرگزاری رویترز درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: با وجود این‌که حمله موشکی ایران ساعت سه و نیم انجام گرفته بود و همه مردم بغداد از آن مطلع بودند، خبرگزاری انگلیسی رویترز ساعت نه و نیم به انتشار خبری مبهم در این زمینه اقدام و تلاش کرد اهمیت انهدام بانک ۱۸ طبقه رافدین عراق را با اضافه کردن خبر حمله هوایی عراق به تهران که منجر به شهادت سه تن شده است معادل

سوختن است.

یک بیانیه نظامی در ایران اعلام کرد که تعداد کشته‌ها و زخمی‌ها در این حملات از مرز ۱۰۰۰ نفر گذشته است و علاوه بر این، بیش از ۷۵ تانک و نیروهای نظامی عراقی حاضر در آنها و یک هواپیمای 7-PC در این حملات از بین رفته‌اند.

همچنین نشریه The Straits Times روز ۲۴ اسفند به نقل از یونایتدپرس و رویترز نوشت: با تشدید جنگ خلیج فارس (جنگ نفتکش‌ها)، ایران و عراق امروز حملات هوایی و موشکی به شهرهای یکدیگر را شدت بخشیدند. در ادامه خبر آمده است تهران ادعا کرد با انفجار مهیب یک موشک مقرر بانکی را در بغداد منهدم کرده است اما عراق این انفجار را انکار می‌کند.

گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس و نیویورک تایمز درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس و روزنامه نیویورک تایمز در روزهای ۲۴ و ۲۸ اسفند، بر اساس گزارش‌های رسیده از پایتخت عراق، بانک مرکزی دولتی بغداد در انفجار بزرگی آسیب دیده است. ایران گفت که با یک موشک سطح به سطح شلیک شده از یک مکان نامشخص به ساختمانی 13 طبقه در نزدیکی وزارتخانه‌های دفاع و اطلاع‌رسانی عراق آسیب زده است اما مقامات عراقی اصرار دارند که این یک انفجار خرابکارانه بوده است.

آمریکا در واشنگتن گفته که ایالات متحده نیز این انفجار را انفجاری داخلی می‌داند. سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفته که ایالات متحده هیچ مدرکی برای تأیید اتهاماتی که ایران به مقامات آمریکایی می‌زند مبنی بر اینکه سلاح‌های شیمیایی که عراق در جنگ‌های زمینی خود استفاده می‌کند به‌وسیله آمریکا به این کشور تحویل داده شده ندارد و او تأکید کرد که استفاده از سلاح‌های شیمیایی به طور کلی محکوم است.

در ادامه گزارش یونایتدپرس آمده است: هاشمی رفسنجانی اعلام کرد حمله موشکی به جنوب عراق بخش کوچکی از عملیات بوده است و پس از آن حملات عظیم‌تر دنبال می‌شود.

ایران همچنین می‌گوید ۶ شهر عراق را با جنگنده‌ها و سلاح‌های توپخانه‌ای خود مورد هدف قرار داده است. در مقابل، عراق هم با اعزام جت‌های خود، با حمله هوایی به تهران، به حملات ایران پاسخ داد. نیروهای عراقی در تلاش‌اند تا حملات زمینی و توپخانه‌ای ایران را که می‌تواند به بسته‌شدن بزرگراه بغداد - بصره بیانجامد دفع کنند. صدام در بازدیدی از میدان جنگ به فرماندهان خود دستوراتی در رابطه با حملات ابلاغ کرد.

توپخانه و جنگنده‌های ایران جنوب بندر بصره و شهرهای شمالی عراق مانند عمادیه، حلبچه، سلیمانیه و رواندوز را مورد هدف قرار دادند.

رادبو رسمی تهران نیز اعلام کرد که بصره زیر آتش توپخانه‌ای ایران در حال

گزارش نشریه سنگاپورمانیتور درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

نشریه سنگاپورمانیتو در گزارش خود به نقل از خبرگزاری رویترز اعلام کرد انفجار بزرگی در اوایل روز (۲۳ اسفند) یک ساختمان چند طبقه در مرکز بغداد را ویران کرد. این انفجار بخش مرکزی رافدین؛ بانکی در منطقه تجاری شورجه در قلب پایتخت عراق را تخریب کرد اما علت انفجار هنوز مشخص نشده است. در ادامه خبر آمده است، شاهدان عینی گفته‌اند این انفجار که با صدای مهیبی همراه بود، ساعت سه بامداد به وقت بغداد و سه و نیم به وقت تهران رخ داد. این گزارش می‌افزاید منطقه شورجا منطقه‌ای اقتصادی است که در مرکز بغداد واقع شده است. در پایان خبر آمده است با وجود آنکه علل انفجار روشن نیست اما ایران ساعاتی قبل گفته بغداد را مورد حمله موشکی قرار داده است. به گزارش خبرگزاری رویترز، یکی از ساکنان عرب این منطقه گزارش داد که بلافاصله پس از اصابت موشک و بروز انفجار، آتش عظیمی ناحیه بانک رافدین را فراگرفت. خبرگزاری رویترز می‌افزاید، این شخص که از افشای نامش وحشت داشت گفت، آمبولانس‌ها و اتومبیل‌های آتش‌نشانی به سرعت عازم این منطقه هستند. این خبرگزاری می‌گوید هنوز آماری از تلفات حمله موشکی ایران در اختیار نیست. این در حالی است که در همین زمان نیز دستگاه‌های گیرنده خبر خبرنگاران خارجی که گزارشات خبرگزاری‌های خود را از طریق بانک رافدین دریافت می‌کنند از کار افتاده است. این انفجار تا فاصله ۲۰ کیلومتری

دیپلمات‌های غربی و مقامات عربی در کویت و ابوظبی نیز در مصاحبه‌ای گفتند که آنها تمایل دارند از این دیدگاه حمایت کنند که این انفجار یک اقدام خرابکارانه بوده است و نه حاصل از برخورد موشک. این مقامات که از طریق آسوشیتدپرس از بحرین مصاحبه کردند گفتند که ایران قبلاً از موشک علیه بغداد استفاده نکرده است و فکر می‌کنند بعید است که ایران در این مورد چنین کاری کرده باشد.

این گزارش می‌افزاید با انفجار بانک رافدین، دولت ریگان اعلام می‌کند که اعتقاد دارد انفجار، یک انفجار داخلی بوده است و نه حاصل از اصابت موشک. همچنین وزارت امور خارجه آمریکا هم گفت که ایالات متحده می‌داند که تخریب این بانک نتیجه "انفجار داخلی" است.

گزارش رادیو بی.بی.سی درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

رادیو دولتی انگلستان (بی.بی.سی) نیز که به وسیله یک مدیر صهیونیست اداره می‌شود، تلاش کرد با بزرگ‌نمایی حمله یک هواپیمای عراقی به تهران که از ارتفاع بسیار بالا انجام گرفت، به آن اهمیت نظامی ویژه دهد. این رادیو در بخش‌های مختلف خبری خود، با وجود اعتراف خبرگزاری‌های غربی به حمله موشکی ایران، سعی می‌کرد انهدام ساختمان بانک رافدین را اعلام نکند.

گزارش روزنامه شرق الاوسط عربستان درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۲۴ اسفند در گزارشی، ضمن پرداختن به جنگ ایران و عراق در نزدیکی بصره، شدت حملات دو کشور به شهرهای یکدیگر را خطرناک توصیف کرد. این روزنامه سپس نوشت: سخنگوی نظامی عراق از حمله هواپیماهای عراقی به نفت کش‌ها در خلیج فارس و جزیره خارک و حمله به شهرهای تهران، تبریز و کرمانشاه خبر داد و گفت، مدت کمی بعد از حمله به تهران، ایران اعلام کرد به بغداد موشک شلیک کرده است اما سخنگوی عراقی آن را تکذیب کرد. در این گزارش همچنین به سرنگونی یک هواپیمای اف ۵ ایران اشاره شده است.

در ادامه گزارش به دیدار طارق عزیز با خاویر پرز د کوئیار دبیر کل سازمان ملل متحد پرداخته و نوشته از جزئیات این ملاقات خبری منتشر نشده است. روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۲۵ اسفند هم در گزارشی نوشت انفجار رخ داده در بغداد موضوعی است که در غرب زیر سؤال می‌رود. گفته‌های ایرانیان این است که این انفجار نتیجه اصابت یک موشک ایرانی بوده است؛ هر چند که بغداد از برد هر موشکی که بتواند از ایران به آنجا برسد فاصله دارد اما عراق می‌گوید که این انفجار نتیجه یک بمبی است که در ساختمان قرار داده شده است. این گزارش سپس به ادامه درگیری بین ایران و عراق پرداخته و می‌نویسد، با توجه به تمام فشارهای اقتصادی و سیاسی بر این دو کشور، تا

از ساختمان بانک را به لرزه در آورد.

بازتاب اولین حمله موشکی ایران به عراق در محافل خبری کشورهای عربی منطقه خلیج فارس

بازتاب اولین حمله موشکی ایران به عراق در محافل خبری سوریه

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از دمشق: به دنبال حمله موشکی ایران به مرکز تجاری - اداری بغداد و انهدام کامل ساختمان چندین طبقه بانک رافدین در پایتخت عراق، ساعت‌ها فضای بخش مرکزی بغداد پوشیده از دود و غبار بود و رفت و آمد آمبولانس‌ها و انتقال مجروحان حادثه ادامه داشت. خبرگزاری جمهوری اسلامی از دمشق به نقل از دیپلمات‌های خارجی مقیم سوریه گزارش داد: حکام بغداد که این بار نمی‌توانند مانند مورد قبلی (حمله موشکی ایران به کارخانه سیمان کرکوک)، آثار انهدام بانک رافدین را از چشم مردم مخفی کنند، تا ساعت ده بامداد پنجشنبه کاملاً سکوت اختیار کرده‌اند. به گفته این دیپلمات‌ها، تمامی بغداد، در نتیجه اصابت موشک زمین‌به‌زمین ایران به لرزه در آمد و اضطراب و نگرانی شدیدی در میان سکنه شهر ایجاد شد.

گزارش روزنامه الانوار لبنان درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

روزنامه الانوار لبنان روز ۲۴ اسفند در گزارشی با پرداختن به جنگ ایران و عراق در جبهه‌های نبرد نوشت: پس از حمله هواپیماهای عراقی به شهرهای ایران، دکتر ولایتی وزیر امور خارجه ایران با ارسال نامه‌ای به سازمان ملل، از آن سازمان خواست تا اقدامات فوری برای جلوگیری از نقض مجدد عراق از توافقنامه‌های بین‌المللی که این کشور را از حمله به مناطق مسکونی و غیر نظامی منع می‌کند انجام دهد. این روزنامه به نقل از خبرگزاری ایران هم نوشت ولایتی پیشنهاد داد که گروهی از کارشناسان سازمان ملل متحد به طور دائم در تهران حضور یابند. این روزنامه سپس از شلیک یک موشک زمین‌به‌زمین از سوی ایران به بغداد خبر داد اما گفت که مقامات عراقی آن را تکذیب کرده و گفته‌اند آنچه رخ داده یک حمله بوده که به وسیله مخالفان وفادار به ایران انجام شده است. الانوار همچنین نوشت ایران از مردم ساکن شهرهای عراق خواست تا به چهار شهر مقدس این کشور بروند چون مابقی شهرها در معرض حملات موشکی ایران هستند.

روزنامه الانوار لبنان در ادامه از دیدار طارق عزیز با دبیر کل سازمان ملل و میتران رئیس‌جمهور و رولان دوما وزیر امور فرانسه و درخواست تلاش‌های بیشتر برای توقف جنگ با ایران و یافتن راه حلی مسالمت‌آمیز به منظور پایان دادن به این مناقشه خبر داد.

کنون تمام تلاش‌های میانجیگری بی‌اثر مانده است.

گزارش روزنامه الرياض عربستان درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

روزنامه الرياض عربستان روز ۲۴ اسفند در گزارشی با پرداختن به درگیری‌های ایران و عراق در جبهه‌های نبرد به‌ویژه در نزدیکی بصره نوشت: درگیری بین ایران و عراق، چه در جبهه‌های جنگ و چه در جنگ شهرها، به طور خطرناکی افزایش یافته است و عراق به این درگیری‌ها واکنش نشان داد و تهران پایتخت ایران (نزدیکی منزل آیت‌الله خمینی) و تبریز را بمباران کرد و این دومین بار است که در دو روز، دو طرف جنگ خلیج فارس از حمله به شهرهای یکدیگر خبر می‌دهند. روزنامه الرياض سپس نوشت، ایران اعلام کرد، بعد از حمله هواپیماهای عراق به شهرهای ایران، این کشور به بغداد موشک شلیک کرده است اما تا کنون هیچ تأییدی بر این گفته وجود ندارد. الرياض در ادامه نوشت عراق موافقت خود را با توقف جنگ شهرها در چارچوب یک توافق جامع اعلام کرد. این گزارش می‌افزاید تشدید جنگ شهری در زمانی رخ داد که نیروهای عراقی به حملات خود ادامه دادند. در ادامه گزارش نیز از سرنگونی یک هواپیمای اف ۵ ایران خبر داده شده است.

روزنامه الرياض همچنین از ملاقات طارق عزیز با خاورپرزد کوئینار خبر داد.

برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق را به نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه ایتالیا به‌منظور مطرح کردن در اجلاس اروپایی که قرار است در ۳۱ مارس برگزار شود ارائه داد. در ادامه گزارش الوطن به نقل از یک منبع آمده است پیشنهادات اعراب شامل یک جنبش گسترده دیپلماتیک در شورای امنیت سازمان ملل متحد است که ممکن است در آینده‌ای نزدیک در نشستی ویژه برای بررسی تحولات اوضاع تشکیل شود اما این منبع به ماهیت پیشنهادات که به نام طرف عربی و بر اساس تصمیمی که در ژانویه گذشته در بغداد و پس از جلسه کمیته هفتم گرفته شد اشاره نکرد.

وزرای خارجه عراق، اردن و مراکش نیز این هیئت را همراهی می‌کنند. الوطن در ادامه به نقل از یک روزنامه برجسته انگلیسی به همکاری نظامی اعضای کشورهای شورای همکاری خلیج فارس که شامل شش کشور خلیج فارس است و ضرورت وجود این شورا پرداخت.

◀ تلاش عراق برای توقف جنگ شهرها و پایان دادن به جنگ با ایران

دیدار طارق عزیز با مقامات فرانسه و سازمان ملل متحد برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق

به نوشته روزنامه‌های الرياض عربستان، الوطن کویت و الانوار لبنان طارق عزیز به‌منظور پایان دادن به جنگ ایران و عراق با میتران رئیس‌جمهور و رولان دوما

گزارش روزنامه الوطن کویت درباره اولین حمله موشکی ایران به بغداد

روزنامه الوطن کویت روز ۲۴ اسفند پس از پرداختن به درگیری‌های ایران و عراق در جبهه‌های جنگ و حملات هوایی عراق به شهرهای تهران، تبریز و کرمانشاه، از شلیک موشک زمین‌به‌زمین ایران به بغداد خبر داد اما گفت مسئولان عراقی این خبر را تکذیب کرده و می‌گویند انفجار بغداد که بخشی از ساختمان بانک رافدین در خیابان الرشید را تخریب کرد، ناشی از یک بمب دست‌ساز بود که به‌وسیله عوامل رژیم ایران در این محل کار گذاشته شده بود. روزنامه الوطن در ادامه گزارش خود نوشت طارق عزیز با میتران رئیس‌جمهور و رولان دوما وزیر خارجه فرانسه در پاریس حول محور تحولات جنگ ایران و عراق دیدار کردند.

◀ درخواست اتحادیه کشورهای عربی برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق

پیشنهادات اعراب قبل از اجلاس اروپا برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق

روزنامه الوطن کویت روز ۲۵ اسفند در گزارشی به نقل از خیرگزاری کویت نوشت، دبیر اتحادیه کشورهای عربی که مسئول کمیته پیگیری تحولات جنگ خلیج فارس است، به همراه هیئتی، پیشنهادات عملی و ملموس اعراب

بازتاب سخنان نماینده امام در شورای عالی دفاع در رسانه‌های گروهی جهان

سخنان روز پنجشنبه حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی نماینده امام در شورای عالی دفاع بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های گروهی جهان داشت و خبرگزاری‌های خارجی با اهمیت خاصی آن را به جهان مخابره کردند.

واکنش خبرگزاری رویترز به سخنان رئیس مجلس شورای اسلامی پس از اولین حمله موشکی ایران به بغداد

رویترز در گزارشی گفت آقای علی‌اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس ایران به عراق هشدار داد ایران را در موقعیتی قرار ندهد که این کشور ناگزیر به استفاده از موشک‌های خود علیه شهرهای عراق شود. وی در مجلس گفت اعمال شریانه [شروانه] رژیم عراق ما را به نقطه‌ای رسانیده است که خواهان آن نبودیم. آقای رفسنجانی گفت ایران با حمله به مناطق مسکونی مخالف است. خبرگزاری ایرنا از وی چنین نقل قول کرده آنچه هم‌اکنون ما انجام می‌دهیم اعمال بازدارنده است. وی همچنین گفت، حمله زمینی ایران به بخش جنوبی جبهه جنگ که دوشنبه شب آغاز شد، تهاجمی که از مدت‌ها قبل انتظار آن می‌رفته نبوده است. وی افزود، حمله عمده که یک حمله سرنوشت‌ساز خواهد بود، مستلزم وجود شرایط خاصی است و زمانی که شرایط مناسب باشد این حمله انجام خواهد شد و هم‌اکنون انجام نخواهد گرفت.

وزیر خارجه فرانسه در پاریس حول محور تحولات جنگ ایران و عراق دیدار و گفتگو کرد.

به گزارش روزنامه‌های مذکور طارق عزیز همچنین با خاویر پرزدکوئینار در مسکو دیدار و گفتگو کرد. وی در این دیدار خواستار تلاش بیشتر سازمان ملل متحد برای توقف جنگ با ایران و یافتن راه حلی مسالمت‌آمیز به منظور پایان دادن به این مناقشه شد اما از جزئیات این دیدار گزارشی داده نشده است.

دیدار دبیرکل سازمان ملل متحد با رئیس دولت سوئد برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق

به نوشته روزنامه‌های الریاض عربستان، الوطن کویت و الانوار لبنان به نقل از مدیر کل سازمان ملل متحد؛ خاویر پرزدکوئینار در مسکو با رئیس دولت سوئد که وظیفه میانجیگری بین عراق و ایران را بر عهده دارد ملاقات کرد. دکوئینار در این دیدار گفت که نگران جنگ ایران و عراق است زیرا دو کشور از توافقنامه امضاشده خود پیروی نمی‌کنند. آنها به توافقی که در ماه ژوئن درباره خودداری از حمله به اهداف غیر نظامی در محدوده جنگ خلیج فارس امضا کردند پایبند نیستند.

2%201985%15C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%9
 28%Alwatan2%29%C2%233615%20%C20%Kuwait28%20%ar29%.pdf
<https://archive.org/stream/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Mar20%2015%201985C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B28%20%6A1-Riyadh2%29%C2%236109%20%C20%Saudi20%Arabia28%20%ar#29%mode/2up>
<https://ia801909.us.archive.org/15/items/AIAnwar1985LebanonArabic/Mar20%2015%201985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%128%Al-Anwar2%29%C2%238679%20%C20%Lebanon28%20%ar29%.pdf>
<https://upi.com/5713933>
<https://www.newspapers.com/search/#query=IRAN+IRAQ+MISSILE&ynd=-03-198516&offset=3>
 Nyti.ms/2SXlq1J
 nyti.ms/336Udyg
<https://www.newspapers.com/search/#query=IRAN+IRAQ+MISSILE&ynd=16-03-1985>
<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985031800209204009&editNo=2&printCount=1&publishDate=18-03-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19524&publishType=00020>
ia802803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Mar20%20201985%16C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%928%Alwatan2%29%C2%233616%20%C20%Kuwait28%20%ar29%.pdf
<https://ia800807.us.archive.org/10/items/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Mar20%20201985%17C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B20%628%Al-Riyadh2%29%C2%236111%20%C20%Saudi20%Arabia28%20%ar29%.pdf>

اطلاعات، ۶۳/۱۲/۲۳، ش ۱۷۵۴۹، صص ۲ و ۳؛
 جمهوری اسلامی، ۶۳/۱۲/۲۵، ش ۱۶۸۴، صص ۲ و ۳ و ۴؛
<https://upi.com/5191941>
<https://upi.com/5717231>
eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile
eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile&P=3&Display=0&filterS=0
 nyti.ms/2SXlq1J
 nyti.ms/2YDAMd0
 nyti.ms/2YDS49S
<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985031500209204016&editNo=2&printCount=1&publishDate=15-03-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19522&publishType=00020>
<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2015%20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232299%20%C20%UK28%20%ar#29%mode/2up>
<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2016%20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232300%20%C20%UK28%20%ar#29%page/n11/mode/2up>
<https://ia902803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Mar20%20201985%17C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B20%628%Al-Riyadh2%29%C2%236111%20%C20%Saudi20%Arabia28%20%ar29%.pdf>

دومین و سومین حمله موشکی ایران به بغداد

حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران: ارتش قدرتمند اسلام به تلافی حملات دیروز و امروز رژیم عراق به شهرهای میهن اسلامی مان، بغداد (مرکز حکومت صدام) را مقارن ظهر امروز (به وقت بغداد) مورد حمله موشکی قرار داده و پایه‌های کاخ صدام را به لرزه در آورد. بر اساس اطلاع رسیده به خبرگزاری جمهوری اسلامی، در پی حملات روز گذشته دشمن به شهرهای مقاوم دزفول، اندیمشک و باختران و حملات هوایی بامداد امروز عراق به تبریز، باختران و همدان که نشان داد این رژیم هنوز برای دست برداشتن از کشتار مردم بی دفاع ایران به درس‌های دیگری نیاز دارد، نیروهای قدرتمند اسلام بغداد را مورد حمله موشکی قرار داده و قدرت خود را در وارد آوردن ضربات کوبنده به این رژیم به اثبات رسانند. در این رابطه، یک مقام مطلع نظامی به خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت، حاکمان بعثی عراق اثبات کرده‌اند که نه تنها برای جان انسان‌های بی‌گناه و مردم ایران و عراق ارزشی قائل نیستند؛ بلکه

<https://ia902803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Mar20%201985%27C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%928%Alwatan2%29C2%233627%20C20Kuwait28%20ar29%.pdf>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2017%C20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29C2%232301%20C20%UK28%20ar-#29%mode/2up>

بسم الله قاصم الجبارین

ارتش اسلام امروز پایتخت حکومت بعثی عراق را برای سومین بار هدف حمله موشکی زمین‌به‌زمین خود قرار داد. مردم عراق! سپاه قدرتمند اسلام به تلافی حملات موشکی و هوایی دیروز و امروز حکومت بغداد به شهرهای دزفول، اندیمشک، باختران، تبریز و همدان و هدف قراردادن کشتی‌های تجاری در خلیج فارس، مقارن ظهر امروز، بغداد (شریان حیاتی حکام بعث عراق) را هدف حمله موشکی خود قرار داد. مردم مسلمان عراق! موشک‌های ویرانگر رزمندگان اسلام تنها به نشانه قلب جانین حکومت بغداد و مراکز سلطه آنان پرتاب می‌شود؛ شاید که حکام بغداد به سر عقل آیند و حملات خود را به شهرها و مناطق غیر نظامی ایران خاتمه دهند. در غیر این صورت، چنانچه رژیم عراق بر حمله به مناطق مسکونی و کشتی‌های تجاری و استفاده مجدد از سلاح‌های شیمیایی اصرار ورزد، رزمندگان ما ضربات کوبنده خود را در راستای سیاست مقابله‌به‌مثل، بر حاکمان عراق فرود خواهند آورد و بغداد را به ویرانه‌ای تبدیل خواهند کرد.

مردم مسلمان عراق! از شما می‌خواهیم برای درمان ماندن از حملات موشکی رزمندگان ما هرچه زودتر به چهار شهر امن عراق پناه ببرید. پیروزی از آن مؤمنین است.

حتی به کلیه پیشنهادهای بین‌المللی نیز وقعی نمی‌نهند. رژیم حاکم بر عراق، با اصرار بر حمله به مناطق مسکونی ثابت کرده است که زبانی غیر از زور را نمی‌فهمد و به همین لحاظ، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران ناگزیرند با همین زبان با حکام جنگ افروز بغداد سخن گویند. وی بار دیگر از آن دسته از کسانی که تا کنون موفق به ترک بغداد نشده‌اند خواست هرچه سریع‌تر این شهر را ترک کنند؛ چرا که موشک‌های ویرانگر رزمندگان اسلام تنها برای قلب جانین حکومت بغداد و مراکز سلطه آنان آماده شده‌اند.

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره دومین حمله موشکی به

بغداد

به دنبال شلیک دومین موشک ایران به بغداد که به تلافی حملات موشکی و هوایی عراق به مناطق مسکونی شهرهای میهن اسلامی مان از جمله؛ اندیمشک، دزفول، همدان، تبریز و باختران و هدف قراردادن کشتی‌های تجاری در خلیج فارس انجام شد، ستاد تبلیغات جنگ با صدور اطلاعیه‌ای، ضمن اعلام ادامه حملات موشکی به بغداد در صورت متوقف نشدن حملات عراق به شهرهای ایران، از مردم این شهر خواست هرچه سریع‌تر بغداد را ترک کرده و به چهار شهر امن عراق (کربلا، نجف، کاظمین و سامرا) پناه ببرند.

در اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ که پس از دومین حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد منتشر شد آمده است:

ادامه دهد و یا به کشتی‌های تجاری در خلیج فارس حمله کند موشک‌های ما قلب بغداد و کلیه شهرهای دیگر عراق را آماج حملات شدید و پیاپی خود قرار خواهند داد و چنانچه جمهوری اسلامی ایران با اصرار مجدد این رژیم روبرو شود سلاح‌هایی با قدرت تخریبی افزون‌تر بکار خواهد برد.

ملت مسلمان عراق! با پوزش، اخطار جمهوری اسلامی ایران جدی است. کلیه شهرها را به جز شهرهای مقدس کربلا، نجف، سامرا و کاظمین تخلیه نمایید که ادامه جنایات رژیم عراق را با قدرتی بیشتر و سریع‌تر از گذشته پاسخ خواهیم گفت.

خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ درباره حملات عراق به شهرهای ایران ۲۶ اسفند ۶۳:

خبر زدن یک موشک دیگر به مرکز بغداد رسید. هدف کاخ صدام بوده است که بعداً معلوم شد موشک به ساختمانی نزدیک کاخ صدام در کواده شرقی اصابت کرده است. عراق، اخبار حمله موشکی [به بغداد] را سانسور می‌کند و به‌عنوان انفجار [توسط] عوامل داخلی مخالف دولت معرفی می‌کند. رسانه‌های جهانی برای کاستن از تزلزل موقعیت صدام با او همراهی می‌کنند و معمولاً بمب‌اندازی‌های کم‌اهمیت عراق به ایران را بزرگ جلوه می‌دهند.

با آقایان ولایتی و رفیق‌دوست [که برای خرید موشک به لیبی رفته‌اند]

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره سومین حمله موشکی ایران به بغداد

در پی حمله موشکی ایران به قلب بغداد ستاد تبلیغات جنگ با صدور اطلاعیه‌ای نوشت:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

ملت مسلمان عراق! رژیم متجاوز عراق با سوء استفاده از صبر و بردباری جمهوری اسلامی ایران و احتراز نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران از صدمه زدن به مناطق مسکونی عراق به هرگونه جنایت متوسل شده و شهرهای ما را مورد تهاجم موشکی، هوایی و توپخانه قرار داده و نسبت به کاربرد سلاح‌های شیمیایی که از نظر همه جهانیان مردود و محکوم است اقدام ورزید. مردم مسلمان عراق! ایران اسلامی با اعلام قبلی، با قدرت کامل اقدام به مقابله‌به‌مثل نمود و سرانجام مجبور گردید در پاسخ حملات رژیم عراق، نوعی از موشک‌های خود را بکار گیرد و قلب بغداد و منطقه اقتصادی و اداری رژیم عراق را هدف قرار دهد تا بلکه درس عبرتی برای این رژیم متجاوز باشد و با پی‌بردن به قدرت لایزال جمهوری اسلامی متنبه گردد و دست از حملات شیمیایی و حمله به مناطق مسکونی و کشتی‌های تجاری بردارد.

ملت مسلمان عراق! جمهوری اسلامی ایران به رژیم پوسیده عراق که پایه‌های حکومتش با موشک‌های پر قدرت و پر دقت ما سخت لرزیده است اخطار می‌کند چنانچه به حملات خود به مناطق مسکونی و بکارگیری سلاح‌های شیمیایی

واکنش رسانه‌های خارجی به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

به دنبال شلیک دومین و سومین موشک زمین‌به‌زمین ایران که یک منطقه صنعتی بغداد را در هم کوبید و خسارات و تلفات قابل توجهی را ببار آورد، برخی از خبرگزاری‌ها بدون اشاره به حمله موشکی ایران به بغداد، با تأخیر زیاد خبری با عنوان انفجار شدید در بغداد منتشر کردند.

واکنش خبرگزاری فرانسه به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

خبرگزاری فرانسه یکی از ۴ خبرگزاری بزرگ جهان که معمولاً اخبار را در سریعترین زمان ممکن به سراسر جهان مخابره می‌کند درباره حمله موشکی ظهر دیروز ایران به بغداد، بدون اشاره به این که ایران اعلام کرده بغداد را هدف حمله موشکی قرار داده، پس از ۲ ساعت و ۱۵ دقیقه وقفه، گزارشی حاکی از انفجار شدید در بغداد مخابره کرد.

گزارش تلویزیون سوئد به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

کانال ۶ تلویزیون سوئد نیز در اخبار بعدازظهر دیروز (ساعت ۲۰ و ۳۰ دقیقه به وقت تهران) خبر حمله موشکی ایران به بغداد را با عنوان انفجار مهیب در شهر بغداد پخش کرد.

تماس گرفتم؛ از توفیق در خرید موشک بیشتر خبر دادند.

۲۷ اسفند ۶۳:

ظهر خبر رسید که سومین موشک زمین‌به‌زمین به ساختمان جدیدالبناء وزارت خارجه بغداد اصابت کرده است.

صدای انفجار، مراسم جشنی را که صدامی‌ها [بابت عقب‌نشینی نیروهای ایرانی] راه انداخته بودند به هم زده و [صدای انفجار موشک] همراه صدای سخنران [مراسم] از رادیو پخش شده [است]. چند بار با قرارگاه تماس گرفتم و در تقویت روحیه و تنظیم امور [جبهه] به آنها کمک کردم.

تا ساعت نه [شب] در دفترم کار کردم. آقای رفیق دوست از لیبی تلفن کرد و گفت موشک‌ها [ی خریداری شده] فردا [به کشور] می‌رسد و پیشنهاد داشت که به جاست، درحالی که ملک حسین [پادشاه اردن] و [حُسنی] مبارک [رئیس‌جمهور مصر] در بغداد هستند، یک موشک [به بغداد] زده شود.

۲۸ اسفند ۶۳:

اول وقت، خبر دادند که یک موشک دیگر، به مناطق نظامی و حساس و استراتژیک بغداد زده شده. احمد آقا [ی خمینی] تلفنی گفت؛ خبرگزاری‌های خارجی گفته‌اند که موشک امروز به مرکز صنعتی و نفتی «الدوره» در بغداد اصابت کرده است؛ مهم است.

آسوشیتدپرس و نیویورک تایمز و فردریک نیوزپست (Frederick News Post) هم روز ۲۸ اسفند ۶۳ در گزارشی اعلام کردند شاهدان از انفجار بزرگ در بغداد در نزدیکی محل زندگی صدام حسین رئیس جمهور عراق خبر دادند. این گزارش می افزاید ایرانی ها می گویند این انفجار ناشی از اصابت یکی از موشک های بلندبرد آنها بوده است اما مقامات عراقی درباره انفجار اظهار نظر نکرده اند؛ این در حالی است که دو انفجار قبلی در پایتخت را به بمبی که به وسیله خرابکاران گذاشته شده بوده نسبت می دهند.

در ادامه گزارش آمده است که یک ایستگاه رادیویی خصوصی در بیروت گزارش داد روز دوشنبه صدای دو انفجار بزرگ در بغداد شنیده شده است.

گزارش چندین نشریه درباره حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

نشریات نیویورک تایمز و Paris News و Lawrence Journal World و Dover Times و Greenville Daily Advocate و Reporter و Janesville Gazette و Fairbanks Daily News و Winnipeg Free Press و Blytheville Courier News و Miner و Winchester Star و Aiken Standard و Annapolis Capital و Frederick News Post هم روز ۲۸ اسفند در گزارش هایی جداگانه به نقل از آسوشیتدپرس اعلام کردند انفجاری بغداد را لرزاند. این گزارش ها می افزاید ایران اعلام کرده انفجار بغداد ناشی از یک موشک زمین به زمین است که در منطقه صنعتی دوره عراق رخ داده است. خبرگزاری

گزارش آسوشیتدپرس و چندین نشریه دیگر به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

خبرگزاری آسوشیتدپرس و روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی اعلام کردند، عراق می گوید پس از انفجار مهیب در بغداد (ناشی از اصابت موشک زمین به زمین ایران)، جنگنده های این کشور امروز در ۱۱ شهر ایران به "اهداف منتخب" حمله کردند. عراق همچنین گفت که انفجار در مرکز شهر بغداد پنجره ها را شکسته است اما درباره تلفات هیچ آماری ذکر نکرد. یک فرمانده ارشد عراق در اطلاعیه ای که از رادیو بغداد پخش شد، تکذیب کرد که موشک به بغداد اصابت کرده است و گفت، این انفجار به وسیله یک خودروی بمب گذاری شده از سوی خرابکاران انجام شده است.

خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران هم اعلام کرد که انفجار بغداد در اثر موشک شلیک شده از سوی نیروهای ایرانی به شهر بغداد بوده است.

آسوشیتدپرس و نیویورک تایمز افزودند انفجار امروز دومین مورد از روز پنجشنبه بود که ایرانیان ادعا کردند یک موشک زمین به زمین به سمت مقر بانک رفادین در مرکز پایتخت شلیک کرده اند. در آن زمان عراقی ها گفتند که انفجار بانک کار خرابکاران است و در طبقه نهم ساختمان بمب گذاری شده بوده است.

روز ۲۶ اسفند روزنامه نیویورک تایمز نوشت ایران ادعا می کند که موشک دومی را به بغداد شلیک کرده است.

تلافی جویانه نسبت به حمله عراق به مناطق مسکونی در ایران انجام شده است.

گزارش روزنامه کانادایی به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

روزنامه کانادایی وایت‌هورس دیلی استار (Whitehorse Daily Star) روز ۲۷ اسفند ۶۳ نوشت، ایران اعلام کرد در انتقام حملات موشکی عراق به شهرهای مرزی کشورش، بغداد پایتخت عراق را مورد اصابت موشک قرار داد.

گزارش نشریه کراهی به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

نشریه کراهی Dong-A Daily روز ۲۷ اسفند ۶۳ از حمله موشکی ایران به نزدیکی کاخ ریاست جمهوری بغداد خبر داد و گفت این حمله پس از پیروزی عراق در جبهه‌های جنوبی انجام شده است.

واکنش روزنامه‌های عربی به حملات موشکی ایران به بغداد

واکنش روزنامه الوطن کویت به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

روزنامه الوطن کویت روز ۲۶ اسفند در گزارشی، ضمن متهم کردن ایران به اصرار به ادامه جنگ، به حملات عراق به شهرهای ایران و درگیری‌های جبهه

رسمی جمهوری اسل‌امی ایران همچنین گفته که این موشک خسارات قابل ملاحظه‌ای ایجاد کرده اما گزارشی از بغداد درباره خسارات و تلفات این انفجار منتشر نشده است.

به گزارش خبرگزاری رسمی خاورمیانه در مصر، حسنی مبارک در بازگشت از عراق به قاهره، به خبرنگاران گفته است "عراق به کمک نظامی بیشتر احتیاج ندارد زیرا در وضعیت نظامی برتری قرار دارد" ..

گزارش نشریه کیتانینگ لیدرتایمز به حملات موشکی ایران به بغداد

نشریه کیتانینگ یا کیتیتینگ‌لی درتایمز (Kittanning Leader Times) روز ۲۸ اسفند در گزارشی به نقل از خبرگزاری یونایتدپرس اعلام کرد ایران ادعا می‌کند که امروز یک کارخانه صنعتی در بغداد را ساعاتی پس از آن که حسنی مبارک رئیس‌جمهور مصر و ملک‌حسین پادشاه اردن از پایتخت عراق بازدید کردند و از ایران خواستند که برای صلح در جنگ مذاکره کند مورد اصابت قرار داده است. خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران افزود نیروهای ایرانی اوایل امروز موشکی به بغداد شلیک کرده‌اند. گفته می‌شود این حمله موشکی خسارات قابل توجهی داشته است اما مقامات بغداد هیچ واکنش فوری به این گزارش ایران نشان نداده‌اند. ساکنان منطقه هم گفته‌اند که نمی‌دانند چه چیزی باعث انفجار شده است. این حمله موشکی با هدف اصابت قلب بغداد و در حملات

گیلان غرب خبر داد. در ادامه گزارش آمده است مسئولان ایران اعلام کردند اگر عراق حمله به شهرهای ایران را متوقف نکند بغداد را با موشک مورد اصابت قرار خواهند داد.

واکنش روزنامه شرق الاوسط عربستان به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۲۷ اسفند در گزارشی با اشاره به تعیین منطقه پرواز ممنوع از سوی عراق برای ایران نوشت، در زمانی که عراق با ایجاد منطقه پرواز ممنوع محاصره خود بر ایران را تنگ تر کرده، جنگ شهرها تشدید شد؛ زیرا عراق از موشک (احتمالاً موشک اسکاد) برای حمله به شهرهای دزفول و اندیمشک استفاده کرد. همچنین سخنگوی عراق تأیید کرد که حملات هوایی هواپیماهای عراقی، ظهر دیروز به شهرهای دزفول، کرمانشاه و بندر [امام] خمینی انجام شد.

این روزنامه سپس نوشت عراق محاصره خود را بر علیه ایران گسترش داد و اعلام کرد که حریم هوایی ایران به عنوان منطقه ممنوعه برای هواپیماهای سایر کشورها از ساعت ۱۷ (GMT) سه شنبه آغاز می شود. در توضیح بیانیه عراق برای این اقدام جدید آمده ممکن است حریم هوایی ایران شاهد درگیری های هوایی باشد که هواپیماهای غیر نظامی را به خطر می اندازد.

روزنامه شرق الاوسط در گزارش دیگری با اشاره به حملات موشکی، هوایی

جنگ پرداخت و به نقل از اخبار ایران نوشت، به دلیل حملات عراق به کشتی ها در بنادر ایران، اقدامات بازدارنده ای علیه بنادر کشورهای عربی حامی عراق در خلیج فارس اجتناب ناپذیر است.

این روزنامه سپس به حمله به شهرهای ایران از جمله تهران، قزوین، باختران، همدان و سنندج پرداخته و از انتشار بوی گاز در قسمت وسیعی از پایتخت ایران بر اثر آسیب رسیدن به لوله های نفت خبر داد. روزنامه الوطن در ادامه از حمله هواپیماهای عراقی به کشتی ها در جزیره خارک و حمله موشکی به یک کشتی باری با پرچم پاناما در نزدیکی سواحل عربستان خبر داده و می نویسد ایران اعلام کرد اجرای اقدامات بازدارنده برای کشورهایی که به عراق کمک می کنند اجتناب ناپذیر است.

واکنش روزنامه الرياض عربستان به حملات تلافی جویانه موشکی ایران به بغداد

روزنامه الرياض عربستان روز ۲۶ اسفند در گزارشی به نقل از خبرنگار خود در نیویورک می نویسد جنگ بین ایران و عراق بدون توجه به درخواست مجامع بین المللی و سازمان ملل متحد همچنان ادامه دارد و ایران همچنان حملات خود به بصره را ادامه می دهد و اعلام کرد به تلافی حملات عراق به شهرهای کشورش یک موشک به بغداد شلیک کرد. سخنگوی عراق هم از حمله هواپیماهای این کشور به شهرهای اصفهان، تبریز، رشت، ایلام، کرد غرب و

درخواست عراق از سازمان‌های بین‌المللی برای پایان دادن به جنگ

روزنامه شرق الاوسط روز ۲۷ اسفند در گزارشی پس از پرداختن به حملات ایران و عراق به شهرهای یکدیگر و درگیری طرفین در جبهه‌های نبرد نوشت، طارق عزیز وزیر امور خارجه عراق از شورای امنیت سازمان ملل متحد خواست تا با عقب‌نشینی نیروهای هر دو طرف به مرزهای شناخته‌شده ترتیب آتش‌بس را بدهد. در ادامه گزارش آمده است، طارق عزیز در نامه‌ای به خاورپرز دکوئیبار نوشت عراق معتقد است زمان آن رسیده که سازمان ملل متحد برای دستیابی به راه حل جامع به‌منظور پایان دادن به مناقشه بین عراق و ایران اقدام کند. وی افزود "ما همچنین معتقدیم که طبق چارچوب زیر باید آتش‌بس برقرار شود و بلافاصله تمام عملیات نظامی پایان یابد سپس طرف‌های درگیر نیروهای خود را به مرزهای بین‌المللی به رسمیت شناخته‌شده ببرند و تیمی از ناظران سازمان ملل متحد برای نظارت بر آتش‌بس و پایبندی ایران و عراق به آن در منطقه مستقر شوند. این گزارش می‌افزاید، وزیر خارجه عراق از دبیرکل سازمان ملل خواست تا برای تنظیم مفاد آتش‌بس، خروج نیروها و انتخاب ناظران بین‌المللی با دو طرف تماس مستقیم داشته باشد. او همچنین گفت شورای امنیت باید راه‌حل مؤثری برای اطمینان از توقف بمباران مناطق مسکونی پیدا کند.

و توپخانه ایران و عراق به شهرهای یکدیگر از تلاش طارق عزیز برای برقراری آتش‌بس بین دو کشور خبر داد. در ادامه گزارش آمده است بر اساس گزارش رسیده از توکیو خطوط هوایی اروپایی پروازهای خود به تهران را به دلیل مؤثر بودن حملات هوایی عراق به پایتخت ایران متوقف کرده‌اند.

روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۲۸ اسفند در گزارشی با اشاره به حملات هوایی عراق به شهرهای ایران، از حمله موشکی ایران به بغداد خبر داده و می‌نویسد، عراق این حمله را تکذیب می‌کند و می‌گوید که این انفجار به‌وسیله یک خودروی بمب‌گذاری شده انجام شده است. این گزارش همچنین می‌افزاید رئیس‌جمهور عراق بر آمادگی کشورش برای انجام هرگونه اقدام مناسب به‌منظور یافتن راه حلی جامع برای پایان دادن به این مناقشه (توقف بمباران اهداف غیر نظامی) تأکید کرد. در بخشی دیگر از گزارش روزنامه شرق الاوسط آمده است یک منبع رسمی گفت این سومین انفجار در چهار روز گذشته بود که به‌وسیله یک خودروی بمب‌گذاری شده در منطقه کراده مریم در نزدیکی کرخه رخ داد که شیشه ساختمان‌های دو طرف رودخانه شکست.

شرق الاوسط به نقل از آسوشیتدپرس هم نوشت این خبرگزاری به نقل از یکی از ساکنان خارجی بغداد گفته است که انفجار به‌قدری قوی بود که در فاصله ۱۵ کیلومتری از مرکز بغداد نیز شنیده شد.

سخنان ائمه جمعه کشور درباره حملات موشکی به شهرهای ایران و عراق

به دنبال حمله موشکی تلافی جویانه ایران به شهرهای عراق؛ به ویژه بغداد که پس از پذیرش آتش بس انجام شد، ائمه جمعه شهرهای اصفهان، دامغان، رباط کریم و تنکابن در خطبه‌های نماز جمعه، ضمن پشتیبانی از این اقدام رزمندگان اسلام، حملات موشکی و هوایی عراق به شهرهای کشور را محکوم کرده و خواستار برخورد قاطع سازمان ملل متحد و دیگر سازمان‌های بین‌المللی با عراق شدند.

اطلاعات ۶۳/۱۲/۲۷ ش ۱۷۵۵۲ ص ۳؛

کیهان، 63/12/26، ش 12407، صص 2 و 3 و 10؛

GKIAP و Qxjup و yon.ir/26esfa

https://upi.com/5693568 و 5713933

https://www.newspapers.com/search/#query=IRAN+IRAQ+MISSILE&ynd=-03-1985

16&offset=3

nyti.ms/2SXlq1J 336 و Udyg

https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985031800209204009&editN

o=2&printCount=1&publishDate=18-03-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19524

&publishType=00020

ia802803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Mar20%

2%201985%16C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%9

28%Alwatan2%29C2%233616%20C20%Kuwait28%20%ar29%.pdf

در خواست عربستان سعودی و کویت از ایران برای پایان دادن به جنگ

با تشدید جنگ شهرها کشورهای عربستان و کویت از ایران خواستند به قطعنامه‌های بین‌المللی عمل کرده و به جنگ پایان دهد. در همین رابطه، روزنامه الوطن کویت روز ۲۶ اسفند در گزارشی نوشت مسئولان عربستان سعودی از ایران خواستند به جنگ با عراق پایان داده و از کشته شدن مسلمانان جلوگیری کند؛ چرا که این امر به نفع کلیه مسلمانان و منطقه است.

همچنین روز ۲۷ اسفند روزنامه شرق الاوسط عربستان در گزارشی پس از پرداختن به فشار بیشتر عراق به ایران و تعیین منطقه پرواز ممنوع و تشدید جنگ شهرها نوشت شورای وزیران کویت با صدور بیانیه‌ای خواستار آتش بس بین ایران و عراق و آغاز مذاکرات برای یافتن راه حلی عادلانه برای جنبه‌های مختلف این جنگ بر اساس قطعنامه‌های بین‌المللی (قطعنامه‌های سازمان کنفرانس اسلامی و سازمان ملل متحد) در این زمینه شد. در این بیانیه از ایران خواسته شده با تلاش‌های مختلف بین‌المللی برای پایان دادن به این جنگ واکنش و همکاری مورد نیاز را نشان دهد؛ مشابه آنچه عراق در این زمینه نشان داده است.

[https://newspaperarchive.com/kittanning-leader-times-mar-1985-19-p15-/](https://newspaperarchive.com/kittanning-leader-times-mar-1985-19-p15/)

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2020%C2%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232304%20%C2%UK28%20%ar#29%page/n1/mode/2up>

<https://newspaperarchive.com/jacksonville-journal-courier-mar-1985-19-p1-/>

<https://ia902803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Mar20%2%201985%2%7C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%928%Alwatan2%29%C2%233627%20%C2%Kuwait28%20%ar29%.pdf>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2017%C2%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232301%20%C2%UK28%20%ar#29%mode/2up>

nyti.ms/2MvBiHN2 و [YDAMd0](https://nyti.ms/29wofli)

https://www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&offset=17&ynd-start=-198518-03&ynd-end=22-03-1985&p_place=Canada

<https://newspaperarchive.com/frederick-news-post-mar-1985-19-p28-/>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2019%C2%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232303%20%C2%UK28%20%ar#29%mode/2up>

<https://nyti.ms/29wofli>

<https://newspaperarchive.com/janesville-gazette-mar-1985-19-p17-> <https://newspaperarchive.com/dover-times-reporter-mar-1985-19-p7-> <https://newspaperarchive.com/greenville-daily-advocate-mar-1985-19-p1-> <https://newspaperarchive.com/fairbanks-daily-news-miner-mar-19-1985p/26-> <https://newspaperarchive.com/tags/iran-iraq-missile/?pr=10&psb=date&ob=1&page=42&ndt=ex&py=1985&pm=3&search=yml> و <https://newspaperarchive.com/tags/iran-iraq-missile/?pr=10&psb=date&ob=1&page=43&ndt=ex&py=1985&pm=3&search=yml>

<https://newspaperarchive.com/defiance-crescent-news-mar-1985-19-p15-/>

عراق به شهرهای ایران از جمله تهران پرداخته و می‌نویسد، بعد از حملات عراق به تهران، هزاران خارجی مقیم تهران به فرودگاه مهرآباد هجوم آوردند تا از ایران خارج شوند.

گزارش آسوشیتدپرس و روزنامه نیویورک‌تایمز درباره چهارمین حمله موشکی ایران به بغداد

آسوشیتدپرس و روزنامه نیویورک‌تایمز روز ۲۹ اسفند در گزارشی اعلام کردند ایران می‌گوید با یک موشک سطح به سطح به بغداد حمله کرده است. این چهارمین ادعای ایران درباره حمله موشک دوربرد به پایتخت عراق از پنجشنبه گذشته است. مقامات عراقی از اظهار نظر درباره انفجار خودداری کردند. عراق همچنین درباره انفجار روز دوشنبه در پایتخت خود هیچ اظهار نظری نکرد اما گفت که دو انفجار اول، یکی از آنها در بانک مرکزی، ناشی از بمب‌های گذاشته‌شده به وسیله خرابکاران بوده است. همچنین شاهدان در پایتخت عراق تأیید کردند که امروز یک انفجار رخ داده است که آنها می‌گویند چهار خانه را ویران کرده و ۱۴ نفر را کشته است.

این گزارش می‌افزاید نخست‌وزیر ایران میرحسین موسوی با مجنون خواندن عراق تهدید کرد که موشک‌های ایرانی در صورت شلیک شدن فرودگاه بغداد را نابود می‌کنند. در مقابل هم سخنگوی ارتش عراق گفت هواپیماهای جنگی عراق به "اهداف منتخب" در بوشهر، همدان، اردبیل، کرد و خرم‌آباد حمله

چهارمین حمله موشکی ایران به بغداد

گزارش روزنامه شرق الاوسط عربستان درباره چهارمین حمله موشکی ایران به بغداد

روزنامه شرق الاوسط روز ۲۹ اسفند در گزارشی پس از اعلام حمله هواپیماهای عراقی به شهرهای بوشهر، کرج، همدان، اردبیل و خرم‌آباد به درگیری نیروهای ایرانی و عراقی در جبهه‌های نبرد پرداخت. شرق الاوسط در ادامه از انفجاری مهیب در بغداد خبر داد و افزود، این انفجار دیروز پیش از ظهر در مرکز پایتخت عراق، چند ساعت پس از دیدار صدام حسین رئیس‌جمهور عراق با ملک‌حسین پادشاه اردن و حسنی مبارک رئیس‌جمهور مصر رخ داد. این در حالی است که ایران هم اعلام کرد قبل از ظهر به بغداد موشک شلیک کرده است.

شرق الاوسط همچنین نوشت ایران پیش از این اعلام کرده بود که سه بار با موشک به بغداد حمله کرده و باعث خسارت زیادی شده اما بغداد استفاده ایران از این موشک‌ها را تکذیب کرده است. این گزارش سپس به بازتاب حملات

خاطرنشان کرد "همان‌طور که می‌دانید ایالات متحده هرگز چنین موشکی را به ایران نفروخته؛ به همین دلیل است که موشک Scud یک نامزد احتمالی برای این حملات است". جورجیان سپس گفت که روسیه تعدادی موشک اسکاد را به برخی کشورها از جمله، سوریه و لیبی فروخته است بنابراین، احتمال دارد که این موشک‌ها بتوانند به‌وسیله ایرانی‌ها به دست آیند.

وی همچنین اظهارات، معمر قذافی رهبر لیبی را درباره آمادگی ایران برای توقف حملات به اهداف غیر نظامی عراق رد کرد.

گزارش نشریه استارایت‌تایمز درباره چهارمین حمله موشکی ایران به بغداد

نشریه استارایت‌تایمز (The Straits Times) روز ۲۹ اسفند به نقل از رویترز گزارش داد که چهارمین انفجار بزرگ در شش روز گذشته بغداد را لرزاند و ایران گزارش داد که حمله موشکی دیگری به پایتخت عراق انجام داده است.

گزارش روزنامه نیویورک‌تایمز درباره چهارمین حمله موشکی ایران به بغداد

روزنامه نیویورک‌تایمز روز ۲۹ اسفند در گزارشی نوشت ایران با استفاده از موشک‌های اسکاد عراق را هدف قرار داده است. این موشک به کشورهای پیمان ورشو، مصر، سوریه، لیبی و عراق تحویل داده شده است. مقامات اطلاعاتی

کرده‌اند تا مسئولان ایران را وادار کنند که صلح را بپذیرند و جنگ را خاتمه دهند.

یونایتدپرس در ادامه گزارش خود گفت وزارت امور خارجه آمریکا اعلام کرد عراق در مقابل آخرین حمله نظامی ایران عقب‌نشینی کرده و از ایران می‌خواهد تا آتش‌بس را در جنگ خلیج فارس (جنگ نفتکش‌ها) بپذیرد. ادوارد جرجیان، سخنگوی وزارت امور خارجه ایالات متحده، در برابر حملات موشکی ایران گفت ممکن است ایرانیان از راکت‌های توپخانه‌ای کوتاه‌برد برای اهدافی در عراق استفاده کرده باشند و واشنگتن اقداماتی را برای توقف انتقال اسلحه از هر یک از متحدانش انجام خواهد داد. وی افزود، "با وجود اینکه هنوز امکان اقدام بیشتر وجود دارد که می‌تواند وضعیت را تغییر دهد، به نظر می‌رسد که عراقی‌ها به‌شدت پس از آخرین حمله‌های ایران عقب‌نشینی کرده‌اند.

او همچنین گفت میزان تلفات هر دو طرف احتمالاً هرگز مشخص نخواهند شد اما ظاهراً تلفات عظیمی بوده است ولی ما به هیچ یک از طرف‌های درگیر در جنگ چه به‌طور مستقیم و چه غیر مستقیم کمک نظامی نمی‌کنیم و اقدامات اساسی برای کاهش انتقال سلاح به ایران از منابع جهانی آزاد [غیر رسمی] به‌عنوان وسیله‌ای برای پایان دادن به جنگ از سوی ایران انجام خواهیم داد". جرجیان در ادامه با اشاره به اظهارات ایران که نیروهای نظامی آن از موشک‌های سطح به سطح برای حمله به اهداف خود در عراق استفاده می‌کند

نبرد با ایران قرار گرفتند. در ادامه گزارش آمده است منابع آگاه اعلام کردند که صدام در جریان مذاکرات خود تأیید کرد که ارتش عراق حمله ایران را در باتلاق‌ها خنثی کرد. این منابع همچنین گفتند که رئیس‌جمهور مصر و اردن بر لزوم حمایت از عراق در جنگ با ایران در حین تلاش برای توقف درگیری‌ها تأکید کردند.

این گزارش به نقل از خبرگزاری رسمی مصر خاورمیانه می‌نویسد که ملک‌حسین گفت من در این دیدار با دو برادر عزیز مشارکت داشتم و به ثبات عراق بسیار افتخار می‌کنم.

از سوی دیگر، مبارک رئیس‌جمهور مصر هم در بازگشت به قاهره گفت که من در چارچوب دوستی مصر و همه ملت‌های عرب به عراق رفتم. وی سپس اشاره کرد که قبلاً دو بار از طرف صدام برای سفر به عراق دعوت شده بود که در این شرایط مناسب دانست برای دیدار صدام به بغداد برود. این گزارش می‌افزاید مبارک همچنین در پاسخ به سؤالی درباره روابط دیپلماتیک بین مصر و عراق گفت که من اهمیت چندانی به این تشریفات نمی‌دهم؛ زیرا هرگز در مورد بازگشت سفر و موارد مشابه سؤال نکرده‌ام. در ادامه گزارش آمده است؛ وی افزود "ما اصلاً جنگ را تشویق نمی‌کنیم و مصر خواستار توقف این جنگ است و مردم معتقدند رهبران ایران باید راهی برای نشستن بر سر میز مذاکره با عراق بیابند." وی سپس به خبرنگاران گفت که عراق دارای سلاح کافی است و نیازی

آمریکا حدس می‌زنند که کشور لیبی این موشک‌ها را به ایران فروخته باشد. این گزارش می‌افزاید، ایرانی‌ها برای توضیح موقعیت خود دیپلمات‌هایی را به کشورهای مختلف می‌فرستند و اخیراً وزیر امور خارجه ایران علی‌اکبر ولایتی به سوریه، لیبی و الجزایر رفت و سایر مقامات ایرانی برای جلب حمایت در جنگ با عراق، به ترکیه و امارات متحده عربی رفته‌اند.

◀ تلاش سران کشورهای مصر، اردن و عراق برای توقف جنگ پس از حملات موشکی ایران به بغداد

گزارش روزنامه شرق الاسط درباره تلاش سران کشورهای مصر، اردن و عراق برای توقف جنگ ایران و عراق

روزنامه شرق‌الاسط روز ۲۹ اسفند در گزارشی نوشت منابع عالی‌رتبه س‌یاسی در بغداد اعلام کردند که در نشست سه‌جانبه‌ای که ملک‌حسین و [احسنی] مبارک با حضور صدام برگزار کردند بر ضرورت ایجاد موضع قوی عربی که از عراق حمایت کرده و برای توقف جنگ بین دو کشور و آغاز مذاکرات برای صلح بین آنها تلاش کند تأکید کردند.

ملک‌حسین و مبارک سحرگاه دیروز پس از یک سفر غافلگیرکننده به عراق که پنج ساعت به طول انجامید سحرگاهان به کشورهای خود بازگشتند. آنها در این سفر پس از ملاقات با صدام، در جریان وضعیت جنگ در جبهه‌های

گزارش Defiance Crescent News درباره تلاش سران کشورهای مصر، اردن و عراق برای توقف جنگ

نشریه Defiance Crescent News روز ۲۸ اسفند نوشت: حسنی مبارک پس از بازگشت به قاهره از ایران خواست تا درباره صلح با عراق مذاکره کند. وی افزود عراقی‌ها به اردن یا مصر برای کمک‌های نظامی مانند سابق احتیاج ندارند. این نشریه همچنین نوشت: ایران تهدید کرد بغداد را نابود خواهد کرد و گفت که درست چند ساعت پس از اینکه مبارک و ملک‌حسین عراق را ترک کرده‌اند یک موشک به یک کارخانه صنعتی در پایتخت عراق شلیک کرده است.

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2020%20%20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232304%20%20%UK28%20%ar-#29%page/n1/mode/2up>

<https://newspaperarchive.com/jacksonville-journal-courier-mar-1985-19-p1-/>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2020%20%20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D%88%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232304%20%20%UK28%20%ar-#29%page/n1/mode/2up>

nyti.ms/2YnoPwf2 و OAVGtC

<https://upi.com/5046592>

<http://eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile&P=3&Display=0&filterS=0>

به سلاح از مصر و اردن ندارد و در مورد مذاکرات خود با ملک‌حسین هم گفت که من با ملک‌حسین ملاقات کردم زیرا او از نتایج بحث‌ها آگاه نبود اما من در ایالات متحده و تعدادی از کشورهای اروپایی حضور داشتم و آخرین تحولات مربوط به مسئله صلح و تحولات اوضاع در جبهه عراق را با وی در میان گذاشتم.

گزارش نشریه ژورنال پیک درباره تلاش سران کشورهای مصر، اردن و عراق برای توقف جنگ

در گزارش نشریه Jacksonville Journal Courier به نقل از آسوشیتدپرس آمده است ملک‌حسین پادشاه اردن و حسنی مبارک رئیس‌جمهور مصر بحث و گفتگوهای خود درباره یک طرح جدید برای برقراری صلح خاورمیانه را قطع کرده و به عراق سفر کردند. مبارک پس از بازگشت از بغداد پایتخت عراق، در فرودگاه قاهره به خبرنگاران گفت که "عراق به کمک نظامی بیشتر نیاز ندارد؛ زیرا در موقعیت نظامی بهتر است". وی از رهبران ایران درخواست کرد تا با عراق صلح برقرار کنند. منابعی از کاخ عمان هم گفته‌اند که این دو رهبر برای گفتگو درباره نیازهای نظامی عراق به بغداد سفر کرده بودند. با وجود عدم روابط دیپلماتیک بین مصر و عراق، مبارک از عراق حمایتی جدی کرده است. دیپلمات‌های غربی در قاهره می‌گویند مصر نزدیک به یک میلیارد دلار به دولت صدام حسین کمک نظامی کرده است. اردن نیز از عراق حمایت کرده است.

بی‌گناه ما را به خاک و خون کشیدند. در این حملات وحشیانه یک بیمارستان، دو واحد آموزشی و ده‌ها خانه مسکونی تخریب و یا آسیب دیدند. بر اساس این گزارش: تا ساعت هفت بامداد روز شنبه ۱۸ اسفند ۷۵ تن از مردم بی‌گناه دزفول که در میان آنها تعدادی کودک و زن مشاهده می‌شود شهید و مجروح شدند. این گزارش حاکیست متعاقب پرتاب موشک، عده کثیری از اهالی دزفول در محل اصابت موشک‌ها حضور یافتند و به کمک مصدومان و خارج کردن اجساد از زیر ویرانه‌ها پرداختند. به دنبال پرتاب موشک‌های دشمن به سوی شهر دزفول که منجر به شهادت و مجروح شدن عده‌ای از مردم بی‌گناه این شهر شد، روز ۱۶ اسفند ائمه جمعه شهرهای اهواز، دزفول و استاندار خوزستان با صدور اطلاعیه‌هایی جداگانه این روز را در خوزستان عزای عمومی اعلام کردند. خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی در ادامه گزارش خود می‌افزاید: شهر قهرمان دزفول در طول جنگ تحمیلی پیوسته هدف کینه‌توزی‌های حکام بغداد بوده و متجاوزان بعثی تا کنون بیش از ۱۳۵ موشک دوربرد زمین‌به‌زمین از نوع اسکاد و فراگ به سوی این شهر پرتاب کرده‌اند. در همین حال، استقامت و پایداری مردم دزفول در طول ۵۳ ماه جنگ تحمیلی موجبات اعجاب و تحسین ملت مسلمان ایران از یک سو و تشدید کینه و خشم حکام رژیم بعثی را از سوی دیگر فراهم کرده است. در طول حملات وحشیانه متجاوزان بعثی به شهر دزفول، از نوزاد یک روزه تا پیرمرد ۹۰ ساله جان خود را برای دفاع از

حمله موشکی عراق به دزفول

بامداد روز پنجشنبه ۱۳۶۳/۳/۱۶ نقاط مسکونی شهر قهرمان پرور دزفول هدف هشت موشک زمین‌به‌زمین عراق قرار گرفت که در اثر این حمله وحشیانه، ۷۵ تن از جمله، تعدادی کودک و زن شهید و مجروح شده و یک بیمارستان، دو واحد آموزشی و ده‌ها خانه مسکونی تخریب و یا آسیب دیدند. متعاقب شهادت این افراد، ائمه جمعه شهرهای اهواز، دزفول و استاندار خوزستان با صدور اطلاعیه‌هایی، این روز را در خوزستان عزای عمومی اعلام کردند.

آخرین گزارشات حمله موشکی عراق به دزفول

شهر قهرمان پرور دزفول در نخستین ساعات بامداد روز پنجشنبه ۱۳۶۳/۳/۱۶ هدف حملات موشک‌های دوربرد صدامیان قرار گرفت. گزارش خبرنگاران خبرگزاری جمهوری اسلامی حاکیست، مقارن ساعت یک بامداد روز پنجشنبه، متجاوزان بعثی با پرتاب هشت موشک زمین‌به‌زمین به سوی نقاط مسکونی شهر همیشه مقاوم دزفول عده دیگری از هموطنان

کشورمان، مقارن نیمه‌شب گذشته شهر مقام و مظلوم دزفول را هدف هشت موشک دوربرد قرار داد و ده‌ها نفر از هموطنان عزیزمان را در این شهر شهید و مجروح کرد و ویرانی‌های زیادی را نیز ببار آورد.

ارتش همچنین اعلام کرد در پاسخ به این اقدام، از ساعت ۱۵ روز پنجشنبه ۱۶ اسفندماه، شهرهای بصره و مندلی را مورد حملات توپخانه و نیروی هوایی خود قرار خواهد داد.

ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران

علت تلفات پایین حمله موشکی عراق به دزفول

خبرگزاری جمهوری اسلامی علت تلفات پایین حمله موشکی دشمن بعثی در بامداد روز پنجشنبه مورخ ۱۶ اسفند به شهر مقاوم دزفول را آمادگی قبلی و تدابیر ایمنی از پیش تدارک دیده‌شده اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: یک مقام آگاه نظامی در این رابطه گفت، به دنبال تهدید رژیم عراق مبنی بر حمله به شهرهای مرزی ایران، مردم و مقامات شهر دزفول تدابیر لازم حفاظتی را به مرحله اجرا گذاشتند و عده کثیری از مردم به پناهگاه‌هایی که از قبل تدارک دیده شده بود منتقل شدند که به همین دلیل، در حمله وحشیانه دیشب صدامیان که با ۸ موشک انجام گرفت، تعداد شهدا و مجروحان تنها ۷۵ تن بود؛ حال آنکه در اوایل جنگ تحمیلی، حملات وحشیانه موشکی صدامیان قربانیان بیشتری می‌گرفت.

کیان اسلامی تقدیم کرده‌اند. تنها در ۲۷ ماهه آغاز جنگ تحمیلی، بر اثر پرتاب ۴۶ موشک زمین‌به‌زمین ۳ متری و ۹ متری به این شهر مقاوم، ۵۶۰۰ واحد مسکونی؛ از جمله چندین مسجد، بیمارستان، مدرسه و کودکستان ویران شد. فقط در یک حمله موشکی در اواسط مهرماه ۱۳۵۹، ۱۰۵ نفر شهید و ۳۰۶ نفر زخمی شدند. همچنین دو هفته بعد در یک حمله موشکی دیگر ۶۵ نفر بی‌گناه قربانی و ۳۰۶ نفر زخمی به جمع شهدای گمنام و مجروحان این شهر مقاوم افزوده شدند. رژیم بعثی در اغلب اوقات در شب اقدام به پرتاب موشک‌های گوناگون کرده و قربانیان خود را از میان کسانانی که خواب بودند و آمادگی هیچ‌گونه عکس‌العملی نداشتند انتخاب می‌کرد. آخرین حمله موشکی به دزفول هم در اواخر بهار امسال بود.

اطلاعیه ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران درباره حمله موشکی به دزفول منابع این خبر اصلاح شود

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: به دنبال حمله موشکی عراق به دزفول، ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، صبح روز پنجشنبه ۱۶ اسفندماه در بخشی از اطلاعیه شماره ۲۰۲۷ خود نوشت؛
بسمه‌تعالی

امت شهیدپرور ایران، مردم مسلمان عراق! رژیم روبه‌زوال بعثی صهیونیستی حاکم بر بغداد به دنبال تهدیدات اخیر خود مبنی بر هدف قراردادن سی شهر

خبرگزاری جمهوری اسلامی همچنین متذکر شد که تعداد کثیری از منازل مردم دزفول دارای زیرزمین‌ها و سرداب‌های محکمی هستند که محل مناسبی برای پناه گرفتن در مقابل حملات وحشیانه دشمن بشمار می‌رود.
ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران ۶۳/۱۲/۱۶

اطلاعات، ۶۳/۱۲/۱۶، ش ۱۷۵۴۳، ص ۲؛

جمهوری اسلامی، ۶۳/۱۲/۱۸، ش ۱۶۷۸، ص ۲ و ۴؛

شهید ناصر جمال باقھی

تاریخ شہادت: ۱۳۸۸/۵/۳۱

چه غربتی می کشند مردانی که پا به پای قافله ای بوده و در هر فراز و نشیب کاروان را همراهی کرده و با تک تک کاروانیان همگام و هم نفس باشند؛ اما در گذر حادثه ای از قافله عقب بمانند. غربتی جانگاہ که هر صبح و شام دل را به مویہ دوستان می نشاند و بر ماتی عمیق او را عزادار ہمیشگی خود می خواند. وقتی یاد و خاطرہ دوستان شهید در ضمیرش وزیدن می گرفت، این شانہ های غمدیدہ اش بود کہ چهار ستون بدنش را بہ لرزہ می انداخت و فقط در سیل اشک و گریہ بود کہ آرام می گرفت؛ مثل موجی کہ پس از طوفانی شدید در ساحلی غریب پہلو بگیرد.

سامانہ موشکی شہاب ۱
حد اکثر برد: ۳۰۰ کیلومتر
سال تولید: ۱۳۷۲

سال ۱۳۶۴ در یک نگاه

۱. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد
۲. هشدار عراق به برخی از کشورهای عربی درباره فروش موشک به ایران
۳. حضور طارق عزیز در مسکو برای دستیابی به اطلاعاتی درباره موشک‌های ایران
۴. خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ
۵. حمله موشکی به شهرهای ایران
۶. انفجار در بغداد
۷. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد
۸. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد
۹. مذاکرات هیئت ایرانی و مسئولان سوریه درباره خرید تجهیزات نظامی
۱۰. بیانیه مشترک ایران و لیبی درباره خرید موشک اسکاد - بی از لیبی
۱۱. سفر هیئت ایرانی به کره شمالی برای خرید موشک
۱۲. خرید موشک روسی به وسیله ایران
۱۳. امضاء قرارداد خرید موشک از چین
۱۴. کمک موشکی لیبی، چین و کره شمالی به ایران
۱۵. اظهارات وزیر سپاه درباره ساخت موشک در ایران

سال ۱۳۶۴

جداگانه از حملات موشکی و هوایی عراق به چند شهر کشورمان خبر دادند. در گزارش این رسانه‌ها آمده است امروز ایران حملات هوایی و موشکی عراق به اهداف غیر نظامی را گزارش کرد. این حمله با دو موشک به شهر دزفول انجام شده است. این گزارش‌ها می‌افزاید، علاوه بر دزفول، همدان نیز مورد حمله هوایی قرار گرفت. این حملات روز بعد از قطع شدن برق در هنگام سخنرانی آیت‌الله خمینی انجام شده است.

◀ حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران: دفتر اصلی حزب بعث عراق بر اثر اصابت چهارمین موشک قوای اسلام به بغداد به شدت آسیب دید. گرچه مقامات دولتی عراق در یک سانسور کامل خبری تمامی توان خود را بکار گرفته‌اند تا از پخش هرگونه خبری در رابطه با تلفات ناشی از اصابت موشک‌های دوربرد سپاه اسلام به بغداد جلوگیری کنند اما دیپلمات‌های مقیم بغداد گفته‌اند چهارمین موشک پرتاب‌شده به بغداد حداقل ۱۱ کشته بر جای گذاشته است.

جنگ شهرها بین ایران و عراق

گزارش روزنامه کیهان درباره حملات موشکی عراق به شهرهای ایران

به گزارش خبرنگار کیهان: ساعت ۱ و ۵۰ دقیقه روز گذشته در اثر حملات موشکی رژیم بعث عراق به شهرهای باختران و اسلام‌آباد غرب، علاوه بر شهید و مجروح شدن ده‌ها تن از هموطنانمان، ده‌ها واحد مسکونی و تجاری نیز ویران شد. همچنین در اثر این حمله موشکی که در یک منطقه مستضعف‌نشین باختران صورت گرفت به ۲ پاساژ خسارات شدیدی وارد آمد و چندین دستگاه وسیله نقلیه منهدم شد. در حمله موشکی همزمان عراق به اسلام‌آباد غرب نیز ۲ تن شهید و چند تن مجروح شدند.

گزارش ۲ نشریه درباره حمله عراق به شهرهای ایران

نشریات وینچستر استار (Winchester Star) و آنا پلیس کاپیتال (Annapolis Capital) روز یکم فروردین به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس در گزارش‌هایی

اعتراف عراق و خبرگزاری‌های خارجی به حمله موشکی ایران به بغداد

رژیم عراق برای نخستین بار به حمله موشکی ایران اعتراف کرد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، پس از پرتاب پنجمین موشک ایران به مرکز بغداد، رژیم عراق نخستین بار آشکارا در یک بیانیه نظامی اعتراف کرد که حمله ایران به بغداد موشکی بوده است. رژیم صدام پرتاب اولین و دومین موشک ایران به بغداد را که منجر به ویرانی بانک رافدین و تخریب تعداد زیادی از منازل اعضای حزب بعث عراق در منطقه اعیان‌نشین کراره و المسیح شد ناشی از بمب‌گذاری عوامل ایران قلمداد کرده و در زمینه پرتاب ۲ موشک دیگر سکوت اختیار کرده بود.

پس از اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی بامداد دیروز رزمندگان اسلام به بغداد، خبرگزاری‌ها و رادیوهای خارجی نیز صریحاً ادعان داشتند که حمله دیروز ایران موشکی بوده است. عراق هم اعلام کرد در پاسخ به این حملات، تهران و ۳ شهر دیگر ایران را مورد حمله هوایی قرار داده است.

روزنامه دولتی جمهوری‌عراق هم نوشت: "عراق حملات خود را به شهرهای ایران و کشتی‌ها ادامه خواهد داد تا زمانی که تهران صلح همه‌جانبه را بپذیرد." الشوره یکی دیگر از منابع خبری دولت عراق هم گفت "این کشور توانایی دارد نظام ایران را از جهات عدالت و صلح مورد تعقیب قرار دهد.

تخریب مناطق بعثی‌نشین در بغداد:

مناطق بعثی‌نشین بغداد به تدریج با اصابت موشک‌های پرتاب‌شده از سوی نیروهای مسلح ایران تخریب می‌شود.

گزارش‌های رسیده به خبرگزاری جمهوری اسلامی از کشورهای کوچک منطقه خلیج فارس که بر اظهارات اهالی بغداد که به تازگی عراق را ترک کرده‌اند استوار است حاکیست: پس از اصابت سومین موشک ایران به منطقه بعثی‌نشین بغداد، این منطقه از شهر نسبت به سایر نقاط آن ناامن‌تر شده و سکنه آن که اکثراً عوامل درجه‌یک و دو حکومت عراق هستند، به‌طور محسوس‌تری این منطقه را ترک می‌کنند. مسافران می‌گویند شهر کاظمین که از سوی ایران شهر امن اعلام شده و در شمال غربی بغداد قرار دارد، بخاطر نزدیکی به پایتخت و دسترسی به امکانات بیشتر، اولین شهر از چهار شهر امن عراق بود که اهالی دیگر شهرها به آن روی آوردند و این شهر اکنون علاوه بر کمبود امکانات و خدمات، به لحاظ امنیتی نیز مشکلاتی برای حکومت عراق ایجاد کرده است. مسافران همچنین گفتند که بغداد دیگر یک شهر ناامن است.

بازتاب اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد و گزارش رسانه‌های خارجی

خبرگزاری‌های خارجی که سرعت ارسال اخبار از جمله اصول اولیه کارشان است، پس از گذشت هشت ساعت (۱۲/۳۰)، هنوز گزارش دقیقی از خسارات

وارد به منطقه مورد اصابت پنجمین موشک ایران که به گفته فرانس پرس روبروی بانک منهدم‌شده رافدین است به جهان مخابره نکرده‌اند. این خبرگزاری‌های وابسته به استکبار جهانی، بالاخره پس از دو هفته سکوت، اعتراف کردند که ایران بغداد را هدف موشک‌های دوربرد زمین به زمین قرار داده است.

حملات دقیق موشکی ایران به مرکز بغداد و محل اختفای حکام بعثی صهیونیستی عراق، محافل خبری امپریالیستی را بیش‌ازپیش دچار بهت و حیرت و شگفتی کرده است. ایران بارها و به کرات قبل از پرتاب اولین موشک خود به کرکوک اعلام کرده بود که توانایی زدن موشک را دارد و می‌تواند دورترین نقاط خاک عراق، از جمله بغداد را هدف حملات موشکی قرار دهد اما سردمداران رژیم جنایت‌پیشه بعثی عراق این واقعیت را قبول نداشتند؛ زیرا اربابان امپریالیست صدام به او اطمینان داده بودند که ایران در زرادخانه خود موشک ندارد و هرگز در گذشته از کشوری موشک خریداری نکرده است بنابراین، صدام با این خیال واهی به پرتاب موشک به شهرهای ایران ادامه می‌داد و هرروز بر ابعاد جنایاتش می‌افزود (در مدت چندساله جنگ تحمیلی فقط به شهر دزفول چندین موشک ۹ متری پرتاب شده است). پس از شدت یافتن جنایات بعثی‌ها و خواست عمومی مردم مبنی بر زدن شهرهای عراق با موشک، رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی دفاع ایران اعلام کرد، منبع در

مقابل حملات موشکی عراق بیکار نخواهیم نشست و حملات موشکی عراق را به شهرهای ایران با موشک پاسخ خواهیم داد. پس از اخطارهای مکرر، ایران اولین موشک زمین به زمین خود را به کرکوک پرتاب کرد و خسارات سنگینی به تأسیسات اقتصادی عراق در این شهر وارد آورد. با اصابت اولین موشک ایران به کرکوک، حاکمان رژیم بعثی صهیونیستی عراق با دستپاچگی و بلاهت آشکار اعلام کردند که انفجار در شهر کرکوک به وسیله عوامل طرفدار ایران انجام شده است. به این ترتیب، حاکمان بعثی عراق خواستند افکار عمومی مردم را در بی‌خبری نگاه دارند. بنگاه‌های خبرگزاری بین‌المللی و در سرلوحه آنان صدای استعمار پیر (راديو بي. بي. سي)، خبر اصابت اولین موشک ایران به کرکوک را انفجار بمب قلمداد کردند اما حاکمان بعثی عراق مطمئناً به‌خوبی به این موضوع پی بردند که کرکوک هدف موشک قرار گرفته است ولی خبرگزاری‌ها برای مخدوش کردن واقعیت، ادعای عراق را تأیید کردند. در مدت‌زمان کوتاهی پس از پرتاب اولین موشک ایران به کرکوک و پس از شرارت‌های بی‌حد حاکمان بعثی، دومین موشک ایران با موفقیت به مرکز بغداد اصابت کرد و بانک ۱۸ طبقه رافدین بغداد در پی حمله موشکی ایران با خاک یکسان شد. این بار هم حاکمان در مانده عراق با نهایت وقاحت در دروغ‌گویی، اعلام کردند که بانک رافدین بر اثر انفجار بمب و خرابکاری تخریب شده است. رسانه‌های صهیونیستی مجدداً ادعای عراق را تأیید کردند و تخریب بانک رافدین عراق را کار طرفداران

ایران دانستند. به‌هر حال، سیر شرارت‌های حاکمان بعثی در بمباران شهرهای مسکونی ایران ادامه پیدا کرد و در نتیجه برای مقابله به‌مثل، سومین موشک ایران به ساختمان جدید وزارت خارجه بغداد اصابت کرد. دومین موشک ایران زمانی به بغداد اصابت کرد که حاکمان رژیم مصر و اردن برای دلجویی صدام در بغداد بسر می‌بردند. این بار نیز حاکمان بعثی عراق مانند بار قبل اعلام کردند که ساختمان جدید وزارت خارجه عراق بر اثر انفجار بمب که در درون یک اتومبیل کار گذاشته شده بود تخریب شده است. در پی اصابت دومین موشک ایران به بغداد، سایه یأس و دلهره بر بغداد گسترده شد. رسانه‌های صهیونیستی پس از اصابت سومین موشک ایران به عراق و دومین موشک به بغداد، به تحلیل‌های متناقض و پخش اطلاعاتی‌های طرفین پرداختند. در همین اوضاع و احوال، سخنگوی کاخ سفید آمریکا اعلام کرد که ایران موشک ندارد و انفجارهای بغداد به وسیله بمب صورت گرفته است و به این ترتیب یک‌بار دیگر به صدام برای ادامه تبهکاری‌هایش اطمینان خاطر دادند اما این ادعاهای کذب و دروغ نمی‌توانست مدت زیادی اثر داشته باشد تا اینکه خبرگزاری‌های صهیونیستی به ناچار اعلام کردند که انفجارها احتمالاً به وسیله موشک روی داده است. این رسانه‌ها همچنین به دروغ مدعی شدند که ایران موشک‌ها را از کشورهای دوست دریافت کرده است اما این دروغ تبلیغاتی نیز نمی‌توانست زیاد دوام بیاورد؛ زیرا همگان می‌دانند که فروش تسلیحات پیشرفته به کشورها

منوط به شروط خاصی است و تحویل موشک از سوی کشور ثالث نمی‌تواند واقعیت داشته باشد

رئیس مجلس شورای اسلامی و سخنگوی شورای عالی دفاع پس از پرتاب چند موشک به قلب بغداد، در مجلس اعلام کرد چنانچه شهرهای ایران و کشتی‌ها و دیگر مناطق مسکونی هدف بمباران قرار گیرد، ایران بغداد را باز هم هدف موشک قرار خواهد داد. همچنین گفته شد که تمامی خاک عراق در تیررس موشک‌های ایران قرار دارد و هیچ جای عراق به جز شهرهای مقدس از موشک‌های ایران در امان نیست. در همین اثنا، یگان‌های موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه‌ای اعلام کردند آماده‌اند تمامی خاک عراق را هدف موشک‌های خود قرار دهند و درس تازه‌ای به حاکمان بعثی بدهند. ادامه حملات موشکی ایران به مرکز بغداد اکثر ناظران و مفسران نظامی خبری دنیا را به شگفتی انداخت. آنها هرگز این سؤال را از خود نمی‌کردند که ممکن است ایران رأساً به تکنولوژی ساخت موشک‌های دوربرد دست یافته باشد و تعبیر آنها حول گمانه‌زنی درباره اینکه ایران موشک‌ها را از چه کشورهایی دریافت کرده است دور می‌زد. اصابت سومین و چهارمین موشک دوربرد ایران بر قلب بغداد، برای همگان روشن کرده بود که دیگر ادعاهای رژیم بعثی صهیونیستی عراق نمی‌تواند واقعیت داشته باشد و فقط یکی از خبرگزاری‌های صهیونیستی ناچار به اعتراف بخشی از واقعیت شد و در تحلیلی گفت، اگر ادعای عراق به

راستی واقعیت داشته باشد و انفجارهای بغداد از انفجار بمب به‌وسیله طرفداران ایران روی داده باشد تازه چنین رویدادی بر حاکمان بغداد می‌تواند خطرناکتر باشد؛ چرا که این مسئله نشان می‌دهد که طرفداران ایران هرگاه مایل باشند و اراده کنند می‌توانند مراکز اقتصادی مهم عراق را که در محافظت شدید امنیتی مأموران این کشور قرار دارد با بمب منفجر کنند. ادامه حملات موشکی ایران و توانایی ایران در شلیک به اهداف از پیش تعیین شده، حاکمان بعثی و اربابان آنها را با بهت بیشتری روبرو کرد اما با این وجود و به رغم توانایی ایرانیان در هدف قراردادن مراکز مهم اقتصادی بغداد، خبرگزاری‌های امپریالیستی در پشتیبانی از رژیم درمانده و عاجز عراق به پخش اخبار دروغ ادامه دادند و یا سعی کردند از اهمیت این مسئله هرچه بیشتر بکاهند؛ در حالی که برای همین خبرگزاری‌ها انفجار یک بمب دستی در گوشه‌ای از ایران کافیسست تا خوراک تبلیغاتی یک هفته آنان را تأمین کند. به‌هرحال، خبرگزاری‌های صهیونیستی امپریالیستی، این تحول بزرگ در جنگ تحمیلی و دستیابی ایران به موشک را با سکوت برگزار کردند و تمامی تلاش خود را در کم اهمیت جلوه دادن این عمل ایران بکار بردند اما آنچه مشهود و مسلم بود، این بود که خبرگزاری‌ها نمی‌توانستند تا مدت زیادی به این ریاکاری خود ادامه دهند و مردم جهان را در بی‌خبری مطلق نگاه دارند. شیوه دوپهلوی و مکارانه و مزورانه آنها ادامه یافت تا اینکه حجت‌الاسلام رفسنجانی (امام جمعه موقت تهران و سخنگوی شورای عالی

دفاع) در نماز جمعه این هفته تهران گفت ما مدت‌ها بود که آمادگی داشتیم به بغداد و دورترین نقطه عراق موشک بزنیم اما به ادله‌ای نمی‌زدیم امام عزیزمان هم اجازه نمی‌دادند، دنیا هم فکر نمی‌کردند، دنیا اصلاً فکر نمی‌کردند که ایران که ۶ سال در محاصره شدید قرار دارد و به قول آنها متخصصان و مغزهای نظامی فرار کرده‌اند و دنیا هم به آن اسلحه پیچیده‌ای نمی‌داده است از چنین قدرتی برخوردار باشد. حجت‌الاسلام رفسنجانی افزود آنها تحلیل می‌کنند که ابرقدرت‌ها به ایران موشک نمی‌دهند و تبلیغ کرده‌اند که اینها هم که نمی‌توانند موشک بسازند اما خبر ندارند که برادران حزب‌اللهی ما در تحقیقاتشان به کجا رسیده‌اند و وقتی چیزی خطرناکتر از این را در بغداد انداختیم می‌فهمند که بهتر از موشک هم می‌توانیم بسازیم. حجت‌الاسلام رفسنجانی اضافه کرد، پنجمین موشک را به بغداد می‌فرستیم که البته زمان دقیق آن بستگی به شرارت‌های بعثی‌ها دارد و اگر هم خواستید، این بار ساخت ایران را هم روی آن می‌نویسیم. به‌هرحال، پس از تأیید و تکذیب‌های خبرگزاری‌ها بالاخره خبرگزاری استعمار پیر انگلستان ناچار به اعتراف به ساخت موشک به‌وسیله ایران شد. روشن است که طرفندهای تبلیغاتی خبرگزاری‌های بین‌المللی بیش از این نمی‌تواند ادامه یابد و ناچار خواهند شد به توان ایران در ساخت و تولید موشک‌های دوربرد اعتراف کنند و مهمتر از همه، نوکران ابرقدرت‌ها در منطقه خواهند فهمید که ایران چه قدرت تام و تمامی در مقابله‌به‌مثل دارد. پس از پرتاب پنجمین موشک

همچنین رویترز و فرانس پرس به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، خبر پرتاب پنجمین موشک ایران به پایتخت عراق را منتشر کرده و افزوده‌اند، حمله موشکی ایران به بغداد، به تلافی حمله هواپیماهای عراقی به دو کشتی تجاری در خلیج فارس صورت گرفته است.

گزارش روزنامه ساندی تایمز درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

به نوشته روزنامه ساندی تایمز چاپ لندن: موشک‌هایی که بغداد را هدف قرار می‌دهند در ایران ساخته می‌شود. روزنامه ساندی تایمز چاپ لندن ادعا کرد: موشک‌هایی که قلب بغداد را هدف گرفته‌اند به وسیله کارشناسان و متخصصان ایرانی ساخته می‌شود. ساندی تایمز در شماره اخیر خود در حالی که سعی کرده قدرت و توان ایران را در ساخت موشک‌های دوربرد مذکور محدود جلوه دهد می‌نویسد: ایران در حال حاضر قادر است هر ۵ روز یک موشک دوربرد زمین به زمین از نوعی که اخیراً به سوی بغداد پرتاب شد تولید کند.

گزارش رادیو بی.بی.سی درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

رادیو بی.بی.سی در دو بخش خبری ساعت (۹/۳۰ و ۱۰/۳۰) دقیقه صبح دیروز خود، ضمن اشاره به اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی ایران به بغداد

به قلب بغداد باید دید که حاکمان بعثی عراق برای فریب مردم خود چه سازی خواهند زد اما مردم بغداد خوب فهمیده‌اند که دیگر پایتخت حاکمان بعثی صهیونیستی در امان نیست و می‌بایست این شهر را تخلیه کنند تا از ضربات مقابله‌به‌مثل ایران دور بمانند.

گزارش رویترز و فرانس پرس درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

رویترز در گزارشی از اصابت چهارمین موشک پرتاب‌شده به سوی بغداد به‌عنوان یک انفجار عظیم که مرکز بغداد را به لرزه در آورد نام برده است. رویترز که به نقل از دیپلمات‌ها خبر هلاکت ۱۱ عراقی را به دنیا مخابره کرده است هیچ‌گونه اشاره‌ای به ماهیت کشته‌شدگان نکرده و نگفته که آنها در حزب بعث حاکم بر عراق چه سمتی داشته‌اند.

رویترز در خبر دیگری به نقل از ایران اعلام کرد، در پاسخ به حملات هوایی عراق به تهران و کاشان، پنجمین موشک ایران به بغداد شلیک شد و عراق نیز در پاسخ، تهران و ۳ شهر دیگر ایران را مورد حمله هوایی قرار داد.

رویترز در تاریخ ۹ فروردین هم اعلام کرد، ایران اظهار داشت پس از حمله جنگنده‌های عراقی در ساعات اولیه صبح به مناطق مسکونی تهران که باعث کشته‌شدن حداقل ۹ نفر و زخمی‌شدن ۱۵ نفر شد، یک موشک زمین به زمین را به بغداد شلیک کرده است.

دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) روز ۵ فروردین به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد، ایران در تلافی حملات عراق علیه دو تانکر نفت در خلیج فارس و نقض حریم هوایی در تعدادی از شهرهای ایران، پنجمین حمله موشکی خود به بغداد پایتخت عراق را در ساعات اولیه روز انجام داده و عراق هم با حمله هوایی به تهران این اقدام را مقابله‌به‌مثل کرده است. یونایتدپرس در ادامه افزود؛ حمله موشکی ایران به بغداد یک روز بعد از دستور آیت‌الله روح‌الله خمینی رهبر ایران به توقف موقت حملات هوایی و موشکی به اهداف غیر نظامی در عراق انجام شده است.

یونایتدپرس (UPI) روز ۷ فروردین ۶۴ هم در گزارشی به نقل از یک منبع لبنانی اعلام کرد مقامات ایرانی می‌گویند که موشک دوربردی را به بغداد پرتاب کرده‌اند و امروز شش شهر جنوبی عراق و مسیرهای بسیار مهم تأمین نظامی را در مقابله با حمله هوایی عراق به تهران مورد اصابت قرار داده‌اند.

خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران می‌گوید که بندر جنوبی بصره (دومین شهر بزرگ عراق) تحت حملات توپخانه‌ای ایران همراه با شهرهای فاو، ابوالخصب، تنومه، سیبا و زیاده قرار دارد. این حمله موشکی در انتقام حمله هوایی به تهران است. هواپیماهای عراقی بخش مسکونی تهران را بمباران کردند که در این بین سه نفر کشته و چهار نفر دیگر زخمی شده‌اند.

گفت جرالذبات (خبرنگار بی. بی. سی) لحظاتی پس از شنیدن صدای انفجار گزارش داد که کمی قبل از ساعت ۴ بامداد به‌وقت محلی، من و بسیاری از شاهدان صدای انفجار عظیمی را شنیدیم که بلافاصله پس از آن، ناحیه هدف قرار گرفته تحت کنترل مأموران امنیتی در آمد و راه‌های منتهی به آن منطقه بسته شد. خبرنگار بی. بی. سی هیچ‌گونه اشاره‌ای به نام و محلی که موشک ایران به آنجا اصابت کرده است نمی‌کند و هیچ توضیحی نیز راجع به خسارات وارده به این منطقه اقتصادی نداده است.

گزارش آسوشیتدپرس درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

خبرگزاری آمریکایی آسوشیتدپرس نیز به پنجمین حمله موشکی قوای اسلام به بغداد اعتراف کرد. این خبرگزاری، چون دیگر رسانه‌های غربی و بلندگوهای تبلیغاتی رژیم صدام سعی داشت ۴ حمله موشکی قبلی را به‌عنوان خرابکاری در بغداد مطرح کند

اما با توجه به اعلام قبلی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تصمیم به پرتاب پنجمین موشک، گزارش داد ایران در اولین ساعات بامداد روز دوشنبه (پریروز) با شلیک یک موشک زمین به زمین دوربرد علیه بغداد، حمله هوایی روز یکشنبه عراق به دو کشتی را تلافی کرد.

گزارش یونایتدپرس درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به

گزارش برخی دیگر از رسانه‌ها درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

برخی دیگر از رسانه‌ها از جمله، Democrat and Chronicle - Springfield Leader and Press و روزنامه‌های شرق‌الاوسط و الرياض عربستان و الانوار و النهار لبنان هم ضمن پرداختن به حملات موشکی و هوایی ایران و عراق، به نقل از ایران اعلام کردند، در پاسخ به حملات هوایی عراق به تهران و کاشان، پنجمین موشک ایران به بغداد شلیک شد و عراق نیز در پاسخ، تهران و ۳ شهر دیگر ایران را مورد حمله هوایی قرار داد.

هشدار عراق به برخی از کشورهای عربی درباره فروش موشک به ایران پس از اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد روزنامه الانوار لبنان روز هشتم فروردین در گزارشی، ضمن پرداختن به موضوع حملات موشکی و هوایی بین ایران و عراق نوشت، ایران دو موشک به بغداد و بصره شلیک کرد و هواپیماهای عراقی نیز تهران و دو شهر دیگر را هدف قرار دادند. این روزنامه و روزنامه النهار لبنان هم روز نهم فروردین در درباره هشدار صدام به کشورهای عربی که موشک برای حمله به این کشور در اختیار ایران قرار داده‌اند گزارشی به چاپ رساندند. روزنامه النهار با اشاره به حملات موشکی ایران به عراق می‌نویسد عراق برخی از کشورهای عربی را متهم کرد که به ایران موشک می‌دهند.

حضور طاروق عزیز در مسکو برای دستیابی به اطلاعاتی درباره موشک‌های ایران

روزنامه النهار لبنان روز هشتم فروردین در گزارشی با پرداختن به حملات موشکی و هوایی ایران و عراق به شهرهای یکدیگر نوشت: بغداد اعلام کرده که ما سایت‌های موشکی ایران را شناسایی کرده‌ایم و طاروق عزیز در مسکو به دنبال منبع آنها است.

روزنامه النهار لبنان روز نهم فروردین هم در گزارشی، ضمن پرداختن به میانجیگری هند برای ایجاد آتش‌بس بین ایران و عراق، از حضور طاروق عزیز در مسکو برای دستیابی به اطلاعاتی درباره موشک‌های ایران خبر داد.

گزارش نیویورک تایمز درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

نیویورک تایمز (NYT) ۸ فروردین ۶۴ گزارش داد، پس از اعلام ایران مبنی بر پرتاب موشک سطح به سطح به پایتخت عراق، یک انفجار بزرگ در مرکز شهر بغداد رخ داد اما مقامات از صحبت درباره این انفجار که در یک منطقه پرجمعیت شهر رخ داده خودداری کردند. برخی از منابع غربی و سران عرب که حاضر به فاش شدن نام خود نشدند گفتند، "صدها" غیر نظامی زخمی شده‌اند. این انفجار ساعت ۱۲:۵۵ دقیقه رخ داده است؛ کمتر از یک ساعت پس از آنکه ایران گفت که موشک سطح به سطح را علیه بغداد و سه ساعت پس از آنکه

عراق اعلام کرد جنگنده‌های این کشور به "اهداف منتخب" در تهران و دو شهر دیگر (قزوین و کاشان) حمله کرده‌اند رخ داده است.

گزارش‌ها حکایت از آن دارد که پس از شنیده شدن صدای انفجار، دود آن به آسانی در سراسر پایتخت عراق که چهار میلیون نفر جمعیت دارد دیده شده اما هیچ راه مستقیمی برای برآورد تلفات وجود ندارد. پلیس به سرعت دور منطقه انفجار را بسته و خبرنگاران را که سعی در ورود به منطقه انفجار داشتند دور کرده است. آمبولانس‌ها بیش از یک ساعت پس از انفجار زخمی‌ها را به بیمارستان منتقل کردند. این انفجار ششمین مورد از ۱۴ مارس (۲۳ ام اسفند) تاکنون بوده که ایران و عراق حمله به شهرهای بزرگ یکدیگر را از سر گرفتند. اگرچه علت این انفجار ناشناخته است اما برخی تحلیلگران نظامی معتقدند که این انفجار و احتمالاً برخی از پنج مورد دیگر ناشی از یک موشک اسکاد - بی سطح به سطح روسیه بوده است که می‌تواند حداکثر یک تن مواد منفجره را حمل کند. منابع عربی خارج از عراق نیز گفته‌اند که ایران بخشی از این موشک‌ها را از لیبی بدست آورده است اما مقامات عراقی حاضر به اظهار نظر در این باره نشدند.

نیویورک‌تایمز (NYT) روز ۹ فروردین هم در گزارش دیگری به نقل از رویترز اعلام کرد، ایران اظهار داشت پس از حمله جنگنده‌های عراقی در ساعات اولیه صبح به مناطق مسکونی تهران که باعث کشته شدن حداقل ۹ نفر و زخمی

شدن ۱۵ نفر شد، یک موشک زمین به زمین به بغداد شلیک کرده است.

اظهارات مقامات و دیپلمات‌های آمریکایی و غربی درباره انفجارهای عراق پس از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

به گزارش نیویورک‌تایمز (NYT): مقامات سفارت آمریکا به جامعه آمریکایی در عراق که تعداد آنها حدوداً ۱۵۰ نفر است گفته‌اند که معتقدند انفجارهای قبلی بغداد ناشی از موشک‌های اسکاد - بی (Scud-B) زمین به زمین شوروی بوده است. ایالات متحده افزوده است، این ارزیابی را بر اساس اطلاعات ارائه شده از سوی دولت عراق و بر اساس شواهد مستقل که از اعلام آن امتناع ورزیدند، پایه‌گذاری کرده است. این در حالی است که چند دیپلمات دیگر آمریکایی نسبت به ادعاهای عراق مبنی بر اینکه ایرانی‌ها تعداد محدودی از موشک‌های اسکاد - بی را از لیبی خریداری کرده‌اند تردید دارند. آنها گفته‌اند که از اندازه و نیروی محدود و کم این انفجارها متعجب شده‌اند. این دیپلمات‌ها گفته‌اند که موشک‌های اسکاد - بی، بیش از ۳۳ فوت طول دارند و قادر به حمل حدود ۲۲۰۰ پوند مواد منفجره هستند.

یک تحلیلگر نظامی نیز گفته است اندازه حفره ایجادشده ناشی از انفجار نشان می‌دهد که این خسارات ناشی از انفجار ۵۰۰ پوند مواد منفجره بیشتر نیست.

و کسانی که دارای اتومبیل بوده‌اند پیش از دیگران از شهر خارج شده‌اند. بر اساس اظهارات این مسافر، کرایه اتومبیل از بغداد به سایر شهرها به سرعت افزایش یافته و به ۲۵۰ دینار عراقی رسیده است و مردم برای کرایه اتومبیل، به علت کمبود آن، دچار مشکل شده و گروه‌های زیادی از مردم بغداد نیز پیاده به سوی شهرهای مقدس و امن در حرکت هستند و بغداد از وضع عادی کاملاً خارج شده است. همچنین شرکت‌های اتوبوسرانی بین شهری نیز به دستور رژیم عراق مجاز به حمل مسافر نیستند. بنا بر همین گزارش: با وجود اینکه موشک‌های ایران هدف‌های تعیین‌شده‌ای را در بغداد مورد اصابت قرار داده‌اند ولی مردم احساس می‌کنند که فرار از بغداد و پناه بردن به ۴ شهر امن کربلا، نجف، کاظمین و سامرا به‌نوبه خود یک اقدام مؤثر برای تضعیف رژیم صدام است. از سوی دیگر، گزارش‌های رسیده حاکیست که از زمان شروع گلوله‌باران شهر بندری بصره به‌وسیله رزمندگان اسلام که امروز به‌صورت مرکز پشتیبانی لجستیک سپاه سوم و چهارم عراق در آمده است، حرکت ستون کامیون‌های بازرگانی حمل مواد غذایی و مرکبات که از کشورهای ترکیه، لبنان و اردن به مقصد کویت در حال گذر هستند متوقف شده و به همین علت، علاوه بر ایجاد کمبود شدید، قیمت مرکبات در کویت نیز افزایش بی‌سابقه‌ای پیدا کرده است و کانتینرهای حامل مواد غذایی به مقصد کویت در شهر ناصریه منتظر باز شدن راه هستند و قسمت اعظم مواد غذایی متوقف‌شده در حال فاسد شدن است.

برخی اتباع غربی در عراق نیز حدس می‌زنند که ایران ممکن است موشک‌های اسکادی را خریداری کرده باشد که یا غیر استاندارد بوده و یا عمداً ضعیف شده‌اند. به گفته چندین دیپلمات، مقامات عراقی به شماری از سفیران مقیم عراق گفته‌اند که سفیر عراق در مسکو هفته گذشته رسماً از مقامات اتحاد جماهیر شوروی از انتقال موشک‌های ساخت این کشور به ایران شکایت کرده است. شوروی از کشورهایی که سلاح‌های پیشرفته از این کشور می‌خریدند می‌خواست تا قبل از فروش آنها به کشورهای ثالث از این کشور تأییدیه بگیرند؛ مانند کاری که آمریکا انجام می‌داد.

گزارش واحد مرکزی خبر صداوسیما جمهوری اسلامی درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

به گزارش واحد مرکزی خبر صداوسیما جمهوری اسلامی ایران: طبق اظهارات یکی از مسافرانی که اخیراً از بغداد وارد کویت شده است، به دنبال حملات موشکی جمهوری اسلامی ایران به شهر بغداد، اوضاع داخلی این شهر کاملاً مغشوش و درهم‌ریخته است و نیروهای امنیتی و پلیس می‌کوشند اوضاع را تحت کنترل خود در آورند. بنابر این گزارش: تدابیر نیروهای امنیتی عراق تأثیرات جدی بر جای نگذاشته و مردم گروه‌گروه از این شهر خارج می‌شوند

زندگی می‌کنند توصیه شده است که از ورود به بخش مرکزی شهر خودداری و در صورت لزوم و خروج از اقامتگاه، از گذرنامه‌های خود استفاده کنند. وی همچنین تأکید کرد که دولت آمریکا سفارت خود را تخلیه نکرده است و همه کارکنان سفارت این کشور که کمتر از ۲۰ نفر هستند در محل سفارت آمریکا در بغداد حضور دارند.

گزارش برخی از رسانه‌ها درباره موشک‌های موجود در ایران و عراق

به گزارش Star-Phoenix و The Vancouver Sun و Calgary Herald و The Ottawa Citizen: ایران حداقل ۶ موشک اسکاد - بی ساخت شوروی از لیبی دریافت کرده که این موشکها حدود ۲۹۰ کیلومتر برد دارند؛ درحالی که فاصله بغداد از مرزهای ایران ۱۲۰ کیلومتر است. عراق هم موشک‌های مشابه اسکاد - بی را به‌علاوه SS-۱۲ که قادر به هدف قراردادن تهران هستند در اختیار دارد.

گزیده مطالب کتاب «امید و دلواپسی»، خاطرات آقای رفسنجانی مربوط به فروردین سال ۱۳۶۴: خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ

۱ فروردین ۶۴:

در ادامه گزارش آمده است امنیت برای رژیم صدام در بغداد، امروز گذشته از موشک‌های ایران، به‌وسیله مبارزه انقلابیون مسلمان عراقی نیز تهدید می‌شود؛ به‌گونه‌ای که مأموران امنیتی صدام به تنهایی در خیابان‌ها حاضر نمی‌شوند بلکه به‌صورت دسته‌های دو و سه نفری به گشت‌زنی می‌پردازند. آنها همچنین شب‌ها از حرکت در خیابان‌های فرعی خودداری می‌کنند؛ زیرا ممکن است هدف حملات ایدایی مردم قرار گیرند.

درخواست خروج اتباع کشورهای غربی از بغداد پس از حملات موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به این شهر

به گزارش نیویورک‌تایمز در تاریخ ۱۰ فروردین ۶۴، مقامات سفارت انگلیس در عراق اعلام کردند که اتباع انگلیس به دلیل خطر انفجار از مرکز بغداد خارج شوند. مقامات سفارت انگلیس افزودند این اخطار به همه انگلیسی‌ها است مگر اینکه آنها دلایل اساسی برای ماندن در مرکز بغداد داشته باشند.

سخنگوی سفارتخانه‌های انگلیس و چند سفارتخانه دیگر از جمله، سفارت آمریکا در بغداد می‌گویند که آنها پنجشنبه (۸ فروردین) جلساتی را با اتباع خود برگزار کردند تا درباره افزایش خطرات ناشی از انفجارهایی صحبت کنند که برخی تحلیلگران نظامی بر این باورند که ناشی از موشک‌های سطح به سطح پرتاب شده از ایران بوده است.

سخنگوی سفارت آمریکا می‌گوید به ۵۰ تا ۱۰۰ آمریکایی که در بغداد

آن، برنامه آینده خودش را در جبهه‌ها گفته و از برنامه آقای صیاد [شیرازی] انتقاد کرده است.

شب گزارش‌ها را آوردند. معلوم شد که عراق امروز دو کشتی را با موشک زده و هواپیماهایش به چند شهر نزدیک شده‌اند اما این حملات دفع شده است. پس از مشورت با احمدآقا و رئیس‌جمهور تصمیم گرفتیم که فردا یک موشک به [ساختمان] رادیو و تلویزیون بغداد بزنیم. دستور این حمله ابلاغ شد. با دکتر ولایتی هم صحبت کردم که تلاشش را برای تهیه موشک بیشتر قوی‌تر کند.

۵ فروردین ۶۴:

[رئیس سازمان صداوسیما] تلفنی اطلاع داد که خبرگزاری فرانسه اعلام کرده که انفجار مهیبی بغداد را لرزاند است. او ضمناً اطلاع داد که هواپیماهای عراقی بمب‌های خود را در بیابان‌های اطراف تهران ریخته و فرار کرده‌اند. عراق برای اولین بار اعتراف کرد که ایران موشک در اختیار دارد.

۷ فروردین ۶۴:

ششمین موشک را به بغداد پرتاب کردیم و خبر اصابت آن به غرب دجله رسید اما منتظر اخبار تکمیلی هستیم.

۸ فروردین ۶۴:

آقای رفیق دوست که عازم سفر به سوریه برای گرفتن موشک است آمد. از او خواستم که از کره شمالی هم موشک مطالبه کند. با آقابان صیاد و رضایی

درباره پیشنهادهای [آقای خاویر پرز دکوئیار] دبیر کل سازمان ملل برای قطع حمله به شهرها و کشتی‌ها و کاربرد اسلحه شیمیایی از سوی عراق مشاوره شد. نظر موافق داشتیم. از امام هم سؤال شد موافقت دارند. [دکتر ولایتی] گزارش سفرش را به لیبی و سوریه ارائه کرد و گفت که آنها [مسئولان لیبی] اصرار دارند که من به آنجا سفر کنم. بالاخره بعد از چند روز هواپیمای حامل موشک‌های اهدائی لیبی رسید که کمتر از مقدار تقاضا شده بود.

۳ فروردین ۶۴:

عصر هم احمدآقا دوباره آمد و پیشنهاد کرد که چون عراق امروز به غیر نظامیان حمله نکرده خوب است که امشب پرتاب موشک متوقف شود. قرار بود که امشب بغداد را با موشک بزنیم. با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر هم مشورت کردم و نظر آنها هم همین بود. دستور دادم که موشک شلیک نشود و توپخانه‌ها نیز شهرهای مرزی عراق را مورد حمله قرار ندهند و قرار است فردا این مطلب را اعلام کنیم چون موضع ما مقابله‌به‌مثل است.

۴ فروردین ۶۴:

سرهنگ [مصطفی] ترابی [مسئول دفتر مشاورت امام در ارتش] تلفنی تذکر داد که چون قدرت موشکی ما برتری هوایی عراق را از او گرفته ممکن است در جنوب و در منطقه خلیج فارس فتنه‌ای به پا کند تا در مقابل موشک ما بتواند موشک‌های دوربرد تازه‌ای بگیرد. نامه‌ای از آقای [محسن] رضایی رسید که در

صحبت کردم. آنها گفتند که مشکلی ندارند.

امروز هم عراق به چند شهر حمله هوایی کرده و حملات آن در چند مورد دفع شده است.

با رئیس‌جمهور درباره زدن موشک تلفنی مشورت کردم که ایشان موافق تأخیر بودند.

<https://upi.com/5697098>

اطلاعات، 64/1/5، ش 17554، صص 2 و 5 و 2؛

کیهان، 64/3/6، ش 12458، ص 2؛

<https://newspaperarchive.com/winchester-star-mar-1985-21-p12-/>

<https://newspaperarchive.com/winnipeg-free-press-mar-1985-21-p3-/>

<https://newspaperarchive.com/annapolis-capital-mar-1985-21-p2-/>

<https://upi.com/5693568>

<https://upi.com/5036282>

<https://ia601905.us.archive.org/4/items/Annahar1985LebanonArabic/Mar20%201985%29C%20%D%8A%7D%84%9D%86%9D%87%9D%8A%7D%8B20%28%Annahar2%29C%202315961%20%20%Lebanon28%20%ar29%.pdf>

<https://ia801909.us.archive.org/15/items/AIAnwar1985LebanonArabic/Mar20%2028%201985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%28%AI-Anwar2%29C%20238692%20%20%Lebanon28%20%ar29%.pdf>

<https://ia600807.us.archive.org/10/items/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Mar20%201985%28C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B20%28%AI-Riyadh2%29C%20236122%20%20%Saudi20%Arabia28%20%ar29%.pdf>

nyti.ms/2Yy2M1H

nyti.ms/2yy71zF

nyti.ms/333RmGz

<https://www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&ynd=25-03-1985&place=Canada,Australia>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2028%C20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29C%20232312%20%20%UK20%28%ar#29%mode/2up>

<https://www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&ynd=25-03-1985>

<https://www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&ynd=25-03-1985&offset=1>

<https://www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&ynd=-03-198525&offset=1> [2www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&ynd=25-03-1985&place=Canada,Australia.](https://www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&ynd=25-03-1985&place=Canada,Australia)

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2026%C20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29C%20232310%20%20%UK20%28%ar#29%mode/2up>

<https://ia600807.us.archive.org/10/items/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Mar20%201985%26C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B20%28%AI-Riyadh2%29C%20236120%20%20%Saudi20%Arabia28%20%ar29%.pdf> <https://upi.com/5036282>

nyti.ms/336wm1E

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

خبرگزاری‌های خارجی به نقل از رادیو تهران اعلام کردند، نیروهای نظامی ایران سه روز بعد از حمله هواپیماهای عراقی به مناطق مسکونی این کشور، ۲ موشک دوربرد را همزمان از دو لانچر جداگانه پس از نیمه‌شب به بغداد پرتاب کرده‌اند. این گزارش‌ها می‌افزاید رادیو تهران اعلام کرده که «ما نمی‌خواهیم به مناطق مسکونی حمله کنیم و اقدامات تلافی‌جویانه ما فقط عملیات بازدارنده است و به محض این که شرارت رژیم عراق متوقف شود ما هم عملیات تلافی‌جویانه خود را متوقف خواهیم کرد. این خبرگزاری‌ها همچنین از قول خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کردند که موشک‌های شلیک‌شده به بغداد باعث ویرانی و تلفات شدید در دفاتر مالی و دولتی این شهر شده‌اند؛ این در حالی است که خبرگزاری‌های خارجی می‌افزایند عراق فقط از یک انفجار خبر داده است.

nyti.ms/2yy71zF

nyti.ms/3347V4Z

<https://ia801909.us.archive.org/15/items/A1Anwar1985LebanonArabic/Mar20%2028%28%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%128%AI-Anwar2%29%C2%238692%20%C20%Lebanon28%20%ar29%.pdf>

<https://ia801909.us.archive.org/15/items/A1Anwar1985LebanonArabic/Mar20%2029%28%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%128%AI-Anwar2%29%C2%238693%20%C20%Lebanon28%20%ar29%.pdf>

nyti.ms/333RmGz

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Mar2%201985%2030%C20%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%AI-Awsat2%29%C2%232314%20%C20%UK20%28%ar#29%page/n1/mode/2up>

<https://www.newspapers.com/search/#query=iran+missile&yymd=25-03-1985&place=Canada,Australia>

اعتراف عراق به اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

به گزارش روز ۱۲ فروردین نیویورک تایمز، صدام حسین رئیس‌جمهور عراق و دیگر مقامات ارشد این کشور اخیراً ادعا کردند که همه انفجارها، جز دو مورد قبلی، ناشی از برخورد موشک‌های ایرانی بوده است.

گزارش خبرگزاری‌های خارجی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

گزارش خبرگزاری یونایتدپرس از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) روز ۱۱ فروردین ۶۴ اعلام کرد عراق می‌گوید یک انفجار در اوایل روز یکشنبه در بغداد پایتخت این کشور رخ داده است ولی ایران اعلام می‌کند که دو موشک به سمت شهر بغداد پرتاب کرده که دفاتر مالی و دولتی عراق را نابود کرده است. عراق تاکنون حمله موشکی ایران را تأیید نکرده اما گزارش می‌دهد که جنگنده‌های این کشور در اوایل روز یکشنبه به دو شهر مرزی ایران و یک اردوگاه نظامی حمله کرده‌اند.

گزارشگرانی که در هتل مریدین در پایتخت عراق اقامت دارند هم گفته‌اند انفجار عظیمی اوایل روز یکشنبه در بغداد رخ داده و آمبولانس‌ها و ماشین‌های آتش‌نشانی به سمت محله باغ‌های ابونواس در حال حرکت بودند.

همچنین منابع غربی گفته‌اند تلفاتی گزارش نشده است اما انفجار یک حفره عمق نزدیک به ۵ فوت ایجاد کرده و پنجره‌های خانه‌های مجاور شکسته و درها تکه‌تکه شده‌اند. این منابع اظهار داشتند که لابه نظر می‌رسد انفجار مربوط به یک موشک ایرانی بوده و در فاصله‌ای حدوداً ۵۰۰ یاردی از هتل مریدین به زمین اصابت کرده است.

این خبرگزاری افزود تاکنون هیچ اعلام رسمی درباره تلفات احتمالی وجود ندارد اما با توجه به این که این انفجار در منطقه مسکونی پرجمعیتی رخ نداده میزان تلفات زیاد تخمین زده نمی‌شود.

گزارش نیویورک تایمز از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

روزنامه نیویورک تایمز روز ۱۱ فروردین ۶۴ به نقل از خبرگزاری رویترز اعلام کرد، مدت کوتاهی پس از آن که خبرگزاری رسمی ایران گفت ایران دو موشک سطح به سطح به پایتخت عراق شلیک کرده، یک انفجار در بغداد رخ داده است اما هیچ گزارشی از تلفات پس از انفجار منتشر نشده و دولت عراق از تأیید یا انکار این انفجارها که آیا ناشی از اصابت موشک بوده یا خیر خودداری کرده است. این هفتمین انفجار در ۱۷ روز گذشته است.

روزنامه نیویورک تایمز (NYT) روز ۱۲ فروردین ۶۴ هم نوشت: پس از شنیده شدن صدای انفجار در بغداد، ایران اعلام کرد که دو موشک زمین به زمین به

پایتخت عراق شلیک کرده است. مقامات عراقی این انفجار در پایتخت را تأیید کرده و فاش نمی‌کنند که این حادثه چه تعداد تلفات برجای گذاشته است اما ساکنان و دیپلمات‌های نزدیک به محل حادثه گفته‌اند، به اعتقاد آنان این انفجار ناشی از برخورد موشک بوده و با توجه به زمان و مکان برخورد، احتمالاً تلفات کمی داشته است. در ادامه گزارش آمده است: این هفتمین انفجار در بغداد در ۱۷ روز گذشته بود که به همراه یک سری انفجار دیگر مرکز عراق را لرزاند. دولت عراق اعلام کرده که دو انفجار اول خرابکارانه بوده و به وسیله عوامل ایرانی در عراق انجام شده است. افرادی که نیویورک‌تایمز با آنها مصاحبه کرده گفته‌اند که صدای این انفجار، ساعت ۱:۲۵ به وقت محلی، مردم را در سراسر مرکز شهر بیدار کرده است. این انفجار دهانه‌ای به اندازه یک واگن بزرگ در یک باغ در کنار ساحل شرقی رود دجله و در فاصله کمتر از یک‌چهارم مایل با هتل‌های شرایتون و مریدین (هتل‌های دوقلوی بغداد) ایجاد کرده است. گزارشگرانی که سعی در بازدید از محل حادثه داشتند به وسیله افراد و مأموران امنیتی که با لباس شخصی در محل حضور داشتند و می‌گفتند جاده به دلیل تصادف بزرگ و ترافیک مسدود شده است از محل دور می‌شدند. انفجار باعث فروریختن پنجره‌ها در طبقات پایین این دو هتل شده و صدمه شدیدتری به هتل بغداد که تقریباً در مسیر انفجار بوده و رستوران‌هایی که در کنار جاده و کنار رود قرار داشته‌اند زده است.

چندین دیپلمات هم روز بعد از انفجار (۱۲ فروردین) گفتند که معتقدند این انفجار ناشی از اصابت یک موشک بوده است.

گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس و چند نشریه دیگر از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

نشریه اتوموا پیک (Ottumwa Courier) به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس نوشت: عراق روز چهارشنبه (۱۴ فروردین) اعلام کرد که به دلیل سربازدن رهبران ایرانی از صلح کامل، این کشور موشک‌باران شهرهای ایرانی را از سر می‌گیرد. دیپلمات‌های غربی هشدار دادند که عراق تصمیم به استفاده از موشک‌های SS-۱۲ گرفته است.

نشریه European Stars And Stripes هم روز ۱۴ فروردین به نقل از آسوشیتدپرس نوشت ایران اعلام کرد که حملات هوایی و موشکی عراق تأثیری روی حملات ایرانی‌ها نخواهد داشت. ایران مدعی است که صدام حسین باید از قدرت کنار برود.

گزارش روزنامه شرق الاوسط عربستان از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۱۲ فروردین در گزارشی درباره حمله تلافی جویانه موشکی ایران به عراق نوشت: عراق روز گذشته حملات هوایی

خود به شهرهای ایران را از سر گرفت و تهران هم به حمله موشکی به بغداد ادامه داد؛ جایی که گفته می‌شود صدها دیپلمات و بازرگان خارجی پایتخت عراق را ترک کرده‌اند و روند خروج از پایتخت عراق همچنان ادامه دارد. در این بین، کمیته تلاشهای اسلامی به حرکت خود ادامه داد و وزیر امور خارجه عراق از مسکو وارد توکیو شد. عراق اعلام کرد که هواپیماهای جنگی این کشور دیروز حملات ویرانگری را به شهرهای مهران، گیلانغرب، سرپل ذهاب و ... و کمپ حسین‌آباد انجام دادند. در همین حال، ایران اعلام کرد که صبح دیروز بغداد را با دو موشک دوربرد زمین به زمین هدف قرار داده است.

[حجت‌الاسلام] سیدعلی خامنه‌ای رئیس‌جمهور ایران شب گذشته گفته بود که هدف از حملات موشکی بغداد فشار آوردن بر عراق برای جلوگیری از بمباران شهرها است.

عراق به نوبه خود بمباران شهرهای ایران را هدف قرار می‌دهد تا تهران را تحت فشار قرار دهد تا با راه حل مسالمت‌آمیز موافقت کند. با این حال، وی با بیان اینکه تهران بر مقابله با فشارهای عراق بر فشار قوی‌تر ایران اصرار دارد، ناسازگاری دولت ایران را آشکار کرد. او سپس افزود ایران توانست بسیاری از نیازمندی‌های نظامی خود را بدست آورد و به پیشرفتی که در زمینه نظامی توصیف کرد دست یافت.

گزارش روزنامه الانوار لبنان از حمله موشکی ایران به بغداد

روزنامه الانوار لبنان هم روز ۱۲ فروردین در گزارشی با پرداختن به حمله موشکی ایران به بغداد نوشت: خاویر پترز دو کوئیار دبیر کل سازمان ملل متحد که برای مذاکره به منظور پایان دادن به جنگ خلیج فارس در عربستان سعودی به سر می‌برد گفت که آماده رفتن به ایران و عراق است اما منتظر پاسخ نهایی از سوی دولت ایران به پیشنهاد این سازمان است. در ادامه گزارش الانوار آمده است سخنگوی ارتش عراق از حمله هواپیماهای این کشور به ۵ شهر ایران و یک مرکز نظامی خبر داد. وی گفت این حملات ویرانگر در تلافی حملات ایران به شهرهای عراق است.

روزنامه الانوار سپس می‌نویسد ساعت ۱ بامداد روز شنبه به وقت محلی انفجاری در مرکز بغداد رخ داد؛ تقریباً در همان زمانی که ایران اعلام کرد دو موشک زمین به زمین از دو پایگاه مختلف به طور همزمان به سمت پایتخت عراق شلیک کرده است اما گزارش‌ها تنها از یک انفجار در مرکز شهر خبر می‌دهد و از انفجارهای دیگر گزارشی منتشر نشده است. دولت عراق نیز در باره انفجاری که در یک پارک عمومی در سمت شرقی رود دجله رخ داد و خسارت‌هایی به ساختمان‌های مجاور وارد شد بیانیه رسمی صادر نکرد. انفجار دهانه‌ای به اندازه یک خودروی بزرگ برجای گذاشت و شیشه‌های تمام ساختمان‌ها از جمله، ساختمان سه هتل مجلل در فاصله ۳۰۰ متری را شکست.

هفتاد شهید و تعداد بیشتری مجروح گرفته است. بنا به دستور، چند شهر عراق بمباران و چند شهر با توپ زده شد و قرار شد فردا بعد از ظهر که نماز جمعه تمام شد، به بغداد موشک بزنیم.

تهدید ایران به حمله موشکی از سوی عراق

مجله سیراکوز هرالذ روز ۱۵ فروردین نوشت، پس از حمله توپخانه‌ای ایران به بصره، عراق ایران را به حمله موشکی تهدید کرد و اعلام کرد که تمام شهرهایی که در تیررس موشک‌هایش هستند باید تخلیه شوند.

<https://upi.com/4917905>

<https://upi.com/4917905>

<https://upi.com/4918353>

nyti.ms/2YuxpoC

nyti.ms/2yy71zF

[https://newspaperarchive.com/ottumwa-courier-apr-1985-04-p2-/](https://newspaperarchive.com/ottumwa-courier-apr-1985-04-p2/)

[https://newspaperarchive.com/european-stars-and-stripes-apr-1985-03-p2-/](https://newspaperarchive.com/european-stars-and-stripes-apr-1985-03-p2/)

archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Apr2%201985%2001%C2%0A%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9

[%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232316%20%C2%0A%UK20%28%ar#29%page/n1/mode/2up](https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Apr2%201985%2001%C2%0A%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232316%20%C2%0A%UK20%28%ar#29%page/n1/mode/2up)

[https://ia801909.us.archive.org/15/items/A1Anwar1985LebanonArabic/Apr20%2001%](https://ia801909.us.archive.org/15/items/A1Anwar1985LebanonArabic/Apr20%2001%2)

[2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%1](https://ia801909.us.archive.org/15/items/A1Anwar1985LebanonArabic/Apr20%2001%2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%1)

گزیده مطالب کتاب «امید و دلواپسی»، خاطرات آقای رفسنجانی مربوط به فروردین سال ۱۳۶۴: خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ

۱۱ فروردین ۶۴:

چون قرار بود که نیمه‌شب، بغداد مورد حمله موشکی قرار گیرد، دیشب احتمال تجاوز هواپیماهای عراقی به حریم تهران - مطابق روال گذشته که کمی بعد از اصابت موشک‌ها می‌آمدند قوی بود و انتظار سروصدای ضد هوایی‌ها را داشتم اما خبری نشد.

صبح قبل از اینکه حمله موشکی به بغداد را اعلام کنیم، رادیو آمریکا خبر انفجار بغداد را پخش کرد.

عصر، جمعی از مسئولان صداوسیما آمدند و درباره خط تبلیغاتی در شرایط حاضر و در صورت اوج‌گیری بحران حملات شهری و خصوصاً در صورت استفاده عراق از موشک اس.اس.۱۲ که احتمال ضعیفی دارد بحث شد.

۱۵ فروردین ۶۴:

آقای [کمال] خرازی اطلاع داد که عراق اعلام کرده است حمله موشکی به شهرهای ایران را بیشتر می‌کند. گفتم که در این باره بیانی‌های از ستاد تبلیغات جنگ صادر شود.

امروز سه موشک عراق به باختران (کرمانشاه) و همدان اصابت کرده و حدود

حمله موشکی به باختران و همدان

گزارش یونایتدپرس درباره حمله موشکی و هوایی عراق به باختران و همدان

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۱۵ فروردین اعلام کرد عراق چند موشک به دو شهر مرزی ایران (باختران و همدان) پرتاب کرده است که حداقل ۲۵ نفر کشته و بیش از ۷۰ نفر زخمی شده‌اند. یونایتدپرس در ادامه گفت خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد یک منطقه مسکونی در باختران (کرمانشاه) به وسیله موشک‌های عراقی مورد اصابت قرار گرفته است اما این خبرگزاری حمله به همدان را تأیید نکرد و تلفات حمله به کرمانشاه را ۲۵ نفر شهید و بیش از ۷۰ نفر زخمی اعلام کرده است.

در ادامه خبر آمده است این حمله پس از آنکه ایران اعلام کرد حملات خود را به شهرهای عراق متوقف کرده انجام شد.

28%Al-Anwar2%29%C2%238696%20%C20%Lebanon28%20%ar29%.pdf

archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Apr2%201985%2001%C20%
%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9
%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232316%20%C20%UK20%
28%ar#29%page/n1/mode/2up

https://ia801909.us.archive.org/15/items/AlAnwar1985LebanonArabic/Apr20%2001%
2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%1
28%Al-Anwar2%29%C2%238696%20%C20%Lebanon28%20%ar29%.pdf

https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985040600329204005&editN
o=2&printCount=1&publishDate=06-04-1985&officeId=00032&pageNo=4&printNo=12161
&publishType=00020

https://newspaperarchive.com/european-stars-and-stripes-apr-1985-03-p2-/

syon.ir/vGzsH

syon.ir/QD8q3

syon.ir/HW8P2

https://newspaperarchive.com/syracuse-herald-journal-apr-1985-04-p3-/

یونایتدپرس همچنین گفت یک سخنگوی نیروهای نظامی ایران در بیانیه‌ای که در تهران منتشر شد اعلام کرده که ایران حملات خود را به شهرهای عراق در روزهای اخیر متوقف کرده است اما اگر عراق حملات موشکی به شهرهای این کشور را ادامه دهد ایران تلافی خواهد کرد. در بیانیه نیروهای نظامی ایران آمده است: «جمهوری اسلامی ایران بار دیگر اعلام می‌کند که هرگونه حمله عراق به شهرها و مناطق مسکونی در ایران را پاسخ می‌دهد و رژیم عراق مسئول تمام خسارات ناشی از پاسخ ایران به شهرهای عراق است».

خبرگزاری یونایتدپرس در ادامه می‌افزاید یک بیانیه نظامی ارتش عراق که به‌وسیله خبرگزاری دولتی این کشور منتشر شد اعلام کرد که موشک‌های عراقی به کرمانشاه و همدان اصابت کرده‌اند. سخنگوی ارتش عراق گفت که این حملات در پی اجرای تصمیمی است که عراق شب گذشته برای استفاده از موشک در تلافی حملات رژیم ایران گرفته است. «یونایتدپرس سپس اعلام کرد تلویزیون دولتی عراق برای هشدار به ایران مبنی بر اینکه تمام شهرهای خود را که در برد موشک‌های عراق قرار دارند باید ظرف ۱۲ ساعت تخلیه شوند زیرا مورد حمله قرار خواهند گرفت برنامه شبانه‌گاهی خود را متوقف کرد. تلویزیون عراق در ادامه اعلام کرد مشخص است که تهران از تلاش‌های صلح امتناع و بر حمله متجاوزانه اصرار می‌ورزد».

گزارش آسوشیتدپرس، نیویورک تایمز و جکسون ویل ژورنال درباره حمله موشکی و هوایی عراق به باختران و همدان

روزنامه نیویورک تایمز روز ۱۶ فروردین به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس نوشت: سخنگوی ارتش عراق گفت شلیک موشک به باختران و همدان حدوداً یک ساعت پس از مهلت تعیین‌شده برای غیر نظامیان ایرانی از سوی عراق به‌منظور تخلیه شهرهایی که در محدوده برد موشک‌های این کشور قرار دارد انجام شد. این حملات عراق اولین حملات موشکی سطح به سطح به شهرهای ایران بود که عراق آنها را تأیید کرده است اما تحلیلگران غربی می‌گویند که عراقی‌ها قبلاً هم موشک‌های اسکاد - بی (Scud-B) ساخت شوروی را با برد ۱۸۵ مایل به شهرهای ایران در نزدیکی مرز دو کشور شلیک کرده‌اند. باختران ۱۰۰ مایل و همدان حدوداً ۱۶۰ مایل از مرز فاصله دارند که هر دو در محدوده برد موشک اسکاد - بی هستند.

این گزارش می‌افزاید، پس از حملات موشکی عراق به باختران و همدان، ایران به شهروندان عراقی هشدار داد که بغداد را ترک کنند. ایران در چند هفته گذشته بیش از ۶ موشک دوربرد به پایتخت عراق شلیک کرده است.

در ادامه این گزارش آمده است اسکاد - بی موشکی است که کارشناسان نظامی می‌گویند ایران ممکن است علیه بغداد استفاده کرده باشد. ایران هم می‌گوید در سه هفته گذشته هشت موشک به پایتخت عراق شلیک کرده است اما ساکنان بغداد تنها هفت انفجار گزارش کرده‌اند و دولت عراق هم رسماً همه

انفجارها را تأیید نکرده و آنهایی را که ذکر کرده به خرابکاری مربوط دانسته است. این گزارش می‌افزاید خبرگزاری ایران گفت، در اثر حمله عراق به باختران که قبلاً به نام کرمانشاه شناخته شده بود، ۲۵ نفر کشته و بیش از ۷۰ نفر زخمی شدند و در همدان نیز ۱۱ تن کشته و شماری زخمی شده‌اند. ایران سپس اعلام کرد که هواپیماهای عراقی چند ساعت پس از حمله موشکی، باختران را بمباران هم کردند و ایران نیز با بمباران و گلوله‌باران شهرهای مرزی عراق از جمله؛ جصان، دیانا، شیروان مازین و بصره به حملات موشکی عراق پاسخ داده است.

این گزارش همچنین افزود عراق با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد در مجموع سه موشک به شهرهای باختران و همدان شلیک شده است اما هیچ اشاره‌ای به حمله هوایی نکرد.

نشریه جکسون ویل ژورنال روز ۱۷ فروردین به نقل از آسوشیتدپرس اعلام کرد یک سخنگوی ارتش عراق در تلویزیون دولتی این کشور گفته است عراق پنج موشک به باختران (کرمانشاه)، همدان و شاه‌آباد شلیک کرده است اما ایران در این باره واکنشی نشان نداده و تنها گزارش داد که ده‌ها نفر کشته و تعدادی زخمی شده‌اند.

گزارش روزنامه استرایت‌تایمز درباره حمله موشکی و هوایی عراق به باختران و همدان

روزنامه استرایت‌تایمز (The Straits Times) روز ۱۶ فروردین نوشت: بر اثر اصابت موشک دوربرد عراق به کرمانشاه حداقل ۲۵ نفر کشته و ۷۰ تن زخمی شدند.

گزارش روزنامه الشرق الاوسط درباره حمله موشکی و هوایی عراق به باختران و همدان

روزنامه الشرق الاوسط عربستان سعودی روز ۱۶ فروردین نوشت، پس از وقفه ۷۲ ساعته در جنگ شهرها بین عراق و ایران، حملات علیه اهداف غیر نظامی دوباره شعله‌ور شد. این حملات پس آن آغاز شد که عراق به شهرهای باختران و همدان در ایران حمله موشکی کرد.

عراق علت شروع این حمله را پاسخ منفی ایران به تمام طرح‌ها و ابتکارات صلح اعلام کرد. سخنگوی نظامی عراق گفت

ما به حاکمان ایران و همه جهانیان می‌گوییم که عراق پاسخ به هرگونه تجاوز به شهرهایش را یک وظیفه می‌داند و هر کس بر ادامه جنگ اصرار داشته باشد باید قبل از دیگران خسارت آن را بپردازد. این گزارش می‌افزاید تلویزیون بغداد در ساعات پایانی شب گذشته برنامه‌های عادی خود را متوقف کرده و به ایران هشدار داده بود که باید ظرف ۱۲ ساعت شهرهای اصلی خود را تخلیه کرده و آماده دریافت حملات موشکی عراق باشد که زمان این هشدار قبل از ساعت

یازده دیروز به پایان رسید.

همچنین جنگنده‌های عراقی در اجرای تصمیم این کشور مبنی بر تعقیب ایران در داخل خاک خود در هرکجا و در هر زمان، ساعت ۱۰ شب گذشته به پایتخت ایران حمله کردند.

در ادامه گزارش شرق الاوسط آمده است، رادیو بغداد در برنامه‌ای به زبان فارسی که از صبح دیروز شروع شده، فهرستی از شهرهای ایران را که تهدید به بمباران شده‌اند اعلام کرده و از مردم آنها خواسته که سریعاً شهرهای خود را ترک کنند. عراق علاوه بر ذکر تمامی شهرها از دزفول، اصفهان، مسجد سلیمان، اندیمشک و گچساران نام برده است.

رادیو تهران نیز گزارش داد که در نتیجه بمباران عراق ۲۵ نفر در باختران کشته و زخمی شدند.

گزارش روزنامه الانوار لبنان درباره حمله موشکی و هوایی عراق به باختران و همدان

روزنامه الانوار لبنان روز ۱۵ فروردین نوشت، عراق دیروز اعلام کرد که پس از ۱۲ ساعت، بمباران شهرهای ایران را از سر می‌گیرد.

سخنگوی نظامی عراق به مردم شهرهای ایران هشدار داد ظرف ۱۲ ساعت شهرهای خود را تخلیه کنند و پس از اتمام این زمان هواپیماهای عراقی تهران را بمباران کردند.

تکذیب خبر از سوی عراق:

روز گذشته عراق گزارش ایران مبنی بر اینکه بغداد قصد انجام اقدامات خرابکارانه در چهار شهر مقدس را دارد تکذیب کرد و ایران را مسئول این امر دانست. ایران نیز به عراق هشدار داد از هرگونه اقدامی علیه شهرها مقدس کربلا، نجف، سامرا و کاظمین خودداری کند و گفت اینها برای شیعیان از مقدس‌ترین شهرهای عراق محسوب می‌شوند.

این گزارش می‌افزاید طارق عزیز پس از سفر پنج روزه خود به ژاپن که طی آن با نخست‌وزیر و تعداد زیادی از مقامات دولتی این کشور ملاقات کرد روز گذشته عازم پکن شد.

طارق عزیز در یک کنفرانس مطبوعاتی بار دیگر تأکید کرد که بغداد آماده بررسی هرگونه پیشنهادی است که ماهیت دست‌یابی به یک توافق جامع را داشته باشد.

منابع آگاه در پاریس هم روز گذشته گفتند که عراق در حال مذاکره برای خرید تعدادی (بین ۴۰ تا ۴۸) هواپیمای جنگی میراژ است.

گزارش روزنامه النهار لبنان درباره حمله موشکی و هوایی عراق به باختران و همدان

روزنامه النهار لبنان روز ۱۶ فروردین در گزارشی با عنوان جنگ شهری در مرحله‌ای جدید، عراق شروع به استفاده از موشک کرد و [امام] خمینی ادامه

هم تهدید به بمباران بغداد کرد و از ساکنان پایتخت عراق خواست شهر را تخلیه کنند.

این گزارش می‌افزاید، به دنبال شدت جنگ شهرها، برخی از خطوط هوایی اعلام کردند پروازهای خود را به تهران متوقف می‌کنند. الوطن همچنین نوشت خبرگزاری فرانسه گزارش داد رادیو تهران دیروز در زمان پخش برنامه عربی با قرائت بیانیه‌ای از ساکنان بغداد و دیگر شهرهای مرزی عراق خواست هر چه سریعتر شهرهای خود را تخلیه کنند. همچنین ارتش ایران اعلام کرد که هواپیماهای جنگی این کشور اهداف اقتصادی و نظامی در شهرهای دینان، جاسمان و شروان مازن عراق را بمباران و خسارات زیادی به آنها وارد کردند. در بخشی دیگر از بیانیه ارتش ایران آمده است که توپخانه ایران نیز تمام شهرهای مرزی عراق از جمله بصره در جنوب این کشور را مورد هدف قرار داد.

الوطن در ادامه از مذاکرات طارق عزیز با مسئولان فرانسه برای خرید تجهیزات نظامی و هواپیمای جنگی می‌راژ خبر داد و افزود طارق عزیز که به توکیو رفته در مصاحبه‌ای گفت هنگام خرید سلاح‌های خود هیچ پیش‌شرطی را درباره نحوه استفاده از آنها نمی‌پذیریم و عراق از هر امکانی که در اختیار دارد برای دفاع از شهرهای خود استفاده می‌کند. این روزنامه سپس افزود، وزیر دفاع فرانسه فروش تسلیحات و هواپیمای می‌راژ به عراق را تکذیب کرد و گفت، مذاکرات از مدت‌ها پیش در حال انجام است و هنوز به پایان نرسیده و توافق

نبرد را تأیید کرد نوشت: جنگ شهری بین عراق و ایران وارد مرحله جدیدی شد و بغداد برای بمباران شهرهای ایران به موشک متوسل شد و بمباران شهرهای ایران از سوی عراق نتیجه مستقیم حملات توپخانه و هوایی ایران بود. این گزارش می‌افزاید قبل از این تشدید، مقامات عراقی تأکید کرده بودند که بغداد نمی‌تواند در برابر حمله ایران به پایتخت عراق بی‌تفاوت باشد. در ادامه گزارش آمده است، خبرگزاری رسمی ایران هم اعلام کرد، موشک‌های عراق به شهرهای باختران و همدان اصابت کرده و ۲۶ کشته و ده‌ها زخمی برجای گذاشته است. ایران همچنین اعلام کرد که هواپیماهای آن کشور به سه شهر عراق حمله کردند و از ساکنان بغداد خواست سریعتر شهر را تخلیه کنند.

گزارش روزنامه الوطن کویت درباره حمله موشکی و هوایی عراق به باختران و همدان

روزنامه الوطن کویت در گزارشی نوشت: تهران اعلام کرد سحرگاه دیروز یک انفجار قوی در ساختمانی در مرکز پایتخت ایران رخ داد که یک کشته و پنج زخمی بر جای گذاشت و یک منبع رسمی سازمان [منافقین] مجاهدین خلق را مسئول این انفجار معرفی کرد.

در گزارش روز ۱۶ فروردین روزنامه الوطن آمده است خبرگزاری رسمی ایران اعلام کرد که این انفجار در یک ساختمان چهار طبقه رخ داد و منجر به آتش‌سوزی شد و کل ساختمان در آتش سوخت. الوطن در ادامه گفت ایران

جدیدی هم حاصل نشده است.

الوطن همچنین به حمله موشکی عراق به باختران و همدان پرداخته و می‌نویسد عراق علت این حمله را حملات ایران به بغداد و بصره و دیگر شهرهای عراق و پاسخ منفی ایران به تمامی درخواست‌ها برای آتش‌بس اعلام کرد اما هیچ اشاره‌ای به حمله هوایی خود به شهرهای ایران نکرده است. در ادامه گزارش آمده است، ایران ضمن اعلام خبر حمله موشکی عراق به همدان و باختران گفت به تلافی این حملات، شهرهای مرزی عراق از جمله؛ جصان، دیانا، شیروان مازین و بصره را بمباران و گلوله‌باران کرده است.

الوطن سپس می‌نویسد، عراق از موشک‌های SS - ۱۲ شوروی، موشکی جدید و خطرناک‌تر با برد ۷۰۰ تا ۸۰۰ کیلومتر ساخته که تهران در تیررس آن واقع شده است. این موشک حدوداً ۸۰۰ کیلوگرم مواد منفجره حمل می‌کند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، در محافل دیپلماتیک پایتخت ایران شایعاتی مبنی بر احتمال چراغ سبز اتحاد جماهیر شوروی به عراق برای استفاده از این سلاح برای اولین بار در جنگ مسلحانه پس از جنگ جهانی دوم شنیده می‌شود.

حمله موشکی و هوایی عراق به تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند

گزارش خبرگزاری یونایتدپرس درباره حمله موشکی و هوایی عراق به تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۱۷ فروردین در گزارشی اعلام کرد در بیانیه‌ای که از سوی خبرگزاری عراقی منتشر شد آمده است، عراق با چهار موشک، سه شهر ایران؛ دزفول، نهاوند و رامهرمز را مورد هدف قرار داده است و با بمباران تهران، شمار کشته‌شدگان را به حداقل ۵۲ تن در حملات بامدادی رسانده است. بیانیه عراق می‌افزاید حملات به پایتخت و شهرهای ایران در تلافی حملات ایران علیه بغداد و شهرهای عراق صورت گرفته است.

یونایتدپرس همچنین گفت خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد موشک‌های زمین به زمین عراق به مناطق شهری اصابت کردند که در نهاوند ۱۶ کشته، در رامهرمز ۳ کشته و در دزفول ۱ کشته به‌جای گذاشتند و ۷۴ نفر نیز در این حملات زخمی شدند.

یونایتدپرس در گزارش دیگری که در همین روز منتشر شد میزان کشته‌شدگان حمله موشکی عراق را حداقل ۲۱ نفر اعلام کرد.

گزارش نشریه *Dover Times* درباره حمله موشکی و هوایی عراق به تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند

نشریه *Dover Times* روز ۱۷ و ۱۸ فروردین به نقل از آسوشیتدپرس با اشاره به حملات موشکی عراق به شهرهای دزفول و رامهرمز گفت این حملات باعث تخریب ده‌ها خانه، مغازه و خودرو در این دو شهر شده و حداقل ۶۴ کشته بر جای گذاشته است.

گزارش نشریه *Hanover Evening Sun* درباره حمله موشکی و هوایی عراق به تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند

نشریه *Hanover Evening Sun* روز ۱۷ فروردین به نقل از آسوشیتدپرس نوشت فرماندهان عراق اعلام کردند که حملات اخیر عراق به شهرهای ایران بخشی از کمپین عراق برای کشاندن ایران پای میز مذاکره است. در این حملات ۴۰ نفر در دزفول و ۲۴ نفر در رامهرمز کشته شده‌اند.

گزارش نشریه *Lawrence Journal World* درباره حمله موشکی و هوایی عراق به تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند

نشریه *Lawrence Journal World* روز ۱۸ فروردین به نقل از آسوشیتدپرس نوشت عراق با موشک به شهرهای نهاوند و رامهرمز حمله کرد که کشته‌های بسیاری بر جای گذاشته است.

گزارش روزنامه شرق الاوسط عربستان درباره حمله موشکی و هوایی عراق به تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند

روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۱۸ فروردین با اشاره به گسترش جنگ شهرها، از حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند خبر داد. این روزنامه در ادامه نوشت سخنگوی ارتش عراق گفت حملات موشکی به شهرهای دزفول، رامهرمز و نهاوند به تلافی بمباران روز گذشته بغداد به وسیله ایران و حدود سه ساعت پس از حمله جنگنده‌های عراقی به تهران انجام شد. وی افزود این پاسخ امروز و هرروز ما به عملیات خصمانه ایران در حمله به شهرهای ما و اصرارش بر ادامه جنگ است و ما به حملات ویرانگر خود در همه‌جا و همیشه تا زمانی که ایران صلح را نپذیرد ادامه خواهیم داد. شرق الاوسط سپس از وقوع انفجاری در بغداد (پایتخت عراق) خبر داد و نوشت: ایران علت این انفجار را اصابت یکی از موشک‌هایش به بغداد اعلام کرد و این نهمین موشکی است که ایران اعلام کرد علیه بغداد شلیک کرده است. مدت کوتاهی پس از آن، نیروهای عراقی در واکنش به این حمله، شهرهای باختران، ایلام و شاه‌آباد را با موشک مورد حمله قرار دادند. که در باختران ۲۱ نفر کشته و ۷۰ نفر زخمی شدند.

در ادامه گزارش شرق الاوسط آمده است، رادیو تهران صبح دیروز اعلام کرد پس از حمله هوایی عراق به تهران که منجر به کشته شدن دست کم دو نفر و چهار مجروح شد، هواپیماهای ایرانی به شهرهای رانیا و کوی سنجق عراق

حمله کردند.

ایران همچنین اعلام کرد در حمله هوایی عراق به اهداف غیر نظامی در نزدیکی فرودگاه بین‌المللی مهرآباد چندین نفر کشته و زخمی شدند. روزنامه شرق الاوسط در ادامه نوشت طارق عزیز و دبیر کل اتحادیه کشورهای عربی که مسئول پیگیری تحولات جنگ ایران و عراق بودند پس از بازگشت از ژاپن و چین مسئولان و مردم را در جریان مذاکرات این سفر قرار دادند. این روزنامه همچنین از سفر هیئت ایرانی به سرپرستی کاظم پورادابیلی معاون وزیر امور خارجه ایران به مسکو و دیدار با مقامات این کشور خبر داد و گفت این سفر در پی سفر هفته گذشته طارق عزیز به شوروی انجام شد.

گزارش روزنامه الوطن کویت درباره حمله موشکی و هوایی عراق به تهران، دزفول، رامهرمز و نهاوند

روزنامه الوطن کویت روز ۱۸ فروردین نوشت: جنگ خلیج فارس پس از آنکه دو کشور ایران و عراق بارها از موشک‌ها علیه شهرهای یکدیگر استفاده کردند وارد مسیر جدیدی شد. عراق در پایان ماه مارس به‌طور گسترده‌ای از موشک‌ها علیه شهرهای دزفول، مسجد سلیمان و دیگر مناطق ایران استفاده کرده بود و ایران هم از ۱۵ مارس با حمله به بغداد به این حملات پاسخ داد. در ادامه گزارش الوطن آمده است، شکی نیست که عراقی‌ها دارای موشک‌های میان‌بردی هستند که آنها را قادر می‌سازد به شهرهای ایران حمله کنند. طبق

اعلامیه ۱۹۸۵ مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک در لندن، ارتش عراق دارای انبار بزرگی از موشک، به‌ویژه از نوع فراگ (Frog - Y) و اسکاد - بی (Scud-B) است. برد فراگ - ۷ حدوداً ۷۰ کیلومتر و حاشیه خطای آن ۴۰۰ متر است و برد موشک اسکاد هم ۳۰۰ کیلومتر است.

همچنین اطلاعات مطبوعات نشان می‌دهد که عراق به‌زودی موشک‌های بسیار مدرن اس.اس - ۲۱ (SS - ۲۱) ساخت شوروی را در اختیار می‌گیرد. صدام هم گفته بود که کشورش به‌زودی سلاح‌هایی در اختیار خواهد داشت که می‌تواند جزیره خارک ایران را نابود کند اما تاکنون رسماً تأیید نشده است که موشک‌های SS - ۲۱ وارد عراق شده است یا خیر. منابع آگاه همچنین معتقدند که عراق ممکن است دارای موشک‌های اس.اس - ۱۲ (SS - ۱۲) باشد که برد آنها ۹۰۰ کیلومتر است و می‌تواند به شهر تهران پایتخت ایران اصابت کند.

<https://upi.com/5671826>

<https://upi.com/4931454>

<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985040400209204007&editNo=2&printCount=1&publishDate=04-04-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19539>

<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985040400209204007&editNo=2&printCount=1&publishDate=04-04-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19539>

<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985040400209204007&editNo=2&printCount=1&publishDate=04-04-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19539>

<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1985040400209204007&editNo=2&printCount=1&publishDate=04-04-1985&officeId=00020&pageNo=4&printNo=19539>

<https://eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile>

<https://eresources.nlb.gov.sg/newspapers/Digitised/Search?ST=1&AT=search&k=iran20%iraq20%city20%missile>

<https://newspaperarchive.com/jacksonville-journal-courier-apr-1985-06-p2/>

انفجار در بغداد

گزارش یونایتدپرس درباره انفجار در بغداد

یونایتدپرس (UPI) روز ۱۶ فروردین ۶۴ از بروز یک انفجار در مرکز شهر بغداد خبر داد و گفت؛ پس از آن که ایران درخواست عراق برای حل مسالمت‌آمیز جنگ خلیج فارس را نادیده گرفت و گفت که یک موشک دوربرد زمین به زمین به بغداد پرتاب کرده این انفجار رخ داد. یونایتدپرس افزود، دقایقی پس از شلیک موشک، فرماندهی ارتش ایران اعلام کرد که جت‌های ایران در شهر کوی سنجق عراق "تأسیسات اقتصادی و نظامی" را بمباران کرده و باعث تلفات و آسیب زیادی شده‌اند اما دولت عراق هیچ بازخورد فوری درباره انفجار نداشت و هیچ آماری از تلفات آن اعلام نکرد و ورود خبرنگاران به منطقه مورد اصابت نیز ممنوع شده بود. در ادامه گزارش یونایتدپرس آمده است علی‌رغم پیشنهاد صدام، ایران هشدار داده بود که ممکن است برای مقابله با حملات عراق به شهرهای مرزی ایران، به بغداد حمله کند که در این حمله حداقل ۳۹ نفر کشته شده‌اند. یونایتدپرس همچنین افزود، اکبر هاشمی رفسنجانی سخنگوی

<https://newspaperarchive.com/dover-times-reporter-apr-1985-06-p6/>

<https://newspaperarchive.com/european-stars-and-stripes-apr-1985-07-p2/>

<https://newspaperarchive.com/hanover-evening-sun-apr-1985-06-p7-/>

<https://newspaperarchive.com/lawrence-journal-world-apr-1985-07-p11-/>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Apr2%201985%2005%C2%0D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232320%20%C2%0K20%28%ar#29%mode/2up>

<https://ia801909.us.archive.org/15/items/AlAnwar1985LebanonArabic/Apr20%2004%2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%128%Al-Anwar2%29%C2%238699%20%C2%0Lebanon28%20%ar29%.pdf>

<https://ia801905.us.archive.org/4/items/Annahar1985LebanonArabic/Apr20%201985%05C%20%D%8A%7D%84%9D%86%9D%87%9D%8A%7D%8B20%128%Annahar2%29%C2%2315968%20%C2%0Lebanon28%20%ar29%.pdf>

<https://ia802803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Apr20%201985%05C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%928%Alwatan2%29%C2%233636%20%C2%0Kuwait28%20%ar29%.pdf>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Apr2%201985%2007%C2%0D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232322%20%C2%0K20%28%ar#29%mode/2up>

<https://ia802803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Apr20%201985%07C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%928%Alwatan2%29%C2%233638%20%C2%0Kuwait28%20%ar29%.pdf>

شورای عالی دفاع و رئیس مجلس ایران قبل از پرتاب موشک، هشدار داده بود که جمهوری اسلامی ایران یک موشک به سمت بغداد پرتاب خواهد کرد. سخنگوی شورای عالی دفاع گفت من امیدوارم این موشکی که امروز به سمت بغداد پرتاب می‌شود آخرین موشک پرتاب‌شده به سمت بغداد باشد و "ما به شما نشان خواهیم داد که امروز چه چیزی به بغداد اصابت می‌کند." وی افزود ایران مایل است تا حمله به شهرهای عراق را متوقف کند؛ "به محض اینکه عراق ۲۴ ساعت حملات به شهرهای ایران را متوقف کند".

یونایتدپرس همچنین گفت خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران شلیک موشک را اعلام کرده اما از آسیب یا تلفات ناشی از آن هیچ خبری منتشر نکرده است.

یونایتدپرس به نقل از خبرگزاری روسی تاس (Tass) هم گفت "هیئت ایرانی در روسیه به رهبری حسین کاظم‌پور قائم‌مقام وزیر امور خارجه موضع دولت ایران را درباره پایان دادن به جنگ اعلام کرد؛ یعنی تسلیم عراق.

گزارش نیویورک تایمز درباره انفجار در بغداد

روزنامه نیویورک تایمز (NYT) هم روز ۱۷ فروردین ۶۴ در گزارشی اعلام کرد به گفته شاهدان، بر اثر یک انفجار، بخشی از یک بزرگراه در بخش شمال غربی پایتخت عراق تخریب شد. این انفجار باعث فروپاشی لاین سمت چپ بزرگراه مذکور شد. در این انفجار چندین اتومبیل نیز نابود و ظاهراً چندین راننده هم

کشته و یا مجروح شدند اما خبرنگاران خارجی که از محل حادثه بازدید کردند گفته‌اند که این انفجار به دلیل برخورد موشک صورت نگرفته است و هیچ نشانه‌ای از دهانه یا حفره از حدود ۱۵۰ یاردی پل دیده نمی‌شود و تقریباً هیچ آسیب جانبی در نزدیکی جاده وجود نداشت و تنها بخشی از بزرگراه تخریب شده بود و جز این آسیب دیگری ندیده بودند.

دولت عراق هم با توجه به سیاست خود این انفجار یا تلفات را تأیید نکرد بلکه صدام و دیگر مقامات ارشد دولتی تنها گفته‌اند که ایران چند حمله موشک نامشخص به شهر بغداد انجام داده است.

مقامات سفارت آمریکا هم در این هفته به برخی از ساکنان آمریکایی خود گفته‌اند که آنها بر این باور بودند که انفجارهای بغداد به واسطه موشک‌ها ایجاد شده است اما سفارتخانه‌های دیگر درباره اینکه آیا انفجارها از موشک بوده یا مواد منفجره پرتاب‌شده از سوی نیروهای متخاصم دولت عراق شک و تردید دارند. انفجار در منطقه‌ای به نام الشیخ عمر که پرجمعیت نیست رخ داده است و باعث شد که صدها نفر از عراقی‌ها به محل این انفجار سرازیر شوند اما پلیس به سرعت جاده را بسته و منطقه را تخلیه کرده است. یک پلیس عراقی در صحنه انفجار گفت که این آسیب ناشی از برخورد موشک بوده و هیچ‌کس کشته یا زخمی نشده است.

دو خبرنگار که حدود ۲۰ دقیقه پس از انفجار از صحنه بازدید کردند گفتند

که یک جرثقیل متحرک را مشاهده کرده‌اند که چند اتومبیل آسیب‌دیده را از بزرگراه انتقال می‌داده و چندین خودروی دیگر که به شدت آسیب دیده بودند در اطراف محل تخریب‌شده بزرگراه قرار داشتند و دو آمبولانس نیز در آنجا پارک شده بود اما نمی‌توان تعیین کرد که چند نفر و چقدر صدمه دیده‌اند.

همچنین صدای این انفجار به اندازه صدای ۷ انفجار قبل (برخورد موشک‌ها) نبوده و قدرت تخریب کمتری نیز داشته است.

نیویورک تایمز بعداً به نقل از بغداد اعلام کرد که جنگنده‌های عراقی در تلافی انفجار بزرگراه، در یک حمله موشکی، به تهران پایتخت ایران حمله کردند.

گزارش آسوشیتدپرس و مجله جکسون ویل درباره انفجار در بغداد

آسوشیتدپرس (AP) روز ۱۶ فروردین ۶۴ به نقل از بغداد، ضمن اعلام حمله موشکی ایران که باعث انفجار یک بزرگراه در بغداد عراق شد از حمله تلافی جویانه جنگنده‌های عراقی به تهران پایتخت ایران خبر داد.

مجله جکسون ویل به نقل از آسوشیتدپرس در گزارشی که روز ۱۷ فروردین منتشر کرد گفت یک سخنگوی ارتش عراق اعلام کرد ایران یک موشک زمین به زمین را به مرکز شهر بغداد شلیک کرده و عراق با حمله موشکی به سه شهر مرزی ایران این اقدام را پاسخ داده است اما دولت درباره این انفجار قدرتمند در بغداد هیچ آماری از تلفات جانی منتشر نکرده است.

سخنگوی ارتش عراق در اعلام خبر حملات موشکی گفته است که عراق حملات انتقام‌جویانه خود را تا زمانی که ایرانی‌ها صلح کامل را بپذیرند ادامه خواهد داد.

این هشتمین انفجار بزرگ در پایتخت عراق در چند هفته گذشته بود و اولین موردی است که عراق اذعان داشت ناشی از برخورد یک موشک ایرانی بوده. این در حالی است که صدام حسین رئیس‌جمهور عراق گفته بود که "جنگ شهرها" را برای مجبور کردن ایران به مذاکره و پایان دادن به جنگ ۴ ساله تشدید می‌کند. در حالی که ایران فقط توافق‌نامه‌ای برای پایان دادن به حملات به غیر نظامیان ارائه داده است و رهبر شیعه مسلمان این کشور، آیت‌الله [امام] روح‌الله خمینی، سوگند خورده‌اند که جنگ را ادامه دهند. این گزارش می‌افزاید، خاویر پرزد کوئیار دبیر کل سازمان ملل که در سفر خود به خاورمیانه در بحرین حضور دارد، در پیشنهادش برای رفتن به تهران و بغداد تجدید نظر کرده است؛ مگر در صورتی که ایران مایل به یک توافق "جامع" باشد.

اتحاد جماهیر شوروی، یکی از تأمین‌کنندگان تجهیزات نظامی عراق، هفته گذشته به وزیر امور خارجه عراق طارق عزیز در مسکو گفت که به دنبال رسیدن به یک راه حل همراه با مذاکره است.

خبرگزاری رسمی روسیه تاس (TASS) هم اعلام کرد همین مسئله (مذاکرات ایران و عراق) با حسین کاظم‌پور اردبیلی (معاون وزیر امور خارجه ایران) که

کیلومتر هم داشته باشد. اگرچه تأیید هیچ‌یک از این خبرها امکان‌پذیر نیست اما می‌توان به توافقی که ایران با یک واسطه مرتبط با اسرائیل در ژوئن ۱۹۸۱ شامل فروش ۵۰ موشک به ایران منعقد کرد استناد کرد. آیا ایران واقعاً به این نوع موشک دست یافته است؟

گزارش روزنامه الانوار لبنان درباره انفجار در بغداد

روزنامه الانوار لبنان روز ۱۶ فروردین در گزارشی درباره جنگ ایران و عراق نوشت، اندکی پس از هشدار رهبر ایران مبنی بر شلیک موشک به سوی بغداد، یک انفجار بزرگ مرکز این شهر را لرزاند. ساکنان بغداد بعدازظهر دیروز صدای انفجار را شنیدند اما نتوانستند بفهمند کجا بوده و مشخص نیست علت آن چیست.

همچنین ایران از تهران اعلام کرد که یک موشک به بغداد پرتاب کرده است و گفت که برای انتقام حملات عراق است. این هشتمین انفجار بزرگ در پایتخت عراق در کمتر از یک ماه گذشته است. سخنگوی نظامی عراق در اوایل روز گذشته اعلام کرد که پدافند هوایی این کشور یک هواپیمای جنگی ایران را سرنگون کرده و قول داد حملات هوایی و موشکی به شهرهای ایران را ادامه دهد. این سخنگو گفت که یک هواپیمای ایرانی دیروز در بخش مرکزی جبهه جنگ سرنگون و در حال سقوط در خاک ایران مشاهده شد. در این گزارش همچنین به نقل از خبرگزاری رسمی روسیه تاس (TASS) درباره مذاکرات

بالاترین مقام ایرانی در بازدید از مسکو در سه سال گذشته بوده مطرح شده است.

گزارش مجله بلوفیلدیلی تلگراف درباره انفجار در بغداد

مجله بلوفیلدیلی تلگراف (Bluefield Daily Telegraph) روز ۱۷ فروردین ۶۴ به نقل از سخنگوی ارتش عراق نوشت جنگ موشکی ایران و عراق در حال بالا گرفتن است و ایران با شلیک یک موشک زمین به زمین به مرکز شهر بغداد و عراق هم با حملات موشکی به سه شهر مرزی ایران این حملات را شدت بخشیده‌اند.

گزارش روزنامه الوطن کویت درباره انفجار در بغداد

روزنامه الوطن کویت روز ۱۸ فروردین نوشت: کارشناسان اعلام کرده‌اند تأثیر موشک‌های ایرانی که به بغداد اصابت کرده مشابه تأثیر مواد منفجره‌ای است که داخل ساختمان منفجر شده باشد و همین امر ممکن است باعث شود که مقامات عراقی انفجار را به فعالیت نفوذی‌های ایرانی نسبت دهند. کارشناسان همچنین اعلام کردند محتمل‌ترین چیز این است که سپاه پاسداران ایران اخیراً موشک‌هایی به دست آورده است که آنها ساخت شوروی هستند و چینی نیستند اما منابع سیاسی معتقدند که ایران موشک‌هایی هم از کره شمالی یا چین گرفته است و نیز ممکن است ایران موشک‌های آمریکایی با برد ۱۰۰

دبیر کل سازمان ملل در شوروی و حسین کاظم‌پور اردبیلی (معاون وزیر امور خارجه ایران) که بالاترین مقام ایرانی در بازدید از مسکو در سه سال گذشته بوده پرداخته شده است.

خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ

اعلام کردم که امروز به بغداد موشک می‌زنیم. موشک در ساعت دو و ۴۸ دقیقه بعد از ظهر شلیک شد. گویا به نقطه مهمی از شهر اصابت کرده است. عصر آقایان [سیدعلی‌اکبر] محتشمی [سفیر ایران در دمشق]، احمدآقا و دکتر ولایتی آمدند و گزارش مذاکرات آقای [محسن] رفیق دوست در سوریه را ارائه کردند و گفتند که نسبتاً پیشرفت داشته است. راجع به خواست لیبی در مورد همکاری با مجاهدان لبنان هم تصمیم لازم اتخاذ شد. آقای [محمدحسن] زورق [معاون سازمان صداوسیما] تلفنی اعلام کرد که با پخش فیلم پرتاب موشک موافق نیست. گفتم که با دیگران هم مشورت کند.

۱۷ فروردین ۶۴:

دیشب به ایلام و اسلام‌آباد غرب سه موشک زده‌اند که به کوه خورده است و دو موشک هم در کرمانشاه ۱۳ شهید داشته است. با آیت‌الله خامنه‌ای صحبت کردم. قرار شد که امروز مقابله به مثل نکنیم تا شاید جنگ شهرها آرام بگیرد. خبر رسید عراق به شهرهای دزفول، نهاوند و رامهرمز هم موشک زده است و از دیشب، [عراق] جمعاً ده موشک شلیک کرده است که اکثراً کم‌اثر یا بی‌اثر

بوده‌اند. در دزفول چهار موشک تنها یک شهید داشته است.

آقای نخست‌وزیر اطلاع دادند که موشک‌های ساخت صنایع نظامی با برد ۴۰ کیلومتر آماده بهره‌برداری است. به دفتر مشاورت گفتم که ترتیب آموزش و به‌کارگیری آنها توسط نیروی زمینی با هوایی داده شود. به آقای دکتر ولایتی گفتم که پارتنی جدید موشک را از لیبی مطالبه کند.

شب آقای [کمال] خرازی درباره دادن اخطار به مردم عراق برای حملات موشکی فردا که سالگرد تأسیس حزب بعث است و دبیر کل سازمان ملل متحد هم به بغداد می‌رود مشورت کرد که مجموعاً موافقت نشد.

۲۲ فروردین ۶۴:

عصر، مدیرعامل [سازمان] صنایع دفاع [به اتفاق گروه تحقیق و ساخت موشک این سازمان] طرح موشک جدید را آورد که کار جالبی است. موشکی با برد تقریبی ۴۰ کیلومتر طراحی کرده است که او را تشویق کردم.

۲۶ فروردین ۶۴:

آقای [شیخ محمدعلی] موحدی کرمانی امام‌جمعه باختران دیروز تلفنی اطلاع داد که بعد از جنایت شلیک [موشک به شهر]، هشتاد پزشک از دسترس مردم رفته‌اند و ناراحت بود که چگونه بعضی افراد در موقع بلا فرار می‌کنند.

با نخست‌وزیر درباره دادن ارز برای خرید سلاح و وزیرای جدید نیز با هم صحبت کردیم.

بازدید از اردوگاه‌های مهاجران جنگ تحمیلی در غرب کشور

اردوگاه‌های مهاجران جنگ تحمیلی در اسلام‌آباد غرب، کربلا، سرپل ذهاب و محل‌هایی که برای اسکان بازماندگان حملات اخیر موشکی و بمباران شهر باختران در نظر گرفته شده روز جمعه گذشته مورد بازدید هیئتی مرکب از بهشتیان نماینده اعزامی نخست‌وزیری و علیپور معاون امداد جمعیت هلال احمر قرار گرفت.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، اعضای این هیئت در حالی که معاون سیاسی اداری استانداری و سرپرست جمعیت هلال احمر استان آنها را همراهی می‌کردند، وضع مهاجران جنگ تحمیلی بویژه، آن عده را که پس از حملات اخیر موشکی و بمباران‌ها در اردوگاه‌ها و محل‌های مناسب اسکان داده شده‌اند مورد رسیدگی قرار دادند و نتایج این بررسی در جلسه‌ای با حضور استاندار باختران مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و مقرر شد از امکانات و کارایی جمعیت هلال احمر در کمک رسانی و امداد و نجات به نحو گسترده‌تری استفاده شود. در استان باختران در پی حملات اخیر موشکی و

۲۲ اردیبهشت ۶۴:

آقای سیاح مدعی است موشکی هدایت‌شونده با برد ۱۵۰ کیلومتر و وزن ۲۵۰ کیلوگرم ساخته و مدعی است با نازی‌ها همکاری می‌کرده و در زمان شاه به خاطر ترس او از این نوع موشک، با مخالفت آمریکایی‌ها او را به ملازندان تبعید کرده‌اند و بعد از انقلاب هم سپاه و ارتش به‌خوبی با او همکاری نکرده‌اند. دو ماه وقت گرفت که اولین موشک را تحویل دهد. می‌گوید قطعات را آماده کرده ولی پراکنده است.

<https://upi.com/4931454>

<https://upi.com/4931386>

nyti.ms/2VCP6BH

<https://www.nytimes.com/05/04/1985/world/iraqi-missiles-strike-2-iran-cities-teheran-puts-the-death-toll-at-36.html?searchResultPosition=527>

<https://newspaperarchive.com/jacksonville-journal-courier-apr-1985-06-p2/>

<https://newspaperarchive.com/bluefield-daily-telegraph-apr-1985-06-p2/>

<https://ia802803.us.archive.org/18/items/Alwatan1985KuwaitArabic/Apr20%201985%207C%20%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D20%86%928%Alwatan2%29C2%233638%20C20%Kuwait28%20ar29%.pdf>

<https://ia801909.us.archive.org/15/items/AlAnwar1985LebanonArabic/Apr20%2006%201985C%20%D%8A%7D%84%9D%8A%3D%86%9D%88%9D%8A%7D%8B20%128%Al-Anwar2%29C2%238701%20C20%Lebanon28%20ar29%.pdf>

بمباران‌ها که منجر به ویران شدن صدها واحد مسکونی شده است، چندین اردوگاه و مکان مناسب برای بازماندگان شهدا و آسیب‌دیدگان بر پا شده که امکانات اولیه زندگی برای آنها فراهم آمده است. این هیئت همچنین، ضمن دیدار از اردوگاه‌های مذکور، از یک درمانگاه که برای درمان رزمندگان اسلام در یکی از جبهه‌ها تأسیس شده است نیز بازدید کردند.

اطلاعات، ۶۴/۱/۲۵، ش ۱۷۵۶۷، ص ۳.

حملات موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر

گزارش نیویورک‌تایمز درباره حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای ایران

روزنامه نیویورک‌تایمز روز ۶ خرداد به نقل از رویترز نوشت: عراقی‌ها در اوایل بعدازظهر با استفاده از موشک‌های دوربرد شهرهای باختران و اسلام‌آباد غرب را به آتش کشیدند. گزارش‌ها به‌طور مستقل تأیید نشده‌اند چرا که هیچ کشوری به خبرنگاران خارجی اجازه ورود به مناطق جنگی و آسیب‌دیده را نمی‌دهد.

گزارش گالوستون‌دیلی درباره حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای ایران

روزنامه گالوستون‌دیلی (Galveston Daily News) روز ۶ خرداد به نقل از آسوشیتدپرس نوشت، عراق شهرهای تهران، همدان و مریوان را با موشک و بمباران هوایی مورد حمله قرار داد که در حمله به تهران ۶ نفر و در حمله به شهرهای همدان و مریوان ۱۵ نفر کشته شده‌اند.

گزارش روزنامه *الریاض عربستان* درباره حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای ایران

روزنامه *الریاض عربستان* روز ۶ خرداد نوشت سخنگوی نظامی عراق از حمله روز گذشته هواپیماهای عراقی به اهداف از پیش تعیین شده در شهرهای تهران، ایلام، سر پل ذهاب، گیلان غرب و دهلران و سه مرکز نظامی در مریوان و بانه خبر داد. وی همچنین گفت شهرهای باختران و اسلام‌آباد نیز مورد حمله موشکی قرار گرفتند.

تأکید ایران بر انجام مقابله به مثل در برابر حملات موشکی و هوایی عراق

ایران با ارسال نامه‌هایی به مراجع بین‌المللی، تأکید کرد برای وادار کردن عراق به قطع بمباران شهرها، مقابله به مثل خواهد کرد.

به دنبال آغاز حملات مجدد رژیم عراق علیه مناطق مسکونی کشورمان که برخلاف تمامی مقررات بین‌المللی صورت می‌گیرد، از سوی جمهوری اسلامی ایران یادداشت‌های جداگانه‌ای برای دبیر کل سازمان ملل، رئیس جنبش عدم تعهد و دبیر کل سازمان کنفرانس اسلامی ارسال و بر پاسخ متقابل ایران به این حملات تأکید شد. در این یادداشت‌ها، با اشاره به حملات وحشیانه رژیم عراق به ساکنان غیر نظامی چند شهر ایران آمده است حملات اخیر رژیم عراق در شرایطی صورت می‌گیرد که این رژیم از مدتی پیش با حملات پراکنده به

مناطق مسکونی شهرهای مرزی و همچنین مناطق صنعتی در شهرهای اهواز و خرم‌آباد زمینه‌های شروع مجدد حملات وسیع به سکنه شهرها را فراهم کرده بود. در بخش دیگری از این یادداشت‌ها، ضمن اشاره به لزوم برخورد جدی و قاطع مجامع بین‌المللی با رژیم عراق آمده است تجربه به‌خوبی نشان داده است که این رژیم هرگز در مقابل برخوردهای مسالمت‌آمیز حاضر به پذیرش مقررات انسانی و بین‌المللی نیست و به همین علت، جمهوری اسلامی ایران در مقابل حملات قبل این رژیم به مناطق مسکونی، ناگزیر از مقابله به مثل شد و با حملات هوایی و موشکی علیه هدف‌های مشخص در عمیق‌ترین مناطق توانست برای مدتی، رژیم عراق را از ادامه جنایات خود منصرف کند. در بخش دیگری از این یادداشت‌ها چنین می‌خوانیم؛ تردیدی نیست که این بار نیز حملات عراق علیه شهرها به شدت پاسخ داده خواهد شد و هدف از عملیات مقابله به مثل ما منحصراً وادار کردن رژیم عراق به رعایت مقررات بین‌المللی و توقف حملات علیه مناطق مسکونی است. جمهوری اسلامی ایران در ادامه، ضمن حفظ حق مقابله به مثل، آمادگی خود را برای هرگونه همکاری با مجامع بین‌المللی به منظور توقف حمله علیه افراد غیر نظامی اعلام داشته است.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: مسافری که یک روز پس از

حمله موشکی روز سه‌شنبه (۷ خرداد) ایران به بغداد از عراق وارد لندن شده است تأیید کرد که موشک شلیک‌شده ایران به منطقه الکسره در نزدیکی مرکز کامپیوتری وزارت جنگ رژیم عراق اصابت کرده است. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: این منطقه در کنار پلی که بغداد را به کاظمین وصل می‌کند واقع است و یک باشگاه افسران بعثی و استادپوم ورزشی الکسره نیز در مجاورت آن قرار دارد. این مسافر گفت حمله موشکی ایران ده‌ها کشته و مجروح بر جای گذاشت و خودم شخصاً تعداد زیادی از کشته‌شدگان را در خیابان‌های محل اصابت موشک مشاهده کردم. وی افزود حمله موشکی ایران مردم بغداد را وحشت‌زده کرده است. خبرگزاری جمهوری اسلامی از واشنگتن نیز به نقل از واشنگتن‌پست گزارش داد: صدای رعدآسای انفجار موشک ایران سحرگاه روز سه‌شنبه در سراسر بغداد شنیده شد. این موشک به یک مایلی وزارت دفاع عراق اصابت کرده و بخشی از یک استادپوم ورزشی را نابود کرد. روزنامه واشنگتن‌پست می‌افزاید، عراق در بیانیه‌ای رسمی، اصابت موشک به بغداد را پذیرفت و ساکنان بغداد روز چهارشنبه نگران به نظر می‌رسیدند.

اعتراف عراق به اصابت موشک ایران به بغداد

به‌دنبال حمله اخیر موشکی ایران به قلب بغداد، رژیم عراق سرانجام در اطلاعیه‌ای نظامی که سه‌شنبه‌شب ۷ خرداد از رادیوی صوت‌الجماهیر پخش شد، اعتراف کرد که ساعت ۴/۳۰ بامداد یک فروند موشک نیروهای ایران در

یکی از محلات بغداد فرود آمده است؛ لکن از ارائه هرگونه اطلاعاتی در این زمینه خودداری کرد.

لازم به یادآوری است که رژیم عراق تاکنون سعی داشت حتی‌المقدور از قبول و اعلام رسمی اصابت موشک‌های سپاه اسلام به بغداد و اعتراف به قدرت موشکی ایران خودداری کند.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: خبر اصابت موشک پرتاب‌شده ایران به‌سوی بغداد با شش ساعت تأخیر از سوی خبرگزاری‌ها به خارج از عراق رسید. این در حالی است که همین خبرگزاری‌ها اخبار مربوط به حملات هوایی دشمن به تهران را دقیقاً پس از انجام حمله با سرعت و علاقه خاصی مخابره می‌کنند و در این زمینه هیچ‌گونه ممانعتی نیز از آنان به عمل نمی‌آید. نمایندگان خبرگزاری‌ها در بغداد نیز از جو سانسور و خفقان اعمال‌شده به‌وسیله مقامات عراقی بهره‌جسته و در این زمینه سکوت کردند.

رادیوهای بیگانه هم در این زمینه، هماهنگ با خبرگزاری‌ها تا ساعت ۹/۳۰ دقیقه بامداد دیروز خبر و گزارشی درباره حمله موشکی ایران به بغداد نداشتند. خبرگزاری‌ها نیز تنها به اعلام اخبار ایران در این زمینه اکتفا کرده و گزارشی از منابع خود منتشر نکردند اما آن‌گونه که از گزارش‌های ابتدایی خبرگزاری‌ها از

بغداد استنباط می‌شود، انفجار مهیب‌تر و آثار آن مشهودتر از آن بوده که قابل کتمان باشد.

به گزارش خبرنگار کیهان از تبریز هم دو فروند هواپیمای عراقی مقارن ساعت ۱۵ و ۴۰ دقیقه بعد از ظهر دیروز بخش‌هایی از شهر تبریز را مورد حمله قرار دادند و ۴ راکت به این شهر شلیک کردند. این تهاجم هیچ‌گونه تلفات جانی نداشت و آمار دقیق خسارات این حمله هنوز مشخص نیست.

گزارش آسوشیتدپرس و روزنامه مدیسون کاپیتال تایمز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

آسوشیتدپرس اولین گزارش را در زمینه حمله موشکی به بغداد مخابره کرد. در این گزارش آمده است: یک انفجار کرکننده سحرگاه امروز (سه‌شنبه) مرکز شهر بغداد را به لرزه در آورد و ساکنان محلی اظهار می‌دارند که این انفجار ناشی از اصابت موشکی است که از سوی ایران به پایتخت عراق شلیک شده است. آسوشیتدپرس در بخش دیگری از گزارش خود به نقل از شاهدان عینی تأکید می‌کند، ستون‌هایی از دود که از مرکز شهر به هوا بلند شده‌اند قابل رؤیت است. این خبرگزاری در عین حال، یادآوری می‌کند که منابع رسمی عراق در واکنشی نسبت به دو انفجار قبلی در بغداد، آنها را به خرابکاران نسبت داده بودند.

روزنامه مدیسون کاپیتال تایمز (Madison Capital Times) روز ۷ خرداد به نقل از آسوشیتدپرس در گزارشی نوشت: ایران ادعا کرد که انفجار بغداد در اثر موشک زمین به زمینی است که در تلافی حمله قبلی عراقی‌ها صورت گرفته و این موشک از خاک ایران شلیک شده است.

گزارش یونایتدپرس و چند نشریه دیگر درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) روز ۷ خرداد اعلام کرد، جنگنده‌های عراقی در مدت چهار ساعت، دو بار به تهران پایتخت ایران و پنج شهر دیگر حمله کردند که در این حملات حداقل ۶ نفر کشته شدند و ایران هم با حمله موشکی دوربرد به بغداد با حمله هوایی عراق مقابله به‌مثل کرد.

این خبرگزاری و نشریه هانتینگدون (Huntingdon Daily News) به نقل از ایرنا گزارش دادند، نیروهای ایرانی در تلافی حمله‌های غیر انسانی اخیر عراق به مناطق غیر نظامی تهران و سایر شهرهای ایران، یک موشک زمین به زمین را به بغداد پایتخت عراق شلیک کردند اما دولت عراق و مقامات بغداد هیچ اظهار نظری درباره گزارش‌های ایرنا مبنی بر حمله موشکی ایران نکردند ولی در گزارش مستقل منتشرشده از شهر به‌وسیله یک ایستگاه رادیویی خصوصی بیروت، از "انفجار با صدای بلند" سخن گفته شده است.

همچنین به گزارش خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران، مرکز

گزارش رويترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

خبرگزاری رويترز هم به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی، حمله موشکی سحرگاه دیروز ایران به بغداد را مخابره کرده و به نقل از منابع ایرانی، یادآوری می‌کند که این حمله به تلافی حملات غیر انسانی اخیر عراق به نواحی غیر نظامی صورت گرفته است.

گزارش تانویگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

تانویگ خبرگزاری رسمی یوگسلاوی نیز با اشاره به اینکه هیچ بیانیه رسمی درباره انفجار دیروز بغداد منتشر نشده، از یک انفجار قوی که سحرگاه روز گذشته مرکز بغداد را لرزاند خبر داد. این خبرگزاری زمان انفجار موشک در بغداد را ساعت ۴/۳۰ دقیقه به وقت محلی و همزمان با انتشار بیانیه‌ای که در همین باره در تهران منتشر شده اعلام کرده است.

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

خبرگزاری فرانسه نیز در گزارشی می‌گوید، صدای انفجار بامداد دیروز، مصادف با زمانی که ایران اعلام کرد یک موشک زمین به زمین به طرف بغداد

فرماندهی اطلاعاتی در ایران از مردم عراق خواست تا بغداد و سایر شهرهای این کشور را تخلیه کرده و به چهار شهر مقدس عراق پناه ببرند؛ چرا که جمهوری اسلامی به دنبال حملات تلافی جویانه است.

خبرگزاری یونایتدپرس و روزنامه‌های شرق الاوسط و الریاض عربستان هم روز ۸ خرداد، ضمن پرداختن به موضوع انفجار بغداد که گفته شده حمله موشکی ایران به این شهر بوده، به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران گفتند که نیروهای ایرانی یک موشک زمین به زمین را به بغداد شلیک کردند و در مدت بیش از شش هفته گذشته این اولین موشک بوده است.

یونایتدپرس افزود یک ایستگاه رادیویی خصوصی در عراق هم اعلام کرد صدای "انفجار مهیبی" همزمان با حمله موشکی ایران به بغداد در سراسر شهر شنیده شده است.

این خبرگزاری روز ۱۰ خرداد ۶۴ نیز به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران گفت هاشمی رفسنجانی سخنگوی شورای عالی دفاع گفته است "من به مردم این خبر را می‌دهم که به زودی اثرات یک نوآوری جدید را شاهد خواهند بود و عراق دیگر نخواهد توانست به حملات خود به خاک ایران ادامه دهد. اگر عراق به اقدامات شرارت‌بار خود ادامه دهد ما مجبور خواهیم بود که این جنایات را با حمله موشکی به بغداد و سایر شهرهای عراق که در برد موشک‌های ما هستند پاسخ دهیم.

شلیک کرده است در پایتخت عراق شنیده شد. خبرگزاری فرانسه در گزارش خبری خود اظهارات ساکنان بغداد را نقل کرده و به سکوت مقامات رسمی عراق در قبال این انفجار اشاره دارد. این خبرگزاری می‌افزاید این اولین انفجار در بغداد پس از آنکه عراق روز شنبه گذشته جنگ شهرها را از سر گرفت است؛ لیکن هنوز مقامات عراقی درباره آن اظهار نظری نکرده‌اند. خبرگزاری فرانسه افزود، در ماه‌های مارس و آوریل گذشته، ۹ موشک به‌طرف بغداد شلیک شده بود که مقامات عراقی ابتدا دو انفجار اول را مربوط به عملیات خرابکاری می‌دانستند و بالاخره تأیید کردند که این انفجارها مربوط به موشک‌های زمین به زمین ایران است ولی از ارائه تعداد تلفات و محل انفجارها خودداری کردند.

گزارش رادیو هلند درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

رادیو هلند دیروز در بخش انگلیسی ساعت ۱۲ خود گفت، به دنبال آخرین حمله هوایی دوشنبه‌شب هواپیماهای عراقی به تهران، ایران یک موشک دوربرد زمین به زمین به شهر بغداد پایتخت عراق شلیک کرده است و ساکنان شهر بغداد از یک انفجار سنگین خبر داده‌اند اما هیچ گزارشی از این حمله منتشر نشده است.

گزارش رادیو بی.بی.سی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه الکسره بغداد

رادیو بی.بی.سی به نقل از ساکنان بغداد گزارش داد سحرگاه امروز (دیروز) صدای انفجار مهیبی در پایتخت عراق شنیده شد. این رادیو جزئیات بیشتری در این باره منتشر نکرد اما گفت جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده که بغداد را هدف یک موشک زمین به زمین قرار داده است. مطبوعات و رسانه‌های داخلی انگلیس تا پایان روز گذشته هیچ‌گونه گزارشی درباره حمله موشکی ایران به بغداد منتشر نکرده‌اند.

توضیح اینکه برنامه‌های رادیو بی.بی.سی در خود انگلستان پخش نمی‌شود و در نتیجه، جزو رسانه‌های داخلی به شمار نمی‌آید.

اظهارات مسئولان جمهوری اسلامی درباره حملات موشکی ایران به عراق

اظهارات هاشمی رفسنجانی درباره حملات موشکی ایران به عراق

هنگام سحر آقای [محسن] رفیق دوست اطلاع داد که فرمانده تیم موشکی لیبیائی‌ها بهانه‌جوئی می‌کند و به زحمت او را قانع و به منطقه اعزام کرده است. او پیشنهاد کرد که از لیبی بخواهم او را عوض کنند. ضمناً افراد سپاه هم مدعی هستند که می‌توانند [پرتاب موشک را] مستقلاً عمل کنند؛ در مجموع مصلحت

ندانستیم که در این مقطع آنها را جواب کنیم.

گزیده‌ای از کتاب برای تاریخ می‌گوییم: خاطرات محسن رفیق‌دوست (وزیر وقت سپاه):

رفیق‌دوست وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در پاسخ به سؤال مصاحبه‌کننده‌ای درباره اختلاف تیم موشکی لیبیایی و بهانه‌جویی و خودداری آنها از شلیک موشک می‌گوید، لیبیایی‌ها همراه محموله موشک، گروهی را به فرماندهی سرگردی به‌نام سلیمان به ایران فرستادند. جلوی من به او گفتند که تحت امر من باشد. بعد از چند شلیک به او گفته بودند که فعلاً شلیک نکن. یادم هست ماه رمضان بود. سحر خدمت آقای هاشمی [رفسنجانی] زنگ زد و مفصل با ایشان صحبت کردم. بعد تصمیم گرفتیم بدون اینکه اینها را بیرون کنیم، اگر لازم شد موشک شلیک شود، خودمان شلیک کنیم؛ یعنی هر وقت فرمان شلیک می‌آمد، سرگرد سلیمان را به هتل می‌بردیم و می‌گفتیم شما اینجا استراحت کن بعد تیم شهید حسن تهرانی مقدم شلیک می‌کردند. بعد از مدتی سرگرد سلیمان و افرادش از ایران رفتند.

یعنی دیگر نیاز به حضور آنها نداشتید؟

آنها هفت هشت تا بیشتر نزدند بقیه‌اش را خودمان زدیم. اتفاقاً شلیک موشکی که به باشگاه افسران خورد بعد از این بود که اینها بهانه می‌آوردند. آموزش موشکی سوریه خیلی برای ما ارزش داشت. بچه‌های ما در سوریه دوره

تئوری را دیده بودن اینجا هم پای هریک از این‌ها یک نفر را گذشتیم و دوره عملی را دیدند و اعلام آمادگی کردند که اگر اینها رفتند ما خودمان می‌توانیم این کار را انجام دهیم؛ لذا بعد از هفت هشت تا، بقیه‌اش را خودمان زدیم بعد هم از کره آوردیم و زدیم.

سفر رفیق‌دوست به بلغارستان:

رفیق‌دوست در پاسخ به این سؤال که با توجه به اینکه قبلاً فرمودید از بلغارستان اسلحه خریداری می‌کردید آیا از این کشور موشک هم خریدید یا نه گفت: بلغارستان از کشورهایی بود که من زیاد به آنجا می‌رفتم روابط خوبی هم داشتیم. آنها هم روابط خوبی با ما داشتند ولی آنها هم مثل سوری‌ها برای دادن وسایلی مثل موشک باید از روس‌ها اجازه می‌گرفتند. این اجازه گرفتن طول کشید و ما زودتر از بلغارها از کره شمالی [موشک] گرفتیم.

اصلاً از بلغارستان موشک نخریدید؟ نه

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

خبرگزاری‌های خارجی تاکنون گزارشی از محل دقیق اصابت موشک در مرکز بغداد نداده‌اند؛ لکن گزارش منابع عراقی از لندن حاکی است، رژیم عراق که به تجربه دریافته است هدف عمده رزمندگان اسلام در حملات موشکی به

بغداد مراکز اداری، اقتصادی و تجاری پایتخت عراق در مرکز این شهر است، تدابیر امنیتی شدیدی را در این منطقه به مرحله اجرا گذارده است. بر اساس این تدابیر، هیچ‌کس بدون داشتن مجوز و کارت مخصوص، حق ورود به این منطقه را ندارد. این منابع می‌گویند منطقه اداری و تجاری بغداد که عمدتاً وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی در آنجا متمرکز است، برای اعمال کنترل دقیق‌تر، خود به مناطق کوچک‌تری تقسیم شده و ورود به هر منطقه مستلزم داشتن کارت رنگی مخصوص همان منطقه است. نیروهای نظامی عراق مناطق تقسیم‌شده را با ایجاد حلقه‌های امنیتی محاصره کرده و مرکز بغداد به صورت منطقه‌ای که بر آن حکومت نظامی اعمال می‌شود در آمده است. این اقدامات برای جلوگیری از درز کردن اطلاعات به خارج از عراق است.

به گزارش واحد مرکزی خبر از لندن: تلویزیون دولتی انگلیس هم اعلام کرد شب گذشته یک موشک دوربرد که از سوی نیروهای ایران شلیک شده بود به قلب بغداد اصابت کرد.

گزارش یونایتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) روز ۱۱ خرداد به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران در گزارشی اعلام کرد ایران روز شنبه (۱۱ خرداد) در مقابل حمله اخیر عراقی‌ها به مناطق غیر نظامی این کشور دو موشک به سمت

بغداد پرتاب کرده است. چهل دقیقه پس از حمله به بغداد هم هواپیماهای عراقی حومه شهر تهران را بمباران کردند که خسارت و تلفاتی در پی نداشت. یونایتدپرس روز ۱۲ خرداد هم گفت مقامات عراقی تأیید کردند که موشک ایران روز شنبه به بغداد اصابت کرده اما جزئیات بیشتری فاش نکرده‌اند.

یونایتدپرس به نقل از روزنامه رسمی الثوره بغداد هم گفت عراقی‌ها به دنبال اقدام‌های متقابل در برابر حملات خشونت‌بار ایران هستند و تمام اهداف داخل ایران تحت حمله عراق قرار خواهد گرفت. نیروی هوایی عراق بزرگ‌تر و مجهزتر از همتای ایرانی خود است. عراق روش‌های بسیار زیادی دارد که تاکنون علیه ایران استفاده نکرده است و تا زمانی که ایران تسلیم نشود و راه حل صلح را قبول نکنند باید انتظار ضربات سخت‌تری را داشته باشد.

گزارش گالوستون دیلی نیوز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

گالوستون دیلی نیوز (Galveston Daily News) روز ۱۲ خرداد به نقل از آسوشیتدپرس اعلام کرد، ایرنا می‌گوید نیروهای ایرانی، اواخر روز شنبه (۱۱ خرداد) موشک بردبلندی را به تلافی حمله هوایی عراقی‌ها به شهرهای ایران به بغداد شلیک کردند. ایرنا جزئیات دیگری ارائه نداده است و هیچ‌گونه تأیید فوری مبنی بر چنین حمله‌ای از سوی مقامات عراقی در دست نیست.

گزارش خبرگزاری آلمان غربی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

گزارش خبرگزاری آلمان غربی حاکی است، موشک صدای شدید را با خود به همراه داشت و تلفات حمله موشکی رزمندگان اسلام نسبت به حملات قبلی بیشتر بوده است و تا ساعت‌ها پس از انفجار، آمبولانس‌ها در حال انتقال مجروحان و کشته‌شدگان به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی بودند. این خبرگزاری همچنین گفت، مقامات امنیتی بلافاصله پس از اصابت موشک ایران، منطقه آسیب‌دیده را محصور کرده و فقط به ماشین‌های آتش‌نشانی و آمبولانس‌ها اجازه عبور می‌دادند.

گزارش رادیوتلوویزیون فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

واحد مرکزی خبر از تهران گزارش داد: رادیو بین‌المللی فرانسه در دو بخش خبری دیروز خود اعلام کرد بغداد شب گذشته (شنبه‌شب) هدف اصابت یک موشک دوربرد زمین به زمین ایران قرار گرفت. رادیو بین‌المللی فرانسه تأکید کرد حمله موشکی شنبه‌شب ایران به بغداد به تلافی حملات عراق به مناطق غیر نظامی ایران بوده است. در این حال، خبرگزاری فرانسه با اشاره به حمله موشکی ایران، خاطر نشان کرد که این دومین موشک زمین به زمین ایران است که در عرض پنج روز به پایتخت عراق اصابت کرده است.

گزارش خبرگزاری تانیوگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

خبرگزاری تانیوگ یوگسلاوی از بغداد گزارش داد: تعداد قابل ملاحظه‌ای، بر اثر حمله موشکی شنبه‌شب ایران علیه بغداد، جان خود را از دست داده‌اند. این خبرگزاری مشخصات افراد کشته‌شده را گزارش نکرد اما گفت با توجه به اینکه موشک در منطقه‌ای حساس از بغداد فرود آمده و قوای امنیتی رژیم صدام به‌شدت از این منطقه حفاظت می‌کردند این احتمال وجود دارد که تعداد کثیری از کشته‌شدگان از افراد دولتی و قوای امنیتی رژیم جنگ‌افروز عراق باشند.

گزارش روزنامه الوطن کویت و الرياض عربستان درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

روزنامه الوطن کویت و الرياض عربستان هم در گزارش‌هایی جداگانه، درباره حملات هوایی و موشکی بین ایران و عراق اخباری را منتشر کردند.

Riyadh2%29%C2%236182%20%C2%0Saudi20%Arabia28%20%ar#29%mode/2up

اطلاعات، 64/3/13، ش 17608، ص 2 و 3

archive.org/stream/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/May2%201985%2029%C%20%D8

%A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B28%20%6A1-Riyadh2%29%C2%0

2%236184%C2%0Saudi20%Arabia28%20%ar#29%page/n17/mode/2up

https://upi.com/5193820

https://upi.com/5216488

nyti.ms/2SX0Izn

https://newspaperarchive.com/galveston-daily-news-jun-1985-02-p14-/

https://archive.org/stream/Alwatan1985KuwaitArabic/Jun2%201985%2001%C2%0

%D%8A%7D%84%9D%88%9D%8B%7D28%20%86%9A1watan2%29%C2%0

2%233693%C2%0Kuwait28%20%ar#29%mode/2up

https://archive.org/stream/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Jun20%2003%

2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B28%20%6A1-

Riyadh2%29%C2%236189%20%C2%0Saudi20%Arabia28%20%ar#29%mode/2up

خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ درباره حملات موشکی و هوایی ایران و عراق

۱۲ خرداد ۶۴:

گزارش‌ها را خواندم. موشک ما به مرکز بغداد اصابت کرده است. چینی‌ها پیشنهاد [فروش] تانک و موشک داده‌اند.

آقای رفیق دوست از دمشق تلفن کرد و می‌خواست که کشتی نفتی سوریه را علی‌رغم عدم عمل به تعهدشان بار بزنیم؛ اگر موشک‌ها را بدهند ممکن است بار بزنیم. آقای ولایتی هم همین پیشنهاد را قبول داشت.

۱۷ خرداد ۶۴:

عصر، محسن رضایی آمد و گزارش برنامه عملیات آینده و برنامه حمله فردا به بغداد با موشک و هواپیما را اطلاع داد.

۱۸ خرداد ۶۴:

اول وقت آقای [محسن] رضایی [فرمانده سپاه پاسداران] اطلاع داد که برنامه هماهنگ نیروی هوایی و واحد موشکی سپاه برای حمله به بغداد انجام نشده و با عدم همکاری مأمور لیبیائی [پرتاب] موشک تأخیر داشته است.

کیهان، ۶۴/۳/۶، ش ۱۲۴۵۸، ص ۲؛

nyti.ms/2YstTvg

https://newspaperarchive.com/galveston-daily-news-may-1985-27-p22-/

https://archive.org/stream/AIRiyadh1985SaudiArabiaArabic/May20%2027%

2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B28%20%6A1-

گزارش نشریه آلتون‌میرور درباره حملات عراق به شهرهای ایران

نشریه آلتون‌میرور (Altoona Mirror) روز ۱۶ و ۱۷ خرداد به نقل از خبرگزاری یونایتدپرس نوشت: به گزارش ایرنا، شلیک سه موشک به شهر باختران ۳۳ کشته بر جای گذاشت. در ادامه گزارش آمده است، عراق علاوه بر حمله هوایی به تهران، حملات موشکی به همدان و باختران انجام داده است.

گزارش روزنامه شرق الاوسط عربستان درباره حملات عراق به شهرهای ایران

روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۱۷ خرداد در گزارشی نوشت: سخنگوی نظامی عراق از حمله هواپیماهای این کشور به شهرهای ایران از جمله بندر امام خمینی خبر داد. این سخنگو تصریح کرد که همه هواپیماهای عراقی سالم به پایگاه‌های خود بازگشتند و تا زمانی که تهران به درخواست صلح پاسخ ندهد عراق به حملات خود در عمق ایران ادامه می‌دهد. وی سپس با اشاره به سومین حمله هوایی به تهران در بیست و چهار ساعت گذشته، از حملات موشکی این کشور به باختران و ایلام خبر داد.

این روزنامه افزود خبرگزاری ایران اعلام کرد حملات عراق به تهران تلفات جانی نداشته و ایران هم مراکز نفتی و صنعتی ۶ شهر عراق را زیر آتش توپخانه خود قرار داد.

ادامه حملات موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر

گزارش خبرگزاری یونایتدپرس درباره حملات عراق به شهرهای ایران

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۱۶ خرداد به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد، روز چهارشنبه (۱۵ خرداد) پس از آخرین دور از جنگ «شهرها»، حملات تازه موشکی و هوایی عراق به تهران، ایلام و باختران انجام شد. در این حملات سه موشک به سمت ایران شلیک شده است که ۳۳ غیر نظامی کشته شده‌اند.

یونایتدپرس روز ۲۱ خرداد هم به نقل از خبرگزاری رسمی ایران اعلام کرد، پیش از شروع آتش‌بس، ساعت ۴:۰۱ به وقت عراق، در حمله موشکی عراق به شهر دزفول، ۱۴ نفر کشته و ۱۵۰ نفر زخمی شدند. چهار موشک شلیک شده از سوی عراق به دزفول، ۵۰ مایلی در شرق در داخل مرز برخورد کرده است.

در ادامه گزارش شرق الاوسط آمده است؛ در استکهلم معلوم شد که شرکت سوئدی بوفورس متهم به فروش مهمات و مواد منفجره به ایران است که برخلاف مقررات بین‌المللی است. اداره تحقیقات گمرک سوئد اظهار داشت که شرکت بوفورس از طریق آلمان غربی مقداری سلاح و مهمات به ارزش حدود یکصد میلیون فرانک به ایران حمل کرده است. شایان ذکر است که بوفورس بزرگترین کارخانه اسلحه‌سازی در سوئد محسوب می‌شود و از سال ۱۹۷۶ تا ۱۹۷۸ ده سلاح پدافند دریایی را با مجوز دولت به نیروی دریایی ایران فروخت و کارخانه مواد منفجره را در اصفهان ساخت تا از پاییز امسال تولید خود را آغاز کند. مقامات سوئدی در این باره کاملاً سکوت اختیار کرده‌اند و خود را محدود کرده‌اند که فروش سلاح منوط به تأیید دولت است و برای هر کشوری که در جنگ باشد ممنوع است. اداره گمرک سوئد همچنین اظهار داشت که تحقیقات در این باره در حال انجام است و ممکن است چندین ماه طول بکشد تا منجر به محکومیت مقامات شود که احتمالاً تا ۶ سال به حبس محکوم شوند.

روزنامه شرق الاوسط عربستان روز ۱۸ خرداد هم در گزارشی با اشاره به حملات هوایی و موشکی عراق به شهرهای ایران نوشت این بخشی از درگیری‌های بین عراق و ایران است که بیش از دو هفته است ادامه دارد. این روزنامه در ادامه نوشت سخنگوی عراق از حمله هوایی و توپخانه این کشور به تهران و چندین شهر دیگر و پادگان سردشت و حمله موشکی عراق به ایلام خبر داد.

گزارش روزنامه الرياض عربستان درباره حملات عراق به شهرهای ایران

روزنامه الرياض عربستان روز ۱۸ خرداد در گزارشی به نقل از سخنگوی نظامی عراق، با اشاره به حمله هواپیماهای عراقی به شهرهای اهواز، آبادان، ایلام و پادگان سردشت، از حمله موشکی این کشور به ایلام و حملات توپخانه‌ای به چندین شهر کشورمان خبر داد. سخنگوی عراق در ادامه به حمله هوایی هواپیماهای عراق به تهران اشاره کرد.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: به تلافی حملات کور متجاوزان بعضی به مناطق مسکونی شهرهای میهن اسلامیمان و به‌منظور بر حذر داشتن نیروهای صدامی از هدف قراردادن شهرها، رزمندگان اسلام ساعت ۱۸ عصر پریروز (دوشنبه)، شهر بغداد را هدف حمله موشکی قرار دادند. این گزارش حاکیست، حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد در حالی صورت می‌گیرد که حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی خامنه‌ای ریاست‌جمهور و رئیس شورای عالی دفاع در مراسم نماز جمعه این هفته تهران، ضمن تأکید بر اینکه شرارت‌های رژیم صدام در کشاندن جنگ به شهرها هیچ‌گونه تزلزلی در اراده راسخ ملت و دولت ایران در ادامه جنگ تا سرکوبی متجاوز ایجاد نخواهد کرد، هشدار داده بود که ما جواب شرارت‌های رژیم حاکم بر عراق را خواهیم داد و صدای سیلی

ما را که در بغداد به گونه جنگ‌افروزان خواهد خورد شما و دنیا خواهید شنید. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران: موشک شلیک شده ایران به منطقه الزیونه که افسران عالی‌رتبه رژیم بعث و نیروهای امنیتی این رژیم در آن محله سکنی دارند اصابت کرده و خسارات جانی و مالی زیادی پدید آورده است. به گزارش منابع مطلع از بغداد، در اثر اصابت این موشک به منطقه الزیونه، به خانه‌های سازمانی حوالی میدان میسلون آسیب فراوانی وارد آمد و چندین ساختمان به کلی منهدم شد. همچنین در اثر موج انفجار، اماکن اطراف محل به شدت آسیب دید و شدت انفجار به حدی بود که رژیم بغداد را ناچار به اعتراف کرد؛ لیکن از میزان خسارات و تلفات سنگین ناشی از آن هیچ‌گونه اطلاعیه‌ای منتشر نشد. منابع مطلع همچنین گزارش دادند پس از اصابت این موشک، دود ناشی از انفجار، همراه با نور شدیدی در آسمان بغداد به چشم می‌خورد. بر اساس این گزارش، منطقه الزیونه یکی از مدرن‌ترین مناطق شهر بغداد به شمار می‌رود و در غرب دجله قرار دارد. در این منطقه منازل افسران عالی‌رتبه ارتش بعث و نیروهای امنیتی، دانشکده پلیس، اداره کادرهای سازمان امنیت، راه‌آهن کرکوک و انبارهای عظیم وزارت صنایع عراق قرار دارد. همچنین منطقه المشتل یکی دیگر از محله‌های اعیان‌نشین بغداد، پادگان الرشید و کراده شرقیه نیز در جنوب الزیونه واقع است.

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

به دنبال حمله موشکی ارتش اسلام به مرکز بغداد، ستاد تبلیغات جنگ در اطلاعیه‌ای با اشاره به حمله موشکی رزمندگان اسلام به شهر بغداد تأکید کرد، جمهوری اسلامی ایران بر اساس سیاست مقابله‌به‌مثل، شرارت‌ها و آتش‌بازی‌های دشمن را با قدرت تمام پاسخ می‌گوید و از آغاز حمله رژیم عراق به مناطق مسکونی، برای تحذیر آن رژیم از ادامه این شرارت‌ها، شهرهای مرزی عراق را زیر آتش توپخانه سنگین و تأسیسات و اهداف تعیین شده در شهرهای دور و نزدیک عراق را مورد بمباران هوایی و بغداد (مرکز حکومت رژیم ضد انسانی عراق) را هدف حملات موشکی خود قرار داده است و این روش را تا سرحد پیشیمانی و ندامت رژیم عراق ادامه خواهد داد. در این اطلاعیه، ضمن تجلیل از مقاومت و ایثارگری امت شهیدپرور و استوار ایران آمده است بدون شک، با استواری شما و آمادگی رزمندگان پرتوان اسلام برای گوشمالی و سرکوبی دشمن در جبهه‌های جنگ، سرانجام سپاه نور بر ظلمت پیروز خواهد شد و دشمن از حرکت مذبوحانه و مذموم حمله به مناطق مسکونی نیز طرفی نخواهد بست. در پایان اطلاعیه آمده است، اگر ملت ما هفت سال با آمریکای جنایتکار و اذنان و ابسته آن جنگیده و سختی‌ها و دشواری‌ها را در جبهه‌های جنگ تحمل کرده است، سرانجام از این آزمایش الهی نیز سربلند بیرون خواهد

آمد و دشمن جنایتکار را وادار خواهد ساخت تا سرافکننده آخرین حربه خود را بر زمین بگذارد و به‌سوی نیستی بگریزد.

اعتراف رژیم عراق به اصابت موشک ایران به بغداد

رژیم بعثی صهیونیستی عراق شامگاه دوشنبه با صدور اطلاعیه‌ای به انفجار موشک در یک منطقه از پایتخت عراق اعتراف کرد. به گزارش واحد مرکزی خبر به نقل از خبرگزاری فرانسه: مقامات بغداد تاکنون درباره محل اصابت موشک و ضایعات ناشی از انفجار موشک سکوت کرده‌اند. این خبرگزاری می‌افزاید: بعدازظهر روز دوشنبه ساکنان بغداد صدای انفجار مهیبی که پایتخت عراق را به لرزه در آورد شنیدند.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد در خبرگزاری‌های خارجی

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: به‌دنبال حمله موشکی عصر دوشنبه نیروهای اسلام به پایتخت عراق، خبرگزاری‌ها و رسانه‌های خبری مقیم بغداد با چند ساعت تأخیر، بدون ذکر محل اصابت موشک و تلفات و خسارات وارده، به مخابره خبر این حمله پرداختند.

خبرگزاری‌ها از بغداد گزارش دادند: موشک دوربرد زمین به زمین شلیک‌شده از سوی رزمندگان اسلام، بغداد پایتخت عراق را لرزاند و پس از

شنیده‌شدن صدای انفجار، دود قهوه‌ای‌رنگ غلیظی از محل اصابت موشک به هوا برخاسته است.

خبرگزاری‌ها همچنین گزارش دادند که رژیم عراق عصر روز دوشنبه تأیید کرد که بغداد هدف یک موشک قرار گرفته است. در بیانیه عراق آمده است که موشک به قسمتی از بغداد اصابت کرده ولی از ارائه هرگونه شرحی درباره محل انفجار و یا تلفات و خسارات ناشی از آن خودداری کرده است.

منابع دیپلماتیک هم گفتند؛ ازجمله این کشته‌شدگان، حدود ۱۵۰ تن مصری و سودانی هستند که در یک هتل حضور داشته‌اند. همچنین ساختمان یک روزنامه عراقی شدیداً خسارت دیده که گفته می‌شود بر اثر آن ۸ تن کشته شده‌اند.

گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس و چند رسانه دیگر درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز با تأخیری در همین حدود، از بغداد گزارش داد، موشک شلیک‌شده به غرب رود دجله اصابت کرده است. ساکنان بغداد ۱۵ دقیقه پس از اینکه ایران اعلام کرد نیروهایش یک موشک دوربرد زمین به زمین به این شهر شلیک کرده‌اند (یعنی ساعت ۱۸/۴۵)، از انفجار عظیمی که شهر را لرزاند گزارش دادند و گفتند دود قهوه‌ای‌رنگ عظیمی از غرب رود دجله به هوا برخاسته است. آنها افزودند پنجره‌های منازل اطراف محل انفجار

نیز شکسته شده‌اند.

همچنین نشریات Joplin Globe و Dover Times Reporter و Bluefield Daily و Telegraph روز ۲۰ خرداد در گزارش‌هایی به نقل از آسوشیتدپرس اعلام کردند که عراقی‌ها می‌گویند روز گذشته هواپیماهای جنگی این کشور ضربات مخربی را به تهران و شش شهر مرزی ایران و یک اردوگاه نظامی وارد کرده‌اند. حمله به تهران، چهل و ششمین مورد گزارش شده از سوی عراق در حمله به پایتخت ایران از ۱۴ مارس بود؛ زمانی که این دو کشور شروع به حمله به شهرهای یکدیگر کردند. ایران هم می‌گوید به تلافی حملات عراق تاکنون ۱۰ موشک بلندبرد زمین به زمین را به بغداد پایتخت عراق شلیک کرده است.

نشریه Kingston Gleaner هم روز ۲۱ خرداد به نقل از آسوشیتدپرس از وقوع یک انفجار قدرتمند در روز دوشنبه (۲۰ خرداد) در عراق خبر دادند که بغداد پایتخت این کشور را لرزاند. این گزارش افزود انفجار ساعت ۶:۴۵ عصر در سطح شهر رخ داد و اتباع خارجی گزارش دادند که دود حاصل از آن در حال پخش شدن از مناطق مسکونی غرب نواحی دجله است. یک تبعه خارجی که نمی‌خواهد نامش فاش شود هم گفت که صدای این انفجار بسیار بلند بوده و در مرکز شهر رخ داده است. وی گفت این انفجار بسیار قوی بود چرا که برخی از پنجره‌ها کاملاً خرد شده‌اند.

گزارش خبرگزاری یونایتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۲۰ خرداد ۶۴ در گزارشی به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران گفت ایران به تلافی حملات موشکی و بمباران پنج شهر ایران به وسیله عراق که حداقل ۱۵ نفر کشته و تعداد زیادی زخمی بر جای گذاشت روز دوشنبه (۲۰ خرداد) بغداد پایتخت عراق را مورد حمله موشکی قرار داد. یونایتدپرس در ادامه افزود خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد از زمانی که ایران و عراق پس از گذشت ۷ هفته، در روز ۲۶ ماه می حملات خود به مناطق غیر نظامی را از سر گرفتند، این سومین موشکی است که به بغداد شلیک شده است. این در حالی است که عراق وعده داده حملات خود به ایران را ادامه خواهد داد تا این کشور صلح را بپذیرد.

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۲۵ خرداد ۶۴ هم در گزارشی به نقل از خبرگزاری رسمی عراق (INA) اعلام کرد صدام حسین در مصاحبه با این خبرگزاری خواستار آتش‌بس کامل، بازگشت نیروهای نظامی به مرزهای بین‌المللی، تبادل کامل زندانیان و مذاکرات مستقیم برای رسیدن به توافق صلح بر اساس «احترام متقابل و عدم مداخله» شده است که تماس‌های اولیه بین دو طرف قبل از مذاکرات مستقیم می‌تواند از طرف یک مرجع ثالث انجام شود.

گزارش رویترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

خبرگزاری رویترز نیز حدود یک ساعت پس از حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد گزارش داد، ساکنان بغداد کمی بعد از اعلام حمله موشکی به بغداد از سوی ایران، از انفجار بزرگی در این شهر خبر دادند ولی هنوز هیچ گزارشی از خسارات و یا تلفات در اختیار نیست.

گزارش خبرگزاری آلمان درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

خبرگزاری آلمان غربی حدود ۴ ساعت پس از حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد، در گزارشی از این شهر خبر داد، پایتخت عراق بر اثر اصابت موشک زمین به زمین ایران تکان خورد. این خبرگزاری می‌افزاید ساکنان بغداد در تماس‌های تلفنی گفته‌اند که به نظر می‌رسد انفجار تکان‌دهنده در پایتخت عراق در ناحیه غربی رود دجله روی داده باشد. آنها گفته‌اند دودی را که پس از انفجار به هوا برخاسته بود مشاهده کرده‌اند. به گفته این ساکنان، پس از انفجار، منطقه به‌وسیله مأموران امنیتی به محاصره در آمد و آنها شاهد رفت‌وآمد آمبولانس‌ها و ماشین‌های آتش‌نشانی بوده‌اند.

گزارش خبرگزاری تانیوگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

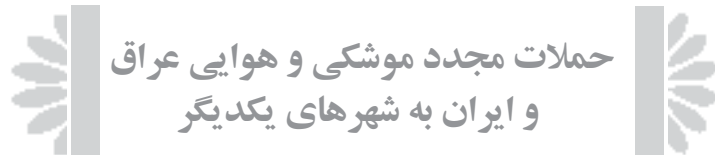
خبرگزاری تانیوگ با حدود ۴ ساعت تأخیر از بغداد گزارش داد، ساعت ۱۸/۴۵ دقیقه به‌وقت محلی، انفجاری قوی پایتخت عراق را تکان داد و سکنه‌ای که در یک کیلومتری محل انفجار زندگی می‌کنند گفتند منازل آنها لرزیده و پنجره‌ها شکسته‌اند. این خبرگزاری در گزارش خود از بغداد می‌افزاید موشکی که در اول ماه ژوئن (۱۱ خرداد) به بغداد اصابت کرد، به گفته منابع غیر رسمی، چند صد تن کشته و زخمی برجای گذاشت.

گزارش رادیو لندن درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

رادیو لندن نیز در تفسیر درباره وقایع جدید جنگ تحمیلی بین ایران و عراق گفت، ایران با یورش بر فراز بغداد پایتخت عراق و ورود در قلمرو عراق در عرض آبراه شط‌العرب، دور جدیدی از نبرد را آغاز کرده است. به گزارش واحد مرکزی خبر، این رادیو افزود یورش هوایی ایران به بغداد و دیگر شهرهای عراق در پاسخ به حملات هوایی این کشور بوده است. مفسر رادیو لندن سپس با اشاره به اینکه آیا حملات هوایی عراق در موضع ایران تغییری داده است یا نه گفت ایرانیان هنوز اصرار به سرنگونی صدام دارند و رئیس‌جمهور ایران اخیراً اظهار داشت دولت و ملت ایران با این یورش‌های هوایی موضع خود را تغییر نداده و

حمله موشکی و هوایی عراق به شهرهای ایران

حمله موشکی عراق به باختران

به گزارش خبرنگار اطلاعات از باختران: شهر مقاوم باختران عصر دیروز هدف حمله موشکی متجاوزان بعثی عراق قرار گرفت. خبرنگار روزنامه اطلاعات گزارش داد؛ حوالی ساعت ۱۸/۳۰ دقیقه بعدازظهر دیروز، شهر باختران مورد حمله موشکی قوای متجاوز عراقی قرار گرفت که بر اثر اصابت موشک به دو نقطه مسکونی این شهر، تعدادی واحد مسکونی و تجاری آسیب دید و هشت تن از هموطنانمان شهید و تعدادی نیز مجروح شدند. این گزارش حاکیست، بلافاصله پس از اصابت موشک، گروههای مختلف مردم در محل حادثه حاضر شده و در تظاهرات گسترده‌ای با سردادن شعارهای جنگ جنگ تا پیروزی، حسین حسین شعار ماست شهادت افتخار ماست، می جنگیم، می میریم سازش نمیپذیریم، ضمن حمایت از ادامه جنگ تا فتح نهایی، تنفر و انزجار خود را از

%D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9
 %8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232383%20%C2%UK20%
 28%ar#29%page/n1/mode/2up
 https://archive.org/stream/AlRiyadh1985SaudiArabiaArabic/Jun20%2008%
 2%1985C%20%D%8A%7D%84%9D%8B%1D8%9A%D%8A%7D%8B28%20%6Al-
 Riyadh2%29%C2%236194%20%C2%Saudi20%Arabia28%20%ar#29%mode/2up
 https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Jun2%201985%2008%C2%
 %D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9
 %8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232384%20%C2%UK20%
 28%ar#29%page/n1/mode/2up
 اطلاعات، 64/3/22، ش 17614، ص ۲
 https://upi.com/5274723
 https://upi.com/5283427
 https://newspaperarchive.com/dover-times-reporter-jun-1985-10-p و /7- https://
 newspaperarchive.com/bluefield-daily-telegraph-jun-1985-10-p و /4- https://newspaperarchive.
 com/joplin-globe-jun-1985-10-p10-/
 https://newspaperarchive.com/syracuse-post-standard-jun-1985-11-p5-/
 https://newspaperarchive.com/kingston-gleaner-jun-1985-11-p9-/
 https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Jun2%201985%2011%C2%
 %D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9
 %8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232387%20%C2%UK20%
 28%ar#29%mode/2up
 .yon.ir/usV9X

حاکمان بغداد اعلام کردند.

حمله موشکی عراق به خرم‌آباد

به گزارش خبرنگار کیهان از خرم‌آباد: ساعت ۸ و ۵ دقیقه صبح دیروز یک فروند موشک عراقی به خرم‌آباد اصابت کرد. در این حمله ددمنشانه ۳ نفر شهید و بیش از ۷۰ نفر مجروح شدند. مردم بلافاصله همراه با کمک‌های اولیه ارگان‌های اداری و انقلابی به کمک مجروحان شتافتند و آنها را به بیمارستان شهدای عشایر خرم‌آباد منتقل کردند که تحت درمان قرار گرفتند. در این حمله موشکی بیش از ۲۰ واحد مسکونی و ۱۰ باب مغازه تجاری ویران شده و به چندین مرکز آموزشی از جمله؛ کودکان، دبستان، مدرسه راهنمایی و دبیرستان آسیب کلی وارد شد.

حمله موشکی عراق به شهرهای خوزستان

به گزارش خبرنگار روزنامه کیهان از اهواز: شهر مقام دزفول ساعت ۸ و ۳ دقیقه دیروز مورد اصابت یک فروند موشک زمین به زمین عراق قرار گرفت که در اثر آن ۶ تن مجروح شدند. شهر دزفول همچنین مقارن ساعت ۱۱ و ۳۵ دقیقه روز پنجشنبه نیز هدف شلیک چند راکت قرار گرفت. رامهرمز هم ساعت ۸/۰۵ دیروز هدف یک موشک قرار گرفت. حمله به رامهرمز نیز ۹ مجروح داشت. به گزارش خبرنگار روزنامه کیهان: شهر مسجدسلیمان نیز همزمان با

دیگر شهرهای دزفول و رامهرمز مورد اصابت ۲ موشک قرار گرفت که در این حمله هم ۱۳ تن شهید و ۷۹ نفر مجروح شدند.

گزارش خبرگزاری یونایتدپرس درباره حمله موشکی عراق به شهرهای ایران

خبرگزاری یونایتدپرس روز ۲۴ خرداد به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد در حملات موشکی عراق به شهرهای دزفول، اندیمشک، مسجد سلیمان و رامهرمز حداقل ۳۸ نفر کشته و ۱۷۵ نفر زخمی شدند. این خبرگزاری روز ۲۵ خرداد هم اعلام کرد، عراق دو موشک دوربرد به شهرهای باختران و اسلام‌آباد در غرب ایران شلیک کرده است که در نتیجه این حملات، ۹ نفر شهید و ۴۶ نفر زخمی شده‌اند. در حمله دیگری به شهر نهاوند نیز ۱۲ نفر کشته و ۹۰ نفر زخمی شدند. یونایتدپرس همچنین اعلام کرد در حمله عراق به بروجرد، خرم‌آباد و چهار شهر در استان خوزستان در مجموع ۵۷ نفر کشته و ۱۸۳ زخمی شده‌اند.

گزارش رویترز درباره حمله موشکی عراق به شهرهای ایران

روزنامه نیویورک تایمز روز ۲۵ خرداد به نقل از خبرگزاری رویترز نوشت، دیروز صدام حسین با شرط توقف حملات ایران به عراق، از توقف حمله هوایی و موشکی به شهرهای ایران خبر داد.

گزارش آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی عراق به شهرهای ایران

نشریه Eau Claire Leader Telegram روز ۲۵ خرداد به نقل از آسوشیتدپرس نوشت، حمله هوایی و موشکی عراق به ۱۴ شهر ایران، ۷۸ کشته و ۳۰۰ زخمی بر جای گذاشت. این حمله زمانی انجام شد که ایرانی‌ها در حال تظاهرات در حمایت از مردم فلسطین بودند.

گزارش نیویورک تایمز درباره حمله موشکی عراق به شهرهای ایران

روزنامه نیویورک تایمز (NYT) روز ۲۳ خرداد نوشت خبرگزاری رسمی ایران اعلام کرد که عراق چهار موشک به شهرهای غربی ایران و دزفول شلیک کرده که حداقل ۴۴ شهید و بیش از ۲۵۰ نفر زخمی داشته است.

گزارش یک نشریه آلمانی و آمریکایی درباره حمله موشکی عراق به شهرهای ایران

نشریه فورت والتون بیچ (Fort Walton Beach Playground Daily News) روز ۲۵ خرداد به نقل از آژانس مطبوعاتی آلمان (DPA) نوشت حملات موشکی و هوایی عراق به ۱۵ شهر ایران ۵۵۰ کشته و زخمی بر جای گذاشت. به دنبال این حملات، ایرانی‌ها به خیابان‌ها ریختند و در حمایت از جنگ تحمیلی

تظاهرات کردند.

نشریه Santa Ana Orange County Register روز ۲۴ خرداد نوشت حملات هوایی و موشکی عراق به ۱۴ شهر ایران ۳۸ کشته و بیش از ۲۰۰ زخمی بر جای گذاشت.

حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه در بغداد

انفجار موشک ایران در بغداد تا شعاع ۷ کیلومتری خسارت وارد کرد. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: به تلافی حملات موشکی و بمباران چند شهر میهن اسلامی مان به وسیله رژیم جنگ‌افروز عراق که روز جمعه علیه راهپیمایان روز قدس انجام شد، بغداد پایتخت رژیم متجاوز عراق مورد حمله قدرتمند یگان موشکی قوای اسلام قرار گرفت. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: بغداد ساعت ۵ بامداد دیروز یک‌بار دیگر با حمله موشکی سپاه اسلام به لرزه در آمد تا حکام بعثی صهیونیستی عراق بدانند حملات آنان علیه شهرهای میهن اسلامی مان پاسخی شدید را به همراه خواهد داشت.

در گزارش دیگری از خبرگزاری جمهوری اسلامی آمده است، آخرین موشک پرتاب‌شده رزمندگان اسلام، به منطقه صالحیه در نزدیکی ساختمان رادیو و تلویزیون عراق در بغداد اصابت کرده و ۱۷ تن کشته و مجروح برجای گذاشت. همچنین بر اساس گزارش‌های موثق رسیده از داخل عراق به خبرگزاری

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: در پی حمله موشکی بامداد دیروز سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد، ستاد تبلیغات جنگ در اطلاعیه‌ای نوشت:

بسم‌الله الرحمن الرحيم

مردم مسلمان و آزاداندیش جهان! رژیم بعثی صهیونیستی عراق روز گذشته (پریروز) عملاً وابستگی خود را به اسرائیل غاصب نشان داد و همان‌گونه که از پیش اعلام کرده بود برای جلوگیری از تظاهرات ضد اسرائیلی روز جهانی قدس، در حالی که ملت مسلمان و ایثارگر ایران شعار مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل سر می‌دادند، آنها را مورد حملات موشکی و هوایی خود قرارداد و عده‌ای از مخالفان سازش با اسرائیل غاصب را به شهادت رساند. این جنایت، بدون تردید به‌عنوان فاجعه‌ای عظیم در تاریخ مبارزات ملت‌های مسلمان منطقه علیه رژیم اشغالگر قدس ثبت خواهد شد و بدون شک، پیوند خون‌های پاک مسلمانان ایرانی با مسلمانان فلسطینی و لبنانی درخت تنومندی را بوجود خواهد آورد که ثمره آن پیروزی انقلاب اسلامی در منطقه و سقوط حتمی رژیم صهیونیستی عراق و رژیم اشغالگر قدس خواهد بود.

مردم مسلمان و انقلابی ایران! بامداد دیروز به‌تلافی جنایات رسواساز رژیم فاشیستی عراق، قلب بغداد مورد حمله یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب

جمهوری اسلامی، براثر انفجار این موشک، ۷ ساختمان در منطقه صالحیه تخریب و به هتل مریدیان که محل اقامت مسافران خارجی است نیز خساراتی وارد شده است.

یادآور می‌شود: موشک قبلی ایران نیز به منطقه صالحیه اصابت کرد و موجب وارد شدن خساراتی به ساختمان رادیو و تلویزیون عراق و به هلاکت رسیدن ۱۵۰ تبعه مصری و سودانی شد. ساختمان برخی از ادارات دولتی عراق از جمله، وزارت برنامه‌ریزی این کشور در نزدیکی منطقه صالحیه (روبروی خیابان الرشید) واقع است و چندین سفارتخانه خارجی در حوالی همین منطقه قرار دارد.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله تلافی جویانه موشکی به منطقه صالحیه بغداد

در پی حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه بغداد، ستاد مرکزی سپاه با انتشار بیانیه‌ای با اشاره به سیاست مقابله‌به‌مثل جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد، نیروهای توانمند اسلام همچنان عملیات مقابله‌به‌مثل را تا تسلیم دشمن جنایتکار و خودداری از حمله به مناطق مسکونی با کمال قدرت تداوم خواهند بخشید.

اسلامی قرار گرفت تا دشمن بداند که شرارت‌ها و حملات آن رژیم هیچ‌گاه بی‌پاسخ نخواهد ماند و جمهوری اسلامی ایران آمادگی کامل دارد که هر زمان حکام بغداد علیه مردم مسلمان و انقلابی ایران که تا پای جان در راه دفع تجاوز از میهن اسلامی خود ایستاده‌اند و آرمان آزادی قدس شریف را در سر دارند حمله کند، پاسخ خردکننده‌ای به این رژیم ضد انسانی و مزدوران آن بدهد؛ پاسخی که محققا پایه‌های پوسیده این رژیم را خواهد لرزاند.

مردم مسلمان عراق! همان‌گونه که ما بارها اعلام کرده‌ایم، حملات متقابل جمهوری اسلامی ایران به شهرهای عراق، در اجرای سیاست مقابله‌به‌مثل و به‌منظور تحذیر عراق از ادامه آتش‌بازی بر فراز شهرهاست؛ عملی که هر بار رژیم بعثی صهیونیستی عراق آغازکننده آن بوده و جمهوری اسلامی ایران تنها در برابر آن عکس‌العمل مناسب از خود نشان داده است. بنابراین، مسئولیت کلیه ویرانی‌های حاصله در شهرهای ایران و عراق بر عهده این رژیم وابسته است که بدون شک باید به این سؤال شما مردم مسلمان عراق پاسخ دهند که با چه منطقی موجبات این‌همه ویرانی و تلفات را فراهم آورده است و در این راه چه سودی نصیبش شده است.

مردم مسلمان عراق! بپا خیزید که رزمندگان پرتوان اسلام بیش از هر زمان مصمم‌اند مبارزات خود را تا سرنگونی رژیم وابسته عراق که عامل تشنج و تفرقه در منطقه است ادامه دهند و سرانجام دست در دست برادران مسلمان خود در

عراق به‌سوی قدس بشتابند که بهر آزادی قدس از کربلا باید گذشت.

ستاد تبلیغات جنگ شورای عالی دفاع

اعتراف رژیم عراق به اصابت موشک ایران به بغداد

به گزارش واحد مرکزی خبر: مقامات رژیم عراق به حمله موشکی دیروز ایران اعتراف کردند.

مقامات عراقی اعلام کردند که پرتاب این موشک و اصابت آن به بغداد دو ساعت و بیست دقیقه قبل از موعد تعیین‌شده برای آتش‌بس یک‌جانبه از سوی عراق بوده است. درباره خسارت‌های ناشی از اصابت این موشک که شلیک آن قبلاً از سوی ایران اعلام شده بود اطلاعی به‌دست نیامده است.

خبرگزاری رسمی عراق (INA) هم از اصابت یک موشک دشمن به منطقه‌ای از بغداد خبر داد اما جزئیات بیشتری ارائه نکرد.

همچنین ایستگاه‌های رادیویی خصوصی عراق اوایل شنبه از یک انفجار مهیب در پایتخت عراق خبر دادند.

بازتاب حمله تلافی‌جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از اسلام‌آباد: برق قسمت‌هایی از شهر بغداد تا ۶ ساعت پس از اصابت آخرین موشک پرتاب‌شده از سوی

با خبرنگاران خبرگزاری جمهوری اسلامی اوضاع را در پایتخت عراق بی‌ثبات و نامطمئن توصیف کردند.

یک عراقی که اخیراً وارد یکی از کشورهای خلیج فارس شده است هم به خبرنگار روزنامه گفت من بعد از یک هفته به زور توانستم از بغداد خارج شده و به شهر نجف بروم. وی افزود در نجف هیچ محلی برای اسکان تازه‌واردان به شهر نبود و کلیه منازل، هتل‌ها و مسافرخانه‌ها مملو از مهاجران از بغداد و دیگر شهرهای مرزی عراق است. وی در زمینه چگونگی خروج از بغداد با توجه به کنترل نیروهای امنیتی رژیم عراق گفت به دلیل اینکه بغداد راه‌های خروجی مختلفی دارد مأموران موفق نمی‌شوند همه این راه‌ها را کنترل کنند. از سوی دیگر، یکی از افسران ارتش امارات که مدتی در بغداد بوده با یادآوری اینکه با پرداخت مبالغ هنگفتی موفق به ترک عراق شده است گفت اهالی بغداد را در اضطراب دیدم. وی که خواست نامش فاش نشود افزود دهمین موشک ایران به منطقه الکسره اصابت کرده و ساختمان اداره اطلاعات ارتش عراق ویران شده است؛ لکن رژیم عراق برای انحراف افکار عمومی استادیوم ورزشی الکشفه را که در همان منطقه است و خساراتی نیز به آن وارد شده به‌عنوان محلی که موشک به آن اصابت کرده معرفی و حتی به خبرنگاران خارجی نیز نشان داد.

ایران به این شهر قطع بود. این مطلب را یک دیپلمات عرب در اسلام‌آباد به خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران اطلاع داد. به گفته وی، پس از اصابت موشک، یک ستون دود قهوه‌ای روشن و بلافاصله پس از آن، ستونی از غبار غلیظ سیاه‌رنگ در فضای اطراف محل اصابت موشک مشاهده شده است. این دیپلمات که خواست نام و ملیتش فاش نشود اطلاعات خود را از منابع سفارت کشور متبوعش در بغداد کسب کرده است. منابع مذکور گفته‌اند که پس از اصابت موشک، برق قسمت‌هایی از شهر بغداد قطع شد و این امر ۶ ساعت ادامه داشت اما تاکنون خبر موثقی که حاکی از ارتباط داشتن قطع برق با اصابت موشک باشد به‌دست نیامده است. منابع مذکور همچنین با تقریب بالا احتمال دادند که موشک به نقطه‌ای در حوالی خیابان الرشید اصابت کرده باشد اما آنها گفتند که به دلیل اتخاذ تدابیر شدید امنیتی، پس از حمله موشکی به بغداد و انسداد راه‌های منتهی به محل اصابت، از فاصله‌های بسیار دور تشخیص محل دقیق اصابت حداقل در حال حاضر مقدور نیست.

خبرگزاری جمهوری اسلامی متذکر می‌شود، خبرگزاری‌های غربی که پس از حدود ۵ ساعت از زمان انفجار گزارش‌های گنگی از چگونگی آن مخابره کردند، در گزارش‌های آنها هیچ‌گونه اشاره‌ای به قطع برق در بخش‌هایی از بغداد نشده است.

همچنین چند مسافر خارجی که اخیراً موفق به ترک بغداد شده‌اند در گفتگو

گزارش یونایتدپرس درباره حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه در بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) از بیروت روز ۲۵ خرداد ۶۴ به نقل از منابع خبری ایران اعلام کرد این کشور، ضمن حمله موشکی به بغداد، در جبهه‌های نبرد هم دستاوردهایی کسب کرده است؛ آن‌هم تنها چند ساعت قبل از آن که عراق حمله به اهداف غیر نظامی را یک‌طرفه متوقف اعلام کرد. یونایتدپرس افزود؛ ایران در یک بیانیه نظامی اعلام کرد، شلیک موشک دوربرد به بغداد پایتخت عراق، پس از حمله نیروهای ایران به بزرگراه بغداد-بصره در شمال و به تلافی و برای مقابله با حملات عراق به مناطق مسکونی ایران انجام شده است اما عراق تاکنون هیچ واکنشی نسبت به این ادعای ایران نشان نداده است.

رادیو دولتی تهران هم هشدار داد که ایران آماده ضربه زدن به رژیم عراق و مزدورانش در هر زمان که عراق به مسلمانان و انقلابیون ایران حمله کند است. خبرگزاری یونایتدپرس همچنین گفت عراق به‌طور ناگهانی حمله به مناطق غیر نظامی ایران را علی‌رغم شلیک موشک دوربرد ایران به بغداد متوقف کرد و صدام حسین رئیس‌جمهور عراق به خبرگزاری رسمی این کشور (INA) که در بیروت مانیتور می‌شود گفت توقف حملات عراق به اهداف غیر نظامی از ساعت ۸ صبح روز شنبه (۲۵ خرداد) آغاز می‌شود و دو هفته ادامه دارد.

یونایتدپرس افزود ایران توقف حمله به اهداف غیر نظامی را اعلام نکرده است اما بارها اعلام کرده که حملات انتقام‌جویانه خود را در مقابل حملات موشکی

عراق به تهران روز ۲۶ ماه مه انجام داده است.

گزارش آسوشیتدپرس و چند رسانه دیگر درباره حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه در بغداد

آسوشیتدپرس و Dover Times Reporter و Medicine Hat News و Madison Capital Times روز ۲۵ خرداد در گزارش‌هایی از شلیک موشک ایران به بغداد پایتخت عراق خبر داده و افزودند ایران ادعا کرد که یک موشک به بغداد شلیک کرده است. صبح روز شنبه پس از آنکه ایران اعلام کرد یک موشک زمین به زمین به بغداد پایتخت عراق شلیک کرده، یک انفجار قوی با صدای بلند بغداد را لرزاند. خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد این حمله به تلافی حمله‌های موشکی و هواپیماهای عراقی در روز جمعه به شهرهای ایران بوده که باعث درگذشت [شهادت] ۷۸ نفر و زخمی شدن ۳۲۶ نفر شد صورت گرفت اما دولت عراق اظهار نظری درباره این انفجار نداشته است. این دوازدهمین انفجاری بود که در سه ماه گذشته بغداد را لرزاند. گزارشگران مجاز به ورود به بیشتر مناطق جنگی در ایران و عراق نیستند.

جداگانه از حمله موشکی ایران به بغداد خبر دادند. در گزارش این نشریات آمده است، ایران اوایل روز شنبه (۲۵ خرداد)؛ چند ساعت پس از اعلام آتش بس عراق در بمباران شهرهای یکدیگر، یک موشک سطح به سطح به بغداد شلیک کرد. ساکنان بغداد در اثر صدای انفجار این موشک که ساعت ۵:۳۰ دقیقه به وقت محلی در منطقه مرکزی شهر منفجر شد از خواب بیدار شدند. این بار نیز مانند ۱۲ حمله موشکی قبلی ایران از ماه مارس، مقامات عراقی راه‌های ورود به منطقه محل برخورد موشک را بستند. از منطقه برخورد موشک یک ستون دود که در حال افزایش است در نور صبحگاهی مشاهده می‌شود. صدای ماشین‌های آتش‌نشانی و آمبولانس‌هایی که به محل حادثه می‌رسند شنیده می‌شود اما درباره تلفات یا خسارت هیچ اظهار نظر رسمی وجود ندارد. شلیک این موشک پس از آن صورت گرفت که دست کم ۵۵۰ کشته و زخمی در یک سری از حملات موشکی، هوایی و زمینی عراق به ۱۵ شهر ایران از جمله، تهران پایتخت این کشور در پی داشت.

جمهوری اسلامی، ۶۴/۳/۲۶، ش ۱۷۵۱، ص ۲؛

کیهان، ۶۴/۳/۲۵، ش ۱۲۴۷۲، ص ۲؛

<https://upi.com/5282974>

nyti.ms/2GE0S9S

<https://newspaperarchive.com/fort-walton-beach-playground-daily-news-jun-15-1985p18/>

<https://newspaperarchive.com/santa-ana-orange-county-register-jun-1985-14-p8/>

گزارش خبرگزاری تانیوگ درباره حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه در بغداد

خبرگزاری تانیوگ یوگسلاوی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد گزارش داد، موشک شلیک شده ایران به بغداد، بامداد دیروز در نزدیکی ساختمان هتل مریدیان (بهترین و مجلل‌ترین هتل بغداد) منفجر شد که شدت انفجار منجر به شکسته شدن شیشه‌ها و از جای درآمدن پنجره‌های ساختمان هتل شده است. تانیوگ به نقل از شاهدان عینی می‌افزاید چند ساختمان بر اثر انفجار یا کاملاً خراب شده و یا شدیداً صدمه دیده‌اند.

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه در بغداد

به گزارش واحد مرکزی خبر به نقل از خبرگزاری فرانسه: ساعت ۵ و ۴۵ دقیقه بامداد دیروز به وقت محلی صدای انفجار شدیدی که یقیناً نتیجه سقوط یک موشک زمین به زمین در بغداد بود در مرکز شهر شنیده شد.

گزارش چند نشریه درباره حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منطقه صالحیه در بغداد

نشریات Cedar Rapids Gazette: Deutsche-Press Agentur، Monessen Valley

و Independent و الرياض و شرق الاوسط عربستان روز ۲۶ خرداد در گزارش‌هایی

بررسی پرونده موشکی ایران

مذاکرات هیئت ایرانی و مسئولان سوریه درباره خرید تجهیزات نظامی

خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) به نقل از منابع عربی در تهران گفت یک هیئت بلندپایه ایرانی روز یکشنبه (۲ تیرماه) برای گفتگو با حافظ اسد رئیس‌جمهور سوریه وارد دمشق شد. این در حالی است که گزارش‌هایی درباره افزایش اختلافات سیاسی بین سوریه و ایران منتشر شده است. این هیئت عالی‌رتبه متشکل از نمایندگان ایرانی شامل؛ حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، علی‌اکبر ولایتی وزیر امور خارجه و محسن رفیق‌دوست وزیر سپاه است.

یونایتدپرس به نقل از یک منبع آگاه گفت «رفسنجانی در تلاش است تا روابط نزدیک سوریه، ایران و لیبی را محکم‌تر کند و هرگونه تلاش برای شکاف بین پیوند این سه کشور را به‌نام همبستگی عرب شکست دهد.»

یونایتدپرس در ادامه افزود دیپلمات‌ها در تهران گفتند که سوریه سلاح و

<https://newspaperarchive.com/eau-claire-leader-telegram-jun-1985-15-p8-/>

<https://upi.com/5283427>

<https://upi.com/5283389>

<https://upi.com/5286067>

<https://newspaperarchive.com/madison-capital-times-jun-1985-15-p18-https://newspaperarchive.com/medicine-hat-news-jun-1985-15-p10->

<https://newspaperarchive.com/dover-times-reporter-jun-1985-15-p16-/>

<https://newspaperarchive.com/cedar-rapids-gazette-jun-1985-16-p6-/>

<https://newspaperarchive.com/monessen-valley-independent-jun-1985-15-p13-/>

<https://archive.org/stream/AsharqAlAwsat1985UKArabic/Jun2%201985%2016%C2%0D%8A%7D%84%9D%8B%4D%8B%1D%20%82%9D%8A%7D%84%9D%8A%3D8%9%8D%8B%3D%8B28%20%7Asharq20%Al-Awsat2%29%C2%232392%20%C2%0K20%28%ar#29%mode/2up>

مهمات سبک در اختیار ایران قرار می‌دهد اما از انتقال سلاح‌های سنگین به ایران خودداری کرده است. این منابع همچنین گفتند که سوریه آماده گفتگو با هیئت ایرانی درباره فروش سلاح‌های ضد هوایی مورد نیاز برای دفاع از شهرهای ایران در برابر حملات هوایی عراق و موشک‌های زمین به زمین که ایران بتواند به بغداد حمله کند نیست. آنها گفتند از سوی مقامات سوری توصیه شده تا رفیق‌دوست درباره لیست خرید نظامی ایران با اسد صحبتی نکند. این منابع در ادامه گفتند که پشتیبانی سوریه از ایران در جنگ با عراق ادامه دارد و هیچ تغییری در موضع سوریه در مخالفت با صدام حسین وجود ندارد.

بیانیه مشترک ایران و لیبی درباره خرید موشک اسکاد - بی از لیبی

خبرگزاری یونایتدپرس (UPI) و نشریه آلتونا می‌رور (Altoona Mirror) در گزارشی به نقل از خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران (ایرنا) اعلام کردند، در پایان سفر یک هیئت ایرانی به لیبی، بیانیه مشترکی بین دو کشور به امضا رسید. این بیانیه پس از نشست و دو دور مذاکره بین هیئت ایرانی متشکل از مقامات عالی‌رتبه ایران شامل؛ حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی و علی‌اکبر ولایتی وزیر امور خارجه ایران و معمر قذافی رهبر لیبی صادر شد. ایرنا همچنین گفت بخشی از این سفر مربوط به مذاکراتی درباره تحویل موشک‌های اسکاد - بی لیبی به ایران بوده است. ایرنا افزود لیبی

و ایران یک کمیته سیاسی-نظامی ایجاد کرده‌اند که به ریاست وزرای امور خارجه دو کشور خواهد بود.

لازم به ذکر است که قذافی از پذیرش محسن رفیق‌دوست در سفر کوتاهش به لیبی امتناع کرده بود.

گزارش خبرگزاری‌های داخلی درباره مذاکرات ایران و لیبی پیرامون خرید و آموزش موشک

خبرگزاری‌های ایسنا، فارس و تسنیم هم سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ در گزارش‌هایی جداگانه تحت عنوان پرونده قیام موشکی می‌نویسند؛ هیئت نظامی ایران به سرپرستی محسن رفیق‌دوست وزیر وقت سپاه در سفر به لیبی اصل درخواست خود را روی «دریافت موشک» می‌گذارند.

در دیدار با معمر قذافی، محسن رفیق‌دوست موضوع دریافت موشک را مطرح کرده و گزارشی از وضعیت جبهه‌های جنگ به او می‌دهد. قذافی هم قبول می‌کند که تعدادی موشک اسکاد به ایران بدهد و همان لحظه دستور می‌دهد که تعدادی از نیروهای موشکی ارتش لیبی به همراه موشک‌ها راهی ایران شوند ولی در ازای دادن موشک، قذافی از ایران می‌خواهد که یک سایت پدافند هوایی هاگ آمریکایی را در اختیار این کشور قرار دهد و ایران هم به دلیل اینکه جزو دارندگان این سامانه‌های موشکی بود قبول می‌کند که یک سایت هاگ به لیبی بدهد. در وهله اول، لیبی به ایران ۸ فروند موشک اسکاد می‌دهد

نظامی و موشکی را به هیئت ایرانی می‌دهد.

خرید موشک روسی به وسیله ایران

خبرگزاری کیودوی ژاپن اعلام کرد ایران اوایل شهریورماه ۱۳۰ موشک زمین به زمین و زمین به هوا دریافت کرده است. گزارش این خبرگزاری ژاپنی که به نقل از روزنامه‌های یومیوری شیمبون و نیمون کیزایی منتشر شده می‌افزاید نوع این موشک‌ها مشخص نیست اما ساخت روسیه هستند و به‌طور غیر مستقیم به ایران ارسال شد است. این خبرگزاری افزود، در ادامه این روند، قرار است چند صد موشک دیگر نیز به ایران تحویل شود. کیودو بدون اشاره به ساخت چند نوع موشک در ایران می‌افزاید، از ۱۳۰ فروند موشکی که اخیراً به‌دست ایران رسیده است، ۷۰ فروند موشک زمین به زمین و ۶۰ فروند دیگر موشک‌های زمین به هوا هستند که قادرند با هواپیماهای میگ ۲۳ و میراژ اف یک مقابله کنند.

امضاء قرارداد خرید موشک از چین

روزنامه انگلیسی آبزور در شماره دیروز (یکشنبه) خود به نقل از منابع تجارت تسلیحات نوشت: ایران قرارداد خرید ۴۰ فروند موشک زمین به زمین را با چین به امضا رسانده که ۱۵ فروند آن تحویل ایران شده است. خبرگزاری جمهوری اسلامی از لندن هم به نقل از روزنامه آبزور اعلام کرد

و ایران آنها را به‌سوی اهدافی در عراق شلیک می‌کند و در دوره دوم و با سفر مجدد رفیق‌دوست به لیبی، ایران ۱۰ فروند موشک دیگر نیز دریافت کرده و در دوره‌های بعدی هم ۱۲ فروند موشک دیگر به‌وسیله ایران دریافت می‌شود. بعد از ورود بخش آخر محموله موشکی به ایران، افسران لیبیایی که برای شلیک موشک راهی ایران شده بودند، دست از کار می‌کشند و اعلام می‌کنند که به دستور قذافی دیگر حق ندارند به ایران در شلیک موشک‌ها کمک کنند. تا آن روز، مجموعاً از ۳۰ فروند موشکی که قذافی به‌طور مخفیانه به ایران داده بود، ۲۱ فروند شلیک شده و ۹ فروند دیگر باقی مانده بود که با کارشکنی افسران موشکی لیبی، حسن طهرانی‌مقدم و تیمش سریعاً خود به میدان آمده و شروع به کار می‌کنند.

احتمالاً این اقدام قذافی به دلیل این بوده که عراق به این کشور فشار وارد کرده و همه متوجه ماهیت موشک‌های شلیک‌شده از سوی ایران شده بودند.

سفر هیئت ایرانی به کره شمالی برای خرید موشک

به گزارش خبرگزاری‌های ایسنا و فارس، پس از آن‌که افسران لیبیایی به دستور معمر قذافی از ادامه همکاری با ایران خودداری می‌کنند، محسن رفیق‌دوست وزیر وقت سپاه به همراه حسن طهرانی‌مقدم و تعداد دیگری از فرماندهان نظامی برای خرید موشک به کره شمالی سفر می‌کنند اما کیم ایل جونگ رهبر وقت کره شمالی از دادن موشک امتناع کرده و فقط وعده آموزش

گفته است که لیبی، چین و کره شمالی همگی سلاح‌هایی؛ به‌ویژه موشک را در خلال جنگ ایران و عراق به ایران ارسال کرده‌اند.

خاطرات رئیس مجلس شورای اسلامی و فرمانده جنگ (اکبر هاشمی رفسنجانی)

۱۶ تیر ۶۴:

آقای رفیق دوست [وزیر سپاه] آمد و گزارش سفرش به بلغارستان را داد و معتقد است که آنها پس از مذاکره با روس‌ها موافقت آنها را برای دادن موشک جلب کرده‌اند. اگر مطلب درست باشد تحولی در سیاست روس‌ها است و احتمالاً معلول سفر به چین و ژاپن می‌باشد.

۲۰ تیر ۶۴:

دکتر ولایتی به همراه گروهی آمدند و گزارشی از امضای قرارداد خرید موشک از [کوبا و برزیل] و اظهارات دوستانه فیدل کاسترو و موافقت او با خروج شوروی از افغانستان به‌شرط مبارزه با ورود آمریکا دادند؛ قرار شد آقای [محمدجواد] لاریجانی [مشاور وزیر امور خارجه] همراه هیئت پارلمانی عازم نیکاراگوئه شود که همین خط را تعقیب نماید. از لیبی هم دو نفر برای تعقیب تصمیماتی که در سفر من آنجا اتخاذ شده آمده‌اند.

۲۲ تیر ۶۴:

ظهر در دفترم فرستادگان لیبی، آقای مجبر و حجازی آمدند؛ پیام خصوصی

موشک‌های مزبور پیشرفته‌تر از موشک‌های اسکاد شوروی و با برد ۳۰۰ کیلومتر هستند. این خبرگزاری یادآوری می‌کند که مقامات ایرانی پیرامون این گزارش تاکنون اظهار نظری نکرده‌اند.

خبرگزاری یونایتدپرس هم گفت یک آژانس خبری اروپای غربی به نقل از یک منبع معتبر دولتی اعلام کرد که مقامات چینی و ایرانی در ژوئن و ژوئیه در پکن دو دور مذاکره در رابطه با فروش موشک‌های سطح به سطح به ایران برگزار کرده‌اند.

تکذیب خرید موشک از چین:

در این گزارش همچنین آمده است، موشک‌های مورد بحث بین دو کشور، نسل قدیمی موشک‌های سطح به سطح اسکاد A-1 و B-1 بودند اما سفارت ایران در پکن با انتشار بیانیه‌ای در ۲۵ اکتبر اعلام کرد این ادعا را به‌شدت انکار و همه اظهارات مشابه را محکوم می‌کند.

مقامات کشور چین نیز گزارش‌هایی مبنی بر مذاکره در زمینه فروش موشک‌های سطح به سطح به ایران را تکذیب کرده و گفتند که همچنان به دنبال "بی‌طرفی کامل" در جنگ بین ایران و عراق هستند.

کمک موشکی لیبی، چین و کره شمالی به ایران

خبرگزاری یونایتدپرس در گزارشی اعلام کرد سایت jewish virtual library

از قذافی داشتند. اجازه زدن موشک از خاک ما به مرکز مخالفان لیبی که به ادعای آنها اخیراً از سودان به عراق منتقل شده‌اند می‌خواست؛ گفتم بررسی می‌کنم، به شرط اینکه موشک به مقدار کافی داشته باشیم که پس از زدن ما، اگر صدام شروع کرد، بتوانیم دفاع کنیم. به آنها گفتم تأخیر در ارسال چیزهایی که قرار بود بفرستند باعث تردید در صداقت لیبی و ضعف روابط خواهد شد؛ یا صریحاً بگویند نمی‌توانند بدهند و یا سریعاً بفرستند. پس از افشای قرارداد ایران و لیبی، عراق روابط خود با لیبی را قطع کرد و لیبی هم پس از آن اعلام قطع روابط و عدم مشروعیت صدام را نمود.

۸ مرداد ۶۴:

دکتر ولایتی و [محمدعلی] هادی آمدند و گزارش سفر به لیبی را دادند. در این سفر قرار شده لیبی موشک اسکاد و سام بفرستد و ما هم سلاحی به آنها بدهیم.

۱۳ مرداد ۶۴:

عصر آقای سیاح آمد. او مدعی است می‌تواند موشک زمین به زمین بسازد و به اروپا و آمریکا برای آوردن وسایل لازم رفته بود. مدعی است سوخت و موتور موشک را تهیه کرده و به‌زودی اولین موشک را آزمایش می‌کند. به او هدیه دادم.

۱۷ مرداد ۶۴:

آقای [غلامرضا] آقازاده آمد و درباره خرید موشک تاو که ۳۰ درصد گران‌تر از قیمت اصلی می‌دهند کسب تکلیف کرد. با رفیق دوست مشورت کردیم. او معتقد است مقداری بخریم بهتر است.

بعد از نماز با آقای خامنه‌ای جلسه داشتیم. ایشان به خاطر مخالفت [سرهنگ هوشنگ صدیق] فرمانده نیروی هوایی در دادن سلاح به لیبی در مقابل موشک سام مردد شده بودند. ایشان را قانع کردم که باید بدهیم و موشک سام برای ما خیلی اهمیت دارد.

۱ شهریور ۶۴:

تلفنی به آقای دکتر ولایتی که عازم سوریه بود گفتم به آقای حافظ اسد بگویند انتظار داریم به وعده خودشان در مورد دادن [موشک‌های] سام و اسکاد - بی عمل کنند.

۲۴ مهر ۶۴:

در جلسه هیئت‌رئیس مجلس خبر پیغام آمریکایی‌ها مبنی بر ارسال لوازم موشک هاگ و هواپیماها و موشک‌ها و... به شرط آزادی تدریجی گروگان‌های آمریکایی در لبنان مطرح گردید و قرار شد گفته شود که قدم اول را آنها بردارند سپس ما وارد مذاکره می‌شویم؛ اگر توانستیم مسلمان‌های لبنان را وادار به آزادی یکی از آنها کنیم، هواپیمای دوم حامل لوازم به زمین بنشیند و هکذا. در

ان شاءالله در آینده نه‌چندان دور به پیشرفت‌های بزرگتری در زمینه ساخت صنایع نظامی و دفاعی نائل خواهیم شد.

اطلاعات، ۶۴/۷/۶، ش ۱۷۶۹۹، ص ۱۸؛

جمهوری اسلامی، ۶۴/۷/۸، ش ۱۸۳۵، ص ۲؛

کیهان، ۶۴/۸/۲۲، ش ۱۲۵۹۳، ص ۲۳؛

<https://newspaperarchive.com/altoona-mirror-jun-1985-25-p7-/>

yon.ir/RAFIQDOOST

<https://upi.com/5231207>

<https://upi.com/5386560>

<https://www.jewishvirtuallibrary.org/iran-iraq-war>

<https://smallwarsjournal.com/jrnl/art/the-%e9%80%2cdawn-of-victory%e9%80%2d-campaigns-to-the-%e9%80%2cfinal-push%e9%80%2d-part-three-of-three>

<https://www.isna.ir/news/94082515283> <http://fna.ir/C11HUG>

t.me/ai/1043537

www.yjc.ir/fa/news/4977262/

مورد اسرای عراق هم بحث و قرار شد که به تدریج معلول‌ها و آنها که به عراق باز نمی‌گردند آزاد شوند.

۲۹ دی ۶۴:

اسرهنگ محمدحسین جلالی، وزیر دفاع، گفت کره شمالی از ما یک نمونه موشک‌های اگزوست و سایت وایندر و توپ اسکای‌گارد برای کپی‌سازی خواسته‌اند. گفتیم اگر تعهد عدم تحویل به غیر نداشته باشیم در مقابل موشک دوربرد زمین به زمین می‌دهیم.

۲۷ بهمن ۶۴:

نخست‌وزیر هم گفت روس‌ها موافقت کرده‌اند موشک‌های زمین به زمین از کره شمالی بگیریم. کره هم گفته وام بدهید تا برایتان بسازیم و ما گفته‌ایم از خودتان بدهید پولش را بگیرید.

اظهارات وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره ساخت موشک در ایران

به گزارش خبرنگار کیهان از اهواز: محسن رفیق‌دوست وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در سمینار دانش‌آموزان اهواز با اشاره به توطئه ابرقدرت‌ها در مقابل اسلام گفت آمریکایی‌ها برای تولید یک نوع موشک ۱۶ سال وقت صرف کردند اما با کمال افتخار اعلام می‌کنم که بچه‌های ما در ظرف مدت یک سال و نیم همان موشک را ساختند و الان مشغول تولید آن هستند. وی افزود

تخریب مناطق بعثی نشین:

مناطق بعثی نشین بغداد به تدریج با اصابت موشک‌های پرتاب‌شده از سوی نیروهای مسلح ایران تخریب می‌شود.

گزارش‌های رسیده به خبرگزاری جمهوری اسلامی از کشورهای کوچک منطقه خلیج فارس که بر اظهارات اهالی بغداد که به تازگی عراق را ترک کرده‌اند استوار است حاکیست: پس از اصابت سومین موشک ایران به منطقه بعثی نشین بغداد، این منطقه شهر، از سایر نقاط آن ناامن‌تر شده و سکنه آن که اکثراً عوامل درجه یک و دو حکومت عراق هستند به‌طور محسوستری این منطقه را ترک می‌کنند. مسافران می‌گویند شهر کاظمین که از سوی ایران شهر امن اعلام شده و در شمال غربی بغداد قرار دارد بخاطر نزدیکی به پایتخت و دسترسی به امکانات بیشتر، اولین شهر از چهار شهر امن عراق بود که اهالی دیگر شهرها به آن روی آوردند و این شهر اکنون علاوه بر کمبود امکانات و خدمات، به لحاظ امنیتی نیز مشکلاتی برای حکومت عراق ایجاد کرده است. مسافران همچنین گفتند که بغداد دیگر یک شهر ناامن است.

اطلاعات، ۶۴/۱/۵، ش ۱۷۵۵۴، ص ۲۰

اصابت موشک ایران به دفتر اصلی حزب بعث در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران: دفتر اصلی حزب بعث عراق بر اثر اصابت چهارمین موشک قوای اسلام به بغداد به شدت آسیب دید. گرچه مقامات دولتی عراق در یک سانسور کامل خبری تمامی توان خود را بکار گرفته‌اند تا از پخش هرگونه خبری در رابطه با تلفات ناشی از اصابت موشک‌های دوربرد سپاه اسلام به بغداد جلوگیری کنند اما دیپلمات‌های مقیم بغداد گفته‌اند چهارمین موشک پرتاب‌شده به بغداد حداقل ۱۱ کشته به جای گذاشته است.

رویترز که به نقل از دیپلمات‌ها خبر هلاکت ۱۱ تن عراقی را به دنیا مخابره کرده است هیچ‌گونه اشاره‌ای به ماهیت کشته‌شدگان نکرده و نگفته که آنها در حزب بعث حاکم بر عراق چه سمتی داشته‌اند. رویترز در گزارش خود از اصابت چهارمین موشک پرتاب‌شده به سوی بغداد به‌عنوان یک انفجار عظیم که مرکز بغداد را به لرزه در آورده نام برده است.

بنابراین صدام با این خیال واهی به پرتاب موشک به شهرهای ایران ادامه می‌داد و هر روز بر ابعاد جنایاتش می‌افزود (در مدت چند ساله جنگ تحمیلی فقط به شهر دزفول چندین موشک ۹ متری پرتاب شده است). پس از شدت یافتن جنایات بعثی‌ها و خواست عمومی مردم مبنی بر زدن شهرهای عراق با موشک، رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی دفاع اعلام کردند منبع در مقابل حملات موشکی عراق بیکار نخواهیم نشست و حملات موشکی عراق را به شهرهای ایران، با موشک پاسخ خواهیم داد. پس از اخطارهای مکرر، ایران اولین موشک زمین به زمین خود را به کرکوک پرتاب کرد و خسارات سنگینی به تأسیسات اقتصادی عراق در این شهر وارد آورد. با اصابت اولین موشک ایران به کرکوک، حاکمان رژیم بعثی صهیونیستی عراق با دستپاچگی و بلاهت آشکار، اعلام کردند که انفجار در شهر کرکوک به وسیله عوامل طرفدار ایران انجام شده است. به این ترتیب حاکمان بعثی عراق خواستند افکار عمومی مردم را در بی‌خبری نگاه دارند. بنگاه‌های خبرگزاری بین‌المللی و در سرلوحه آنان صدای استعمار پیر (راديو بي بي سي)، خبر اصابت اولین موشک ایران به کرکوک را انفجار بمب قلمداد کرد اما حاکمان بعثی عراق مطمئناً به خوبی به این موضوع پی بردند که کرکوک هدف موشک قرار گرفته است اما خبرگزاری‌ها برای مخدوش کردن واقعیت، ادعای عراق را تأیید کردند اما در مدت زمان کوتاهی پس از پرتاب اولین موشک ایران به کرکوک و پس از شرارت‌های بی

گزارش موشکی ایران

اعتراف خبرگزاری‌های خارجی به اصابت موشک‌های ایران به بغداد

خبرگزاری‌های وابسته به استکبار جهانی بالاخره پس از دو هفته سکوت اعتراف کردند که ایران بغداد را هدف موشک‌های دوربرد زمین به زمین قرار داده است.

حملات دقیق موشکی ایران به مرکز بغداد و محل اختفای حکام بعثی صهیونیستی عراق محافل خبری امپریالیستی را بیش از پیش دچار بهت و حیرت و شگفتی کرده است. ایران بارها و به کرات قبل از پرتاب اولین موشک خود به کرکوک اعلام کرده بود که توانایی زدن موشک را دارد و می‌تواند دورترین نقاط خاک عراق؛ از جمله بغداد را هدف حملات موشکی قرار دهد اما سردمداران رژیم جنایت‌پیشه بعثی عراق این واقعیت را قبول نداشتند؛ زیرا اربابان امپریالیست صدام به او اطمینان داده بودند که ایران در زرادخانه خود موشک ندارد و هرگز در گذشته از کشوری موشک خریداری نکرده است؛

حد حاکمان بعثی، دومین موشک ایران با موفقیت به مرکز بغداد اصابت کرد و بانک ۱۸ طبقه رافدین بغداد در پی حمله موشکی ایران با خاک یکسان شد. این بار هم حاکمان درمانده عراق با نهایت وقاحت در دروغ‌گویی، اعلام کردند که بانک رافدین بر اثر انفجار بمب و خرابکاری تخریب شده است. رسانه‌های صهیونیستی مجدداً ادعای عراق را تأیید کردند و تخریب بانک رافدین عراق را کار طرفداران ایران دانستند. به هر حال، سیر شرارت‌های حاکمان بعثی در بمباران شهرهای مسکونی ایران ادامه پیدا کرد و در نتیجه برای مقابله به مثل، سومین موشک ایران به ساختمان جدید وزارت خارجه بغداد اصابت کرد. دومین موشک ایران زمانی به بغداد اصابت کرد که حاکمان رژیم مصر و اردن در بغداد برای دلجویی صدام در بغداد بسر می‌بردند. این بار نیز حاکمان بعثی عراق چون بار قبل اعلام کردند که ساختمان جدید وزارت خارجه عراق بر اثر انفجار بمب که در درون یک اتومبیل کار گذاشته شده بود تخریب شده است. در پی اصابت دومین موشک ایران به بغداد، سایه یأس و دلهره بر بغداد گسترده شد. رسانه‌های صهیونیستی پس از اصابت سومین موشک ایران به عراق و دومین موشک به بغداد، به تحلیل‌های متناقض، به پخش اطلاعاتی‌های طرفین پرداختند. در همین اوضاع و احوال، سخنگوی کاخ سفید آمریکا اعلام کرد که ایران موشک ندارد و انفجارهای بغداد به وسیله بمب صورت گرفته است و به این ترتیب یکبار دیگر به صدام برای ادامه تبهکاری‌هایش اطمینان خاطر دادند

اما این ادعاهای کذب و دروغ نمی‌توانست مدت زیادی اثر داشته باشد تا اینکه خبرگزاری‌های صهیونیستی ناچاراً اعلام کردند که انفجارها احتمالاً به وسیله موشک روی داده است و همچنین به دروغ مدعی شدند که ایران موشک‌ها را از کشورهای دوست دریافت کرده است اما این دروغ تبلیغاتی نمی‌توانست زیاد دوام بیاورد؛ زیرا همگان می‌دانند که فروش تسلیحات پیشرفته به کشورها منوط به شروط خاصی است و تحویل موشک از سوی کشور ثالث نمی‌تواند واقعیت داشته باشد. رئیس مجلس شورای اسلامی و سخنگوی شورای عالی دفاع پس از پرتاب چند موشک به قلب بغداد، در مجلس اعلام کرد چنانچه شهرهای ایران و کشتی‌ها و دیگر مناطق مسکونی هدف بمباران قرار گیرد، ایران بغداد را باز هم هدف موشک قرار خواهد داد. همچنین گفته شد که تمامی خاک عراق در تیر رس موشک‌های ایران قرار دارد و هیچ جای عراق به جز شهرهای مقدس از موشک‌های ایران در امان نیست. در همین اثنا، یگان‌های موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه‌ای اعلام کردند که آماده‌اند تمامی خاک عراق را هدف موشک‌های خود قرار دهند و درس تازه‌ای به حاکمان بعثی بدهند. ادامه حملات موشکی ایران به مرکز بغداد اکثر ناظران و مفسران نظامی خبری دنیا را به شگفتی انداخت. آنها هرگز این سؤال را از خود نمی‌کردند که ممکن است ایران رأساً به تکنولوژی ساخت موشک‌های دوربرد دست یافته باشد و تغییر آنها حول گمان‌زنی درباره اینکه ایران موشک‌ها را از

چه کشورهایی دریافت کرده است دور می‌زد. اصابت سومین و چهارمین موشک دوربرد ایران بر قلب بغداد برای همگان روشن کرده بود که دیگر ادعاهای رژیم بعثی صهیونیستی عراق نمی‌تواند واقعیت داشته باشد و حتی یکی از خبرگزاری‌های صهیونیستی ناچار به اعتراف بخشی از واقعیت شد و در تحلیلی گفت: اگر ادعای عراق به راستی واقعیت داشته باشد و انفجارهای بغداد از انفجار بمب به‌وسیله طرفداران ایران روی داده باشد تازه چنین رویدادی بر حاکمان بغداد می‌تواند خطرناکتر باشد؛ چرا که این مسئله نشان می‌دهد که طرفداران ایران هرگاه مایل باشند و اراده کنند می‌توانند مراکز اقتصادی مهم عراق را که در محافظت شدید امنیتی مأموران عراق قرار دارد با بمب منفجر کنند. ادامه حملات موشکی ایران و توانایی ایران در هدف قراردادن اهداف از پیش تعیین‌شده، حاکمان بعثی و اربابان آنها را با بهت بیشتری روبرو کرد اما با این وجود و به رغم توانایی ایرانیان در هدف قراردادن مراکز مهم اقتصادی بغداد، خبرگزاری‌های امپریالیستی در پشتیبانی از رژیم در مانده و عاجز عراق، به پخش اخبار دروغ ادامه دادند و یا سعی کردند از اهمیت این مسئله هرچه بیشتر بکاهند؛ در حالی که برای همین خبرگزاری، انفجار یک بمب دستی در گوشه‌ای از ایران کافیسیت تا خوراک تبلیغاتی یک هفته آنان را تأمین کند. به هر حال، خبرگزاری‌های صهیونیستی امپریالیستی این تحول بزرگ در جنگ تحمیلی و دستیابی ایران به موشک را با سکوت برگزار کردند و تمامی تلاش

خود را در کم اهمیت دادن این عمل ایران بکار بردند اما آنچه مشهود و مسلم بود این بود که خبرگزاری‌ها نمی‌توانستند تا مدت زیادی به این ریاکاری خود ادامه دهند و مردم جهان را در بی‌خبری مطلق نگاه دارند. شیوه دو پهلو و مکارانه و مزورانه آنها ادامه یافت تا اینکه حجت‌الاسلام رفسنجانی (امام جمعه موقت تهران و سخنگوی شورای عالی دفاع) در نماز جمعه این هفته تهران گفت: ما مدت‌ها بود که آمادگی داشتیم به بغداد و دورترین نقطه عراق موشک بزنیم اما به ادالهای نمی‌زدیم؛ امام عزیزمان هم اجازه نمی‌دادند، دنیا هم فکر نمی‌کردند، دنیا اصلاً فکر نمی‌کردند که ایران که ۶ سال در محاصره شدید قرار دارد و به قول آنها متخصصان و مغزهای نظامی فرار کرده‌اند و دنیا هم به آن اسلحه پیچیده‌ای نمی‌داده است از چنین قدرتی برخوردار باشد. حجت‌الاسلام رفسنجانی افزود: آنها تحلیل می‌کنند که ابرقدرت‌ها به ایران موشک نمی‌دهند و تبلیغ کرده‌اند که اینها هم که نمی‌توانند موشک بسازند اما خبر ندارند که برادران حزب‌اللهی ما در تحقیقاتشان به کجا رسیده‌اند و وقتی چیزی خطرناکتر از این را در بغداد انداختیم می‌فهمند که بهتر از موشک هم می‌توانیم بسازیم. حجت‌الاسلام رفسنجانی اضافه کرد: پنجمین موشک را به بغداد می‌فرستیم که البته زمان دقیق آن بستگی به شرارت‌های بعثی‌ها دارد و اگر هم خواستید، این بار ساخت ایران را هم روی آن می‌نویسیم. به هر حال، پس از تأیید و تکذیب‌های خبرگزاری‌ها، بالاخره خبرگزاری استعمار پیر انگلستان ناچار از

گزارش روزنامه ساندی تایمز درباره موشک‌های ایران

به نوشته روزنامه ساندی تایمز چاپ لندن: موشک‌هایی که بغداد را هدف قرار می‌دهند در ایران ساخته می‌شود.

روزنامه ساندی تایمز چاپ لندن ادعا کرد: موشک‌هایی که قلب بغداد را هدف گرفته‌اند به‌وسیله کارشناسان و متخصصان ایرانی ساخته می‌شود. ساندی تایمز در شماره اخیر خود در حالی که سعی کرده قدرت و توان ایران را در ساخت موشک‌های دوربرد مذکور محدود جلوه دهد می‌نویسد: ایران در حال حاضر قادر است هر ۵ روز یک موشک دوربرد زمین به زمین از نوعی که اخیراً به‌سوی بغداد پرتاب شد تولید کند.

اطلاعات، ۶۴/۱/۵، ش ۱۷۵۵۴، ص ۲

اعتراف به ساخت موشک به‌وسیله ایران شد. روشن است که ترفندهای تبلیغاتی خبرگزاری‌های بین‌المللی بیش از این نمی‌تواند ادامه یابد و ناچار خواهند شد که به توان ایران در ساخت و تولید موشک‌های دوربرد اعتراف کنند و مهمتر از همه، نوکران ابرقدرت‌ها در منطقه خواهند فهمید که ایران چه قدرت تام و تمامی در مقابله به مثل دارد. پس از پرتاب پنجمین موشک به قلب بغداد باید دید که حاکمان بعثی عراقی برای فریب مردم خود چه سازی خواهند زد اما مردم بغداد خوب فهمیده‌اند که دیگر پایتخت حاکمان بعثی صهیونیستی در امان نیست و می‌بایست این شهر را تخلیه کنند تا از ضربات مقابله به مثل ایران دور بمانند.

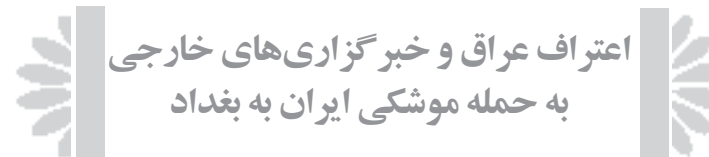
اطلاعات، ۶۴/۱/۵، ش ۱۷۵۵۴، ص ۵

وارده به منطقه مورد اصابت پنجمین موشک ایران که به گفته فرانس پرس روبروی بانک منهدم شده رافدین است به جهان مخابره نکرده‌اند. برخی از خبرگزاری‌ها؛ از جمله رویترز و فرانس پرس به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران خبر پرتاب پنجمین موشک ایران به پایتخت عراق را منتشر کرده و افزوده‌اند: حمله موشکی ایران به بغداد به تلافی حمله هواپیماهای عراقی به دو کشتی تجاری در خلیج فارس صورت گرفته است. رادیو بی بی سی در دو بخش خبری ساعت (۹/۳۰ و ۱۰/۳۰) دقیقه صبح دیروز خود، ضمن اشاره به اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی ایران به بغداد گفت: جرالذبات (خبرنگار بی بی سی) لحظاتی پس از شنیدن صدای انفجار گزارش داد که لحظاتی قبل از ساعت ۴ بامداد به وقت محلی، من و بسیاری از شاهدان صدای انفجار عظیمی را شنیدیم که بلافاصله پس از آن، ناحیه هدف قرار گرفته تحت کنترل ماموران امنیتی در آمد و راه‌های منتهی به آن منطقه بسته شد. خبرنگار بی بی سی هیچ‌گونه اشاره‌ای به نام و محلی که موشک ایران به آنجا اصابت کرده است نمی‌کند و هیچ توضیحی نیز راجع به خسارات وارده به این منطقه اقتصادی نداده است.

خبرگزاری آمریکایی آسوشیتدپرس نیز به پنجمین حمله موشکی قوای اسلام به بغداد اعتراف کرد. این خبرگزاری، چون دیگر رسانه‌های غربی و بلندگوهای تبلیغاتی رژیم صدام، سعی داشت ۴ حمله موشکی قبلی را به‌عنوان خرابکاری

اعتراف عراق و خبرگزاری‌های خارجی به حمله موشکی ایران به بغداد

رژیم عراق برای نخستین بار به حمله موشکی ایران اعتراف کرد.

پس از اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی بامداد دیروز رزمندگان اسلام به بغداد، خبرگزاری‌ها و رادیوهای خارجی نیز صریحا اذعان داشتند که حمله دیروز ایران موشکی بوده است.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: پس از پرتاب پنجمین موشک ایران به مرکز بغداد، رژیم عراق نخستین بار آشکارا در یک بیانیه نظامی اعتراف کرد که حمله ایران موشکی بوده است. رژیم صدام پرتاب اولین و دومین موشک ایران به بغداد را که منجر به ویرانی بانک رافدین و تخریب تعداد زیادی از منازل اعضای حزب بعث عراق در منطقه اعیان‌نشین کراره و المسیح شد ناشی از بمب گذاری عوامل ایران قلمداد کرده و در زمینه پرتاب ۲ موشک دیگر سکوت اختیار کرده بود.

خبرگزاری‌های خارجی که سرعت ارسال اخبار از جمله اصول اولیه کارشان است، پس از گذشت هشت ساعت (۱۲/۳۰)، هنوز گزارش دقیقی از خسارات

در بغداد مطرح کند

اما باتوجه به اعلام قبلی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تصمیم به پرتاب پنجمین موشک، گزارش داد ایران در اولین ساعات بامداد روز دوشنبه (پریروز) با شلیک یک موشک زمین به زمین دوربرد علیه بغداد حمله هوایی روز یکشنبه عراق به دو کشتی را تلافی کرد.

اطلاعات، ۵/۱/۶۴، ش ۱۷۵۵۴، ص ۲

اخبار مربوط به حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش واحد مرکزی خبر صدا و سیما: طبق اظهارات یکی از مسافرانی که اخیراً از بغداد وارد کویت شده است، به دنبال حملات موشکی جمهوری اسلامی ایران به شهر بغداد، اوضاع داخلی این شهر کاملاً مغشوش و درهم ریخته است و نیروهای امنیتی و پلیس می‌کوشند اوضاع را تحت کنترل خود در آورند. بنا بر این گزارش: تدابیر نیروهای امنیتی عراق تأثیرات جدی برجای گذاشته و مردم گروه گروه از این شهر خارج می‌شوند و کسانی که دارای اتومبیل بوده‌اند پیش از دیگران از شهر خارج شده‌اند. بر اساس اظهارات این مسافر، کرایه اتومبیل از بغداد به سایر شهرها به سرعت افزایش یافته و به ۲۵۰ دینار عراقی رسیده است و مردم برای کرایه اتومبیل به علت کمبود آن، دچار مشکل شده و گروه‌های زیادی از مردم بغداد نیز پیاده به سوی شهرهای مقدس و امن در حرکت هستند و بغداد از وضع عادی کاملاً خارج شده است. همچنین شرکت‌های اتوبوسرانی بین شهری نیز به دستور رژیم عراق مجاز به حمل مسافر نیستند. بنا بر همین گزارش: با وجود اینکه موشک‌های ایران هدف‌های تعیین شده‌ای را در بغداد

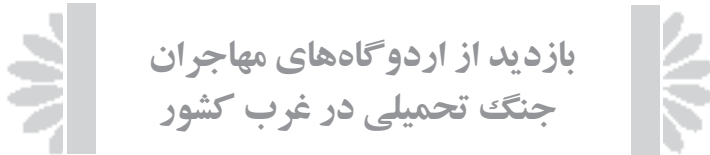

مورد اصابت قرار داده‌اند ولی مردم احساس می‌کنند که فرار از بغداد و پناه بردن به ۴ شهر امن کربلا، نجف، کاظمین و سامرا به نوبه خود یک اقدام مؤثر برای تضعیف رژیم صدام است. از سوی دیگر گزارش‌های رسیده حاکیست: از زمان شروع گلوله‌باران شهر بندری بصره که امروز به صورت مرکز پشتیبانی لجستیک سپاه سوم و چهارم عراق در آمده است به‌وسیله رزمندگان اسلام، حرکت ستون کامیون‌های بازرگانی حمل مواد غذایی و مرکبات که از کشورهای ترکیه، لبنان و اردن به مقصد کویت در حال گذر هستند متوقف شده و به همین جهت علاوه بر ایجاد کمبود شدید، قیمت مرکبات در کویت نیز افزایش بی‌سابقه‌ای پیدا کرده است و کانتینرهای حامل مواد غذایی به مقصد کویت در شهر ناصریه منتظر باز شدن راه هستند و قسمت اعظم مواد غذایی متوقف شده در حال فاسد شدن است. در ادامه گزارش آمده است: امنیت برای رژیم صدام در بغداد، امروز گذشته از موشک‌های ایران، به‌وسیله مبارزه انقلابیون مسلمان عراقی نیز تهدید می‌شود؛ به گونه‌ای که مأموران امنیتی صدام به تنهایی در خیابان‌ها حاضر نمی‌شوند بلکه بصورت دسته‌های دو و سه نفری به گشت‌زنی می‌پردازند. آنها همچنین شب‌ها از حرکت در خیابان‌های فرعی خودداری می‌کنند؛ زیرا ممکن است هدف حملات ایذایی مردم قرار گیرند.

اطلاعات، ۶۴/۱/۵، ش ۱۷۵۵۴، ص ۲

بازدید از اردوگاه‌های مهاجران جنگ تحمیلی در غرب کشور

باختران اردوگاه‌های مهاجران جنگ تحمیلی در اسلام‌آباد غرب، کرد غرب، سرپل ذهاب و محل‌هایی که برای اسکان بازماندگان حملات اخیر موشکی و بمباران شهر باختران در نظر گرفته شده روز جمعه گذشته مورد بازدید هیئتی مرکب از آقایان بهشتیان نماینده اعزامی از سوی نخست‌وزیری و علیپور معاون امداد جمعیت هلال احمر قرار گرفت.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: اعضای این هیئت در حالی که معاون سیاسی اداری استانداری و سرپرست جمعیت هلال احمر استان آنها را همراهی می‌کردند، ضمن دیدار از اردوگاه‌های مذکور، از یک درمانگاه که برای درمان رزمندگان اسلام در یکی از جبهه‌ها تأسیس شده است نیز بازدید کردند. در این بازدید، وضع مهاجرین جنگ تحمیلی؛ بویژه آن عده که پس از حملات اخیر موشکی و بمباران‌ها در اردوگاه‌ها و محل‌های مناسب اسکان داده شده‌اند مورد رسیدگی قرار گرفت و نتایج این بررسی در جلسه‌ای با حضور استاندار باختران مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و مقرر شد از امکانات و کارایی

جمعیت هلال احمر در کمک‌رسانی و نجات و امداد به‌نحو گسترده‌تری استفاده شود. در استان باختران در پی حملات اخیر موشکی و بمباران‌ها که منجر به ویران شدن صدها واحد مسکونی شده است چندین اردوگاه و مکان مناسب برای بازماندگان شهدا بر پا شده که در آن امکانات اولیه زندگی برای بازماندگان شهدا و آسیب‌دیدگان فراهم آمده است.

اطلاعات، ۶۴/۱/۲۵، ش ۱۷۵۶۷، ص ۳

حملات موشکی عراق به باختران و اسلام‌آباد غرب

به گزارش خبرنگار کیهان: ساعت ۱ و ۵۰ دقیقه روز گذشته در اثر حملات موشکی رژیم بعث عراق به شهرهای باختران و اسلام‌آباد غرب، علاوه بر شهید و مجروح شدن ده‌ها تن از هموطنانمان، ده‌ها واحد مسکونی و تجاری نیز ویران شد. همچنین در اثر این حمله موشکی که در یک منطقه مستضعف‌نشین باختران صورت گرفت به ۲ پاساژ خسارات شدیدی وارد آمد و چندین دستگاه وسیله نقلیه منهدم شد. در حمله موشکی همزمان عراق به اسلام‌آباد غرب نیز ۲ تن شهید و چند تن مجروح شدند.

کیهان، ۶۴/۳/۶، ش ۱۲۴۵۸، ص ۲

خرم‌آباد زمینه‌های شروع مجدد حملات وسیع به سکنه شهرها را فراهم کرده بود. در بخش دیگری از این یادداشت‌ها، ضمن اشاره به لزوم برخورد جدی و قاطع مجامع بین‌المللی با رژیم عراق آمده است: تجربه به‌خوبی نشان داده است که این رژیم هرگز در مقابل برخوردهای مسالمت‌آمیز حاضر به پذیرش مقررات انسانی و بین‌المللی نیست و به همین علت، جمهوری اسلامی ایران در مقابل حملات قبل این رژیم به مناطق مسکونی، ناگزیر از مقابله به مثل شد و با حملات هوایی و موشکی علیه هدف‌های مشخص در عمیق‌ترین مناطق توانست برای مدتی رژیم عراق را از ادامه جنایات خود منصرف کند. در بخش دیگری از این یادداشت‌ها چنین می‌خوانیم: تردیدی نیست که این بار نیز حملات عراق علیه شهرها به‌شدت پاسخ داده خواهد شد و هدف از عملیات مقابله به مثل ما منحصرآ وادار کردن رژیم عراق به رعایت مقررات بین‌المللی است. به دنبال آغاز حملات مجدد رژیم عراق علیه مناطق مسکونی کشورمان که بر خلاف تمامی مقررات بین‌المللی صورت می‌گیرد از سوی جمهوری اسلامی ایران یادداشت‌های جداگانه‌ای برای دبیر کل سازمان ملل، رئیس جنبش عدم تعهد و دبیر کل سازمان کنفرانس اسلامی ارسال و بر پاسخ متقابل ایران به این حملات تأکید شد. در این یادداشت‌ها با اشاره به حملات وحشیانه رژیم عراق به ساکنان غیر نظامی چند شهر ایران آمده است: حملات اخیر رژیم عراق در شرایطی صورت می‌گیرد که این رژیم از مدتی پیش با حملات پراکنده به مناطق مسکونی شهرهای مرزی و همچنین مناطق صنعتی در شهرهای اهواز و

کیهان، ۶۴/۳/۶، ش ۱۲۴۵۸، ص ۲۰

تأکید ایران بر انجام مقابله به مثل در مقابل حملات موشکی و هوایی عراق

ایران در نامه‌هایی به مراجع بین‌المللی تأکید کرد: برای وادار کردن عراق به قطع بمباران مقابله به مثل خواهد کرد.

تردیدی نیست که این بار نیز حملات عراق علیه شهرها به‌شدت پاسخ داده خواهد شد و هدف از عملیات مقابله به مثل ما منحصرآ وادار کردن رژیم عراق به رعایت مقررات بین‌المللی است.

به دنبال آغاز حملات مجدد رژیم عراق علیه مناطق مسکونی کشورمان که بر خلاف تمامی مقررات بین‌المللی صورت می‌گیرد از سوی جمهوری اسلامی ایران یادداشت‌های جداگانه‌ای برای دبیر کل سازمان ملل، رئیس جنبش عدم تعهد و دبیر کل سازمان کنفرانس اسلامی ارسال و بر پاسخ متقابل ایران به این حملات تأکید شد. در این یادداشت‌ها با اشاره به حملات وحشیانه رژیم عراق به ساکنان غیر نظامی چند شهر ایران آمده است: حملات اخیر رژیم عراق در شرایطی صورت می‌گیرد که این رژیم از مدتی پیش با حملات پراکنده به مناطق مسکونی شهرهای مرزی و همچنین مناطق صنعتی در شهرهای اهواز و

اطلاعیه ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران

در اطلاعیه شماره ۲۱۱۶ ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران آمده است:

در حملات هوایی و موشکی دیروز (پریروز ۵ خرداد) جنایتکاران بعثی عراق به مناطق مسکونی شهرهای تهران، باختران، مریوان، پیرانشهر، اسلام‌آباد، کردند، ایلام و بانه شماری از هموطنان عزیز ما شهید و مجروح شدند و ساعات ۱۱/۵۳ و ۱۱/۵۶ دقیقه امروز (دیروز) نیز شهرهای سرپل ذهاب و گیلانغرب به‌وسیله هواپیماهای متجاوز بعثی عراق بمباران شدند که ضایعات و خساراتی در بر نداشت.

اطلاعات، ۷/۳/۶۴، ش ۱۷۳۷، ص ۲

دیدار مشاور وزارت خارجه با وزیر مشاور در امور خارجی امارات عربی متحده

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: علی شمس اردکانی مشاور وزیر امور خارجه که در رأس هیئتی از وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران در امارات بسر می‌برد صبح دیروز سه‌شنبه ۷ خرداد در ابوظبی با راشد عبدالله وزیر مشاور در امور خارجه امارات ملاقات و پیام دکتر ولایتی وزیر خارجه کشورمان در خصوص روابط دو جانبه و تحولات اخیر منطقه را تسلیم وی کرد. وزیر امور خارجه در این پیام، ضمن تأکید بر دوستی و علائق محکم موجود میان دو کشور و ضرورت گسترش هرچه بیشتر مناسبات فی‌مابین، به ماجراجویی‌های اخیر صدام و آغاز مجدد حملات وحشیانه هوایی و موشکی به شهرها و مناطق مسکونی میهن اسلامی اشاره کرد و یاد آور شد رژیم جنایتکار عراق با این اقدامات خود که خلاف کلیه مقررات بین‌المللی و موازین اسلامی است قصد دارد کشورهای مسلمان منطقه و جمهوری اسلامی ایران را از برقراری روابط نزدیک و بردارانه با یکدیگر بازداشته و مانع ایجاد مناسبات تازه‌ای مبتنی بر

اعتراف عراق به حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: رژیم عراق سرانجام اعتراف کرد که صبحگاه دیروز (سه‌شنبه) یک فروند موشک زمین به زمین ایران به بغداد اصابت کرده است؛ لکن از ارائه هرگونه اطلاعاتی در این زمینه خودداری کرد. در اطلاعیه نظامی دیشب (سه‌شنبه) رژیم عراق که از رادیو صوت‌الجماهیر پخش شد، دشمن اعتراف کرد که ساعت ۴/۳۰ بامداد، یک فروند موشک نیروهای ایران در یکی از محلات بغداد فرود آمده است.

لازم به یادآوری است که رژیم عراق تاکنون سعی داشت حتی‌المقدور از قبول و اعلام رسمی اصابت موشک‌های سپاه اسلام به بغداد و اعتراف به قدرت موشکی ایران خودداری کند.

اطلاعات ۶۴/۳/۸ ش ۱۷۶۰۴ ص ۲

تفاهم و همکاری میان کشورهای منطقه و جمهوری اسلامی ایران شود. راشد عبدالله نیز در پاسخ، ضمن ابراز خوشوقتی از دریافت این پیام، بر اهمیت حفظ موازین اسلامی در روابط کشورهای منطقه و حراست از منابع و میراث‌های مشترک در قبال امپریالیسم جهانی و صهیونیسم بین‌المللی تأکید و از وقوع تحولات جدید در مناسبات میان جمهوری اسلامی ایران و کشورهای منطقه ابراز خشنودی کرد.

اطلاعات، ۶۴/۳/۸، ش ۱۷۶۰۴، ص ۳

استنباط می‌شود انفجار مهیب‌تر و اثار آن مشهودتر از آن بوده که قابل کتمان باشد.

آسوشیتدپرس اولین گزارش را در این زمینه مخابره کرد. در این گزارش آمده است: یک انفجار کرکننده سحرگاه امروز (سه‌شنبه) مرکز شهر بغداد را به لرزه در آورد و ساکنان محلی اظهار می‌دارند این انفجار ناشی از اصابت موشکی است که از سوی ایران به پایتخت عراق شلیک شده است. آسوشیتدپرس در بخش دیگری از گزارش خود به نقل از شاهدان عینی تأکید می‌کند ستون‌هایی از دود که از مرکز شهر به هوا بلند شده‌اند قابل رویت است. این خبرگزاری در عین حال یادآوری می‌کند که منابع رسمی عراق در واکنشی نسبت به دو انفجار قبلی در بغداد آنها را به خرابکاران نسبت داده بودند.

گزارش تانیوگ:

تانیوگ خبرگزاری رسمی یوگسلاوی نیز با اشاره به اینکه هیچ بیانیه رسمی درباره انفجار دیروز بغداد منتشر نشده از یک انفجار قوی که سحرگاه دیروز مرکز بغداد را لرزاند خبر داد. این خبرگزاری زمان انفجار موشک در بغداد را ساعت ۴/۳۰ دقیقه به وقت محلی و همزمان با انتشار بیانیه‌ای که در همین باره در تهران منتشر شده اعلام کرده است.

بازتاب حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: خبر اصابت موشک پرتاب‌شده ایران به سوی بغداد با شش ساعت تأخیر از سوی خبرگزاری‌ها به خارج از عراق رسید. این در حالی است که همین خبرگزاری‌ها اخبار مربوط به حملات هوایی دشمن به تهران را دقایقی پس از انجام حمله با سرعت و علاقه خاصی مخابره می‌کنند و در این زمینه هیچ‌گونه ممانعتی نیز از آنان به عمل نمی‌آید. نمایندگان خبرگزاری‌ها در بغداد از جو سانسور و خفقان اعمال شده به‌وسیله مقامات عراقی بهره‌جسته و در این زمینه سکوت کردند.

نخستین گزارش‌ها:

رادپوهای بیگانه نیز در این زمینه، هماهنگ با خبرگزاری‌ها، تا ساعت ۹/۳۰ دقیقه بامداد دیروز خبر و گزارشی درباره حمله موشکی ایران به بغداد نداشتند. خبرگزاری‌ها نیز تنها به اعلام ایران در این زمینه اکتفا کرده و گزارشی از منابع خود منتشر نکردند. آنگونه که از گزارش‌های ابتدایی خبرگزاری‌ها از بغداد

گزارش رویترز:

خبرگزاری رویترز هم به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی: حمله موشکی سحرگاه دیروز ایران به بغداد را مخابره کرده و به نقل از منابع ایرانی یاد آوری می‌کند که این حمله به تلافی حملات غیر انسانی اخیر عراق به نواحی نظامی صورت گرفته است.

خبرگزاری فرانسه و انفجار موشک ایران:

خبرگزاری فرانسه نیز در گزارشی می‌گوید: صدای انفجار بامداد دیروز، مصادف با زمانی که ایران اعلام کرد یک موشک زمین به زمین به طرف بغداد شلیک کرده است، در پایتخت عراق شنیده شد. خبرگزاری فرانسه در گزارش خبری خود، اظهارات ساکنان بغداد را نقل کرده و به سکوت مقامات رسمی عراق در قبال این انفجار اشاره کرده است. این خبرگزاری می‌افزاید: این اولین انفجار در بغداد پس از آنکه عراق روز شنبه گذشته جنگ شهرها را از سرگرفت است؛ لیکن هنوز مقامات عراقی درباره آن اظهار نظری نکرده‌اند. خبرگزاری فرانسه می‌افزاید: در ماه‌های مارس و آوریل گذشته ۹ موشک به طرف بغداد شلیک شده بود که مقامات عراقی ابتدا دو انفجار اول را مربوط به عملیات خرابکاری می‌دانستند و بالاخره تأیید کردند که این انفجارها مربوط به موشک‌های زمین به زمین ایران است ولی از ارائه تعداد تلفات و محل انفجارها خودداری کردند.

گزارش رادیو هلند:

رادیو هلند نیز دیروز در بخش انگلیسی ساعت ۱۲ خود گفت، به دنبال آخرین حمله هوایی دوشنبه شب هواپیماهای عراقی به تهران، ایران یک موشک دوربرد زمین به زمین به شهر بغداد پایتخت عراق شلیک کرده است. ساکنان شهر از یک انفجار سنگین خبر داده‌اند اما هیچ گزارشی از این حمله منتشر نشده است.

خبر رادیو بی بی سی:

رادیو بی بی سی به نقل از ساکنان بغداد گزارش داد: سحرگاه امروز (دیروز) صدای انفجار مهیبی در پایتخت عراق شنیده شد. این رادیو جزئیات بیشتری در این باره منتشر نکرد اما افزود: جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده است که بغداد را هدف یک موشک زمین به زمین قرار داده است. مطبوعات و رسانه‌های داخلی انگلیس تا پایان روز گذشته هیچ‌گونه گزارشی در باره حمله موشکی ایران به بغداد منتشر نکرده‌اند.

توضیح اینکه برنامه‌های رادیو بی بی سی در خود انگلستان پخش نمی‌شود و در نتیجه جزو رسانه‌های داخلی به شمار نمی‌آید.

اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی ایران به بغداد

به دنبال حمله اخیر موشکی ایران به قلب بغداد، رژیم عراق در اطلاعیه‌ای نظامی که سه‌شنبه شب ۷ خرداد از رادیوی صوت‌الجماهیر پخش شد، اعتراف کرد که ساعت ۴/۵ بامداد یک فروند موشک نیروهای ایران در یکی از محلات بغداد فرود آمده است.

به گزارش خبرنگار کیهان از تبریز هم دو فروند هواپیمای عراقی مقارن ساعت ۱۵ و ۴۰ دقیقه بعد از ظهر دیروز بخش‌هایی از شهر تبریز را مورد حمله قرار دادند و ۴ راکت شلیک کردند. این تهاجم هیچ‌گونه تلفات جانی نداشت و از آمار دقیق خسارات این حمله هنوز مشخص نیست.

اطلاعات، ۶۴/۳/۹، ش ۱۲۴۶۱، ص ۱۹

حمله موشکی ایران به عراق

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: مسافری که یک روز پس از حمله موشکی روز سه‌شنبه ۷ خرداد ایران به بغداد از عراق وارد لندن شده است تأیید کرد. موشک شلیک شده ایران به منطقه الکسره در نزدیکی مرکز کامپیوتری وزارت جنگ رژیم عراق اصابت کرده است. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: این منطقه در کنار پلی که بغداد را به کاظمین وصل می‌کند واقع است و یک باشگاه افسران بعثی و استادیوم ورزشی الکسره نیز در مجاورت آن قرار دارد. این مسافر گفت: حمله موشکی ایران ده‌ها کشته و مجروح بر جای گذاشت و خودم شخصا تعداد زیادی از کشته‌شدگان را در خیابان‌های محل اصابت موشک مشاهده کردم. وی افزود: حمله موشکی ایران مردم بغداد را وحشت‌زده کرده است. خبرگزاری جمهوری اسلامی از واشنگتن نیز گزارش داد: صدای رعدآسای انفجار موشک ایران سحرگاه روز سه‌شنبه در سراسر بغداد شنیده شد. این موشک به یک مایلی وزارت دفاع عراق اصابت و بخشی از یک استادیوم ورزشی را نابود کرد.

روزنامه واشنگتن‌پست می‌افزاید: عراق در بیانیه رسمی، اصابت موشک به

بغداد را پذیرفت و ساکنان بغداد روز چهارشنبه نگران به‌نظر می‌رسیدند.

جمهوری اسلامی، ۶۴/۳/۱۱، ش ۱۷۴۰، ص ۲ و ۴

گزارش رادیوها و خبرگزاری‌های بین‌المللی از حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از لندن: در جریان تهاجم موشکی شنبه‌شب رزمندگان اسلام به بغداد ساختمان رادیو و تلویزیون دولتی عراق آسیب دید. گزارش‌های اولیه رسیده به خبرگزاری جمهوری اسلامی، حکایت از آن دارد که موشک پرتاب‌شده رزمندگان اسلام به منطقه صالحیه، در نزدیکی منطقه کراده مریم اصابت کرده است. بر اساس همین گزارش‌ها: شیشه‌های ساختمان‌های چند سفارتخانه خارجی که در منطقه کراده مریم قرار دارند بر اثر موج انفجار خرد شده است. خبرگزاری‌های خارجی تاکنون گزارشی از محل دقیق اصابت موشک در مرکز بغداد نداده‌اند؛ لکن گزارش خبرگزاری آلمان غربی حاکی است که موشک صدای بسیار شدیدی را با خود به همراه داشت و تلفات حمله موشکی رزمندگان اسلام نسبت به حملات قبلی بیشتر بوده است و تا ساعت‌ها پس از انفجار آمبولانس‌ها مجروحان و کشته‌شدگان حمله را به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی منتقل می‌کردند. گزارش

منابع عراقی از لندن هم حاکی است: رژیم عراق که به تجربه دریافته است هدف عمده رزمندگان اسلام در حملات موشکی به بغداد مراکز اداری اقتصادی و تجاری پایتخت عراق در مرکز این شهر است تدابیر امنیتی شدیدی را در این منطقه به مرحله اجرا گذارده است. بر اساس این تدابیر، هیچ‌کس بدون داشتن مجوز و کارت مخصوص، حق ورود به این منطقه را ندارد. این منابع می‌گویند منطقه اداری و تجاری بغداد که عمدتاً وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی در آنجا متمرکز است، برای اعمال کنترل دقیق‌تر، خود به مناطق کوچک‌تری تقسیم شده و ورود به هر منطقه مستلزم داشتن کارت رنگی مخصوص همان منطقه است. نیروهای نظامی عراق مناطق تقسیم‌شده را با ایجاد حلقه‌های امنیتی محاصره کرده و مرکز بغداد به‌صورت منطقه‌ای که بر آن حکومت نظامی اعمال می‌شود در آمده است. این اقدامات برای جلوگیری از درز کردن اطلاعات به خارج از عراق است. واحد مرکزی خبر از تهران گزارش داد: رادیو بین‌المللی فرانسه در دو بخش خبری دیروز خود اعلام کرد بغداد شب گذشته (شنبه شب) هدف اصابت یک موشک دور برد زمین به زمین ایران قرار گرفت.

به گزارش واحد مرکزی خبر: رادیو بین‌المللی فرانسه تأکید کرد حمله موشکی شب شنبه ایران به بغداد به تلافی حملات عراق به مناطق غیر نظامی ایران بوده است. واحد مرکزی خبر از لندن: تلویزیون دولتی انگلیس اعلام کرد شب گذشته (شنبه) نیز شبکه رادیو گزارش داد یک موشک دوربرد که

از سوی نیروهای ایران شلیک شده بود به قلب بغداد اصابت کرد. در این حال؛ خبرگزاری فرانسه با اشاره به حمله موشکی ایران خاطرنشان کرد این دومین موشک زمین به زمین ایران است که در عرض پنج روز به پایتخت عراق اصابت کرده است. خبرگزاری آلمان غربی نیز در زمینه حمله موشکی شنبه‌شب رزمندگان اسلام به بغداد گزارش داد: انفجار شنبه‌شب گذشته احتمالاً در میان حملات موشکی قبلی ایران قوی‌ترین بوده است. مقامات امنیتی بلافاصله پس از اصابت موشک ایران، منطقه آسیب‌دیده را محصور کرده و فقط به ماشین‌های آتش‌نشانی و آمبولانس‌ها اجازه عبور می‌دادند.

رژیم جنگ افروز عراق در بیانیه نظامی دیشب خود پس از یک تاخیر ۲۴ ساعته، به حمله موشکی (شنبه شب) قوای اسلام به بغداد اعتراف کرد. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: رژیم عراق تاکنون سعی داشته است با سکوت در مقابل حملات موشکی به بغداد، بر توانایی موشکی سپاه اسلام سرپوش بگذارد؛ لیکن با توجه به قدرت تخریبی قابل توجه موشک‌های اخیر پرتاب‌شده به‌سوی بغداد و اینکه اکثر ساکنان بغداد و خارجیان مقیم این شهر با مشاهده نور و شنیدن صدای انفجار موشک از حمله قوای اسلام با خبر شدند، سرانجام مجبور به اعتراف شده و حمله موشکی سپاه اسلام را تأیید کرد. رژیم بعثی صهیونیستی عراق در بیانیه خود هیچ‌گونه اشاره‌ای به میزان تلفات و جزئیات اصابت موشک به بغداد نکرد و همچنان در یک اقدام هماهنگ

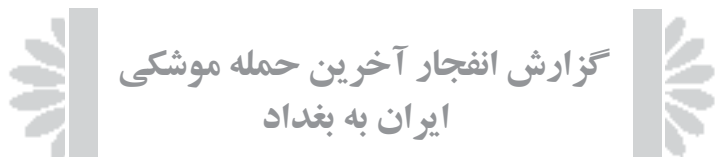
با رسانه‌های گروهی استکبار جهانی از ذکر آمار تلفات حمله موشکی ایران خودداری می‌کند.

گزارش‌های اولیه حاکی است: آخرین موشک پرتاب‌شده به سوی بغداد در یک منطقه حساس این شهر فرود آمده و خسارات قابل توجهی به بار آورده است. رادیو تلویزیون عراق نیز در این حمله آسیب فراوانی دیده است. از سوی دیگر، رژیم عراق در مقابل حملات جنگنده‌های قوای اسلام به مناطق اقتصادی صنعتی و نظامی شهرهای عراق نیز سکوت اختیار کرده است. همچنین خبرگزاری تانویگ از بغداد گزارش داد: تعداد قابل ملاحظه‌ای، بر اثر حمله موشکی شبانه‌شب ایران علیه بغداد، جان خود را از دست داده‌اند. این خبرگزاری مشخصات افراد کشته شده را گزارش نکرد اما با توجه به اینکه موشک در منطقه‌ای حساس از بغداد فرود آمده و قوای امنیتی رژیم صدام بهشتت از این منطقه حفاظت میکردند این احتمال وجود دارد که تعداد کثیری از کشته‌شدگان از افراد دولتی و قوای امنیتی رژیم جنگ افروز عراق باشند.

جمهوری اسلامی، ۱۱/۳/۶۴، ش ۱۷۴۰، ص ۴

گزارش انفجار آخرین حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: آخرین موشک پرتاب‌شده به سوی بغداد به منطقه سک این شهر اصابت کرده است. منطقه سک منطقه‌ای است که خیابان‌های جمهوری و الرشید بغداد را بهم متصل می‌کند.

براساس گزارشات موثق رسیده به خبرگزاری جمهوری اسلامی: منطقه سک یک ناحیه تجاری در مرکز شهر بغداد است و ساختمان‌های دولتی بسیاری؛ منجمله ساختمان وزارت‌خانه‌های تجارت و کار و امور اجتماعی، امور شمال و مخابرات عراق در آن قرار دارند. به فاصله کمی از ناحیه سک، در آنسوی رودخانه دجله، چندین سفارتخانه خارجی و نیز ساختمان رادیو و تلویزیون عراق قرار دارد که انفجار موشک موجب شکسته شدن شیشه‌های این ساختمان و وارد آمدن آسیب به ساختمان رادیو تلویزیون بغداد شد. انفجار آخرین موشک پرتاب‌شده به سوی بغداد ۸۶ کشته و ۱۳۲ زخمی برجای گذاشته است. از سوی دیگر، گزارشات رسیده از بغداد حاکیست: باتوجه به حجم تلفات ناشی از ا

آخرین اخبار مربوط به حمله موشکی ایران به بغداد

تهران خبرگزاری جمهوری اسلامی: موشک شلیک‌شده ایران به منطقه الزیونه که افسران عالی‌رتبه رژیم بعث و نیروهای امنیتی این رژیم در این محله سکنی دارند اصابت کرده و خسارات جانی و مالی زیادی پدید آورده است. به گزارش منابع مطلع از بغداد: در اثر اصابت این موشک به منطقه الزیونه، به خانه‌های سازمانی حوالی میدان میسلون آسیب فراوانی وارد آمد و چندین ساختمان به کلی منهدم شد. همچنین در اثر موج انفجار، اماکن اطراف به شدت آسیب دید و شدت انفجار به حدی بود که رژیم بغداد را ناچار به اعتراف کرد؛ لیکن از میزان خسارات و تلفات سنگین ناشی از آن هیچگونه اطلاعی‌های منتشر نکرد. منابع مطلع همچنین گزارش دادند پس از اصابت این موشک، دود ناشی از انفجار، همراه با نور شدیدی در آسمان بغداد به چشم می‌خورد. بر اساس این گزارش: منطقه الزیونه یکی از مدرن‌ترین مناطق شهر بغداد به شمار می‌رود و در غرب دجله قرار دارد. در این منطقه، منازل افسران عالی‌رتبه ارتش بعث و نیروهای

نفجار موشک‌های پرتاب‌شده به سوی بغداد، علیرغم اختناق موجود در عراق، اهالی این شهر از طرح این سؤال در مجامع عمومی که چرا دولت دوباره حمله به شهرهای ایران را آغاز کرد که ایران هم مجبور شود بغداد را با موشک بزند ابایی ندارند.

بر اساس همین گزارش: محور دیگر اعتراضاتی که معمولاً به شکل سؤال مطرح می‌شوند آن است که چرا عراق که می‌گفت در ماه رمضان جنگ نکنیم خودش در ماه مبارک حمله به شهرهای ایران را آغاز کرد؟

جمهوری اسلامی، ۶۴/۳/۱۶، ش ۱۷۳۳، ص ۲

امنیتی، دانشکده پلیس، اداره کادرهای سازمان امنیت، راه آهن کرکوک و انبارهای عظیم وزارت صنایع عراق قرار دارد. همچنین منطقه المشتل یکی دیگر از محله‌های اعیاننشین بغداد، پادگان الرشید و کراده شرقیه نیز در جنوب الزیونه واقع است.

اطلاعات، ۶۴/۳/۲۲، ش ۱۷۶۱۴، ص ۲

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی ایران به بغداد

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: رزمندگان اسلام، عصر پریروز به تلافی حملات کور متجاوزان بعثی به مناطق مسکونی شهرهای میهن اسلامیمان، بغداد پایتخت عراق را هدف یک فروند موشک زمین به زمین خود قراردادند. بر اساس این گزارش: در پاسخ به حملات کور دشمن علیه مناطق مسکونی و به‌منظور بر حذر داشتن نیروهای صدامی از هدف قراردادن شهرها، رزمندگان اسلام ساعت ۱۸ پریروز (دوشنبه)، شهر بغداد را هدف حمله موشکی قراردادند.

این گزارش حاکیست: حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد در حالی صورت می‌گیرد که حجت‌الاسلام و المسلمین سیدعلی خامنه‌ای ریاست جمهور و رئیس شورای عالی دفاع در مراسم نماز جمعه این هفته تهران، ضمن تأکید بر اینکه شرارت‌های رژیم صدام در کشاندن جنگ به شهرها هیچ‌گونه تزلزلی در اراده راسخ ملت و دولت ایران در ادامه جنگ تا سرکوبی متجاوز

جنگ تحمل کرده است، سرانجام از این آزمایش الهی نیز سربلند بیرون خواهد آمد و دشمن جنایتکار را وادار خواهد ساخت تا سرافکننده، آخرین حربه خود را بر زمین بگذارد و به سوی نیستی بگریزد.

اطلاعات، ۶۴/۳/۲۲، ش ۱۷۶۱۴، ص ۲

ایجاد نخواهد کرد، هشدار داده بود که ما جواب شرارت‌های رژیم حاکم بر عراق را خواهیم داد و صدای سیلی ما را که در بغداد به گونه جنگ‌افروزان خواهد خورد، شما و دنیا خواهید شنید. به دنبال حمله موشکی ارتش اسلام به مرکز بغداد، اطلاعیه‌ای از سوی ستاد تبلیغات جنگ منتشر شد. ستاد تبلیغات جنگ در این اطلاعیه با اشاره به حمله موشکی رزمندگان اسلام به شهر بغداد تأکید کرده است، جمهوری اسلامی ایران بر اساس سیاست مقابله به مثل، شرارت‌ها و آتش‌بازی‌های دشمن را با قدرت تمام پاسخ می‌گوید و از آغاز حمله رژیم عراق به مناطق مسکونی برای تحذیر آن رژیم از ادامه این شرارت‌ها شهرهای مرزی عراق را زیر آتش توپخانه سنگین و تأسیسات و اهداف تعیین شده در شهرهای دور و نزدیک عراق را مورد بمباران هوایی و بغداد (مرکز حکومت رژیم ضد انسانی عراق) را هدف حملات موشکی خود قرار داده است و این روش را تا سرحد پشیمانی و ندامت رژیم عراق ادامه خواهد داد. در این اطلاعیه، ضمن تجلیل از مقاومت و ایثارگری امت شهیدپرور و استوار ایران آمده است: بدون شک، با استواری شما و آمادگی رزمندگان پرتوان اسلام برای گوشمالی و سرکوبی دشمن در جبهه‌های جنگ، سرانجام سپاه نور بر ظلمت پیروز خواهد شد و دشمن از حرکت مذبحخانه و مذموم حمله به مناطق مسکونی نیز طرفی نخواهد بست. در پایان اطلاعیه آمده است: اگر ملت ما هفت سال با آمریکای جنایتکار و اذنان وابسته آن جنگیده و سختی‌ها و دشواری‌ها را در جبهه‌های

اعتراف رژیم عراق به انفجار موشک در بغداد

رژیم بعثی صهیونیستی عراق شامگاه دوشنبه با صدور اطلاعیه‌ای به انفجار موشک در یک منطقه از پایتخت عراق اعتراف کرد. به گزارش واحد مرکزی خبر به نقل از خبرگزاری فرانسه: مقامات بغداد تاکنون درباره محل اصابت موشک و ضایعات ناشی از انفجار موشک سکوت کرده‌اند. این خبرگزاری می‌افزاید: بعد از ظهر روز دوشنبه ساکنان بغداد صدای انفجار مهیبی که پایتخت عراق را به لرزه در آورد شنیدند.

اطلاعات، ۶۴/۳/۲۲، ش ۱۷۶۱۴، ص ۲

حمله موشکی عراق به باختران

به گزارش خبرنگار اطلاعات از باختران: شهر مقاوم باختران عصر دیروز هدف حمله موشکی متجاوزان بعثی قرار گرفت. خبرنگار روزنامه اطلاعات می‌افزاید: حوالی ساعت ۱۸/۳۰ دقیقه بعد از ظهر دیروز (سه‌شنبه)، شهر باختران مورد حمله موشکی قوای متجاوز عراقی قرار گرفت که بر اثر اصابت موشک به دو نقطه مسکونی این شهر، تعدادی واحد مسکونی و تجاری آسیب دید و هشت تن از هموطنانمان شهید و تعدادی نیز مجروح شدند. این گزارش حاکیست: بلافاصله پس از اصابت موشک، گروه‌های مختلف مردم در محل حادثه حاضر شده و در تظاهرات گسترده‌ای با سردادن شعارهای جنگ جنگ تا پیروزی، حسین حسین شعار ماست شهادت افتخار ماست، می‌جنگیم، می‌میریم سازش نمی‌پذیریم، ضمن حمایت از ادامه جنگ تا فتح نهایی، تنفر و انزجار خود را از حاکمان بغداد اعلام کردند.

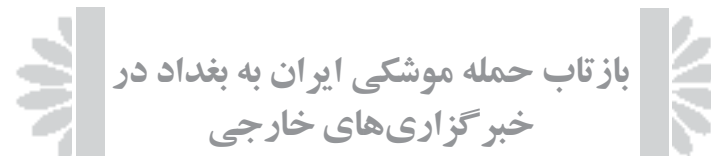
اطلاعات، ۶۴/۳/۲۲، ش ۱۷۶۱۴، ص ۲

در ناحیه غربی رود دجله روی داده باشد. آنها گفته‌اند دودی را که پس از انفجار به هوا برخاسته بود مشاهده کرده‌اند. به گفته این ساکنان، پس از انفجار، منطقه به وسیله ماموران امنیتی به محاصره در آمد و آنها شاهد رفت و آمد آمبولانس‌ها و ماشین‌های آتش‌نشانی بوده‌اند. از سوی دیگر، خبرگزاری تانیوگ با حدود ۴ ساعت تاخیر از بغداد گزارش داد: انفجاری قوی، ساعت ۱۸/۴۵ دقیقه به وقت محلی، پایتخت عراق را تکان داد و سکنه‌ای که در یک کیلومتری محل انفجار زندگی می‌کنند گفتند منازل آنها لرزیده و پنجره‌ها شکسته‌اند.

خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز با تاخیری در همین حدود، از بغداد گزارش داد: موشک شلیک‌شده، به غرب رود دجله اصابت کرده است. ساکنان بغداد ۱۵ دقیقه پس از اینکه ایران اعلام کرد نیروهایش یک موشک دوربرد زمین به زمین به این شهر شلیک کرده‌اند (یعنی ساعت ۱۸/۴۵)، از انفجار عظیمی که شهر را لرزاند گزارش دادند و گفتند، دود قهوه‌ای رنگ عظیمی از غرب رود دجله به هوا برخاسته است. آنها گفتند پنجره‌های منازل اطراف محل انفجار شکسته شده‌اند. خبرگزاری‌ها همچنین گزارش دادند: رژیم عراق عصر روز دوشنبه تأیید کرد که بغداد هدف یک موشک قرار گرفته است. بیانیه عراق یادآور شده که موشک به قسمتی از بغداد اصابت کرده ولی از ارائه هرگونه شرحی درباره محل انفجار و یا تلفات و خسارات ناشی از آن خودداری کرده است. خبرگزاری تانیوگ در گزارش خود از بغداد می‌افزاید: موشکی که در

بازتاب حمله موشکی ایران به بغداد در خبرگزاری‌های خارجی

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات: به دنبال حمله موشکی عصر دوشنبه نیروهای اسلام به پایتخت عراق، خبرگزاری‌ها و رسانه‌های خبری مقیم بغداد با چند ساعت تأخیر، بدون ذکر محل اصابت موشک و تلفات و خسارات وارده، به مخابره خبر این حمله پرداختند.

خبرگزاری‌ها از بغداد گزارش دادند: موشک دوربرد زمین به زمین شلیک‌شده از سوی رزمندگان اسلام، بغداد پایتخت عراق را لرزاند است و پس از شنیده شدن صدای انفجار، دود قهوه‌ای رنگ غلیظی از محل اصابت موشک به هوا برخاسته است.

خبرگزاری آلمان غربی حدود ۴ ساعت پس از حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد در گزارشی از این شهر خبر داد: پایتخت عراق بر اثر اصابت موشک زمین به زمین ایران تکان خورد. این خبرگزاری می‌افزاید: ساکنان بغداد در تماس‌های تلفنی گفته‌اند به نظر می‌رسد انفجار تکان دهنده در پایتخت عراق

مذاکرات و گفتگوهای تازه نخواهند شد و فکر نمی‌کنم که ایرانیان از این راه زیر فشار قرار گیرند.

اطلاعات، ۶۴/۳/۲۲، ش ۱۷۶۱۴، ص ۲

اول ماه ژوئن (۱۱ خرداد) به بغداد اصابت کرد، به گفته منابع غیر رسمی، چند صدتن کشته و زخمی برجای گذاشت.

منابع دیپلماتیک هم گفتند: از جمله این کشته‌شدگان حدود ۱۵۰ تن مصری و سودانی بوده‌اند که در یک هتل کشته شده‌اند. همچنین ساختمان یک روزنامه عراقی شدیداً خسارت دید و گفته می‌شود که بر اثر آن ۸ تن کشته شده‌اند. این گزارش حاکیست، خبرگزاری رویترز نیز حدود یکساعت پس از حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد گزارش داد: ساکنان بغداد کمی بعد از اعلام ایران، از انفجار بزرگی در این شهر خبر دادند ولی هنوز هیچ گزارشی از خسارات و یا تلفات در اختیار نیست. رادیو لندن نیز در تفسیر درباره وقایع جدید جنگ تحمیلی گفت: ایران با یورش بر فراز بغداد پایتخت عراق، ورود در قلمرو عراق در عرض آبراه شط‌العرب، دور جدیدی از نبرد را آغاز کرده است. به گزارش واحد مرکزی خبر، این رادیو افزود: یورش هوایی ایران به بغداد و دیگر شهرهای عراق در پاسخ به حملات هوایی عراق بوده است. مفسر این رادیو سپس با اشاره به اینکه آیا حملات هوایی عراق در موضع ایران تغییری داده است یا نه گفت: ایرانیان هنوز اصرار به سرنگونی صدام دارند و رئیس‌جمهور ایران اخیراً اظهار داشت که دولت و ملت ایران با این یورش‌های هوایی موضع خود را تغییر نداده و مرعوب نخواهند شد.

این مفسر در پایان گفت: من حقیقتاً فکر می‌کنم که این رخدادها منجر به

حمله موشکی عراق به خرم‌آباد

به گزارش خبرنگار کیهان از خرم‌آباد: ساعت ۸ و ۵ دقیقه صبح دیروز یک فروند موشک عراقی به خرم‌آباد اصابت کرد. در این حمله ددمنشانه ۳ نفر شهید و بیش از ۷۰ نفر مجروح شدند. بلافاصله، مردم همراه با کمک‌های اولیه ارگان‌های اداری و انقلابی، به کمک مجروحان شتافتند و آنها را به بیمارستان شهدای عشایر خرم‌آباد منتقل کردند که تحت درمان قرار گرفتند. در این حمله موشکی بیش از ۲۰ واحد مسکونی و ۱۰ باب مغازه تجاری ویران شده و به تعدادی کودکستان، دبستان، مدرسه راهنمایی و دبیرستان آسیب کلی وارد شده است.

کیهان، ۶۴/۳/۲۵، ش ۱۲۴۷۲، ص ۲

حمله موشکی عراق به شهرهای خوزستان

به گزارش خبرنگار روزنامه کیهان از اهواز: شهر مقام دزفول ساعت ۸ و ۳ دقیقه دیروز مورد اصابت یک فروند موشک زمین به زمین عراق قرار گرفت که در اثر آن ۶ تن مجروح شدند. شهر دزفول همچنین مقارن ساعت ۱۱ و ۳۵ دقیقه روز پنجشنبه نیز هدف شلیک چند راکت قرار گرفت. رامهرمز هم در ساعت ۸/۰۵ دیروز هدف یک موشک قرار گرفت. این حمله ۹ مجروح داشت. به گزارش خبرنگار روزنامه کیهان: شهر مسجد سلیمان نیز همزمان با دیگر شهرها مورد اصابت ۲ موشک قرار گرفت. این حمله ۱۳ تن شهید و ۷۹ مجروح برجای گذاشت.

کیهان، ۶۴/۳/۲۵، ش ۱۲۴۷۲، ص ۲

حمله تلافی جویانه موشکی ایران به عراق

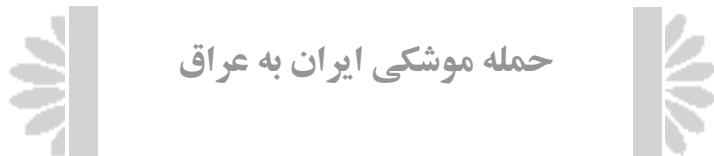
انفجار سیزدهمین موشک ایران در بغداد تا شعاع ۷ کیلومتر خسارت وارد کرد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: به تلافی حملات موشکی و بمباران چند شهر میهن اسلامیمان به وسیله رژیم جنگ افروز عراق که روز جمعه علیه راهپیمایان روز قدس صورت گرفت بغداد پایتخت رژیم متجاوز عراق مورد حمله موشکی یگان قدرتمند موشکی قوای اسلام قرار گرفت. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: بغداد ساعت ۵ بامداد دیروز یکبار دیگر با حمله موشکی سپاه اسلام به لرزه در آمد تا حکام بعثی صیهونیستی عراق بدانند حملات آنان علیه شهرهای میهن اسلامیمان پاسخی شدید را به همراه خواهد داشت. در پی این حمله موشکی، ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با انتشار بیانیه‌ای با اشاره به سیاست مقابله به مثل جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد نیروهای توانمند اسلام همچنان عملیات مقابله به مثل را تا تسلیم دشمن جنایتکار و خودداری از حمله به مناطق مسکونی با کمال قدرت تداوم خواهند بخشید.

جمهوری اسلامی، ۶۴/۳/۲۶، ش ۱۷۵۱، ص ۲

حمله موشکی ایران به عراق

آخرین گزارشها از محل اصابت موشک پرتاب شده به سوی بغداد به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی: آخرین موشک پرتاب شده از سوی رزمندگان اسلام به سوی بغداد به منطقه صالحیه در نزدیکی ساختمان رادیو و تلویزیون عراق اصابت کرده و منجر به کشته و مجروح شدن ۱۷ تن شده است. بر اساس گزارشات موثق رسیده از داخل عراق به خبرگزاری جمهوری اسلامی: بر اثر انفجار موشک پرتاب شده از سوی رزمندگان اسلام همچنین ۷ ساختمان در منطقه صالحیه تخریب و به هتل مریدیان که محل اقامت مسافران خارجی است نیز خساراتی وارد شده است. یادآوری می‌شود موشک قبل ایران نیز به منطقه صالحیه اصابت کرد و موجب وارد شدن خساراتی به ساختمان رادیو و تلویزیون عراق و به هلاکت رسیدن ۱۵۰ تبعه مصری و سودانی شد. ساختمان برخی از ادارات دولتی عراق از جمله؛ وزارت برنامه‌ریزی این کشور در نزدیکی منطقه صالحیه (روبروی خیابان الرشید) واقع است چندین سفارتخانه خارجی در حوالی همین منطقه قرار دارند. از سوی دیگر، خبرگزاری یوگسلاوی تانیوگ

در همین زمینه گزارش داد موشک شلیک شده ایران به بغداد بامداد دیروز در نزدیکی ساختمان هتل مریدیان (بهترین و مجلل ترین هتل بغداد) منفجر شد که شدت انفجار منجر به شکسته شدن شیشه‌ها و از جای در آمدن پنجره‌های ساختمان هتل شده است. تانیوگ به نقل از شاهدان عینی می‌افزاید: چند ساختمان بر اثر انفجار یا کاملاً خراب شده و یا شدیداً صدمه دیده‌اند. از سوی دیگر، چند مسافر خارجی که اخیراً موفق به ترک بغداد شده‌اند در گفتگو با خبرنگاران خبرگزاری جمهوری اسلامی اوضاع را در پایتخت عراق بی ثبات و نامطمئن توصیف کردند. یک عراقی که اخیراً وارد یکی از کشورهای خلیج فارس شده است هم به خبرنگار روزنامه گفت: من بعد از یک هفته به زور توانستم از بغداد خارج شده و به شهر نجف بروم. وی گفت: در نجف هیچ محلی برای اسکان تازه واردان به شهر نبود و کلیه منازل، هتل‌ها و مسافرخانه‌ها مملو از مهاجران از بغداد و دیگر شهرهای مرزی عراق است. وی در زمینه چگونگی خروج از بغداد با توجه به کنترل نیروهای امنیتی رژیم عراق گفت: به دلیل اینکه بغداد راه‌های خروجی مختلفی دارد مأموران موفق نمی‌شوند همه این راه‌ها را تحت کنترل خود بگیرند. از سوی دیگر، یکی از افسران ارتش امارات که مدتی در بغداد بوده با یادآوری اینکه با پرداخت مبالغ هنگفتی موفق به ترک عراق شده است گفت: اهالی بغداد را در اضطراب دیدم. وی که خواست نامش فاش نشود به خبرنگاری جمهوری اسلامی گفت: دهمین موشک ایران

به منطقه الکسره اصابت کرده و ساختمان اداره اطلاعات ارتش عراق را ویران نمود؛ لکن رژیم عراق برای انحراف افکار عمومی استادیوم ورزشی الکشفه را که در همان منطقه است و خساراتی نیز دیده است به‌عنوان محلی که موشک به آن اصابت کرده حتی به خبرنگاران خارجی نیز نشان داد.

جمهوری اسلامی، ۲۶/۳/۶۴، ش ۱۷۵۱، ص ۲

اعتراف رژیم عراق به حمله موشکی ایران

به گزارش واحد مرکزی خبر: مقامات رژیم عراق به حمله موشکی دیروز ایران اعتراف کردند. به گزارش واحد مرکزی خبر به نقل از خبرگزاری فرانسه: ساعت ۵ و ۴۵ دقیقه بامداد دیروز به وقت محلی صدای انفجار شدیدی که یقیناً نتیجه سقوط یک موشک زمین به زمین در بغداد بود در مرکز شهر شنیده شد. مقامات عراقی اعلام کردند که پرتاب این موشک و اصابت آن به بغداد دو ساعت و بیست دقیقه قبل از موعد تعیین شده برای آتش بس یک جانبه از سوی عراق بوده است. در باره خسارت‌های ناشی از سقوط این موشک که شلیک آن قبلاً از سوی ایران اعلام شده بود اطلاعی بدست نیامده است.

جمهوری اسلامی، ۶۴/۳/۲۶، ش ۱۷۵۱، ص ۲

حمله موشکی ایران به عراق

حمله موشکی ایران ۵ ساعت برق بغداد را قطع کرد
به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از اسلام‌آباد: برق قسمت‌هایی از شهر بغداد تا ۶ ساعت پس از اصابت آخرین موشک پرتاب شده از سوی ایران به این شهر قطع بود؛ این مطلب را یک دیپلمات عرب در اسلام‌آباد به خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران اطلاع داد. به گفته وی، پس از اصابت موشک، یک ستون دود قهوه‌ای روشن و بلافاصله پس از آن ستونی از غبار غلیظ سیاه‌رنگ در فضای اطراف محل اصابت آن مشاهده شده است. این دیپلمات که خواست نام و ملیتش فاش نشود اطلاعات خود را از منابع سفارت کشور متبوعش در بغداد کسب کرده است. منابع مذکور گفته‌اند که پس از اصابت موشک برق قسمت‌هایی از شهر قطع شد و این امر ۶ ساعت ادامه داشت اما تاکنون خبر موثقی که حاکی از ارتباط داشتن قطع برق با اصابت موشک باشد بدست نیامده است. منابع مذکور با تقریب بالا احتمال دادند که

اطلاعیه حمله موشکی ایران

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ پیرامون حمله موشکی قوای
اسلام به بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: در پی حمله موشکی بامداد
دیروز رزمندگان اسلام به بغداد این اطلاعیه از سوی ستاد تبلیغات جنگ
انتشار یافت.

بسم الله الرحمن الرحيم

مردم مسلمان و آزاد اندیش جهان!

رژیم بعثی صهیونیستی عراق روز گذشته (پریروز) عملاً وابستگی خود را به
اسرائیل غاصب نشان داد و همانگونه که از پیش اعلام کرده بود برای جلوگیری
از تظاهرات ضد اسراییلی روز جهانی قدس در حالیکه ملت مسلمان و ایثارگر
ایران شعار مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسراییل سر می‌دادند آنها را مورد حملات
موشکی و هوایی خود قرارداد و عده‌ای از مخالفان سازش با اسراییل غاصب را

موشک به نقطه‌ای در حوالی خیابان الرشید اصابت کرده است اما آنها گفتند
که به دلیل اتخاذ تدابیر شدید امنیتی پس از حمله موشکی به بغداد و انسداد
راه‌های منتهی به محل اصابت از فاصله‌های بسیار دور تشخیص محل دقیق
اصابت حداقل در حال حاضر مقدور نیست. خبرگزاری جمهوری اسلامی متذکر
می‌شود: خبرگزاری غربی که پس از حدود ۵ ساعت از زمان انفجار گزارش‌های
گنگی از چگونگی آن مخابره کردند در گزارش‌های خود هیچ‌گونه اشاره‌ای به
قطع برق در بخش‌هایی از بغداد نکردند.

جمهوری اسلامی، ۶۴/۳/۲۶، ش ۱۷۵۱، ص ۲

به شهادت رساند.

این جنایت بدون تردید به‌عنوان فاجعه‌ای عظیم در تاریخ مبارزات ملت‌های مسلمان منطقه علیه رژیم اشغالگر قدس ثبت خواهد شد و بون شک پیوند خون‌های پاک مسلمانان ایرانی با مسلمانان فلسطینی و لبنانی درخت تنومند را بوجود خواهد آورد که ثمره آن پیروزی انقلاب اسلامی در منطقه و سقوط حتمی رژیم صهیونیستی عراق و رژیم اشغالگر قدس خواهد بود.

مردم مسلمان و انقلابی ایران!

بامداد دیروز به تلافی این جنایات رسوا ساز رژیم فاشیستی عراق قلب بغداد مورد حمله یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قرار گرفت تا دشمن بداند که شرارت‌ها و حملات آن رژیم هیچ‌گاه بی پاسخ نخواهد ماند و جمهوری اسلامی ایران آمادگی کامل دارد که هر زمان حکام بغداد علیه مردم مسلمان و انقلابی ایران که جان برکف در راه دفع تجاوز از میهن اسلامی خود ایستاده‌اند و آرمان آزادی قدس شریف را در سر دارند حمله نماید پاسخ خرد کننده‌ای به این رژیم ضد انسانی و مزدوران آن بدهد؛ پاسخی که محققا پایه‌های پوسیده این رژیم را خواهد لرزاند.

مردم مسلمان عراق!

همانگونه که ما بارها اعلام کرده‌ایم حملات متقابل جمهوری اسلامی ایران به شهرهای عراق در اجرای سیاست مقابله به مثل و به‌منظور تخذیر عراق از

ادامه آتش‌بازی بر فراز شهرهاست؛ عملی که هر بار رژیم بعثی صهیونیستی عراق آغاز کننده آن بود و جمهوری اسلامی ایران تنها در برابر آن عکس‌العمل مناسب از خود نشان داده است. بنابراین، مسئولیت کلیه ویرانی‌های حاصله در شهرهای ایران و عراق بر عهده این رژیم وابسته است که بدون شک باید به این سؤال شما مردم مسلمان عراق پاسخ دهند که با چه منطقی موجبات این همه ویرانی و تلفات را فراهم آورده است و در این راه چه سودی نصیبش شده است.

مردم مسلمان عراق!

بپاخیزید که رزمندگان پرتوان اسلام بیش از هر زمان مصمم‌اند مبارزات خود را تا سرتنگونی رژیم وابسته عراق که عامل تشنج و تفرقه در منطقه است ادامه دهند و سرانجام دست در دست برادران مسلمان خود در عراق به‌سوی قدس بشتابند که بهر آزادی قدس از کربلا باید گذشت.

ستاد تبلیغات جنگ شورای عالی دفاع

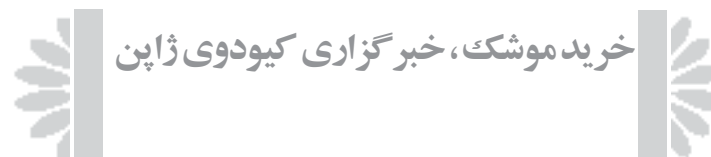
جمهوری اسلامی، ۶۴/۳/۲۶، ش ۱۷۵۱، ص ۲

خبرگزاری جمهوری اسلامی یاد آوری می کند که مقامات ایرانی پیرامون این گزارش تاکنون اظهار نظری نکرده اند.

اطلاعات، ۶/۷/۶۴، ش ۱۷۶۹۹، ص ۱۸

خبرگزاری کیودوی ژاپن اعلام کرد: ایران اوایل ماه گذشته ۱۳۰ موشک زمین به زمین و زمین به هوا دریافت کرده است.

به گزارش خبرگزاری کیودو: ایران در اوایل شهریور ماه ۱۳۰ موشک زمین به زمین و زمین به هوا دریافت کرده است. گزارش این خبرگزاری ژاپنی که به نقل از روزنامه‌های یومیوری شیمبون و نیمون کیزایی منتشر شده می‌افزاید: نوع این موشک‌ها مشخص نیست اما ساخت روسیه هستند و به‌طور غیر مستقیم به ایران ارسال شد است و در ادامه این روند قرار است چند صد موشک دیگر نیز به ایران تحویل شود.

کیودو بدون اشاره به ساخت چند نوع موشک در ایران می‌افزاید: از ۱۳۰ فروند موشکی که اخیراً بدست ایران رسیده است ۷۰ فروند موشک زمین به زمین هستند و ۶۰ فروند دیگر موشک‌های زمین به هوا هستند که قادرند با هواپیماهای میگ ۲۳ و میراژ اف یک مقابله کنند.

خرید موشکی ایران ، روزنامه انگلیسی

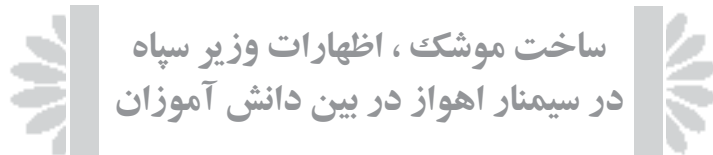
روزنامه انگلیسی آبزور

ایران ۴۰ موشک زمین به زمین پیشرفته از چین خریده است
روزنامه انگلیسی آبزور در شماره دیروز (یکشنبه) خود به نقل از منابع تجارت
تسلیحات نوشت: ایران قرارداد خرید ۴۰ فروند موشک زمین به زمین را با چین
به امضا رسانده است که ۱۵ فروند آن تحویل ایران شده است.
به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از لندن: آبزور افزود: موشک‌های
مزبور پیشرفته‌تر از موشک‌های اسکاد شوروی و با برد ۳۰۰ کیلومتر هستند.
یادآور می‌شود که خبرگزاری ژاپنی توکیو سه‌شنبه گذشته گزارش داد ایران
در اوایل شهریور ۱۳۰ موشک زمین به زمین و زمین به هوا دریافت کرده است.
به گزارش کیودو، از ۱۳۰ فروند موشک مذکور، ۷۰ فروند موشک زمین به
زمین هستند و ۶۰ فروند دیگر موشک‌های زمین به هوا هستند که قادرند با
هوایماهای میگ ۲۳ و میراژ اف یک مقابله کنند.

جمهوری اسلامی، ۸/۷/۶۴، ش ۱۸۳۵، ص ۲

ساخت موشک ، اظهارات وزیر سپاه در سیمینار اهواز در بین دانش آموزان

به گزارش خبرنگار کیهان از اهواز: بنا به گزارش خبرنگار روزنامه، در ادامه
کار سیمینار، محسن رفیق‌دوست وزیر سپاه در سخنانی با اشاره به توطئه ابر
قدرت‌ها در مقابل اسلام گفت: امریکایی‌ها برای تولید یک نوع موشک ۱۶ سال
وقت صرف کردند اما با کمال افتخار اعلام می‌کنم که بچه‌های ما در ظرف
مدت یکسال و نیم همان موشک را ساختند و الان مشغول تولید آن هستند.
وی افزود: انشاءالله در آینده نه چندان دور به پیشرفت‌های بزرگتری در زمینه
ساخت صنایع نظامی و دفاعی نائل خواهیم شد.

کیهان، ۶۴/۸/۲۲، ش ۱۲۵۹۳، ص ۲۳

سال ۱۳۶۵ در یک نگاه

۱. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقر حزب بعث عراق در بغداد
۲. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد و خانتقین
۳. بازتاب حمله‌های موشکی ایران به مراکز نظامی و دولتی بغداد
۴. اظهارات فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره توان موشکی سپاه
۵. حمله موشکی تلافی جویانه ایران به کرکوک
۶. هشدار رئیس مجلس به کشورهایی که به عراق کمک تسلیحاتی می‌کنند
۷. مصاحبه وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره توان نظامی ایران و سپاه
۸. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران به پالایشگاه دوره بغداد
۹. اظهارات وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در خصوص حمله‌های موشکی به عراق
۱۰. اظهارات رئیس مجلس اعلای عراق درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد
۱۱. اظهارات سرپرست ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی به بغداد
۱۲. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد
۱۳. حمله موشکی و هوایی عراق به مناطق مسکونی ایران
۱۴. هشدار سخنگوی ستاد تبلیغات به حاکمان عراق درباره حمله به شهرهای ایران
۱۵. حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد
۱۶. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق در بغداد
۱۷. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز اطلاعاتی امنیتی در بغداد

سال سید دوستی راد
۱۳۶۵

تاریخ شهادت: ۱۳۸۸

وقتی اعتقاد به این داشته باشی که خداوند به خاطر دوستی با بهترین بندگان به آنها قدرت و معنویتی فرازمینی می‌دهد، دیگر لازم نیست خود را آواره کوه بیابان کنی تا به یکی از آنها، برای متوسل شدن، دست یابی. اگر واقف باشی که همین جوان هم محله ای ات سیدی است که از آن قدرت و معنویت سهمی داشته و خداوند به او شهادت را نصیب کرده، این بار شایسته و شیدا خودت را به مزارش که همین نزدیکی است می‌رسانی، این جوان شهید سی مجید موسوی راد است که در گلزار شهدای خرم آباد خفته است.

۱۸. هشداد وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیر کل سازمان ملل
۱۹. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد
۲۰. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز تجاری در بغداد
۲۱. هشداد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به رژیم صدام
۲۲. اظهارات خلبان عراقی درباره اصابت موشک ایران به بغداد
۲۳. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد
۲۴. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد و قرارگاه تاکتیکی سپاه سوم عراق
۲۵. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به وزارت جنگ عراق در بغداد و ابوالخصیب
۲۶. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقر حزب بعث در بغداد
۲۷. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز مهم نظامی اقتصادی در بغداد
۲۸. اظهارات وزیر سپاه پاسداران درباره ادامه حملات موشکی ایران به بغداد
۲۹. هشداد فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عراق
۳۰. حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی-نظامی رژیم عراق در بغداد
۳۱. استقرار موشک‌های ایران در تنگه هرمز
۳۲. بازتاب استقرار موشک‌های ایران در تنگه هرمز

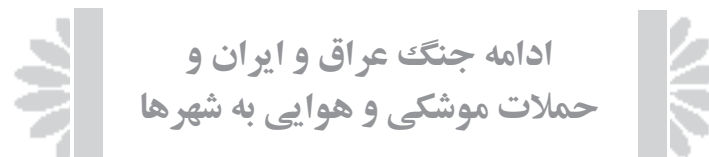
برخی مناطق مسکونی شده است.

سرخنگوی ارتش عراق همچنين ضمن تائيد خبر حمله به شهرهای ایران؛ از جمله باختران، از بمباران مواضع تعيين شده نیروهای ایران در خط مقدم جبهه و ۱۳ کشتی نظامی و حمل و نقل ایران خبر داد و گفت، بیش از ۴۰ نفر از نیروهای ایرانی که روی این کشتی‌ها کار می‌کردند کشته و نابود شدند.

رویترز می‌افزاید: در پنجمین روز از عملیات پیشگیرانه ایران که از روز نهم آغاز شد، نیروهای نظامی این کشور در روز سیزدهم ژانویه، همچنان به پیشروی خود به سوی بصره، دومین شهر عراق، ادامه می‌دهند. این در حالی است که عراق ادعا کرد در خط مقدم پیروزی بزرگی را به دست آورده و بمباران نه شهر ایران را آغاز کرده است. این خبرگزاری همچنین افزود ایران دوباره حمله موشکی به بغداد را آغاز کرده است.

روز چهارشنبه ۲۴ دی‌ماه ۱۳۶۵ (۱۴ ژانویه ۱۹۸۷) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران، حوالی ساعت ۱۲:۳۰، یک موشک اسکاد به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد شلیک کرد. در چهار روز اخیر این سومین حمله موشکی زمین به زمین بین شهرها است.

به گزارش روزنامه دونگ‌دیلی به نقل از رویترز، واشنگتن‌پست و دیگران، ایران روز چهاردهم ژانویه، مطابق با ۲۴ دی‌ماه، حمله جدیدی را به نام کربلای ۶ در جبهه مرزی با عراق شروع کرد و ۱۱ منطقه را که در آغاز دهه ۱۹۸۰

ادامه جنگ عراق و ایران و حملات موشکی و هوایی به شهرها

اخبار رسانه‌ها و نشریات درباره درگیری‌ها در جبهه جنگ و حملات موشکی و هوایی عراق و ایران

□ نشریات دونگ‌دیلی و نیوز پیپر (Newspaper و Dong-A Daily) به نقل از رویترز و آسوشیتدپرس گزارش دادند، ایران ادعا کرد که نیروهای نظامی این کشور شب گذشته با حمله موفقیت‌آمیز و گذشتن از خط دفاعی عراق، قسمت‌های جدیدی از خاک این کشور را به تصرف خود در آورده و تا ۱۰ کیلومتری بصره پیشروی کرده‌اند.

□ این خبرها می‌افزاید در همین حال، عراق اعلام کرد به تلافی دومین حمله موشکی زمینی ایران به بغداد پایتخت عراق که ۴ میلیون نفر جمعیت دارد، به مدت سه روز حملات هوایی خود را به قم، باختران، خرم‌آباد و ... انجام داد.

□ خبرگزاری ایرنا از ایران هم اعلام کرد حملات هوایی عراق به شهرهای قم، باختران، خرم‌آباد و ... باعث کشته‌شدن ۱۷۰ غیر نظامی و تخریب

هوایی عراق به چند شهر ایران است.

- نشریه دارلینگتون روز ۱۶ ژانویه نوشت: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران ساعت ۱:۲۰ بعدازظهر یک موشک ناشناخته را به یکی از تأسیسات نظامی در ابوالخصیب عراق شلیک کرد. سپاه همچنین یک اسکاد به سمت وزارت جنگ عراق در بغداد شلیک کرد. این روزنامه هفدهم ژانویه هم گفت ایران سه موشک عقاب را به خانقین عراق شلیک کرد.
- دارلینگتون روز ۱۸ ژانویه هم نوشت: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران دو موشک «میان‌برد» را به سمت نیروهای عراقی و استحکامات منطقه عملیاتی کربلای - ۵ شلیک کرد. ایران همچنین دو موشک عقاب را در ساعت ۷:۰۰ و ۷:۱۵ صبح به بصره عراق شلیک کرد.
- دارلینگتون روز ۱۹ ژانویه هم گزارش داد که ایران ساعت ۱۱:۱۵ هفت موشک «میان‌برد» را به بصره و خانقین عراق شلیک کرد.
- این روزنامه ۲۳ ژانویه هم از شلیک دو موشک ایران به بصره عراق در ساعت ۲:۰۰ و ۳:۰۰ بامداد خبر داد.
- روز ۲۵ ژانویه نیز ایران چهار موشک «میان‌برد» را به بصره و خانقین عراق شلیک کرد. موشک‌ها در حدود ساعت ۴:۳۰ صبح و ۱۰:۳۰ صبح شلیک شدند.
- همچنین روز ۲۶ ژانویه، ایران چهار موشک به بصره عراق شلیک کرد. این

به‌وسیله عراق اشغال شده بود پس گرفت.

این گزارش می‌افزاید ایران همچنان در جبهه جنوبی به پیشروی خود ادامه می‌دهد و جاده استراتژیک از آبراه شط‌العرب به بصره را اشغال کرده و سومین حمله موشکی به بغداد را در چهار روز گذشته انجام داده است.

از سوی دیگر عراق اعلام کرد قلمرو اشغال شده به‌وسیله ایران در جبهه جنوبی را بازپس گرفته و حمله ایران در جبهه مرکزی را کاملاً دفع کرده است. عراق همچنین ادعا کرد حمله هوایی گسترده‌ای را علیه ایران آغاز کرده است. تعداد تلفات در این نبرد، تاکنون به‌طور رسمی اعلام نشده است اما طبق بیانیه‌های هر دو طرف، تخمین زده می‌شود که تعداد کل تلفات هر دو کشور ۷۰ هزار نفر باشد.

همچنین در گزارش دیگری آمده است: روز ۱۵ و ۱۶ ژانویه نیروهای زمینی ایران هفت موشک عقاب را طی ۴۸ ساعت به بصره عراق شلیک کردند.

نشریه نیوزپیپر روز پانزدهم در خبری ضمن پرداختن به حمله نیروهای ایران به بصره و سومار گفت نیروهای ایرانی در حال انجام حمله موشکی به بغداد پایتخت عراق و بصره هستند.

نشریه نیوزپیپر روز ۱۷ ژانویه هم در گزارشی به نقل از خبرگزاری رویترز و آسوشیتدپرس از نیکوزیا و تهران با پرداختن به حمله نیروهای ایران به بصره گفت که این عملیات و حملات موشکی ایران به بغداد در پاسخ به حملات

و اظهارات کارشناسان نظامی و مقامات دولت ریگان از آمریکا درباره عملیات نیروهای ایران آمده است؛ خبرگزاری رسمی ایران ایرنا هم گزارش داد، یگان‌های توپخانه ایران با گلوله‌باران شدید بصره و مواضع دفاعی عراق و شلیک هفت موشک به مراکز اقتصادی و نظامی عراق، فشار بر بصره را افزایش داده‌اند. در ادامه خبر هم به نقل از آژانس خبری INA عراق گفته شده که صدام حسین رئیس‌جمهور عراق با حسنی مبارک رئیس‌جمهور مصر و ملک‌حسین رئیس‌جمهور اردن تماس تلفنی برقرار کرد و به آنها گفت که جبهه جنوبی محکم است و عراق می‌تواند جلوی تهاجم ایران را بگیرد.

نیوزپیپر هم در مقاله‌ای به نقل از رویترز، ضمن پرداختن به شروع عملیات کربلای ۵ و انهدام ۲۵ تپ عراقی و تلفات انسانی این کشور و برگزاری کنفرانس مطبوعاتی سخنگوی فرماندهی اطلاعات زمان جنگ گفت ایران همزمان با شروع عملیات کربلای ۵، برای ششمین بار حمله موشکی زمین به زمین به بغداد را آغاز کرد و اهداف نظامی و اقتصادی شمال شرقی بغداد را مورد اصابت قرار داد و خسارت زیادی به آنها وارد کرد. این گزارش افزود یک سخنگوی ارتش عراق هم گفت که موشک ایرانی به یک منطقه مسکونی شهر برخورد کرده و ده‌ها نفر تلفات برجای گذاشته است.

موشک‌ها در ساعت ۳:۰۰ صبح، ۴:۰۰ صبح، ۱۱:۰۰ و ۱۲:۰۰ بعدازظهر پرتاب شدند. همچنین یک موشک دیگر ساعت ۹:۰۰ صبح به تأسیسات نفتی عراق در نزدیکی بانمیل اصابت کرد.

خبرگزاری‌های رویترز، فرانسه و آسوشیتدپرس روز بیست و سوم در گزارش‌هایی جداگانه اعلام کردند، عراق به تلافی حملات موشکی ایران به بغداد، چند شهر ایران از جمله؛ تبریز، اصفهان و ... را بمباران هوایی کرد.

طبق اخبار منتشره از تهران که در پاریس شنیده شد پیش از این نیز ایران دو بار با موشک‌های زمین به زمین به پایگاه‌های نفتی و مناطق غیر نظامی شهر نیم‌میلیونی بصره (دومین شهر عراق) حمله کرده بود. در ادامه این گزارش‌ها آمده است: رئیس‌جمهور ایران، [اسید] علی خامنه‌ای، در نماز جمعه تهران اقدامات صدام حسین، رئیس‌جمهور عراق، را به‌عنوان مردی حریص و کثیف محکوم کرد و گفت تعداد غیر نظامیان ایرانی کشته‌شده در اثر حملات هوایی عراق در دو هفته اخیر به ۱۷۸۰ نفر رسیده است.

در گزارش‌های رویترز و آسوشیتدپرس از تهران- نیکوزیا، پس از اعلام حمله و پیشروی نیروهای نظامی ایران تا ۱۰ کیلومتری شهر بصره و بمباران شش شهر ایران به‌وسیله هواپیماهای نیروی هوایی عراق

به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد شلیک کرد. در چهار روز اخیر این سومین حمله موشکی زمین به زمین بین شهرها است.

گزارش‌های روی‌ترز می‌افزاید ایران همچنین یک حمله موشکی به مجموعه پتروشیمی بصره (شهر دوم عراق) انجام داد که باعث آتش‌سوزی، انفجار مخازن ذخیره بنزین و انتشار گاز سمی در سطح شهر شد. رویترز افزود سخنگوی عراق گفت ۲ ساعت پس از حمله موشکی ایران به بغداد، هواپیماهای عراقی بلافاصله در یک عملیات تلافی جویانه، چهار شهر ایران از جمله اصفهان، همدان و تبریز را بمباران کردند. این سخنگو اضافه کرد موشک‌های ایران به یک منطقه مسکونی در مرکز شهر بغداد اصابت کرد و تلفات زیادی را به بار آورد و برخی ساختمان‌ها و مراکز خرید را تخریب کرد. این در حالی است که خبرگزاری رسمی ایران، ایرنا، اعلام کرد که حمله موشکی ایران مقرر حزب حاکم عراق را در شهر بغداد مورد اصابت قرار داده است.

رویترز می‌افزاید؛ حمله‌های موشکی و هوایی در حالی انجام می‌شود که جنگ زمینی در نزدیکی بصره ادامه دارد و نیروهای ایرانی در نبرد شدیدی همچنان به فشار علیه بصره ادامه می‌دهند و ایران ادعا کرده است که در حمله به نیروهای دشمن در شب نوزدهم، ۱۵۰۰ سرباز عراقی کشته شدند.

گزارش لس‌آنجلس تایمز درباره حمله موشکی سپاه

پاسداران انقلاب اسلامی به مقرر حزب بعث عراق در بغداد

به گزارش لس‌آنجلس تایمز به نقل از رویترز، اعتقاد بر این است که موشک

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقرر حزب بعث عراق در بغداد

گزارش آسوشیتدپرس و رویترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقرر حزب بعث عراق در بغداد

روز ۲۰ ژانویه خبرگزاری آسوشیتدپرس و رویترز در گزارشی اعلام کردند ایران یک موشک دوربرد به بغداد شلیک کرد.

راديو رسمی بغداد می‌گوید این موشک به «منطقه مسکونی این شهر» اصابت کرده است اما خبرگزاری ایران، ایرنا، می‌گوید که هدف این موشک مقرر حزب بعث عراق بوده است. این ستاد در مجاورت کاخ ریاست‌جمهوری صدام حسین است. ایرنا همچنین گزارش داد این حمله موشکی، پنجمین حمله به بغداد طی ۱۰ روز گذشته، به تلافی حملات هوایی عراق به اهداف غیر نظامی در چندین شهر ایران انجام شده است.

رویترز در گزارش دیگری با اشاره به درگیری بین نیروهای ایرانی و عراقی در شرق بصره اعلام کرد ایران به تازگی پنجمین حمله موشکی دوربرد خود را به بغداد پایتخت عراق انجام داد.

رویترز همچنین نوشت: روز چهارشنبه ۲۴ دی‌ماه ۱۳۶۵ (۱۴ ژانویه ۱۹۸۷)

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران، حوالی ساعت ۱۲:۳۰، یک موشک اسکاد

(دارلینگتون ، VA: مطبوعات (Darlington).

.Newspaper1987/01/15

.Newspaper1987/01/17

W- ست کاروس، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، ۱۹۸۰-۱۹۸۸"، سند منتشر

نشده، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز، جونیور، استیون زولوگا و

استفان سیول، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون ، VA: مطبوعات (Darlington).

W- ست کاروس، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، ۱۹۸۰-۱۹۸۸"، سند منتشر

نشده، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز، جونیور منتشر شود.

استیون زولوگا و استیون سیول، اسکاد: سلاح ترور (دارلینگتون ، VA: مطبوعات دارلینگتون).

ست کاروس، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، ۱۹۸۰-۱۹۸۸"، سند منتشر نشده، ۹

مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز، جونیور، استیون زولوگا و استفان

سیول، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون ، VA: مطبوعات (Darlington).

ست کاروس ، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق ، ۱۹۸۰-۱۹۸۸" ، سند منتشر نشده

، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز ، جونیور ، استیون زولوگا و

استفان سیول ، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون ، VA: مطبوعات (Darlington).

ست کاروس ، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق ، ۱۹۸۰-۱۹۸۸" ، سند منتشر نشده

، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز ، جونیور ، استیون زولوگا و

استفان سیول ، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون ، VA: مطبوعات (Darlington).

ست کاروس ، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق ، ۱۹۸۰-۱۹۸۸" ، سند منتشر نشده ،

۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز ، جونیور ، استیون زولوگا و استفان

سیول ، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون ، VA: مطبوعات (Darlington).

.Newspaper - 1987/01/24

- رویترز ، "ایران موشک را به بغداد شلیک می‌کند ، گزارش‌های پیشروی به سمت بصره" ،

زمین‌به‌زمینی که ایران در ۲۰ ژانویه ۱۹۸۷ به بغداد شلیک کرد، یک اسکاد -
بی ساخت شوروی است.

گزارش نشریه دارلینگتون درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقر حزب بعث عراق در بغداد

نشریه دارلینگتون هم روز ۲۲ ژانویه نوشت: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران ساعت ۸:۳۰ صبح یک موشک «میان‌برد» به تأسیسات نفتی عراق در نزدیکی بانمیل و ساعت ۱۰:۳۰ عصر یک موشک اسکاد را به سمت بغداد شلیک کرد.

این نشریه روز ۳۱ ژانویه نیز نوشت: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران گزارش داد رأس ساعت ۸:۳۰ شب یک موشک اسکاد به «هدفی نظامی استراتژیک» در بغداد شلیک کرده است.

Dong-A Daily - 1987/01/13

Newspaper - 1987/01/14

W- ست کاروس، «موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، ۱۹۸۰-۱۹۸۸» شلیک

نشده، سند منتشر نشده، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز،

جونیور، استیون زولوگا و استفان سیول، اسکاد منتشر شود: سلاح ترور (Darlington, VA:

Darlington Press). رویترز ، "ایران همزمان با آغاز جنگ سومین موشک را به بغداد پرتاب می‌کند" ، تورنتو استار ، 14 ژانویه 1987 ، ص .

Dong-A Daily - 1987/01/15

W- ست کاروس، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، ۱۹۸۰-۱۹۸۸".

شلیک نشده ، سند منتشر نشده، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس.

برمودز ، جونیور ، استیون زولوگا و استفان سیول ، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror

لس آنجلس تایمز ، ۲۱ ژانویه ۱۹۸۷ ، ص. ۸. در Lexis-Nexis

AP- ، رویترز، "گاز سمی شهر عراق را در ایران فرا گرفته است، ایران می‌گوید:" تورنتو استار ، ۲۰ ژانویه ۱۹۸۷ ، ص.

Newspaper ۱۹۸۷/۰۱/۲۱.

W- ست کاروس، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، ۱۹۸۰-۱۹۸۸"، سند

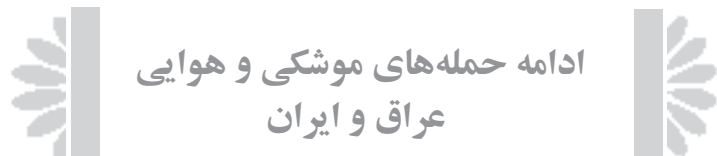
منتشر نشده، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز، جونپور، استیون زولوگا و استفان سیول، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون ، VA: مطبوعات [Darlington].

Newspaper - --1987/01/20.

Newspaper - 1987/01/23.

W- ست کاروس ، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق ، ۱۹۸۰-۱۹۸۸"، سند منتشر

نشده ، ۹ مه ۱۹۸۸ [انتظار می‌رود که در سال ۲۰۰۲ در جوزف اس. برمودز ، جونپور ، استیون زولوگا و استفان سیول ، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون ، VA: مطبوعات [Darlington].

ادامه حمله‌های موشکی و هوایی عراق و ایران

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد و خانقین

گزارش روزنامه San Diego Union-Tribune درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

روزنامه سان‌دیگو یونیون تریبون (روز ۳ فوریه، رادیو دولتی بغداد گزارش داد که یک موشک زمین به زمین ایران به بغداد اصابت کرد. این هشتمین موشک است که از ابتدای حمله ایران به بغداد شلیک شده است.

خبرگزاری ایران هم گزارش داد که این حمله موشکی به تلافی مرگ ۶۸ دختر دانش‌آموز در حمله هوایی عراق در ۲ فوریه انجام شد.

گزارش نشریه دارلینگتون درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد و خانقین

نشریه دارلینگتون ۴ فوریه نوشت: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران یک

هوایی عراق علیه تهران (پایتخت ایران) و اقدام تلافی جویانه ایران علیه بغداد (پایتخت عراق) با حمله موشکی زمین به زمین، تلفات زیادی به دو کشور وارد کرد و باعث تشدید جنگ و حمله به شهرهای یکدیگر شد.

در همین رابطه سخنگوی ارتش عراق روز دوازدهم گفت که جنگنده‌های عراقی از نیمه‌شب یازدهم تا ساعت ۲۱:۴۵ پنجشنبه دوازدهم به وقت محلی، شهر تهران را ۵ بار در شعله‌های آتش فرو بردند. وی همچنین گفت عراق به ۱۱ شهر دیگر ایران از جمله تبریز نیز حمله کرده است.

نشریه دارلینگتون روز ۱۳ فوریه اعلام کرد نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران ساعت ۷:۵۰ عصر یک موشک اسکاد به بغداد شلیک کرد. نشریه دارلینگتون روز ۱۵ فوریه اعلام کرد ایران یک موشک ناشناخته را به بصره عراق شلیک کرد.

“The World,” *Los Angeles Times*, 6 February 1987, p. 2, in Lexis-Nexis, www.lexis-nexis.com; W. Seth Carus, “Ballistic Missiles Fired in the Iran-Iraq War, 1988-1980,” unpublished document, 9 May 1988 [expected to be published in 2002 in Joseph S. Bermudez, Jr., Steven Zolaga, and Stephen Sewell, *Scud: Weapon of Terror* (Darlington, VA: Darlington Press).]

“Beirut’s starving may start eating human flesh,” *Toronto Star*, 7 February 1987, p. A12, in Lexis-Nexis, www.lexis-nexis.com.

“Iraq Bombs 18 Cities; Iran Missile Hits Baghdad,” *Los Angeles Times*, 12 February 1987, p. 16, in Lexis-Nexis, www.lexis-nexis.com; W. Seth Carus, “Ballistic Missiles Fired in the Iran-Iraq War, 1988-1980,” unpublished document, 9 May 1988 [expected to be published in 2002 in Joseph S. Bermudez, Jr., Steven Zolaga, and Stephen Sewell, *Scud: Weapon of Terror* (Darlington, VA: Darlington Press).]

موشک اسکاد به سمت بغداد شلیک کرد.

این نشریه همچنین نوشت: ایران ساعت ۱:۱۵ بعدازظهر یک موشک «میان‌برد» را به خانقین عراق شلیک کرد.

گزارش نشریه دارلینگتون درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

نشریه دارلینگتون روز ۶ فوریه از شلیک موشک زمین به زمین ایران به بغداد خبر داد و افزود این نهمین حمله از ابتدای سال تاکنون بوده است. این نشریه افزود رادیو ایران که در بغداد شنیده می‌شود به عراقی‌ها هشدار داد پایتخت را ترک کنند تا “از حملات آتی ایران در امان بمانند.”

نشریه دارلینگتون روز ۷ فوریه هم نوشت: مقامات ایرانی گفتند که موشکی به خانقین در ۱۴۵ کیلومتری شمال شرقی بغداد شلیک کرده‌اند.

نشریه دارلینگتون روز ۱۱ فوریه اعلام کرد، ایران گفته به تلافی حملات هوایی عراق به ۱۸ شهر این کشور در هشتمین سالگرد انقلاب اسلامی که باعث کشته یا زخمی شدن تعداد زیادی غیر نظامی شد، یک موشک زمین به زمین به بغداد شلیک کرد. این دهمین موشکی است که ایران در سال ۱۹۸۷ علیه بغداد پرتاب کرده است.

به گزارش رویترز و خبرگزاری فرانسه، جنگ ایران و عراق که پس از چند روز آرامش در حال شدت گرفتن است، در روز یازدهم و دوازدهم با حمله نیروی

حمله هوایی عراق به شهرهای ایران

نشریه نیوزپیپر روز ۷ فوریه به نقل از رویترز نوشت: به تلافی حمله موشکی زمین به زمین ایران به بغداد در روز پنجم، عراق حمله هوایی به دو شهر ایران از جمله شهر صنعتی تبریز را آغاز کرد.

◀ اظهارات مختلف درباره توان موشکی و نظامی ایران

اظهارات فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره توان موشکی سپاه

محسن رضایی، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (سپاه)، روز ۱۰ فوریه می‌گوید که سپاه یک انبار بزرگ موشک آماده استفاده دارد و اگر شیطنت [عراق] ادامه یابد حملات به مراکز استراتژیک بغداد و سایر شهرها افزایش خواهد یافت.

دلیپ هیرو گفت از ۱ مارس تا ۲۰ آوریل ۱۹۸۷، ایران ۷۷ موشک اسکاد - بی را به مراکز شهری عراق شلیک کرد. بیشتر موشک‌های ایران، بغداد پایتخت

W. Seth Carus, "Ballistic Missiles Fired in the Iran-Iraq War, 1988-1980," unpublished document, 9 May 1988 [expected to be published in 2002 in Joseph S. Bermudez, Jr., Steven Zologa, and Stephen Sewell, Scud: Weapon of Terror (Darlington, VA: Darlington Press).]

W. Seth Carus, "Ballistic Missiles Fired in the Iran-Iraq War, 1988-1980," unpublished document, 9 May 1988 [expected to be published in 2002 in Joseph S. Bermudez, Jr., Steven Zologa, and Stephen Sewell, Scud: Weapon of Terror (Darlington, VA: Darlington Press).]

این گزارش همچنین اشاره‌ای به حملات موشکی سال پیش رزمندگان اسلام به بغداد که در پی حملات هوایی عراق به شهرهای ایران انجام دادند نشده است.

گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس درباره موشک‌های ایران

خبرگزاری آسوشیتدپرس از نیکوزیا در گزارشی به نقل از رادیو تهران گفت، ایرانی‌ها در طول خط مقدم جبهه نبرد خلیج فارس، واحدهای بزرگ موشکی مستقر کرده‌اند که بر روی اهداف نظامی و اقتصادی عراق نشانه‌گیری شده‌اند. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، انستیتوی مطالعات استراتژیک بین‌المللی که در لندن مستقر است، هم اعلام کرده بود درحالی‌که بغداد تنها در فاصله ۱۲۰ کیلومتری مرز و در برد موشک‌های ایران قرار دارد، حدود سه هزار موشک در اختیار ایران است. آسوشیتدپرس در گزارش خود می‌افزاید، تلاش‌های سال گذشته عراق در بمباران اهداف ایران که با انگیزه به‌زاندرد آوردن این کشور بود، تنها زمانی از شدت آن کاسته شد که ایران به موشک‌های زمین به زمین مسلح شد.

گزارش این خبرگزاری آمریکایی می‌افزاید: حملات جاری به‌وسیله عراق آغاز شد و این علی‌الظاهر عکس‌العمل عراق در قبال پیروزی‌های ایران در صحنه نبرد و بسیج عمده ایرانی‌های غیر نظامی است.

اوایل سال ۱۹۸۷، چینی‌ها موشک‌های پیچیده‌تر PLY ساخته‌شده پس از ماترا مجیک R-۵۵۰ فرانسوی را به ایران تحویل دادند. این موشک‌ها موشک‌های

عراق را هدف قرار گرفته‌اند.

گزارش روزنامه ژاپنی درباره تأمین سلاح جنگی ایران

نشریه Dong-A Daily به نقل از روزنامه ماینچی (Mainichi Shinmun) ژاپن در تاریخ پانزدهم مارس نوشت، با استناد به اظهارات یک منبع نظامی از ایران گزارش داد، ایران سلاح و مهمات متداول و مورد نیاز خود را از کره شمالی وارد و تهیه می‌کند.

روزنامه ماینچی خاطرنشان کرد ایران که هفت سال با عراق در جنگ است هیچ مشکلی از نظر کمبود سلاح ندارد چون اسلحه و مهمات مورد نیاز خود را از کره شمالی وارد می‌کند اما درباره خرید موشک استراتژیک هنوز دچار مشکل است.

گزارش واشنگتن تایمز درباره تحویل موشک به ایران

یک نشریه انگلیسی‌زبان نوشت ایران ۷۷ موشک زمین به زمین و ۶۰ موشک زمین به هوا که قادر است هواپیماهای میگ ۲۳ و میزازه‌های اف یک را سرنگون کند از سوریه و کره شمالی تحویل گرفته است.

رادیو دولتی آمریکا که به نقل از نشریه واشنگتن تایمز این خبر را منتشر کرد؛ اشاره‌ای به زمان دقیق تحویل این سلاح‌های پیشرفته و قوی نکرده است. یادآور می‌شود که این گزارش پریشب (پنجشنبه‌شب) از رادیو آمریکا پخش شد. در

(1991)، ص. 200

!Dong-A Daily - 1987/03/16 <https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1987031600209204009&editNo=2&printCount=1&publishDate=16-03-1987&officeId=00020&pageNo=4&printNo=20138&publishType=00020>

کیهان، ۶۵/۰۲/۰۶، ش ۱۲۷۲۳، ص ۱۷؛

اطلاعات ۶۵/۵/۱۱، ش ۱۷۹۴۶، ص ۱۴.

- کنت آر. تیمرمن، سلاح‌های کشتار جمعی: پرونده‌های ایران، سوریه و لیبی

(لس آنجلس: مرکز سیمون ویزنتال، 1992)، ص. 25

دوربرد هوا به هوا هستند و می‌توانند تا ۱۰ کیلومتر به اهداف اصابت کنند.

چین همچنین در ساخت یک موشک بالستیک کوتاه‌برد با سوخت جامد به

نام Nazeat یا Iran - ۱۳۰ به ایران کمک می‌کند.

San Diego Union-Tribune، "موشک به بغداد اصابت کرد؛ شهرهای ایران بمباران شدند

4 فوریه 1987، ص، Tribune

W— ست کاروس، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، 1988-1980"، سند

منتشر نشده، 9 مه 1988 [انتظار می‌رود که در سال 2002 در جوزف اس. برمودز، جونپور

، استیون زولوگا و استفان سیول، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون،

VA: مطبوعات Darlington).

W— ست کاروس، "موشک‌های بالستیک در جنگ ایران و عراق، 1988-1980"، سند

منتشر نشده، 9 مه 1988 [انتظار می‌رود که در سال 2002 در جوزف اس. برمودز، جونپور

، استیون زولوگا و استفان سیول، اسکاد منتشر شود: Weapon of Terror (دارلینگتون،

VA: مطبوعات Darlington).

- "گرسنگی بیروت ممکن است گوشت انسان را بخورد"، تورنتو استار، 7 فوریه 1987،

ص. A12، در Lexis-Nexis، www.exis-nexis.com

Newspaper - 1987/02/13

<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1987021300329204007&editNo=2&printCount=1&publishDate=13-02-1987&officeId=00032&pageNo=4&printNo=12732&publishType=00020>

- "جهان"، لس آنجلس تایمز، ۱۰ فوریه ۱۹۸۷، ص. ۲، در Lexis-Nexis

Newspaper - 1987/02/07

- دل‌پس‌ه‌یرو، طولانی‌ترین جنگ: درگیری نظامی ایران و عراق (نیویورک: روتلج،

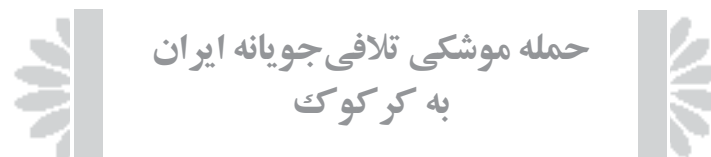
نیروهای ایران تأسیسات نفتی کرکوک و پالایشگاه نفتی این منطقه را مورد حمله قرار داده‌اند و هرگونه تهدید عراق علیه مناطق مسکونی ایران با قدرت و شدت تمام پاسخ داده خواهد شد. وی گفت این تأسیسات در ۲۵ کیلومتری شمال غربی کرکوک واقع است و ادعای رژیم عراق درباره حمله به مناطق غیر نظامی کذب محض است. وی در ادامه افزود، ایران برای آشکار شدن ادعای کذب رژیم بغداد، از نمایندگان دبیر کل سازمان ملل دعوت می‌کند تا از تأسیسات نفتی مهندم‌شده کرکوک در این حمله بازدید کنند.

این سخنگو در عین حال گفت این ادعای رژیم عراق بهانه‌ای بیش برای تکرار تجاوزات این رژیم نیست؛ ولی تأکید کرد هرگونه تهدید عراق علیه مناطق مسکونی ایران، همان‌گونه که این رژیم قبلاً تجربه کرده است، با قدرت و شدت تمام پاسخ داده خواهد شد.

هشدار رئیس مجلس به کشورهای که به عراق کمک

تسلیماتی می‌کنند

به گزارش رویترز، علی‌اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس پارلمان ایران، پس از حمله موشکی کشورمان به کرکوک عراق در ماه ژوئن، هشدار داد چنانچه عربستان سعودی، کویت و یا هر کشور دیگری برای از بین بردن منابع نفتی ایران و امکانات تسلیماتی این کشور به عراق و صدام حسین کمک کند از حمله نیروهای مسلح ایران در امان نخواهد بود. وی افزود: در صورت لزوم، ایران به

به تلافی حملات هوایی رژیم عراق به تأسیسات نفتی کشورمان، تأسیسات نفتی عراق در شمال غربی کرکوک، مقارن ساعت ۱۱ شب گذشته (شنبه ۷ تیر) هدف ۲ فروند موشک زمین به زمین ایران قرار گرفت و خسارات سنگین و جبران‌ناپذیری به این تأسیسات وارد آمد. تأسیسات نفتی عراق که در شمال غربی کرکوک واقع است ۳۵ کیلومتر با این شهر فاصله دارد. این دومین حمله موشکی ایران به تأسیسات نفتی کرکوک است. نخستین حمله موشکی ایران به تأسیسات نفتی کرکوک اواخر سال ۶۳ صورت گرفت.

لازم به یادآوری است که بخشی از این تأسیسات نیز جمعه گذشته هدف حملات هوایی ایران قرار گرفته بود.

تکذیب حمله به مناطق مسکونی کرکوک عراق

شب گذشته (یکشنبه‌شب)، سخنگوی ستاد تبلیغات جنگ ضمن تکذیب ادعای عراق درباره حمله ایران به مناطق مسکونی کرکوک، تأکید کرد که

جهانی قیمت نفت و کمبود ارزی ایران برای خرید تجهیزات نظامی گفت، برای مقابله با این مشکل، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در برنامه خود ساخت بسیاری از تجهیزات نظامی را در دست اقدام دارد که باید با هزینه‌ای زیاد از کشورهای خارجی تهیه می‌کردیم؛ درحالی‌که اکنون ساخت این نوع وسایل را در داخل کشور آغاز کرده‌ایم. رفیق‌دوست در پایان، ساخت نوعی جدید از موشک‌های تاو و نیز تولید انبوه ماسک ضد گازهای شیمیایی در صنایع نظامی تحت پوشش سپاه پاسداران را از دیگر دستاوردهای جدید این صنایع خواند.

اطلاعات، ۶۵/۵/۹، ش ۱۷۹۴۵، ص ۳؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۵/۹، ش ۲۰۷۹، ص ۱۲.

اطلاعات، ۶۵/۴/۸، ش ۱۷۹۱۹، ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۴/۹، ش ۲۰۵۴، ص ۲؛

کیهان، ۶۵/۴/۸، ش ۱۲۷۷۵، ص ۳؛

- 1986/07/28 (دوشنبه، 6 مرداد، Newspaper(1365

<https://newslibrary.naver.com/viewer/index.nhn?articleId=1986072800329204009&editNo=2&printCount=1&publishDate=28-07-1986&officeId=00032&pageNo=4&printNo=12565>

&publishType=00020

آن کشور (کشوری که به عراق کمک کند) و منابع نفتی آنها حمله خواهد کرد؛ همان‌طور که پالایشگاه کرکوک را مورد حمله موشکی قرار داد.

در همین رابطه، شیخ سالم الصباح وزیر دفاع کویت هم گفت، کشورهای عضو در حال برنامه‌ریزی برای ایجاد سیستم امنیتی مشخصی برای محافظت از کشتی‌های خود در برابر حملات نیروهای ایرانی و عراقی در خلیج فارس هستند.

مصاحبه وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره توان نظامی ایران و سپاه

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، محسن رفیق‌دوست وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری جمهوری اسلامی، ضمن اعلام استقرار یگان‌های بزرگ و گسترده موشکی زمین به زمین در تمامی جبهه‌های جنگ و با اشاره به حضور گسترده نیروهای بسیجی در جبهه‌ها و تهیه امکانات لازم، از آمادگی برای شروع یک عملیات وسیع و همه‌جانبه به‌منظور پایان‌دادن به جنگ پس از صدور اجازه از طرف شورای عالی دفاع خبر داد. رفیق‌دوست در ادامه، با تشریح دستاوردهای واحدهای نظامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ساخت تجهیزات و انواع سلاح و مهمات، از آزمایش موشک‌های ضد تانک ساخت صنایع نظامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که جدیدترین محصول تولیدی این صنایع است یاد کرد. او همچنین درباره کاهش

موقعیت پالایشگاه دوره عراق

پالایشگاه نفت دوره عراق که امروز هدف یک موشک زمین به زمین نیروهای اسلام قرار گرفت و منهدم شد در ۱۵ کیلومتری جنوب بغداد قرار دارد. این پالایشگاه که تا روز گذشته بنزین سوپر، بنزین هواپیما، نفت سفید و روغن اتومبیل تصفیه و تولید می‌کرد از بزرگترین پالایشگاه‌های نفت عراق به حساب می‌آمد. رژیم بعثی عراق برای محافظت از این پالایشگاه عظیم نفتی، دو پایگاه موشکی زمین به هوا و یک سلسله مخازن هیدرولیکی در اطراف این پالایشگاه ایجاد کرده که این مخازن هیدرولیکی به هنگام نزدیک شدن هواپیماها، به‌طور خودکار نوعی گاز تیره‌رنگ برای استتار پالایشگاه از خود متصاعد می‌کنند. بنا بر گزارش خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران مرکز اهواز، پالایشگاه دوره به‌وسیله ۶ لوله نفتی ۱۲ اینچ که از منطقه موصل امتداد می‌یابد تغذیه می‌شود و اطراف آن دارای مخازن ذخیره نفت و بنزین است. منابع اقتصادی خاطرنشان می‌کنند که با انهدام این پالایشگاه، رژیم عراق برای تأمین سوخت مورد نیاز داخلی خود با مشکلاتی مواجه خواهد شد.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران درباره اصابت

موشک سپاه به پالایشگاه دوره عراق

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در اطلاعیه‌ای که صبح امروز منتشر شد اعلام کرد حمله موشکی اخیر به‌وسیله یگان موشکی نیروی هوایی سپاه

موشک زمین به زمین ایران در نخستین ساعات بامداد امروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد) به‌سوی پالایشگاه دوره در حومه بغداد پرتاب شد. این حمله به‌تلافی شرارت‌های اخیر رژیم عراق در حمله به مراکز اقتصادی و صنعتی و تهاجم هوایی صبح دیروز (دوشنبه ۲۰ مرداد) به یک نقطه کارگری در اصفهان انجام شد. گزارش رسیده حاکی است که پیش از حمله موشکی ایران، سخنگوی ستاد تبلیغات جنگ، روز گذشته از ساکنان شهرهای مهم عراق خواست اطراف مناطق صنعتی، اقتصادی و نظامی را تخلیه کنند. سخنگوی ستاد تبلیغات جنگ ضمن اعلام این هشدار گفت، از این پس جمهوری اسلامی ایران در قبال تجاوزات مکرر رژیم عراق، با زبانی که برای حکام این کشور قابل فهم است سخن می‌گوید. وی افزود: ادامه جنایات رژیم عراق نشان می‌دهد که این رژیم نیاز به پاسخ جدی‌تری دارد و مطمئناً آتش خشم انقلابی ملت مسلمان ایران یک‌بار دیگر رژیم حاکم بر عراق را از جنایات مکررش نادم خواهد کرد.

اولین ساعات بامداد امروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد)، رزمندگان اسلام با اعلام قبلی و درخواست از مردم عراق برای ترک تأسیسات صنعتی و اقتصادی عراق و تخلیه حومه آنها، با یک فروند موشک زمین به زمین، پالایشگاه دوره عراق در حومه بغداد را هدف قرار دادند و یک‌بار دیگر قدرت موشکی خود برای درهم کوبیدن هر هدف از پیش تعیین شده در این کشور را به نمایش گذاشتند.

رزمندگان اسلام با حمله موشکی به پالایشگاه دوره عراق ثابت کردند که قادرند به مقابله جدی و اساسی با تعدیات و تجاوزات دشمن برخیزند. بدون شک، پاسخ کوبنده امروز سپاهیان ما به شرارت‌های چند روز گذشته حکام بغداد، صرفاً اقدامی برای بر حذر داشتن آنان از دست زدن به جنایات تازه‌تر است. انتخاب پالایشگاه دوره عراق به‌عنوان هدف موشک دوربرد زمین به زمین ایران و شلیک آن در ساعت ۱/۲۵ دقیقه بامداد؛ زمانی که تأسیسات، حتی از کارکنان عادی خود نیز خالی است، این امر را تصریح می‌کند که جمهوری اسلامی ایران قصد آسیب رساندن به مناطق غیر نظامی و نیز شهروندان عراقی را ندارد و هرگز در این راه پیشقدم نخواهند شد. سیاست ایران بر این مبنی استوار است که در جبهه‌های نبرد با دشمن خود روبرو شود و هرگز رزمندگان ما آغازکننده حمله به مراکز مسکونی، صنعتی، کارگری و اقتصادی نبوده و نخواهند بود. جمهوری اسلامی ایران همواره با قدرت تمام آمادگی کامل برای مقابله با تعدیات و تجاوزات دشمن را دارد. با این‌همه، مایل است که در

پاسداران انقلاب اسلامی صورت گرفته است.

در اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران آمده است؛ در پی جنایات و تجاوزات اخیر رژیم صهیونیستی حاکم بر بغداد و حمله به مناطق مسکونی و کارگری کشورمان و هشدارهای مکرر جمهوری اسلامی ایران مبنی بر مقابله‌به‌مثل، ساعت ۱/۲۵ دقیقه بامداد امروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد)، پالایشگاه دوره عراق از سوی یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هدف قرار گرفت و درهم کوبیده شد. یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اینجا، یک‌بار دیگر آمادگی کامل خود را به‌منظور مقابله‌به‌مثل اعلام داشته و در صورت ادامه تجاوزات رژیم عفرقی عراق به مناطق مسکونی و صنعتی کشورمان، با درهم کوبیدن تأسیسات نظامی، اقتصادی و صنعتی عراق، پاسخ کوبنده و قاطعی به جنایات اخیر این رژیم خواهد داد.

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دوره عراق

در اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ که درباره اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به دوره عراق صادر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

سرانجام در پی هشدارهای مکرر جمهوری اسلامی ایران به حکام عراق در زمینه خاتمه‌دادن به شرارت‌های خود و بی‌توجهی رژیم عراق به این هشدارها،

لازم به یادآوری است که این متن مربوط به چند روزنامه است و مطالب آنها یکی شده لذا با متن هر کدام از منابع به تنهایی تفاوت دارد.

اظهارات وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در خصوص حمله موشکی به پالایشگاه دوره عراق

محسن رفیق دوست وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در گفت و گویی کوتاه با بخش خبری روزنامه جمهوری اسلامی میزان خسارات وارده به تأسیسات نفتی دوره عراق را که دیروز (سه شنبه ۲۱ مرداد) مورد هدف موشک دوربرد دلاوران جمهوری اسلامی ایران قرار گرفت تشریح کرد. وی گفت: در پی شرارت‌های رژیم غفلقی عراق و با توجه به هشدارهای محترم شورای عالی دفاع پیرامون اینکه در صورت ادامه شرارت از طرف رژیم عراق، جمهوری اسلامی ایران ناگزیر و مجبور به مقابله به مثل خواهد شد، دستور هدف قرار دادن تأسیسات نفتی پالایشگاه دوره عراق صادر شد که در پی اصابت موشک، بخش وسیعی از این پالایشگاه عظیم که دارای مخازن زیاد نفت و تأسیسات تصفیه بنزین، نفت خام، بنزین سوپر، بنزین هواپیما و روغن است منهدم شد و ما اعلام می‌کنیم، در صورت ادامه شرارت رژیم صدام، قاطعانه علاوه بر ضربات کاری در جبهه‌های جنگ، کلیه تأسیسات نفتی، اقتصادی و صنعتی عراق را منهدم و در آتش می‌سوزانیم. وی در ادامه افزود: ما از مردم مسلمان عراق می‌خواهیم که اطراف مناطق صنعتی و اقتصادی را هر چه سریعتر ترک کنند. وی در

جبهه‌های نبرد به مقابله با دشمن پردازد؛ اما رژیم صدام که کمترین اعتنایی به قوانین و عرف بین‌المللی جنگ ندارد، با دست زدن به اقدامات جنایت‌کارانه، مردم غیر نظامی را هدف حملات خود قرار می‌دهد. بدون تردید، عدم مقابله جدی و اساسی با تعدیات حکام بغداد، آنان را در ادامه جنایاتشان جری‌تر می‌سازد. بر این مبنای، جمهوری اسلامی ایران برای پاسخ‌گویی به این تجاوزات و بر حذر داشتن رژیم عراق از ادامه حمله به مناطق صنعتی - کارگری و مسکونی ایران، پالایشگاه دوره در حومه بغداد را با یک فروند موشک زمین به زمین هدف قرار داد. باشد که این اقدام، حکام بغداد را بر سر عقل آورد و بعضی‌ها بدانند که مشقت بر سندان کوفتن بی‌فایده است. جمهوری اسلامی ایران با اقدام امروز خود، بار دیگر ثابت کرد که قدرت همه‌گونه مقابله با تعدیات حکام بغداد را دارد و اگر رژیم عراق دست به جنایات تازه‌ای بزند، مسلماً با تمام توان با آن مقابله خواهد شد.

ستاد تبلیغات جنگ تأکید می‌کند، در صورتی که رژیم عراق از شرارت‌هایش دست کشیده و حمله به مناطق کارگری، اقتصادی، صنعتی و مسکونی ایران را قطع کند، جمهوری اسلامی ایران نیز عملیات مقابله به مثل خود را متوقف خواهد کرد. در غیر این صورت، آتش خشم انقلابی امت مسلمان ایران، کلیه امکانات حیاتی عراق را که رژیم متجاوز صدام بدان‌ها متکی باشد به نابودی خواهد کشاند.

«ستاد تبلیغات جنگ»

بوده‌اند. این ساکنان اضافه کرده‌اند که فاصله محل انفجار با محل اصابت اولین موشک ایران که به بانک رافدین بغداد اصابت کرد هفت کیلومتر است. واکنش مغرضانه رسانه‌های بیگانه به حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، به دنبال حمله موشکی ایران به پالایشگاه دوره عراق، رادیوهای بیگانه با این واقعه با کم‌اعتنایی برخورد کردند و در عوض به پیرایه دادن به حمله هوایی رژیم عراق به سه نفت‌کش در ترمینال نفتی سیری پرداختند. این رادیوها که از آغاز حملات قانون‌شکنانه رژیم بعثی به مراکز کارگری و غیر نظامی به‌نحوی این اخبار را منعکس می‌کردند که گویا ایران اصولاً قادر به حمله مقابل نیست، در واکنش به حقیقت آشکار حمله مؤثر ایران، به شیوه سکوت و پراکنده‌گویی و تلاش برای تحت‌الشعاع قراردادن موضوع اصلی متوسل شدند.

رادیوهای غربی همچنین در بخش‌های شامگاهی خود تمامی اخبار مربوط به جنگ را تحت‌الشعاع حمله هوایی ارتش بعثی به سه فروند نفت‌کش در جزیره سیری قرار دادند.

از سوی دیگر، رسانه‌های گروهی بین‌المللی که در بغداد دفتر خبری دارند تاکنون (زمان مخابره تلکس خبرگزاری جمهوری اسلامی) از جزئیات حمله موشکی ایران به پالایشگاه دوره خبری منتشر نکرده‌اند؛ این در حالی است که

پایان گفت ایسن آمادگی را داریم که تا هر زمان عراق اقدام به حمله به مناطق مسکونی و اقتصادی کشور اسلامی‌مان کند حمله او را دوچندان پاسخ دهیم و هم‌اینک کلیه یگان‌های موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تا اطلاع ثانوی در آماده‌باش کامل بسر می‌برند.

اعتراف رژیم عراق به اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

یک سخنگوی نظامی رژیم عراق دیروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد) اعتراف کرد، ساعت ۱۵/۵ دقیقه به‌وقت محلی، یک فروند موشک به یک منطقه بغداد اصابت کرده است. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: این سخنگو ادعا کرد که ایران به یک مکان غیر مؤثر در بغداد موشک شلیک کرده است.

بیانیه نظامی رژیم عراق طوری تنظیم شده که تأیید می‌کند موشک پرتاب‌شده به مناطق مسکونی بغداد اصابت نکرده است. رژیم عراق همچنین سعی دارد به‌نحوی این هدف‌گیری دقیق را بی‌ارزش جلوه دهد. این در حالی است که ساکنان بغداد دیروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد) در تماس با خارج از عراق تأیید کردند که در نخستین ساعات بامداد همان روز انفجار عظیمی بغداد را لرزاند. ساکنان بغداد محل انفجار را پالایشگاه بغداد واقع در محله دوره در شرق دجله در سه کیلومتری کاخ ریاست جمهوری عراق اعلام کرده و افزوده‌اند که ساکنان هتل شرایتون و هتل مه. ری. دی‌ین بغداد، از یک کیلومتری شاهد این انفجار

جمهوری اسلامی را چون گذشته کوچک جلوه دهند؟ آیا این خود حاکی از موفقیت‌آمیز بودن این حمله نیست؟

این مطلب جالب است که این رادیوها در طول زمان شرارت‌های اخیر عراق، ضمن ان‌عکاس حرکات ددمنشانه رژیم بعثی، همواره این امکان را بررسی کرده‌اند که جمهوری اسلامی ایران مقابله‌به‌مثل کند اما هنگامی که در اثر فشارهای عراق و پس از اتمام حجت‌های کافی، جمهوری اسلامی ایران به حکم ضرورت و برای بر سر عقل آوردن سردمداران رژیم بعثی، یک پالایشگاه در بغداد را؛ آن‌هم در ساعات شب که خالی از پرسنل است هدف اصابت موشک قرار می‌دهد، یا سکوت می‌کنند و یا سعی می‌کنند واقعیت و ابعاد اتفاق را نادیده بگیرند.

جالب آنکه رادیوهای بیگانه و من جمله رادیو دولتی آمریکا (بلندگوی رسمی کاخ سفید و سازمان سیا) که به اقتضای استراتژی امپریالیستی هیئت حاکمه آن کشور موضع‌گیری کرده و همواره تلاش می‌کند تا اعتباری هرچند ناچیز در بین مخاطبان خود کسب کند، نه برای اولین بار که، برای چندمین بار بدون توجه به تأثیر سوئی که نادیده گرفتن یک واقعیت در میزان اعتبار آن خواهد گذارد، خبری را بجای خبر دیگر پخش می‌کند و حتی بدون رعایت ابتدایی‌ترین اصول خبر رسانی؛ یعنی در نظر گرفتن اهمیت یک خبر در تقدم پخش آن، خبر مهمی را در زمینه یک خبر کم اهمیت تر جای می‌دهد. اگر

ده ساعت از آغاز حمله موشکی ایران به پالایشگاه دوره می‌گذرد.

چند نکته مشترک در اخبار خبرگزاری‌ها و رادیوهای بیگانه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

دیگر رادیوهای غربی نیز به ترتیب همین خط را دنبال کرده‌اند اما در مضمون کلی این خبرها چند نکته محسوس بود:

۱- تمامی رادیوها با ادغام دو خبر و عمده کردن بخش مربوط به حمله هوایی عراق به نفت‌کش‌ها در جزیره سیری در واقع خواسته‌اند از اهمیت حمله موشکی ایران بکاهند؛

۲- در خبرها، با طرح این مطلب که ایران پیش از این گفته است حمله به جزیره سیری غیر ممکن است، حمله عراق را یک اقدام بزرگ نظامی قلمداد کرده‌اند؛

۳- تأکید شده بود که حمله عراق به جزیره سیری در اثر استفاده از یک سلاح فرانسوی ممکن شده است؛ بخصوص رادیو فرانسه از این بخش به گستردگی استفاده کرد.

با شناخت شیوه‌های تبلیغاتی معمول رادیوهای بیگانه، افکار عمومی بی‌طرف و صادق، در برابر این سؤال قرار می‌گیرند که چرا رادیوهای بیگانه تلاش می‌کنند ابعاد خسارات وارده به رژیم عراق در نتیجه حمله موشکی اخیر

از محل حمله هواپیماهای عراقی بازدید کرده بودند که صحت ادعاهای عراق برای گردانندگان دستگاه تبلیغاتی سازمان سیا مسلم شد و آنها را از ذکر جمله مشهور این خبر از سوی منابع مستقل تأیید نشده است بی‌نیاز ساخت و یا اینکه خبرنگار رادیو آمریکا در حمله هواپیمای عراقی در کنار خلبان ارتش بعث بوده است؟ یک سؤال دیگر هم مطرح است و آن این است که آیا صحیح و اصولی است که علی‌رغم تأیید حمله موشکی جمهوری اسلامی ایران به بغداد از سوی برخی منابع خبری که ناگزیر به آن اعتراف کرده بودند و حتی بعد از اعتراف رسمی رژیم عراق در این زمینه، یک خبر تأیید نشده جای یک خبر تأیید شده نشینند؟

رادیوهای بیگانه که با نادیده گرفتن رسالت تاریخی خود در انتقال واقعیات و حقایق به اذهان مخاطبانشان که حقایق را می‌بینند و از رسانه‌های جمهوری اسلامی ایران می‌شنوند راهی نادرست را پیموده‌اند آیا همچنان معتقدند که اعتبار برای آنها در نزد افکار عمومی باقی است؟

گزارش رویترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه الدوره در بغداد

خبرگزاری رویترز تنها از شنیدن صدای یک انفجار مهیب در بغداد خبر داده است.

شنونده این قبیل رادیوها بخواهد تصور کند که گردانندگان رادیو آمریکا با دیگر رادیوها از اصول خبر نویسی و تشخیص رتبه و جای یک خبر در مجموعه خبرهای خود آگاه‌اند حداقل با این سؤال روبرو می‌شود که آیا کتمان خبر حمله موشکی جمهوری اسلامی به بغداد یک موضع‌گیری مغرضانه علیه جمهوری اسلامی ایران نیست که این رادیوها به هر قیمتی، حتی به قیمت کاهش اعتبار و نفوذ خود از اتخاذ آن روی گردان نیستند.

نکته قابل توجه دیگر این است که رادیو آمریکا همواره به‌منظور کاستن از تأثیرات آن دسته از اخبار تحولات جنگ تحمیلی که انتشار آن‌ها پرده از برتری رزمی جمهوری اسلامی ایران برمی‌دارد این جمله را در انتهای آنها می‌افزاید که این خبر از سوی منابع مستقل تأیید شده است. ولی همین رادیو، سه‌شنبه در حالی که هنوز هیچ تأییدی مبنی بر صحت ادعاهای رژیم عراق به‌دست نیاورده بود، این بار از این جمله که شنوندگان معمولاً به شنیدن آن عادت کرده‌اند استفاده نکرد.

رادیو آمریکا یک‌بار در توجیه استفاده از جمله این خبر از سوی منابع مستقل تأیید نشده است گفته بود، چون ایران و عراق اجازه بازدید از منطقه وقوع خبر را به خبرنگاران خارجی نداده‌اند، ذکر این جمله در انتهای خبر مبین بی‌طرفی رادیو آمریکا است.

شنوندگان بی‌طرف رادیو آمریکا می‌پرسند آیا این بار خبرنگاران خارجی

یک فروند هواپیمای عراقی بر فراز اصفهان را اعلام کرد.

گزارش خبرگزاری سوئد درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

خبرگزاری سوئد دیروز (سه‌شنبه) در گزارشی تحت عنوان ایران پایتخت عراق را مورد حمله قرار داد نوشت، ایران امروز برای اولین بار در یک سال گذشته، شهر بغداد را مورد حمله قرار داد و یک موشک زمین به زمین به طرف آن پرتاب کرد. خبرگزاری سوئد از خبرگزاری جمهوری اسلامی نقل کرد که موشک پرتاب شده، به یک پالایشگاه نفت اصابت کرده است و حمله امروز ایران، در پاسخ به حملات اخیر عراق به مناطق غیر نظامی ایران صورت گرفته است.

گزارش رادیو فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

به دنبال حمله موشکی ایران به پالایشگاه دوره عراق، رادیو فرانسه در بخش خبری ساعت ۶/۳۰ دقیقه امروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد) اعلام کرد، شب گذشته صدای مهیبی در بغداد شنیده شد. این رادیو که اولین رسانه‌ای است که خبر حمله موشکی ایران به این پالایشگاه را منتشر کرد، همچنین اعلام داشت، صدای شنیده شده احتمالاً ناشی از موشک دوربرد ایران است ولی از انتشار این خبر در بخش‌های خبری دیگر خودداری کرد.

گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

خبرگزاری آمریکایی آسوشیتدپرس تأیید کرد که صدای انفجاری مهیب بامداد امروز (دیروز سه‌شنبه ۲۱ مرداد) در بغداد شنیده شده است. منابع خبری در لندن نیز انفجار امروز بغداد را مهیب توصیف کرده‌اند. ساکنان بغداد به خبرنگار آسوشیتدپرس گفتند آنها پیش از سحرگاه دیروز صدای انفجاری را در این شهر شنیده‌اند. برخی دیگر از ساکنان پایتخت عراق گفتند که آنها از فاصله معینی ابرهایی از دود را که به آسمان اوج می‌کشید مشاهده کرده‌اند. این خبرگزاری در گزارش دیگری از نیکوزیا می‌افزاید: هنوز درباره تلفات یا میزان خسارات وارده به پالایشگاه نفت دوره عراق گزارشی دریافت نکرده است.

گزارش خبرگزاری رسمی شوروی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

تاس خبرگزاری رسمی شوروی هم خبر حمله موشکی ایران به تأسیسات نفتی بغداد را پخش کرد.

خبرگزاری تاس به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد که حمله موشکی ایران به پالایشگاه نفت بغداد به تلافی بمباران هدف‌های غیر نظامی ایران به وسیله عراق صورت گرفت. تاس همچنین خبر سرنگون شدن

گزارش رادیو دولتی انگلیس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

رادیو دولتی انگلیس بی.بی.سی نیز سه‌شنبه‌شب، ضمن محور قراردادن حمله عراق به نفت‌کش‌ها در جزیره سیری، اشاره‌ای گذرا به شلیک موشک به بغداد داشت و این خبر را غیر موثق قلمداد کرد. این رادیو پس از پخش خبر حمله هواپیماهای عراقی به جزیره سیری گفت؛ این حمله ساعتی پس از آنکه ایران اعلام کرده بود با موشک به پالایشگاهی در نزدیکی بغداد حمله کرده است صورت گرفت. رادیو دولتی انگلیس افزود: ساکنان بغداد گفتند که در خلال شب صدای انفجار شدیدی را شنیده‌اند. به این ترتیب، رادیو بی.بی.سی، ضمن تأیید صریح حمله عراق به جزیره سیری، خبر حمله موشکی ایران را در حاله‌ای از تردید ارائه داد. این رادیو در بخش انگلیسی بامدادی (سه‌شنبه) خود هم با لحن دیگر رادیوها به واقعیت اصابت موشک به بغداد پرداخت و تا بخش‌های شامگاهی درباره آن سکوت کرد ولی در بخش خبری برون مرزی خود اعلام کرد که این موشک به تلافی حملات دو هفته اخیر عراق به مناطق مسکونی ایران شلیک شده است.

گزارش رادیو آمریکا درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

رادیو آمریکا خلاصه‌تر از دیگر رسانه‌ها به خبر اصابت موشک جمهوری

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

خبرگزاری فرانسه از پاریس گزارش داد، ستاد تبلیغات جنگ ایران اعلام کرد اگر عراق به حملات خود علیه اهداف غیر نظامی ایران ادامه دهد، ایران تمامی تأسیسات حیاتی عراق را منهدم خواهد کرد. این خبرگزاری به نقل از بیانیه ستاد تبلیغات جنگ افزود: با وجود این، تهران آماده است تا در صورت توقف بمباران مناطق غیر نظامی ایران به‌وسیله عراق، به عملیات تلافی‌جویانه خود خاتمه دهد. این بیانیه همچنین خاطر نشان کرده است که شلیک موشک دیروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد) به پالایشگاه بغداد ثابت کرد که ایران قادر است به‌شدت اقدام به پاسخگویی کرده و عراق را از ادامه جنایات مأیوس کند. خبرگزاری فرانسه در گزارش دیگری یادآور شد، پالایشگاه دوره در جنوب بغداد واقع است و گزارش شاهدان عینی از بلند شدن دود شدید از محل انفجار موشک، صحت هدف‌گیری یگان موشکی ایران را نشان می‌دهد.

گزارش بولتن خبری سی‌فاکس لندن درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

بولتن خبری سی‌فاکس در لندن هم فقط اعلام کرد که ایران این موشک را به‌سوی پالایشگاه دوره عراق شلیک کرده است.

نداشته‌اند. این خبرگزاری همچنین گفت، شهر بغداد در نیمه اول سال گذشته هدف یک سری حملات موشکی ایران قرار گرفت که آخرین موشک از کل ۱۲ موشک زمین به زمین ایران در ماه ژوئن ۱۹۸۵ به بغداد اصابت کرد. انتظار می‌رود در اعلامیه جنگی امروز ۶۵/۵/۲۱ عراق درباره انفجار شب گذشته که صدای آن در کلیه بخش‌های شهر بغداد شنیده شده توضیح داده شود.

گزارش رادیو دبی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

رادیو دبی از میان رادیوهای منطقه هم در بخش انگلیسی صبح روز سه‌شنبه خود با هیجان با این خبر برخورد کرد ولی این رادیو نیز بلافاصله در لاک سکوت فرو رفت.

گزارش دیگر نشریات درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

به گزارش نشریات میل اکونومی و دونگ دیلی به نقل از رویترز از بغداد؛ مقامات دولتی ایران گفتند که آنها به تلافی حملات هوایی عراق به مناطق غیر نظامی ایران، پالایشگاه نفت دوره در بغداد پایتخت عراق را با یک موشک زمینی مورد حمله قرار دادند. مقامات ایرانی افزودند: در ۱۳ ماه گذشته این نخستین بار است که ایران حمله موشکی به عراق را انجام داده است. رویترز می‌افزاید: عراق هم به تلافی حمله موشکی ایران، به حوضچه نفت خام جزیره

اسلامی به پالایشگاهی در حوالی بغداد اشاره کرد. این رادیو در اولین خبر به‌طور مفصل به حمله عراق به جزیره سیری پرداخت و به‌صورت اشاره‌ای گذرا چنین اظهار نظر کرد: پیش‌تر تهران گزارش داد که یک موشک زمین به زمین ایران به یک پالایشگاه نفت بغداد برخورد کرده است و عراق گزارش داد تنها خسارات اندکی به بار آورده است.

گزارش خبرگزاری تانیوگ یوگسلاوی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران به نقل از خبرگزاری تانیوگ گزارش داد شب سه‌شنبه گذشته شهر بغداد بر اثر یک انفجار قوی به لرزه در آمد. خبرگزاری تانیوگ یوگسلاوی نیز ساعت ۱۴ دیروز (سه‌شنبه ۲۱ مرداد) به‌وقت تهران، به نقل از محافل آگاه در گزارشی اعلام کرد انفجار قوی حومه جنوبی بغداد، ناشی از حمله موشکی ایران بوده است. به گزارش تانیوگ: صدای انفجار در تمامی شهر بغداد شنیده شده است و این در حالی است که علت این انفجار هنوز رسماً اعلام نشده است. به‌هرحال، قدرت و ماهیت این انفجار، نشانگر این موضوع است که پایتخت عراق هدف یک حمله موشکی زمین به زمین قرار گرفته است. خبرگزاری یوگسلاوی مدعی شد که از میزان خسارات وارده هیچ اطلاعی در اختیار نیست و در عین حال می‌افزاید، بنا بر اطلاعات به‌دست‌آمده، هیچ‌یک از اتباع یوگسلاوی در اطراف محل انفجار حضور

اظهارات سرپرست ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

به گزارش خبرنگار روزنامه کیهان از مشهد، سرپرست ستاد تبلیغات جنگ در جلسه کمیته تبلیغات جنگ استان خراسان پیرامون نقش مردم در جنگ و اهمیت ادامه آن تا پیروزی نهایی سخن گفت و حمله اخیر موشکی ایران به بغداد را مورد اشاره قرار داد. وی در این زمینه خاطر نشان کرد که حمله موشکی ایران باعث وحشت زیادی در بغداد شد؛ به طوری که عده‌ای می‌خواستند از بغداد فرار کرده و به کشورهای دیگر پناه ببرند. بنا به همین گزارش، دکتر کمال خرازی سرپرست ستاد تبلیغات جنگ، در جلسه کمیته تبلیغات جنگ این استان اعلام کرد که بنگاه حفظ آثار جنگ به منظور گردآوری اطلاعات و اخبار جنگ به زودی تشکیل می‌شود.

یادآور می‌شود تاریخ اصابت موشک در روزنامه‌های مختلف در روزهای دوشنبه ۲۰ مرداد، سه‌شنبه ۲۱ مرداد و چهارشنبه ۲۲ مرداد نوشته شده است.

کیهان، ۶۵/۵/۲۸، ش ۱۲۸۱۶، ص ۳.

اطلاعات، ۶۵/۵/۲۱، ش ۱۷۹۵۵، ص ۱۴؛

اطلاعات، ۶۵/۵/۲۲، ش ۱۷۹۵۶، ص ۱۸؛

اطلاعات، ۶۵/۵/۲۳، ش ۱۷۹۵۷، ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۵/۲۲، ش ۲۰۹۰، صص ۲ و ۱۰؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۵/۲۲، ش ۲۰۹۰، ص ۲؛

کیهان، ۶۵/۵/۲۱، ش ۱۲۸۱۱، صص ۱ و ۱۸؛

سیری در شرق تنگه هرمز حمله کرد. این حملات هوایی عراق که با هواپیمای میراژ فرانسوی صورت گرفت باعث آتش‌سوزی در تأسیسات نفتی ایران و سه نفت‌کش از جمله، ۲۳۴۰۰۰ تنی کلاس آژرباب ایران، ۳۹۳۰۰۰ تنی کلاس کلاریا و ۳۳۸۰۰۰ تنی ونتوزیا مربوط به هنگ کنگ شد. رویترز در ادامه نوشت: گزارش‌های مسئولان حمل‌ونقل ایران حاکی است که در حمله عراق به جزیره سیری ۱۲ نفر از خدمه نفت‌کش‌ها که از ملیت‌های مختلف هستند کشته و یا مفقود شدند.

اظهارات رئیس مجلس اعلای عراق درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پالایشگاه دوره در بغداد

حجت‌الاسلام حکیم رئیس مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق که بعدازظهر دیروز (چهارشنبه ۲۲ مرداد) به‌منظور دیدار با علما و روحانیون منطقه آذربایجان و بازدید از اردوگاه‌های آوارگان عراقی وارد شهرستان تبریز شده، در خصوص اصابت موشک ایران به پالایشگاه دوره گفت، برخورد دقیق این موشک به پالایشگاه دوره عراق ضربه مهلکی بر پیکر پوشالی صدام وارد آورد و خسارات وارده به حدی زیاد بود که رژیم عراق بلافاصله منطقه مذکور را محاصره کرد تا اخبار ضایعات و میزان خسارت وارده به بیرون درج نشود.

کیهان، ۶۵/۵/۲۲، ش ۱۲۸۱۲، ص ۳؛

کیهان، ۶۵/۵/۲۳، ش ۱۲۸۱۳، ص ۲ و ۳؛

(یکشنبه، ۱۲ مرداد ۱۳۶۵) ۱۹۸۶/۰۸/۳-Dong-A Daily؛

(چهارشنبه، ۲۲ مرداد ۱۳۶۵) ۱۹۸۶/۰۸/۱۳-Maail Economy؛

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

موشک دوربرد رزمندگان اسلام سازمان اطلاعات و امنیت بغداد را درهم کوبید.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ساعت ۴۷ دقیقه بامداد روز جمعه، به تلافی شرارت‌های اخیر رژیم صدام، محل سازمان اطلاعات و امنیت بغداد را هدف یک فروند موشک زمین به زمین قرار داد. شدت انفجار در بغداد به حدی بوده است که خبرگزاری‌های خارجی مجبور شده‌اند خبرهایی کوتاه را مخابره کنند. در همین رابطه ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اطلاعیه‌ای منتشر کرد.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی سپاه به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

در اطلاعیه ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که درباره حمله

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان سازمان اطلاعات و امنیت عراق

در اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ که پس از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان سازمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد صادر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

امت اسلام! رزمندگان سخت کوش سپاه توحید به تلافی حملات شیمیایی دشمن در مناطق عملیاتی غرب و حمله به مناطق مسکونی و کارگری-صنعتی کشورمان، یکبار دیگر در یک اقدام بازدارنده، ساختمان مرکز جاسوسی بغداد را هدف حمله موشکی خود قرار دادند. جمهوری اسلامی ایران برای بازداشتن رژیم عراق از تکرار جنایاتش، مجدداً به مجامع و سازمان‌های بین‌المللی روی آورد اما همان‌گونه که پیش‌بینی می‌شد، بازهم عکس‌العمل مناسبی از سوی این مجامع بروز داده نشد؛ تا آنجا که همزمان با برگزاری هشتمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد در زیمباوه، رژیم عراق مجدداً اقدام به گلوله‌باران شیمیایی مناطق عملیاتی در غرب ایران کرد اما این مجمع بین‌المللی نیز چشمان خود را در برابر این جنایت هولناک و تجاوزات دیگر رژیم صدام فروبست. تجربه شش سال جنگ تحمیلی این واقعیت را به منصفه ظهور رسانده است که جمهوری اسلامی ایران باید در قبال تجاوزات و تعدیات رژیم عراق از مقررات و موازین بین‌المللی رأساً اقدام کند. در همین راستا، سپاهیان اسلام ساعت

موشکی سپاه به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق صادر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

و قاتلوهم حتی لاتکون فتنه

امت دلاور اسلام، ملت سلحشور ایران، به دنبال تداوم اقدامات ضد انسانی رژیم بعثی-صهیونیستی عراق در حمله به مراکز صنعتی-کارگری و مسکونی کشورمان و به تلافی شرارت‌های حکام جنایتکار بغداد در کاربرد سلاح‌های شیمیایی و با توجه به هشدارهای مکرر جمهوری اسلامی ایران، بار دیگر غرش رعدآسای موشک زمین به زمین یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ساعت ۴۷ دقیقه بامداد امروز جمعه، در سازمان اطلاعات و امنیت عراق به صدا در آمد و پایه‌های رژیم روبه‌زوال و جنایتکار بغداد را به لرزه درآورد.

یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بار دیگر اعلام می‌دارد تا زمانی که رژیم جنایتکار عراق به اقدامات ضد انسانی خود ادامه دهد، کلیه مراکز صنعتی، نظامی و اقتصادی عراق مورد هدف این یگان قرار گرفته و پاسخ کوبنده و قاطع ملت رزمنده ایران را دریافت خواهند کرد.

نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

یادآور می‌شود: ساعت ۲۱/۱۵ دقیقه پریروز پنجشنبه نیز رزمندگان اسلام به تلافی حملات اخیر دشمن به مناطق مسکونی و غیر نظامی کشورمان، یک فروند موشک زمین به زمین به سوی مرکز مخابرات عراق در بغداد پرتاب کردند. بازتاب خبری حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در رسانه‌های جهان

خبرگزاری جمهوری اسلامی یادآور شد خبرگزاری‌های غربی در بغداد با انتشار خبر دقیق حمله موشکی ایران بر خوردی غیر فعال داشته و در هماهنگی مستقیم با رژیم عراق، تنها به انعکاس این گزارش بسنده کردند که ستون‌های دود بر اثر یک انفجار در شهر بغداد به هوا برخاست و آمبولانس‌های بسیاری در حرکت هستند.

گزارش رادیو و تلویزیون فرانسه از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از پاریس، کانال ۲ تلویزیون فرانسه در بولتن خبری ساعت ۱۳ جمعه خود گفت؛ موشک زمین به زمینی که شب گذشته از سوی ایران به طرف عراق پرتاب شده احتمالاً به مرکز پلیس مخفی عراق در بغداد اصابت کرده است. در همین حال، رادیو دولتی فرانسه (فرانس انتر) در بولتن خبر ساعت ۸ بامداد جمعه به نقل از افراد خارجی در بغداد اعلام کرده بود که موشک ایرانی به مقر پلیس مخفی عراق در بغداد اصابت کرده است.

۴۷ دقیقه بامداد جمعه برای بازداشتن رژیم عراق از حمله به مناطق مسکونی و کارگری-صنعتی کشورمان و ایجاد مانع در راه کاربرد سلاح‌های شیمیایی، محل ساختمان اطلاعات و امنیت بغداد را هدف حمله موشکی خود قرار دادند. جمهوری اسلامی ایران یکبار دیگر تأکید می‌کند، در صورتی که رژیم عراق از جنایات روزمره خود دست بردارد، رزمندگان اسلام پاسخ قاطع‌تری به دشمن خواهند داد.

ستاد تبلیغات جنگ

اعتراف رژیم عراق به اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

رژیم عراق نیز بعد از ظهر روز جمعه سرانجام به حمله موشکی قوای اسلام به بغداد اعتراف کرد. به گزارش خبرگزاری رویترز از بغداد، سخنگوی دولت عراق گفت، در این حمله ۲۱ نفر به هلاکت رسیده و ۸۱ نفر مجروح شده‌اند. در گزارش دیگری آمده است: رژیم عراق ساعاتی پس از انفجار موشک در بغداد سکوت خود را شکست و با انتشار بیانیه‌ای نظامی اعلام کرد یک فروند موشک زمین به زمین بغداد را مورد اصابت قرار داده است. قابل ذکر است که این بار نیز در یک برنامه هماهنگ بین رژیم عراق و خبرگزاری‌های خارجی مقیم بغداد، سعی شده است که محل دقیق اصابت موشک و آثار و نتایج این حمله موشکی پنهان بماند.

گزارش رادیوتلوویزیون آلمان درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به سازمان امنیت عراق در بغداد

شبکه دوم رادیو آلمان فدرال در برنامه خبری ساعت ۳ بعدازظهر روز جمعه به وقت محلی خبر مربوط به حمله موشکی ایران را پخش کرد و گفت، بنا بر گزارش رادیو بغداد، در این حمله موشکی ۲۱ نفر کشته و ۸۱ نفر دیگر زخمی شدند. گوینده رادیو آلمان سپس افزود این حمله با موشک زمین به زمین انجام گرفت. در این حال، شبکه سراسری تلویزیون آلمان از قول رادیو بغداد اعلام کرد که چند ساعت بعد از حمله موشکی ایران، نیروی هوایی عراق یک شهر ایران را مورد حمله قرار داد که به این شهر خساراتی وارد شد.

گزارش روزنامه آلمانی از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

بن: روزنامه آلمانی دی‌ولت شب گذشته در رابطه با پرتاب موشک زمین به زمین از سوی ایران به بغداد در صفحه اول خود نوشت: این عمل نظامی ایران که ظاهراً به دقت انجام گرفته است، به گفته ناظران سیاسی، دلیل بر توانایی ایران در انجام عملیات نظامی مؤثر و نیز نشانه‌ای از قریب‌الوقوع بودن حمله جدید زمینی ایران است. روزنامه دی‌ولت می‌افزاید: شاهدان عینی در بغداد گفته‌اند، پس از پرتاب موشک ایران در نیمه‌شب گذشته، بغداد بر اثر یک انفجار مهیب به شدت لرزیده است و آمبولانس‌ها تا ساعت‌های متمادی در

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

فرانس پرس خبرگزاری رسمی فرانسه از بغداد گزارش داد، به گفته ساکنان شهر بغداد، انفجار بسیار شدیدی پنجشنبه‌شب در بغداد روی داده است. ساکنان بغداد که صدای این انفجار را شنیده‌اند می‌گویند این صدای مهیب از انفجار موشک زمین به زمین ایران بوده است. صدای این انفجار ساعت ۲۱/۳۵ به وقت جی ام تی و ۲۴/۵۵ به وقت تهران در محله‌های مختلف پایتخت عراق شنیده شده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه؛ این نوع انفجارها معمولاً به شلیک یک موشک زمین به زمین ایران به بغداد نسبت داده می‌شود. آخرین موشک در تاریخ ۱۲ اوت (۲۱ مرداد) به بغداد شلیک شده است. رادیو فرانسه در بخش خبری صبح روز جمعه خود اعلام کرد، ساختمان سازمان مخفی عراق در بغداد، مورد اصابت موشک ایران قرار گرفته است. این رادیو همچنین افزود درباره خسارات احتمالی حمله موشکی ایران که بعد از حملات هوایی اخیر عراق به شهرهای این کشور انجام شد خبری پخش نشده است.

یادآور می‌شود یک ماه پیش نیز ایران از فاصله ۱۳۰ کیلومتری، بغداد را با موشک زمین به زمین مورد حمله قرار داد.

این خبرگزاری همچنین به نقل از تهران گفت: موشک زمین به زمین، به وسیله سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شلیک شده و ستاد ضد جاسوسی و امنیتی عراق را مورد اصابت قرار داده است اما سیاستمداران پایتخت عراق گفتند یک انفجار شدید در مرکز امنیتی این کشور در بغداد رخ داد.

گزارش آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

خبرگزاری آسوشیتدپرس در گزارشی از بغداد به نقل از خارجیان مقیم این شهر نوشت: انفجار در غرب رودخانه دجله رخ داده است. این خبرگزاری تصریح کرد، مقر پلیس مخفی عراق نیز در غرب رودخانه دجله قرار دارد. به گفته آسوشیتدپرس، شدت انفجار موشک به حدی بود که بغداد را تکان داد و پنجره‌ها را به شدت به صدا درآورد.

گزارش رویترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از لندن، خبرگزاری رویترز در اولین واکنش نسبت به حمله موشکی ایران از مبدأ بغداد گزارش داد؛ به گفته ساکنان بغداد، ساعت ۲۱/۳۰ دقیقه به وقت محلی حوالی ظهر به وقت تهران، انفجار مهیبی شهر بغداد را به لرزه درآورد و ستون‌هایی از دود در آسمان این شهر مشاهده شد. شیشه‌ها و پنجره‌ها خرد شده و صدای آژیر آمبولانس‌ها نیز به

خیابان‌های شهر در تردد سریع بوده‌اند و آسمان شهر پر از دود شده است. همین روزنامه در تفسیری در این باره نوشته است، اگر موشک ایران به مرکز جاسوسی عراق اصابت کرده باشد و این هدف‌گیری شانس نبوده باشد، می‌توان گفت که ایران اینک قادر به استفاده از موشک‌های با هدف‌گیری دقیق است. این روزنامه می‌افزاید: عملیات نظامی که اخیراً ایران آغاز کرده است؛ البته تاکنون نتوانسته‌اند گرفتن سرزمین‌های زیادی برای ایران را به دنبال بیاورند ولی نشان‌دهنده آن است که چه کسی ابتکار عمل در جنگ را در دست دارد. حدود سه سال است که ناظران اعتقاد پیدا کرده‌اند که دیگر عراق نمی‌تواند در این جنگ پیروز شود؛ حتی نیروهای تضعیف‌شده عراقی هنوز هم نتوانسته‌اند ایرانی‌ها را از فاو بیرون برانند و بدین ترتیب، کویت اکنون در تیررس ایرانی‌ها قرار گرفته است. رهبران ایران هنوز هم قادر به آماده کردن مردم برای اعزام به جبهه هستند و یک حمله موفقیت‌آمیز دیگر ایران در این جنگ به معنی تیر خلاص برای عراق خواهد بود.

گزارش یونایتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس بر اساس گزارش‌های رسیده از تهران و بغداد گزارش داد؛ ایران روز جمعه یک موشک زمین به زمین به مرکز پلیس مخفی عراق در بغداد شلیک کرد و صدای انفجار عظیمی شنیده شد.

این کشور یک موشک زمین به زمین به محل پلیس مخفی عراق در بغداد پرتاب کرد. رویترز به نقل از خبرگزاری دولتی ایرنا می‌افزاید، عراق هم ۱۰ ساعت پس از حمله موشکی ایران، مجدداً اقدام به بمباران شهرهای مرزی استان جنوب غربی این کشور کرد که منجر به کشته شدن ۱۲ غیر نظامی و زخمی شدن ۲۱ نفر دیگر شد.

در گزارش دیگری هم آمده است: سخنگوی ارتش عراق نیز اعلام کرد که حمله موشکی ایران به بغداد باعث کشته شدن ۲۱ شهروند و زخمی شدن ۸۱ نفر و تخریب ۱۲ خانه، ۲۲ فروشگاه و ۱۷ دستگاه خودرو شد.

گزارش رادیو سوئد درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از استکهلم، رادیو سوئد در مشروح اخبار صبحگاهی روز جمعه خود گزارش کرد انفجار عظیمی شهر بغداد را تکان داد و ستونی از دود سیاه محل انفجار را فرا گرفت. بر اساس گزارش‌های رسیده، انفجار بر اثر شلیک یک موشک صورت گرفته است. رادیو سوئد به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی ایرنا گفت، موشک پرتاب شده، به منظور هدف قراردادن مقر سازمان امنیت عراق در بغداد شلیک شده است. این رادیو افزود: ایران اعلام داشت پرتاب موشک به تلافی حملات عراق به مناطق مسکونی و بکارگیری سلاح شیمیایی و حمله به تأسیسات اقتصادی ایران است.

گوش می‌رسید. رویترز در گزارش دیگری می‌افزاید: ایران شهر بغداد را با یک موشک زمین به زمین مورد حمله موشکی قرار داد. ایران اخیراً به مردم عراق هشدار داده بود که از مراکز اقتصادی و صنعتی و نظامی دور شوند.

همچنین به گزارش خبرگزاری رویترز از بغداد؛ یک سخنگوی دولت عراق اعلام کرد که در این حمله ۲۱ نفر به هلاکت رسیده و ۸۱ نفر مجروح شده‌اند. رویترز در گزارش دیگری از بغداد نوشت: حوالی ساعت ۱۲:۲۰ صبح امروز انفجار مهیبی بغداد پایتخت عراق را لرزاند که گفته می‌شود این انفجار به دلیل حمله موشکی ایران به این شهر بوده است. این گزارش می‌افزاید: شاهدان عینی گزارش دادند که تمام شهر بسیار متزلزل شده است. همچنین شهروندان بغداد گفتند که این انفجار باعث شده آسمان شهر پر از دود شود و چند دقیقه پس از انفجار صدای بلند آژیر آمبولانس‌ها شنیده شده است اما تاکنون هیچ گزارشی رسمی از میزان تلفات و خسارات این انفجار ارائه نشده است.

رویترز افزود ایران اخیراً به مردم عراق هشدار داده که از بغداد (این مرکز اقتصادی و صنعتی) خارج شوند.

در گزارش دیگری به نقل از رویترز آمده است: جنگ ایران و عراق که شش سال از آن می‌گذرد، پس از بمباران باختران در منطقه جنوب غربی ایران، وارد مرحله جدیدی شد. به گفته فرماندهی سپاه پاسداران، ساعت ۰۰:۴۷ صبح روز دوازدهم، ایران به تلافی حملات هوایی عراق به مناطق مسکونی و غیر نظامی

اقتصادی و صنعتی دور شوند. این رادیو دولتی انگلیس در بخش خبری صبح دیروز خود با اعلام خبر اصابت یک موشک دوربرد ایران به بغداد گفت، ایرانی‌ها تهدید کرده‌اند که به دلیل حملات اخیر عراق علیه شهروندان غیر نظامی، حملات خود را تشدید خواهند کرد.

گزارش تلویزیون مبنی فاکس لندن درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

بولتن خبری تلویزیون مبنی فاکس در لندن نیز اعلام کرد حمله موشکی ایران، به تلافی حملات عراق به دو شهر مرزی و یک مجتمع صنعتی در نزدیکی تبریز که طی آن چند غیر نظامی کشته شده‌اند صورت گرفته است. این گزارش یادآور شده است که شاهدان عینی در بغداد می‌گویند انفجار بسیار عظیم بوده و مقر پلیس مخفی در مرکز بغداد متلاشی شده است.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در رسانه‌های هند

تلویزیون هند نیز خبر حمله موشکی ایران به مرکز پلیس مخفی عراق در بغداد را به زبان‌های انگلیسی و هندی با ارائه نقشه محل اصابت از قول خبرنگاری جمهوری اسلامی پخش کرد.

بازتاب حمله موشکی ایران به سازمان امنیت عراق در رسانه‌های انگلیس

گزارش بی.بی.سی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

بنگاه خبری راکنی بی.بی.سی در بخش‌های خبری بامداد روز جمعه خود، خبر انفجار عظیم به بغداد را منتشر کرده و محل وقوع آن را ستاد مرکزی و ساختمان مخفی و اداری اطلاعات و امنیت رژیم عراق ذکر کرد. این رادیو می‌افزاید: اکثر خبرگزاری‌های بین‌المللی وقوع این انفجار عظیم را که صدای آن تا کیلومترها شنیده شد و خسارات عمده‌ای ببار آورده منتشر کرده‌اند. رادیو بی.بی.سی در گزارشی به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی هم گفت؛ این موشک به ساختمان مرکزی سازمان امنیت عراق در بغداد اصابت کرد. بی.بی.سی می‌افزاید: خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت؛ این حمله موشکی به تلافی حمله شیمیایی عراق در غرب ایران و حملات هوایی عراق علیه مناطق مسکونی و صنعتی ایران صورت گرفت. بامداد روز جمعه ناظران عینی در بغداد شنیدن صدای انفجار مهیبی را گزارش کردند. پس از این انفجار، هیچ اطلاعیه رسمی در پایتخت عراق صادر نشد و حرفی از تلفات نیز زده نشد (تا بامداد جمعه) اما ساکنان بغداد گفتند این انفجار ابری از دود به آسمان فرستاد و صدای آژیر آمبولانس‌ها شنیده شد. ایران اخیراً به مردم عراق هشدار داده بود که از مراکز

مجلس به نقل از واحد اطلاعاتی خود در بغداد نوشت؛ دقت هدف‌گیری یگان موشکی رزمندگان اسلام به شدت مقامات رژیم عراق را به وحشت انداخته است. خاطر نشان می‌شود که رژیم صهیونیستی عراق تعداد کشته‌شدگان این حمله موشکی را ۲۴ تن از مردم عادی عنوان کرده بود؛ در حالی که مجلس اعلاى انقلاب اسلامی عراق، ضمن تصریح این که موشک ایران سازمان امنیت عراق را مورد اصابت قرار داده تأکید کرده است کسانی در جریان این حمله به هلاکت رسیده‌اند که عمدتاً در آموزشگاه سازمان امنیت عراق که مسئولیت آموزش بازجویان و شکنجه‌گران را به عهده دارند بسر می‌بردند. این گزارش می‌افزاید: فریادهای تکبیر و تائید در بعضی از محلات مسکونی بغداد بعد از معلوم شدن محل اصابت موشک نیز خود نشانگر این است که محل سازمان امنیت عراق که عامل اصلی اختناق در عراق است هدف قرار گرفته است.

حمله هوایی عراق به مناطق مسکونی ایران پس از حمله موشکی به ساختمان سازمان امنیت این کشور در بغداد

به فاصله ۱۱ ساعت پس از حمله تلافی‌جویانه موشکی ایران به بغداد، هواپیماهای متجاوز عراقی در یک اقدام جنایت‌کارانه، ساعت ۱۰/۳۴ دقیقه بامداد روز جمعه مناطق مسکونی بخش کرد غرب را بمباران کردند. در جریان این بمباران، سه نقطه شهر مورد حمله قرار گرفت و یازده تن از اهالی بی‌گناه این شهر شهید و ۲۷ تن دیگر مجروح شدند.

چهار روزنامه صبح روز شنبه دهلی نیز در صفحات اول خود خبر حمله موشکی ایران به شهر بغداد را گزارش کردند.

گزارش مجلس اعلاى انقلاب اسلامی عراق از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان اطلاعات و امنیت عراق در بغداد

مجلس اعلاى انقلاب اسلامی عراق اعلام کرد در جریان حمله موشکی اخیر رزمندگان اسلام به منطقه سازمان امنیت عراق، محل آموزشگاه نیروهای امنیتی عراق و یک مرکز کامپیوتری آنان درهم کوبیده شده است. واحد خبر مجلس اعلاى انقلاب اسلامی عراق اعلام کرد، مرکز آموزش‌های سازمان امنیت عراق که شکنجه‌گران و بازجویان سازمان امنیت در آن آموزش می‌بینند، از عمده‌ترین بخش‌های این سازمان است. بر اساس همین گزارش، حمله موشکی رزمندگان اسلام به منطقه سازمان امنیت عراق، موجی از خرسندی را در میان مردم این کشور برانگیخته و حتی در مواردی نیز در برخی از محله‌های مسکونی بغداد، در نیمه‌های شب فریادهای تکبیر دسته‌جمعی شنیده شده است.

به گزارش واحد مرکزی خبر تهران، مجلس اعلاى انقلاب اسلامی عراق اعلام کرد در جریان حمله موشکی سپاه اسلام به سازمان امنیت عراق، ۲۵۰ تن از عمال این رژیم به هلاکت رسیده و تعداد دیگری مجروح شده‌اند. واحد خبر این

همچنین گفت: در صورتی که رژیم عراق تا پایان این ضرب‌الاجل دست از شرارت‌هایش بر ندارد با اقدامات جدی‌تری از سوی رزمندگان اسلام مواجه خواهد شد.

اطلاعات، ۶۵/۶/۲۵، ش ۱۷۹۸۰، ص ۱۴؛

اطلاعات ۶۵/۶/۲۹ ش ۱۷۹۸۳ ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۶/۲۵، ش ۲۱۴۱، ص ۲ و ۷؛

کیهان ۶۵/۸/۲۴ ش ۱۲۸۸۵ ص ۱۹؛

کیهان ۶۵/۶/۲۵ ش ۱۲۸۳۶ ص ۱۸؛

Dong-A Daily - 1986/09/12

Newspaper1986/09/13 -

همچنین ساعت ۱۰ و ۱۰ دقیقه همان‌روز، روستای میان‌میل از توابع بخش کرد غرب در استان باختران هدف حمله دشمن قرار گرفت که ۴ واحد مسکونی در این روستا ویران شد و ۴ نفر شهید و شماری از روستائیان مجروح شدند. روستای سلیمان‌آباد از توابع این بخش نیز از حملات جنایت‌کارانه دشمن در امان نماند و بر اثر آن، ۵ تن از اهالی بی‌گناه این روستا مجروح شدند.

هشدار سخنگوی ستاد تبلیغات به حاکمان عراق درباره حمله به شهرهای ایران

در پی حمله هوایی روز گذشته دشمن به مناطق مسکونی باختران، سخنگوی تبلیغات جنگ اعلام کرد رزمندگان اسلام مراکز صنعتی، اقتصادی و نظامی در کلیه شهرهای عراق را هدف آتش قهر انقلابی خود قرار خواهند داد. وی به خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت: مراکز اقتصادی، صنعتی و نظامی کلیه شهرهای عراق به‌جز ۴ شهر امن این کشور از شنبه (امروز) به مدت ۲۴ ساعت هدف حملات سنگین رزمندگان اسلام قرار خواهند گرفت.

سخنگوی ستاد تبلیغات جنگ از مردم شهرهای عراق خواست، برای در امان بودن از آسیب، سریعاً اطراف مراکز نظامی، صنعتی و اقتصادی عراق را تخلیه کنند. وی گفت: رزمندگان اسلام از ظهر جمعه گلوله‌باران ۴۸ ساعته مراکز اقتصادی و نظامی شهرهای بصره، خانقین و ام‌القصر را قطع کرده‌اند اما ادامه شرارت‌های رژیم عراق عکس‌العمل شدیدتری را طلب می‌کند. این سخنگو

امشب (پنجشنبه)، یک فروند موشک زمین به زمین به سوی مرکز مخابرات عراق در بغداد شلیک کردند. این حمله موشکی رزمندگان اسلام در راستای اقدامات بازدارنده ایران انجام گرفت و هدف آن جلوگیری از شرارت‌های حکام بغداد است. جمهوری اسلامی ایران در چند روز گذشته، به دنبال تشدید حملات رژیم عراق به مناطق مسکونی و غیر نظامی کشورمان، تلاش کرد با اقدامات بازدارنده محدود، این رژیم جنایتکار را از ادامه شرارت‌هایش باز دارد اما حکام بغداد متنبه نشدند و حتی دست به جنایت مسلم دیگری زده و یک فروند هواپیمای مسافبری را در فرودگاه شیراز بمباران کردند؛ لذا مقابله جدی با این اقدامات لازم و غیر قابل تردید شد. ایران اسلامی بارها اعلام کرده است که هرگز تمایلی به کشیده شدن جنگ به خارج از جبهه‌ها ندارد و تمام هم و کوشش خود را نیز در این طریق بکار گرفته است ولی حاکمان بعثی بغداد با تکیه بر دیدگاه‌های توسعه طلبانه خود، برخلاف قوانین و اصول متعارف بین‌المللی، قصد کشاندن جنگ به صحنه‌هایی غیر از جبهه‌های جنگ داشته‌اند. مسلماً در قبال این سیاست توسعه طلبانه و تجاوزکارانه عراق، جمهوری اسلامی ایران نمی‌تواند ساکت بماند. بر این اساس، حمله موشکی سپاهیان اسلام انجام گرفت تا جنایتکاران حاکم بر بغداد بدانند که با تعدیات آنان مقابله شده و پاسخی دوچندان به این تعدیات داده خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران یک‌بار دیگر قاطعانه اعلام می‌کند، در صورتی که رژیم عراق از شرارت‌هایش دست برندارد،

حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

به گزارش سرویس سیاسی روزنامه اطلاعات، در پاسخ به شرارت‌های اخیر دشمن در حمله به مناطق مسکونی و غیر نظامی کشورمان، رزمندگان اسلام ساعت ۲۱/۱۵ روز پنجشنبه، مرکز مخابرات عراق در بغداد را هدف حمله موشکی خود قرار دادند.

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

دقایقی پس از حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد، ستاد تبلیغات جنگ در اطلاعیه‌ای اعلام کرد، رزمندگان اسلام به تلافی حملات دشمن به مناطق مسکونی، کارگری و صنعتی کشورمان و یک فروند هواپیمای مسافری که به شهید و مجروح شدن شماری از هموطنانمان منجر شد، ساعت ۲۱/۱۵ دقیقه

راديو دولتي آمريكا، صبح ديروز به نقل از دولت عراق، خبر حمله موشكي پريشيب رزمندگان اسلام به بغداد را اعلام كرد. بنا بر اين گزارش، ايران هم اعلام کرده بود که به تلافی حمله‌های عراق به مناطق مسکونی این کشور، با موشک‌های زمین به زمین، مرکز مخابرات بغداد را در هم کوبیده است. این خبر می‌افزاید: راديو بغداد با تأیید خبر حمله موشکی ایران به بغداد ذکرى از تلفات وارده به میان نیاورد. ایران در دو روز گذشته به مردم بغداد هشدار داده بود که از اطراف تأسیسات اقتصادی و نظامی دور شوند.

گزارش آسوشیتدپرس از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

خبرگزاری آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی ایران به بغداد گفت: شدت انفجار موشک به حدی بود که بغداد را تکان داد و پنجره‌ها را به شدت به صدا در آورد. آسوشیتدپرس سپس در گزارش مشروحی گفت، پس از انفجار موشک در بغداد، تعداد زیادی آمبولانس و ماشین‌های آتش‌نشانی به طرف صحنه وقوع حادثه هجوم بردند و بولدوزرها و کامیون‌ها نیز برای انجام عملیات امداد و نجات به آنان پیوستند. آسوشیتدپرس می‌افزاید: گرچه پلیس و نیروهای امنیتی عراق از نزدیک شدن به محل وقوع انفجار جلوگیری می‌کنند ولی ستون‌های دود حاصل از انفجار را از راه دور می‌توان مشاهده کرد. شدت انفجار در بغداد به حدی بوده است که علاوه بر خبرگزاری‌های خارجی که مجبور شده‌اند خبرها

اقدامات مقابله به مثل خود را بیش از پیش تشدید خواهد کرد و مسئولیت عواقب آن نیز به عهده حکام بغداد است ستاد تبلیغات جنگ

اعتراف عراق به اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

در پی حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد که پیش از آن هشدارهای لازم به مردم بغداد داده شده بود، یک سخنگوی نظامی رژیم بغداد، به اصابت موشک و تلویحاً به اوضاع نابسامان پایتخت عراق اعتراف کرد. این سخنگو، متعاقب حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد گفت، دشمنان (رزمندگان اسلام) تصور می‌کنند که خواهند توانست شهری مانند بغداد را بترسانند. خاطر نشان می‌شود پنجشنبه گذشته خبرهای رسیده از لندن به نقل از مسافران عراقی که متعاقب هشدارهای جمهوری اسلامی ایران وارد اروپا شده بودند حاکی از هجوم اهالی بغداد برای خروج از این شهر بود.

بازتاب حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

گزارش راديو دولتي آمريكا از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

بسیار وسیع اعلام کردند.

گزارش خبرگزاری فرانسه از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

خبرگزاری فرانسه درباره حمله موشکی ایران به بغداد، در خبری فقط گفت
انفجار بسیار شدید بوده است.

◀ بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در رسانه‌های انگلستان

گزارش تلویزیون لندن و بی.بی.سی از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

تلویزیون لندن درباره حمله موشکی ایران به بغداد فقط گفت انفجار بسیار
شدید بوده است.

تلویزیون (بی.بی.سی) هم پنجشنبه شب به گفتن یک انفجار شدید بغداد را
تکان داد اکتفا کرد.

را کوتاه مخابره کنند، رژیم عراق نیز ساعاتی پس از انفجار موشک در بغداد،
سکوت خود را شکست و با انتشار یک بیانیه نظامی اعلام کرد یک فروند موشک
زمین به زمین بغداد را مورد اصابت قرار داده است.

گزارش رویترز از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، خبرگزاری رویترز گزارش
داد ساعاتی پس از اینکه ایران اعلام کرد حملات عراق به مناطق مسکونی و غیر
نظامی و یک هواپیمای مسافربری شیراز را تلافی خواهد کرد، انفجار شدیدی
بغداد را لرزاند. رویترز در گزارشی از بغداد افزود؛ پلیس جاده‌های اطراف محل
وقوع انفجار را مسدود کرد. یادآور می‌شود، خبرگزاری رویترز که متوجه شده
کدام جاده‌ها مسدود شده‌اند، به منطقه مورد اصابت موشک هیچ اشاره‌ای نکرده
است.

منابع مسلمانان مخالف رژیم بعث در لندن هم اعلام کردند، موشک زمین به
زمین ایران که پنجشنبه گذشته به سوی بغداد پرتاب شده، در محله سعدون
در جنوب غربی بغداد و در شرق دجله به ساختمان مخابرات مرکزی این
شهر اصابت کرده است. ساکنان بغداد همچنین اعلام کردند، در لحظه انفجار
موشک ایران، صدای مهیبی شنیدند و پس از آن دود غلیظ و خاکستری‌رنگی
در تاریکی شب تمام منطقه جنوب غربی بغداد را پوشاند. آنها دامنه تخریب را

گزارش روزنامه دیلی تلگراف از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

روزنامه دیلی تلگراف در صفحه اول خود خبر شلیک موشک زمین به زمین ایران را درج و اعلام کرده است که ایران اداره مخابرات عراق در مرکز بغداد را نشانه رفته است.

اطلاعات ۶۵/۷/۲۶ ش ۱۸۰۰۷ ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی ۶۵/۷/۲۶ ش ۲۱۴۱ ص ۲؛

کیهان ۶۵/۷/۲۶ ش ۱۲۸۶۳ ص ۲ و ۱.

گزارش رادیو دولتی انگلیس از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

به گزارش واحد مرکزی خبر، رادیو دولتی انگلیس (بی.بی.سی) نیز در بخش خبری دیروز خود با اعلام خبر اصابت یک موشک دوربرد ایران به بغداد گفت، ایرانی‌ها تهدید کرده‌اند که به دلیل حملات اخیر عراق علیه شهروندان غیر نظامی، حملات خود را تشدید خواهند کرد. این رادیو اضافه کرد، ایران این بار اعلام کرده است که مرکز مخابرات بغداد را مورد اصابت قرار داده است. ماه پیش نیز ایران حمله موشکی مشابهی به بغداد داشت که بر اثر آن بیست‌ویک نفر کشته و یک‌صد نفر مجروح شده بودند.

گزارش روزنامه هرالدریون از حمله تلافی جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

روزنامه هرالدریون چاپ لندن دیروز در گزارشی از بغداد، در صفحه اول خود نوشته است، انفجار بغداد پس از تهدید ایران مبنی بر تلافی حمله هوایی عراق به فرودگاه شیراز رخ داد. این روزنامه اضافه کرد که صدای انفجار موشک در تمام بغداد شنیده شد.

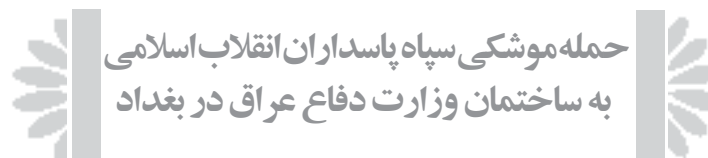
توطئه‌های شوم استکبار جهانی و حامیان پلید صدام، رژیم بعثی صهیونیستی عراق به‌منظور فرار از فشارهای روانی و وحشت از شکست نیروهای خویش در عملیات بزرگ سپاهیان محمد (ص)، اقدامات ضد انسانی خود در حمله به مناطق مسکونی، کارگری و اقتصادی کشورمان را آغاز کرده است؛ لذا به دنبال حملات ناجوانمردانه حکام جنایتکار بغداد و هشدارهای مکرر جمهوری اسلامی ایران مبنی بر اقدام به مقابله به‌مثل، ساعت ۲/۵۲ دقیقه بامداد امروز (دیروز جمعه ۲۳ آبان)، محل وزارت دفاع رژیم عفرلقی صدام به‌وسیله یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هدف‌گیری شد. یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، اینک همگام با دیگر قوای همیشه پیروز ایران اسلامی اعلام می‌دارد، همچنان سیلی‌های محکم و آتشین خود را بر رخسار سپاه صدام جنایتکار نواخته و تا سقوط رژیم بعثی صهیونیستی عراق نبرد مقدس خویش را ادامه خواهد داد.

نصر من الله و فتح قریب و بشر المومنین

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق در بغداد

به دنبال شلیک یک فروند موشک زمین به زمین به بغداد که در نخستین ساعات بامداد دیروز (جمعه ۲۳ آبان)، ساختمان دفاع رژیم عراق را هدف قرار

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق در بغداد

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی به ساختمان وزارت دفاع عراق در بغداد

به دنبال حمله موشکی رزمندگان اسلام به بغداد، ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دیروز با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد، ساعت ۲/۵۲ دقیقه بامداد روز جمعه (۲۳ آبان) محل وزارت دفاع رژیم صدام در بغداد با موشک نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هدف قرار گرفت.

در اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در همین رابطه صادر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

امت دلاور اسلام، ملت خدا جوی و سلحشور ایران! همزمان با اعزام کاروان‌های بزرگ راهیان کربلا و حضور چشمگیر امت رزمنده اسلام در جبهه‌های نبرد و تداوم پیروزی‌های دلاورمردان لشکر اسلام در خاک عراق و نیز شکست

اعتراف عراق به حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع در بغداد

پس از ساعت‌ها سکوت، بالاخره عراق در بیانیه‌ای به حمله موشکی ایران اعتراف کرد.

گزارش رادیو تهران درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق در بغداد

به گزارش رادیو تهران: واحد موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران بامداد امروز (جمعه ۲۳ آبان)، برای مقابله به‌مثل در برابر حملات جنایت‌کارانه عراق، یک موشک زمین به زمین به وزارت دفاع عراق در بغداد شلیک کرد.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق در رسانه‌های خارجی

گزارش خبرگزاری رویترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق در بغداد

خبرگزاری رویترز از بغداد گزارش داد انفجار شدیدی در نخستین ساعات بامداد امروز (جمعه ۲۳ آبان) بغداد را لرزاند. رویترز افزود، ایران شش ساعت پس از آنکه انفجاری شدید پایتخت عراق را لرزاند، از یک حمله موشکی زمین

داد، ستاد تبلیغات جنگ در اطلاعیه‌ای نوشت:

بسمه‌تعالی

به‌تلافی حملات دو روز گذشته دشمن به مناطق مسکونی و کارگری-صنعتی کشورمان که به شهید و مجروح شدن شماری از هموطنانمان منجر شد، رزمندگان اسلام در اولین ساعات بامداد امروز (جمعه)، یک فروند موشک زمین به زمین به ساختمان وزارت دفاع رژیم عراق در بغداد شلیک کردند. حمله موشکی رزمندگان اسلام، به‌منظور بازداشتن دشمن از تکرار حملات وحشیانه‌اش به مناطق مسکونی، کارگری و صنعتی کشورمان صورت گرفت. جمهوری اسلامی ایران همان‌گونه که بارها اعلام کرده است، هیچ‌گاه آغازکننده حمله به مناطق مسکونی و اقتصادی نبوده؛ بلکه همواره سعی داشته حکام بعثی را از زیر پا گذاردن قوانین بین‌المللی باز دارد و تجربه نشان داده است که باید با حکام بغداد تنها با زبان زور سخن گفت.

سپاهیان اسلام هرگز مایل به استفاده از سلاح‌های تهاجمی خود نیستند اما اگر رژیم عراق دست از شرارت‌هایش بردارد رزمندگان ما مجبورند در روند اقدامات تدافعی و بازدارنده خود و نیز در نحوه مقابله به‌مثل خود تجدید نظر کنند و به‌شدت عمل بیشتری روی آورند.

هشت به وقت گرینویچ (ساعت یازده و سی دقیقه به وقت تهران) هیچ گونه اعلامیه رسمی صادر نشده است.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، به موجب اعلامیه رسمی عراق، شلیک موشک زمین به زمین ایرانی علیه بغداد در شب گذشته، به قتل ۷ نفر و مجروح شدن ۳۶ نفر از ساکنان شهر بغداد منجر شده است. این اعلامیه می‌افزاید: موشک به یک محله مسکونی اصابت کرده و هفت عضو یک خانواده را از بین برده و چهار خانه مسکونی را ویران کرده و به چهار خانه دیگر آسیب رسانده است.

اطلاعات ۶۵/۸/۲۴ ش ۱۸۰۲۹ ص ۱۴؛

کبهان، ۶۵/۸/۲۴، ش ۱۲۸۸۵، ص ۱۹؛

Newsape-(1365/8/24) 15/11/1986-

به زمین به بغداد خبر داد. ساکنان بغداد می‌گویند، آنها صدای انفجار شدیدی را ساعت ۲۳/۲۸ دقیقه به وقت جی ام تی شنیده‌اند. رویترز افزود: مقامات عراقی از نزدیک شدن افراد به محل انفجار جلوگیری می‌کنند.

در گزارش دیگری به نقل از رویترز آمده است: ایران پس از شروع حملات گسترده خود به بغداد، روز چهاردهم موشک زمینی دیگری را به مناطق مسکونی این شهر پرتاب کرد و باعث کشته شدن هفت غیر نظامی و زخمی شدن ۶۳ نفر دیگر شد. این خبرگزاری می‌افزاید: به تلافی حمله موشکی ایران به بغداد، این کشور نیز با بسیج جنگنده‌های نیروی هوایی خود، حملات هوایی را علیه میدان نفتی ایران در خلیج فارس و نیروهای نظامی آن کشور انجام داد. منابع صنعت کشتیرانی می‌گویند که جنگنده‌های جت عراقی به یک چاه نفتی در خلیج مرکزی فارس حمله کردند که باعث آتش‌سوزی در دریا و کشته شدن ۲۵۰ نفر از کارگران ایرانی که در آن کار می‌کردند شد.

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان وزارت دفاع عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری فرانسه از بغداد، بامداد جمعه (۲۳ آبان) انفجار بسیار شدیدی در بغداد شنیده شد. این انفجار که ساعت دو و سی دقیقه به وقت گرینویچ (ساعت یازده و سی دقیقه پنجشنبه شب به وقت بغداد) به اظهار ساکنان شهر روی داد، در چندین محله پایتخت عراق شنیده شد. تا ساعت

گزارش رسیده حاکی است، علت قطع برنامه‌های تلویزیونی عراق احتمالاً در اثر ضایعاتی است که پس از اصابت موشک به مرکز مخابراتی بغداد به وجود آمده است.

از سوی دیگر، رادیو دولتی عراق نیز در برنامه خبری شامگاهی خود، اصابت موشک زمین به زمین ایران به پایتخت این کشور را مورد تأیید قرار داد. بنا بر همین گزارش، رادیوی مذکور تأکید کرد که این موشک، بخش‌هایی از ساختمان‌های نزدیک به میدان جمهوری بغداد را منهدم کرده است.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، رژیم عراق از ورود خبرنگاران رسانه‌ها و خبرگزاری‌های خارجی مقیم عراق به محل اصابت موشک پرتاب‌شده ایران به سوی ساختمان مخابرات بغداد جلوگیری کرده است.

اطلاعیه ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شب گذشته (شنبه ۱ آذر) با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد ساعت ۱۸/۵۱ دقیقه شنبه‌شب، یک فروند موشک زمین به زمین به سوی مرکز مخابرات شهر بغداد شلیک شد. در اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که به همین مناسبت صادر شد آمده است:

به گزارش خبرنگاران روزنامه‌ها، به تلافی حملات وحشیانه سه روز پیش رژیم عراق به مناطق مسکونی و مراکز غیر نظامی شهر اهواز، یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ساعت ۱۸/۲۰ دقیقه شب گذشته (به وقت عراق)، مرکز سازمان مخابرات شهر بغداد را هدف یک فروند موشک زمین به زمین خود قرار داد که اصابت این موشک به محل هدف‌گیری شده و انهدام بخش‌هایی از مرکز مخابرات و تلگراف شهر بغداد مورد تأیید رسانه‌های خبری رژیم حاکم بر عراق نیز قرار گرفت. بر اساس این گزارش، پس از گذشت مدت کوتاهی از شلیک موشک زمین به زمین رزمندگان اسلام، برنامه‌های تلویزیون عراق قطع شد و پس از حدود ده دقیقه، گوینده آن با حالتی شدیداً مضطرب برنامه‌ها را مجدداً ادامه داد و وقوع یک انفجار مهیب در مناطق مرکزی پایتخت این کشور را مورد تأیید قرار داد. این شبکه تلویزیونی از ارائه هرگونه توضیح اضافه پیرامون محل و خسارات ناشی از این انفجار خودداری ورزید.

مخابرات بغداد که دیروز (شنبه یکم آذر) انجام شد، سخنگوی ستاد تبلیغات جنگ اعلام کرد، حملات دو روز گذشته رزمندگان اسلام به تأسیسات صنعتی، اقتصادی و نظامی رژیم عراق و حمله موشکی دیروز یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی باید درس کافی را به حکام بغداد داده باشد که حمله به مناطق مسکونی تلخ خواهد بود و بی پاسخ نخواهد ماند. عراق باید بداند، چنانچه بر شرارت‌های خود اصرار ورزد، جمهوری اسلامی ایران با تمام قدرت مقابله به مثل خواهد کرد و در این صورت مسئولیت هرگونه آسیب و ویرانی بر عهده حکام تجاوزگر بغداد خواهد بود. سخنگوی ستاد تبلیغات جنگ، ضمن هشدار به مجامع بین‌المللی، از آنها خواست رژیم عراق را از ادامه حرکات ضد انسانی خود در حمله به مناطق مسکونی بازدارند؛ در غیر این صورت جمهوری اسلامی ایران مقابله به مثل را حق قانونی و طبیعی خود می‌داند و به منظور بازداشتن دشمن از ادامه چنین جنایاتی، از همه توان خود با قدرت تمام استفاده خواهد کرد.

اعتراف عراق به اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

یک سخنگوی نظامی رژیم عراق به اصابت موشک ایران به بغداد اعتراف کرد اما درباره محل دقیق اصابت موشک هیچ مطلبی نگفت.

بسم الله الرحمن الرحيم

به دنبال حملات جنایتکاران حاکم بر بغداد به مناطق مسکونی، صنعتی و کارگری کشورمان و بمباران وحشیانه اهواز به وسیله هواپیماهای متجاوز عراقی و در پی هشدارهای مکرر جمهوری اسلامی ایران، ساعت ۱۸/۵۱ دقیقه شامگاه امروز (دیروز شنبه یکم آذر)، مرکز مخابرات بغداد به وسیله یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با یک فروند موشک زمین به زمین هدف‌گیری شد.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بار دیگر، ضمن هشدار به رژیم جنگ‌افروز و جنایتکار حاکم بر بغداد اعلام می‌دارد، اقدامات ضد انسانی و شرارت‌های ناشی از ضعف و زبونی این رژیم بدون پاسخ نخواهد ماند و رزمندگان اسلام علاوه بر وارد آوردن ضربات سهمگین بر پیکر قوای دشمن در جبهه‌های نبرد، به تلافی حمله به مناطق مسکونی و صنعتی-کارگری کشورمان همچنان با نهایت قدرت اقدام به مقابله به مثل خواهند کرد.

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

هشدار ستاد تبلیغات جنگ به حاکمان عراق در پی حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

در پی شلیک یک فروند موشک زمین به زمین رزمندگان اسلام به مرکز

اطلاعیه نظامی عراق که در بی.بی.سی.سی نیز پخش شد حاکی از فرار ساکنان بغداد بوده است. یک گزارش دیگر حاکی است شدت انفجار به حدی بوده که صدای آن تا کیلومترها فاصله از محل انفجار شنیده شده است. نخستین گزارش‌ها همچنین حاکی از حرکت زیاد آمبولانس‌ها و نیروهای امدادی به محل انفجار بوده و گفته می‌شود که دست کم در نخستین ساعات، سی کشته از زیر آوار خارج شده است.

گزارش رادیو فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

رادیو بین‌المللی فرانسه در سه بخش خبری بامداد دیروز خود، با پخش گزارش حمله موشکی عصر پریروز (شنبه یکم آذر) سپاه اسلام به بغداد گفت این حمله موشکی به دنبال یورش خشن هواپیماهای عراقی در روز پنجشنبه گذشته به شهر اهواز که در آن ۲۵ نفر کشته و صد و نود و دو نفر زخمی شدند انجام شد. در گزارش رادیو بین‌المللی فرانسه آمده است؛ شهر بغداد پریروز در اثر پرتاب یک موشک ایرانی به لرزه در آمد. این پنجمین بار در طول پانزده هفته است که قلب پایتخت عراق هدف ضربه ایران قرار می‌گیرد.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

گزارش رادیو بی.بی.سی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

رادیو دولتی لندن (بی.بی.سی) در بخش فارسی ساعت ۲۲ دیشب (شنبه یکم آذر) خود گزارش داد خبرنگاران خارجی می‌گویند که به دلایل امنیتی، فرستادن گزارشگر به محل دقیق انفجار ممنوع شده است. این مسئله در حالی مطرح می‌شود که خبرنگاران خبرگزاری‌های خارجی که در عراق دفتر دارند همگی عراقی‌الاصل هستند. فاروق شکری برای فرانس پرس و صبحی حداد برای رویترز در عراق گزارش تهیه می‌کنند. در همین حال، بی.بی.سی در بخش فارسی ساعت ۲۲ دیشب خود اعلام کرد خبرسازان آژانس‌های خبری مقیم بغداد از ارسال گزارش محل اصابت موشک ایران منع شده‌اند.

گزارش‌های رسیده به لندن از آخرین حمله موشکی ایران به بغداد حاکی است که در نخستین ساعات دیشب (شنبه) انفجار عظیمی شهر بغداد را لرزاند. بر اساس این گزارش‌ها، انفجار در اثر شلیک یک موشک دوربرد زمین به زمین نیروهای جمهوری اسلامی ایران حاصل شده است. شبکه رادیویی دولتی انگلیس (بی.بی.سی) اعلام کرد، ایران هنگام شلیک این موشک، اداره مخابرات بغداد را نشانه رفته است.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز اطلاعاتی امنیتی در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، در پی حملات ناجوانمردانه رژیم صهیونیستی عراق به مناطق مسکونی کشورمان، بغداد صبح دیروز هدف یک فروند موشک قرار گرفت. در همین رابطه، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران اطلاعاتی صادر کرد.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی به یک مرکز اطلاعاتی امنیتی در بغداد

در اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که درباره حمله موشکی به یک مرکز اطلاعاتی امنیتی در بغداد صادر شد آمده است:

وقاتلوهم حتی لاتکون فتنه

امت رزمنده اسلام، ملت خدا جوی و سلحشور ایران! اینک که فرزندان غیور شما با تشکل در اعزام بزرگ سپاه محمد (ص) می‌روند تا با حضور عظیم خویش در جبهه‌های نبرد جهاد مقدس خویش را علیه ایادی استکبار جهانی بر رژیم بعثی عفرقی صدام تداوم بخشند، حکام صهیونیست بغداد مضطرب و وحشت‌زده، حمله ناجوانمردانه خود را به مناطق مسکونی، کارگری و صنعتی کشورمان شدت بخشیده‌اند؛ لذا به دنبال تشدید اقدامات جنایت‌کارانه رژیم ضد انسانی صدام صهیونیست در حمله به مناطق مسکونی اهواز، باختران، دزفول

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان مخابرات عراق در بغداد

خبرگزاری فرانسه هم گزارش داد صدای یک انفجار بسیار قوی امشب (دیشب شنبه‌شب) در محلات مختلف بغداد شنیده شد. این انفجار که در ساعت ۱۸/۳۵ دقیقه به وقت محلی رخ داد، به نظر ساکنان شهر، ناشی از شلیک یک فروند موشک زمین به زمین به بغداد بود.

اطلاعات، ۶۵/۹/۰۲، ش ۱۸۰۳۵، ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۹/۲، ش ۲۱۶۹، ص ۲؛

کیهان، ۶۵/۹/۲، ش ۱۲۸۹۱، ص ۳.

و چندین نقطه دیگر میهن اسلامی و هشدارهای مکرر جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تشدید عملیات بازدارنده مقابله‌به‌مثل خود، ساعت ۳/۴۵ دقیقه بامداد امروز یکی از مراکز سازمان اطلاعات و امنیت بغداد به‌وسیله یک فروند موشک زمین به زمین یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هدف‌گیری شد. در اینجا، یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همگام با دیگر لشکریان اسلام اعلام می‌دارد، همچنان اقدامات بازدارنده خویش را تا سقوط رژیم صهیونیستی صدام و آزادی کربلای حسینی ادامه می‌دهد.

نصرومن الله و فتح قریب فبشرالمومنین.

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز اطلاعاتی امنیتی در بغداد

به دنبال حمله تلافی‌جویانه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز اطلاعاتی امنیتی در بغداد که در پی حملات ناجوانمردانه رژیم صهیونیستی عراق به مناطق مسکونی کشورمان صورت گرفت، ستاد تبلیغات جنگ با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد:

بسم الله الرحمن الرحيم

به تلافی حملات دشمن به مناطق مسکونی شهرهای باختران، دزفول،

اندیمشک، سربندر و بندر امام، رزمندگان اسلام ساعت ۳/۴۵، یک فروند موشک زمین به زمین به سوی یک مرکز اطلاعاتی رژیم عراق در بغداد شلیک کردند. حمله موشکی بامداد امروز رزمندگان اسلام، با توجه به جنایات مکرر رژیم عراق، تنها یک اقدام بازدارنده است.

جمهوری اسلامی ایران یک‌بار دیگر به مجامع بین‌المللی درباره تلاش برای بازداشتن رژیم عراق از حمله به مناطق مسکونی هشدار می‌دهد و از آنان می‌خواهد که با بی‌اعتنایی خود مشوق رژیم عراق برای ادامه جنایاتش نباشند. با این‌همه، رزمندگان اسلام با اتکا به قدرت لایزال الهی، با تمام توان در مقابل حملات و ددمنشی‌های دشمن مقابله می‌کنند و رژیم عراق بدانند در صورتی که دست از جنایاتش برندارد، موشک‌های ایران می‌توانند هر مرکز صنعتی، نظامی و امنیتی در کلیه شهرهای عراق را هدف‌گیری کنند.

گزارش رویترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز اطلاعاتی امنیتی در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی به نقل از خبرگزاری رویترز از بغداد، صبح دیروز یک انفجار بزرگ، پایتخت بغداد را لرزاند و ساکنان بغداد گفتند این انفجار شبیه به انفجار قبلی ناشی از موشک‌های ایران بود. موشک، ساعت ۳/۵۰ دقیقه بامداد به‌وقت تهران بر روی یک منطقه به مساحت چندین کیلومتر مربع اصابت کرده و ظاهراً سومین موشک زمین به زمین در این ماه است. ایران در سال جاری پنج موشک به داخل بغداد شلیک کرده است که در آخرین حمله

حمله موشکی و هوایی عراق و ایران به شهرهای یکدیگر

حمله موشکی و هوایی عراق به دزفول

به گزارش خبرنگار روزنامه اطلاعات از دزفول، مزدوران بعثی عراق حوالی ظهر دیروز با چهار فروند موشک زمین به زمین، نقاط مسکونی دزفول را مورد حمله قرار دادند که ضمن ویران شدن تعداد زیادی واحد مسکونی و تجاری، شماری از هموطنانمان در دزفول شهید و مجروح شدند. در این تهاجم وحشیانه همچنین به تعدادی اتومبیل خسارات زیادی وارد شد.

همچنین رژیم صدام در ادامه بی‌اعتنایی‌های آشکار به کلیه قوانین بین‌المللی، مقارن ساعت ۲۳/۳۵ دیشب مناطق مسکونی شهر دزفول را مورد حمله هوایی قرار داد و چهار راکت به مناطق مسکونی این شهر پرتاب کرد که بر اثر این جنایت صدامیان کافر، یک تن شهید و چندین واحد مسکونی ویران شد.

هشت تن کشته شدند. بغداد شهر ۴/۵ میلیون نفری، در طول ۶ سال جنگ، ۱۷ بار هدف موشک قرار گرفته و تاکنون صدها تن از مردم شهر بنا به تأیید رسمی عراق کشته شده‌اند. مقامات عراق رسانه‌های گروهی را از ارسال گزارش درباره محل انفجار به دلایل امنیتی منع می‌کنند. ایران روز دوشنبه گفت به تلافی تهاجم عراق به باختران که چندین کشته و مجروح بر جای گذاشته به مدت ۴۸ ساعت شهرهای عراق را زیر توپخانه قرار خواهد داد.

همچنین به نقل از رویترز در گزارش دیگری آمده است: در ادامه حمله‌های تلافی جویانه موشکی و هوایی ایران و عراق در روز ۲۵ و ۲۶، بیش از ۲۵۰ نفر از هر دو طرف کشته شدند.

مقامات ایرانی اعلام کردند در حمله‌های هوایی عراق به شهرهای ایران در روز بیست و پنجم بیش از ۲۰۰ نفر کشته شدند.

مقامات نظامی عراق هم روز بیست و ششم اعلام کردند در حمله‌های ایران به عراق ۵۰ تن کشته و مجروح شدند.

اطلاعات، ۶۵/۹/۵، ش ۱۸۰۳۸، ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی ۶۵/۹/۶ ش ۲۱۷۳ ص ۲؛

کیهان، ۶۵/۹/۵، ش ۱۲۸۹۴، ص ۲.

--Newspaper1986/11/27--

پنجشنبه، ۶ آذر، ۱۳۶۵

خود قرار دادند.

در اطلاعیه ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در همین رابطه صادر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

امت قهرمان و استوار ایران! در پاسخ به شرارتها و جنایات بی‌شرمانه رژیم بعثی عراق در حمله به شهرها و مناطق مسکونی و کشتار زنان و کودکان شهرهای سوسنگرد، بروجرد، نهاوند، رامهرمز، اصفهان، دزفول، سردشت و پیرانشهر، فرزندان غیور شما امت شهیدپرور در یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ساعت ۶ و ۲۰ دقیقه صبح امروز ستاد فرماندهی نیروی هوایی رژیم جنایتکار عراق در بغداد را هدف یک فرود موشک زمین به زمین خود قرار دادند.

گزارش رادیو صوت‌الجماهیر درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

رادیو صوت‌الجماهیر با حدود شش ساعت تأخیر به اصابت یک فرود موشک یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد اعتراف کرد و مدعی شد این موشک به یک واحد تجاری مسکونی اصابت کرده است.

هشدار وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیر کل سازمان ملل

وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران در اطلاعیه‌ای خطاب به خاویر پرز دکوئیار دبیر کل سازمان ملل اعلام کرد اقدامات عراق در حمله به مناطق مسکونی برخلاف کلیه اصول پذیرفته‌شده بین‌المللی بوده. چنانچه سازمان ملل متحد اقدامی در جهت این حملات عراق صورت ندهد ایران راهی به جز مقابله به مثل ندارد.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

به دنبال حملات وحشیانه دشمن به مناطق مسکونی کشورمان، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی صبح امروز در پاسخ به این حمله‌ها، یک موشک زمین به زمین به سوی ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد شلیک کرد.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرد، به تلافی حملات وحشیانه دشمن به مناطق مسکونی کشورمان، رزمندگان اسلام ساعت ۶/۲۰ دقیقه بامداد امروز (یکشنبه)، ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد را هدف یک فرود موشک زمین به زمین

گزارش بی.بی.سی درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

شبکه رادیویی بی.بی.سی در لندن، در بخش برون مرزی خود اعلام کرد انفجار عظیم بغداد بر اثر شلیک موشک زمین به زمین ایران رخ داده است. بی.بی.سی افزود: ایران ستاد مرکزی نیروی هوایی عراق را در بغداد هدف موشک خود قرار داده و اعلام کرده است که این حمله به تلافی حملات پریروز رژیم عراق به شهرهای مسکونی ایران بوده است. مقر بی.بی.سی اعلام کرد، موشک شلیک شده ایران همزمان با آغاز دومین مرحله از عملیات کربلای ۵ در شمال شرقی بصره به سمت بغداد بوده است.

ظرف روزهای اخیر، خبرنگاران انگلیسی که از بغداد بازدید کرده‌اند، با اشاره به محل‌های اصابت موشک‌های شلیک شده یادآور شدند، صدام حسین برای حفظ جان خود شب‌ها در خانه‌ای امن در حومه بغداد بسر می‌برد. مفسران روزنامه‌های انگلیسی، هم نوشته بودند آنچه عراق را بیشتر از شلیک موشک‌های ایران نگران کرده، اطلاع فوری جمهوری اسلامی ایران از محل دقیق اصابت این موشک‌ها بوده است.

گزارش خبرگزاری فرانسه درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

خبرگزاری فرانسه نیز که در بغداد نماینده دارد، در همین راستا، ساعت

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

هماهنگی اطلاعاتی امنیتی نمایندگان خبرگزاری‌های بین‌المللی در بغداد با سرویس‌های اطلاعاتی عراق درباره نحوه انعکاس خبر اصابت موشک ایران به بغداد نزدیک به پنج ساعت به درازا کشید.

خبرگزاری‌های بین‌المللی که خود را مستقل می‌خوانند، تقریباً به‌طور همزمان با هم، اولین و شاید تنها خبر خود درباره شلیک موشک زمین به زمین رزمندگان اسلام به‌سوی مقر فرماندهی نیروی هوایی عراق را ساعت ۱۱/۱۵ دقیقه روز یکشنبه مخابره کردند. این موشک ساعت ۶/۳۰ دقیقه صبح یکشنبه به‌وقت تهران به‌سوی بغداد روانه شد.

خبرگزاری جمهوری اسلامی به‌منظور افشای بیشتر ماهیت خبرگزاری‌های عمده بین‌المللی که در بغداد نماینده دارند خبر مربوط به شلیک یک فروند موشک را پس از سه ساعت بر روی تلکس بین‌المللی خود مخابره کرد تا مشخص شود که آیا صدای انفجار آن در بغداد به گوش کارکنان دفاتر این خبرگزاری‌ها خواهد رسید یا نه اما سکوت خبرگزاری‌های رویترز، فرانسه و آلمان غربی که در بغداد دفتر دارند به امید به فراموشی سپردن واقعه، با حدود دو ساعت تأخیر، پس از انتشار خبر از سوی منابع خبری ایران همچنان ادامه یافت.

گزارش خبرگزاری آلمان درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

خبرگزاری آلمان غربی نیز در حالی که خود در بغداد دفتر دارد، به نقل از گزارش‌های رسیده از بغداد می‌نویسد انفجار مهیبی پایتخت عراق را به لرزه در آورد. خبرگزاری آلمان از قول خبرگزاری خلیج خبر شنیده‌شدن صدای انفجار در بغداد را مخابره کرد.

گزارش یونایتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

خبرگزاری یونایتدپرس هم از قول خبرگزاری خلیج خبر شنیده‌شدن صدای انفجار در بغداد را مخابره کرد.

یونایتدپرس در گزارش خود می‌گوید: صدای انفجار در نقاط مختلف بغداد به گوش رسیده اما خبرگزاری خلیج آماری درباره تلفات ارائه نکرده است.

گزارش نیویورک‌تایمز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

نیویورک‌تایمز در گزارشی اعلام کرد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران روز ۱۱ ژانویه ۱۹۸۷ یک موشک اسکاد پرتاب کرد که تقریباً ساعت ۶:۰۰ صبح به‌وقت محلی در حومه بغداد فرود آمد. در ادامه گزارش نیویورک‌تایمز

۱۱/۴۵ دقیقه تنها اعلام کرد که صدای انفجار شدیدی صبح یکشنبه در بغداد شنیده شده است. این خبرگزاری همچون دیگر خبرگزاری‌ها از بیان محل اصابت موشک و خسارات وارده به دشمن خودداری کرده است؛ لیکن در گزارش خود تصریح کرده که حمله موشکی ایران در پاسخ به حملات هوایی و موشکی عراق به مناطق مسکونی ایران در چند شهر مختلف صورت گرفته است.

به گزارش واحد مرکزی خبر تهران به نقل از خبرگزاری فرانسه: انفجار شدیدی صبح دیروز در بغداد روی داد که صدای مهیب آن در بیشتر نقاط پایتخت عراق شنیده شد. خبرگزاری فرانسه با تأکید بر اینکه انفجار دیروز ناشی از اصابت موشک زمین به مین پرتاب‌شده از سوی ایران به پایتخت عراق بوده است افزود: این انفجار ساعت ۵ و ۵۵ دقیقه به‌وقت محلی روی داد. خبرگزاری فرانسه افزود: مقامات رسمی عراق حاضر به توضیح درباره محل اصابت موشک و تلفات و خسارات ناشی از آن نشده‌اند.

گزارش خبرگزاری خلیج درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری خلیج، صدای انفجار در بغداد ساعت ۵/۵۵ دقیقه صبح به‌وقت محلی شنیده شده است.

در جنوب عراق شلیک کردند.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز تجاری در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، رزمندگان اسلام دوشنبه شب (بامداد امروز سه‌شنبه ۲۳ دی‌ماه) یک فروند موشک زمین به زمین به مرکز اقتصادی تجاری شهر بغداد شلیک کردند. این شلیک که به تلافی جنایات اخیر صدام در حمله به مناطق مسکونی شهرهای ایران صورت گرفته است ساعت ۵۵ دقیقه بامداد انجام شد.

بر اساس این گزارش؛ موشک به وسیله یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به روی مراکز تجاری بغداد هدایت شد. رژیم جنایتکار صدام، در چند روز گذشته با تهاجمات هوایی متعدد به شهرهای کشورمان، جمعی از هموطنان غیر نظامی ما از جمله؛ زنان و کودکان را به شهادت رسانده است.

هشدار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به رژیم صدام در پی حمله موشکی به یک مرکز تجاری در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران، یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در پی شلیک یک فروند موشک زمین به زمین به

آمده است: رادیوی تهران ادعا می‌کند که این موشک به مقر فرماندهی نیروی هوایی عراق اصابت کرده است اما عراق آن را تکذیب می‌کند. سخنگوی عراق هم گفت این موشک در یک منطقه مسکونی منفجر شده است. بعد از شش هفته این نخستین بار است که ایرانیان یکی از موشک‌های دوربرد خود را به پایتخت عراق شلیک می‌کنند.

همچنین نیروهای زمینی سپاه سه موشک کوتاه‌برد عقاب را به سمت بصره در جنوب عراق شلیک کردند.

گزارش رادیو تهران درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ستاد فرماندهی نیروی هوایی عراق در بغداد

رادیو تهران در گزارشی اعلام کرد روز ۱۱ ژانویه ۱۹۸۷، مطابق با یکشنبه بیست‌ویک دی‌ماه ۱۳۶۵، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران یک موشک اسکاد پرتاب کرد که تقریباً ساعت ۶:۰۰ صبح به وقت محلی در حومه بغداد فرود آمد. رادیوی تهران ادعا کرد که این موشک به مقر فرماندهی نیروی هوایی عراق اصابت کرده است اما عراق آن را تکذیب می‌کند. سخنگوی عراق گفت این موشک در یک منطقه مسکونی منفجر شده است. بعد از شش هفته این نخستین بار است که ایرانیان یکی از موشک‌های دوربرد خود را به پایتخت عراق شلیک می‌کنند.

همچنین نیروهای زمینی سپاه سه موشک کوتاه‌برد عقاب را به سمت بصره

یک شعاع ۱۵ کیلومتری شنیده‌اند. رویترز در گزارش خود می‌افزاید، چندین شهر بزرگ و کوچک ایران در سه روز، هدف تهاجمات موشکی و هوایی عراق قرار گرفته است.

رویترز روز ۱۳ ژانویه ۱۹۸۷ در گزارش دیگری اعلام می‌کند؛ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران یک موشک اسکاد را از شلمچه (پاسگاه مرزی ایران) به یک مرکز تجاری در بغداد پرتاب کرد. ساکنان این شهر گزارش می‌دهند که صدای دو انفجار شنیده‌اند. از زمان آغاز عملیات جدید زمینی ایران در شرق شهر بصره عراق در ۹ ژانویه ۱۹۸۷، این دومین حمله موشکی به بغداد است.

گزارش خبرگزاری فرانسه از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز تجاری در بغداد

بنا به گزارش خبرگزاری فرانسه از بغداد، صدای انفجار کمی بعد از نیمه‌شب پریشب به‌وضوح در بسیاری از محله‌های بغداد شنیده شد اما تشخیص محل دقیق اصابت آن ممکن نبود. این گزارش حاکی است که مقامات عراق تا ظهر دیروز (سه‌شنبه) هنوز هیچ‌گونه خبری پیرامون سقوط دومین موشک در بغداد منتشر نکرده‌اند.

مرکز تجاری بغداد اعلام کرد، چنانچه رژیم بغداد به تجاوزات خود ادامه دهد با پاسخ کوبنده‌تر رزمندگان اسلام مواجه خواهد شد. این موشک ساعت ۵۵ دقیقه بامداد دیروز در پاسخ به جنایات رژیم صدام در حمله به مناطق مسکونی و غیر نظامی ایران به هدف مرکز تجاری بغداد شلیک شد.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز تجاری در بغداد در رسانه‌ها

گزارش رویترز از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز تجاری در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، خبرگزاری رویترز به نقل از ساکنان بغداد گزارش داد یک موشک زمین به زمین ایران در ساعات اولیه بامداد امروز (سه‌شنبه ۲۳ دی‌ماه)، به پایتخت عراق اصابت کرد که دومین حمله موشکی به این شهر در ۲۴ ساعت گذشته محسوب می‌شود. به گزارش این خبرگزاری، ضربه و انفجار حاصله از اصابت موشک به بغداد سبب ایجاد یک ابر غلیظ از دود شد و بسیاری از ساکنان این شهر ۴/۵ میلیون نفری در چندین منطقه که کیلومترها دورتر از یکدیگر بودند از خواب پریدند. به گزارش رویترز: مقامات عراقی به دلایل امنیتی محل اصابت موشک را مشخص نکردند.

ساکنان بغداد نیز گفتند که دو صدای انفجار جداگانه به فاصله چند ثانیه در

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، رزمندگان اسلام مقارن ظهر دیروز (چهارشنبه ۲۴ دی‌ماه)، با یک فروند موشک زمین به زمین، ساختمان‌های مرکزی نخست‌وزیری رژیم عراق را هدف‌گیری کردند. ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در این باره اطلاعیه‌ای صادر کرد.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه خود که درباره حمله به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد صادر کرد نوشت:

به دنبال شکست‌های پی‌درپی رژیم صهیونیستی حاکم بر عراق در مصاف با رزمندگان اسلام در عملیات کربلای ۵ و کربلای ۶ و توسل این رژیم جنایتکار به حملات موشکی و هوایی به مناطق مسکونی کشورمان، یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یک فروند موشک زمین به زمین را ساعت ۱۲/۵۳ دقیقه امروز (چهارشنبه) به‌سوی ساختمان‌های مرکزی نخست‌وزیری عراق در بغداد پرتاب کرد. نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، یک‌بار دیگر به حکام خودفروخته بغداد هشدار می‌دهد در صورت ادامه تجاوز به مناطق مسکونی، بایستی شاهد انتقام‌جویی شدید رزمندگان اسلام باشند.

گزارش خبرگزاری یوگسلاوی از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز تجاری در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران، خبرگزاری یوگسلاوی (تانیوگ) اعلام کرد بغداد بار دیگر ساعت ۵۵ دقیقه نیمه‌شب دیشب دوشنبه (۲۲ دی‌ماه) به‌وقت محلی هدف یک فروند موشک زمین به زمین ایران قرار گرفت اما هنوز گزارشی درباره میزان تلفات و یا خسارات ناشی از این حمله دریافت نشده است. این خبرگزاری می‌افزاید: صدای ناشی از این انفجار به‌قدری زیاد بود که در تمام شهر بغداد شنیده شد. حمله قبلی موشکی ایران به بغداد صبح روز یکشنبه بود.

گزارش دارلینگتون از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز تجاری در بغداد

به گزارش دارلینگتون روز ۱۳ ژانویه ۱۹۸۷، مطابق با سه‌شنبه بیست‌وسوم دی‌ماه ۱۳۶۵، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران یک موشک اسکاد را از شلمچه، پاسگاه مرزی ایران، به یک مرکز تجاری در بغداد پرتاب کرد. ساکنان این شهر گزارش دادند که صدای دو انفجار شنیده‌اند. از زمان آغاز عملیات جدید زمینی ایران در شرق شهر بصره عراق در ۹ ژانویه ۱۹۸۷، این دومین حمله موشکی به بغداد است.

زمین قرار داد که تلفات سنگینی به قوای بعثی عراق در منطقه عملیاتی کربلای ۵ وارد آمد و ده‌ها تن از افسران ارشد و پرسنل ارتش بعثی عراق در اثر آن کشته و یا زخمی شدند. نخستین گزارش‌های دریافتی حاکی است که سرهنگ ستاد محسن احمد فرمانده تیپ مستقل ۱۸ عراق جزو زخمی‌شدگان است.

گزارش رویترز و واشنگتن پست درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عراق

به گزارش رویترز و واشنگتن پست، ایران سومین حمله موشکی به بغداد را در چهار روز گذشته انجام داده است.

در گزارش‌های دیگری که درباره عملیات‌های ایران در جبهه‌های جنگ ارائه شده آمده است، علاوه بر این، نیروهای ایرانی در حال انجام حمله موشکی به بغداد پایتخت عراق و بصره هستند.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به وزارت جنگ عراق در بغداد و ابوالخصیب

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد دو فروند موشک زمین به زمین به سوی شهرهای بغداد و ابوالخصیب پرتاب شد.

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

گزارش رویترز و آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد

به گزارش رویترز و آسوشیتدپرس از بغداد و بحرین، روز ۱۴ ژانویه ۱۹۸۷ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در حوالی ساعت ۱۲:۳۰ یک موشک اسکاد به ساختمان نخست‌وزیری عراق در بغداد شلیک کرد. طی چهار روز، این سومین حمله موشکی زمین به زمین بین شهرها است.

عراق هم اعلام کرد، به تلافی دومین حمله موشکی ایران به بغداد پایتخت عراق که ۴ میلیون نفر جمعیت دارد، به مدت سه روز حملات هوایی خود را به قم، باختران، خرم‌آباد و برخی دیگر از شهرهای ایران انجام داد.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد و قرارگاه تاکتیکی سپاه سوم عراق

یک فروند موشک زمین به زمین رزمندگان اسلام امروز یکی از قرارگاه‌های تاکتیکی و مراکز تجمع سپاه سوم عراق را درهم کوبید.

گزارش خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی حاکی است، مقارن ساعت ۷/۱۲ امروز (پنجشنبه ۲۵ دی‌ماه)، یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران با شناسایی قبلی، این قرارگاه تاکتیکی را هدف یک فروند موشک زمین به

گزارش دارلینگتون پرس درباره حمله موشکی ایران به وزارت جنگ عراق در بغداد و ابوالخصیب

نشریه دارلینگتون پرس در گزارشی اعلام کرد روز ۱۶ ژانویه ۱۹۸۷، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در ساعت ۱:۲۰ بعدازظهر یک موشک ناشناخته را به یک تأسیسات نظامی در ابوالخصیب عراق شلیک کرد. سپاه همچنین یک اسکاد به سمت وزارت جنگ عراق در بغداد شلیک کرد.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقر حزب بعث در بغداد

حمله موشکی ایران ساعت ۳/۵۵ دقیقه بامداد امروز (۳۰ دی ماه) مقر حزب بعث عراق در پایتخت این کشور را هدف قرار داد.

گزارش رویترز و آسوشیتدپرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مقر حزب بعث در بغداد

به دنبال آخرین حمله موشکی ایران که ساعت ۳/۵۵ دقیقه بامداد امروز (۳۰ دی ماه) مقر حزب بعث عراق در پایتخت این کشور را هدف گرفت، رویترز با مخابره گزارشی، این حمله را مورد تأیید قرار داد. رویترز به نقل از ساکنان بغداد گزارش داد: بامداد امروز انفجار شدیدی پایتخت عراق را لرزاند و ستونی از دود سپاه به هوا برخاست.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی به وزارت جنگ عراق در بغداد و ابوالخصیب

در اطلاعیه ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در همین رابطه صادر شد آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

امت حزب الله، مردم غیور و شهیدپرور ایران! در پاسخ به شرارت‌های دشمن بعثی در حمله به مناطق مسکونی، یگان موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ساعت ۱۳ و ۸ دقیقه دیروز (جمعه ۲۶ دی ماه)، یک فروند موشک زمین به زمین به طرف وزارت جنگ عراق در بغداد پرتاب کرد.

همچنین یک فروند موشک دیگر ساعت ۱۳ و ۲۰ دقیقه روز قبل به سوی تأسیسات نظامی و مرکز تجمع نیروهای دشمن در شهر ابوالخصیب عراق واقع در جنوب این کشور که هم‌اکنون دشمن در پی شکست‌های خود در منطقه عملیاتی کربلای ۵ در حال عقب‌نشینی به سوی آن شهر است شلیک شد.

رزمندگان اسلام بار دیگر به حکام رژیم صهیونیستی عراق هشدار می‌دهند در صورت ادامه شرارت‌هایش و حمله به مناطق مسکونی کشورمان باید شاهد اقدامات تلافی‌جویانه شدیدتر نیروهای اسلام باشند.

و مراکز خرید را تخریب کرد. این در حالی است که خبرگزاری رسمی ایران (ایرنا) اعلام کرد که حمله موشکی ایران، مقر حزب حاکم عراق را در شهر بغداد مورد اصابت قرار داده است. سخنگوی عراق همچنین گفت، ۲ ساعت پس از حمله موشکی ایران به بغداد، هواپیماهای عراقی بلافاصله در یک عملیات تلافی جویانه چهار شهر ایران از جمله اصفهان، همدان و تبریز را بمباران کردند. در ادامه گزارش رویترز آمده است؛ ایران همچنین یک حمله موشکی نیز به مجموعه پتروشیمی بصره، شهر دوم عراق، انجام داد که باعث آتش‌سوزی و انفجار مخازن ذخیره بنزین و انتشار گاز سمی در سطح شهر شد.

اطلاعات، ۶۵/۱۰/۲۱، ش ۱۸۰۷۷، ص ۱۴؛

اطلاعات، ۶۵/۱۰/۲۲، ش ۱۸۰۷۸، ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۱۰/۲۲، ش ۲۲۱۲، ص ۷؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۱۰/۲۳، ش ۲۲۱۳، ص ۱۰؛

www.lexis-nexis.com.(65/10/21)

May 9 ,unpublished document «,1988-1980 ,W. Seth Carus, «Ballistic Missiles Fired in the Iran-Iraq War—

in Joseph S. Bermudez, Jr., Steven Zolga, and Stephen Sewell, Scud: Terror 2002 expected to be published in-1988

;(Darlington, VA: Darlington Press).]; Michael Ross, «Air Strikes, Missiles Hit Iran, Iraq; Baghdad Struck

in Lexis-Nexis, www.lexis- .1 .p, 1987 January 12 ,Troops Battle to Dislodge Invaders.» Los Angeles Times

nexis.com. Weapon of

اطلاعات، ۶۵/۱۰/۲۳، ش ۱۸۰۷۹، ص ۱۴؛

جمهوری اسلامی، ۶۵/۱۰/۲۴، ش ۲۲۱۴، ص ۵؛

www.lexis-nexis.com- 65/10/23

ساکنان بغداد گفتند، صدای ناشی از انفجار، ساعت ۳/۳۰ دقیقه به وقت محلی از کیلومترها فاصله شنیده شد. این خبرگزاری به محل اصابت موشک اشاره‌ای نکرده و فقط گفته است، پس از اصابت هر موشک زمین به زمین ایران به بغداد، محل‌های مورد اصابت ممنوع‌الورود می‌شوند. رویترز در پایان افزوده است که این پنجمین حمله موشکی زمین به زمین ایران به بغداد ظرف ۱۰ روز گذشته است.

رویترز در ادامه گفت رادیو رسمی بغداد عراق اعلام کرد این موشک به «منطقه مسکونی بغداد» اصابت کرده است اما خبرگزاری ایران می‌گوید که هدف این موشک مقرهای حزب بعث عراق بوده است. این ستاد در مجاورت کاخ ریاست‌جمهوری صدام حسین است. ایرنا همچنین گزارش داد این حمله موشکی، پنجمین حمله به بغداد در ۱۰ روز گذشته به تلافی حملات هوایی عراق به اهداف غیر نظامی در چندین شهر ایران انجام شده است.

همچنین رویترز می‌افزاید؛ اعتقاد بر این است که موشک زمین به زمین که به بغداد شلیک شده یک اسکاد - بی ساخت شوروی است.

به گزارش دیگری از رویترز؛ ایران به تازگی پنجمین حمله موشکی دوربرد خود را به بغداد پایتخت عراق انجام داد.

رویترز افزود: سخنگوی عراق گفت موشک‌های ایران به یک منطقه مسکونی در مرکز شهر بغداد اصابت کرد و تلفات زیادی را به بار آورد و برخی ساختمان‌ها

حملات متقابل ایران و عراق در ادامه جنگ شهرها

◀ **حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد**

حمله موشکی ایران به بغداد که ساعت ۲۲/۳۰ پنجشنبه شب گذشته (دوم بهمن) صورت گرفت پایتخت عراق را به لرزه در آورد.

گزارش رویترز از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

در پی حمله موشکی ایران به بغداد که به دنبال حملات هوایی عراق به شهرها و شهرک‌های متعدد ایران ساعت ۲۲/۳۰ پنجشنبه شب گذشته (دوم بهمن) صورت گرفت رویترز گزارش داد: سکنه بغداد گفتند که صدای انفجار تا شعاع ۱۵ کیلومتری شنیده شد و ستونی از دود سیاه به آسمان بلند شد. رویترز با اشاره به اینکه این ششمین موشکی است که در ۱۱ روز گذشته به بغداد اصابت کرده است افزود: این حمله موشکی به دنبال حملات هوایی فشرده عراق به شهرها و شهرک‌های متعدد ایران صورت گرفته است. گزارش دیگر رویترز

—W. Seth Carus, «Ballistic Missiles Fired in the Iran-Iraq War, 1988-1980,» unpublished document, 9 May 1988 [expected to be published in 2002 in Joseph S. Bermudez, Jr., Steven Zologa, and Stephen Sewell, Scud: Weapon of

Terror (Darlington, VA: Darlington Press).]; Reuters, «Iran, Iraq trade blows with missiles, jets as offensive rages on southern battle front,» Toronto Star, 13 January 1987, p. A3, in Lexis-Nexis, www.lexis-nexis.com.

اطلاعات، ۶۵/۱۰/۲۵، ش ۱۸۰۸۱، ص ۱۴؛
Newspaper(65/10/25) 1987/01/14-
[www.lexis-nexis.com\(1065/25\)](http://www.lexis-nexis.com(1065/25))

کیهان، ۶۵/۱۰/۲۵، ش ۱۲۹۳۷، ص ۱۸؛
Dong-A Daily(65/10/25) 1986/09/12 -
Newspaper(65/10/25) 1987/01/14-

۱۹۸۷، ۰۱، ۱۵ (۶۵/۱۰/۲۵) - کیونگ یانگ شیمون، مقاله.

اطلاعات، ۶۵/۱۰/۲۷، ش ۱۸۰۸۲، ص ۱۴؛
دارلینگتون پرس، ۶۵/۱۰/۲۶
کیهان، ۶۵/۱۰/۳۰، ش ۱۲۹۴۱، ص ۳.
؛ www.lexis-nexis.com، 65/10/30
؛ Newspaper.65/11/1

نزدیکی بانمیل و ساعت ۱۰:۳۰ عصر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یک موشک اسکاد را به سمت بغداد شلیک کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، رویترز و آسوشیتدپرس از بغداد و تهران، عراق به تلافی حملات موشکی ایران به بغداد، چند شهر آن کشور از جمله تبریز، اصفهان و ... را بمباران هوایی کرد.

حمله هوایی عراق به شهرهای ایران

به گزارش خبرگزاری فرانسه، رویترز و آسوشیتدپرس از بغداد و تهران، عراق به تلافی حملات موشکی ایران به بغداد، چند شهر آن کشور از جمله تبریز، اصفهان و ... را بمباران هوایی کرد.

طبق اخبار منتشره از تهران که در پاریس شنیده شد پیش از این نیز ایران دو بار با موشک‌های زمین به زمین به پایگاه‌های نفتی و مناطق غیر نظامی شهر نیم میلیونی بصره دومین شهر عراق حمله کرده بود.

رئیس‌جمهور ایران [سید] علی خامنه‌ای در نماز جمعه تهران صدام حسین رئیس‌جمهور عراق را به‌عنوان مردی حریص و کثیف محکوم کرد و گفت که تعداد غیر نظامیان ایرانی کشته‌شده در اثر حملات هوایی عراق در دو هفته اخیر به ۱۷۸۰ نفر رسیده است.

می‌افزاید: ایران همزمان با شروع عملیات کربلای ۵، برای ششمین بار حمله موشکی زمین به زمین به بغداد را آغاز کرد و اهداف نظامی و اقتصادی شمال شرقی بغداد را مورد اصابت قرار داد و خسارت زیادی به آنها وارد کرد. در همین حال یک سخنگوی ارتش عراق گفت؛ موشک ایرانی به یک منطقه مسکونی از شهر برخورد کرده و ده‌ها نفر تلفات برجای گذاشته است. وی افزود؛ عراق حمله نیروهای ایرانی را که روز گذشته به شرق بصره انجام شد دفع کرد و ده‌ها هواپیمای جنگی را برای یورش به چندین شهر ایران بسیج کرد.

گزارش آسوشیتدپرس از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز در این زمینه از بغداد گزارش داد: پس از اینکه ایران گفت هواپیماهای عراقی در حمله به شهرهایش حداقل ۲۱۲ غیر نظامی را کشتند، روز پنجشنبه (دوم بهمن) یک موشک ایران به بغداد اصابت کرد. آسوشیتدپرس افزود: زمانی که این موشک ساعت ۲۲ به وقت محلی و ۲۲/۳۰ به وقت تهران به بغداد اصابت کرد صدای انفجاری قوی در این شهر ۴ میلیون نفری به گوش رسید. این خبرگزاری به نقل از خبرنگار عراقی خود در بغداد هم گزارش داد: آمبولانس‌ها و ماشین‌های آتش‌نشانی به محل اصابت موشک هجوم آورده بودند اما هیچ‌گونه اشاره‌ای به این محل نکرد.

ایران ساعت ۸:۳۰ صبح یک موشک «میان‌برد» به تأسیسات نفتی عراق در

حالی که در فاصله ۸ تا ۲۲ ماه جاری حدود یکصد حمله هوایی به بیش از سی شهر ایران به‌طور همزمان انجام داده است. آخرین حمله هوایی عراق به شهرهای ایران شب گذشته (دوشنبه ۶ بهمن) به شهر اصفهان بود. در حالی که چهار روز پیش عراق ظرف ۲۴ ساعت یازده شهر ایران را مورد تهاجم هوایی خود قرار داده است. از سوی دیگر، توپخانه سنگین ایران حملات خود را به خاک عراق ادامه داده است. ساکنان بصره اعلام داشته‌اند شهر بصره روز گذشته دوشنبه در معرض مداوم توپخانه سنگین ایران قرار گرفته؛ طوری که در هر ساعت سی راکت به‌سوی این شهر پرتاب شده. تهران نیز روز گذشته اعلام کرد بامداد روز گذشته دو فروند موشک به‌سوی شهر بصره پرتاب کرده است.

◀ حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

با آغاز مرحله جدید اقدامات بازدارنده و مقابله‌به‌مثل ایران، بغداد هدف یک فروند موشک دوربرد ایران قرار گرفت. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، حوالی ساعت ۲۰ دیشب (شنبه ۱۱ بهمن) رزمندگان اسلام با شلیک یک فروند موشک زمین به زمین به قلب بغداد مرحله جدیدی از اقدامات بازدارنده و مقابله‌به‌مثل خود را آغاز کردند.

تحلیل روزنامه السفير لبنان درباره نقش آمریکا و شوروی در جنگ ایران و عراق

دفتر نمایندگی روزنامه کیهان در بیروت اعلام کرد روزنامه السفير در شماره امروز خود در تحلیلی پیرامون جنگ ایران و عراق و عملیات اخیر کربلای ۵ نوشت: عملیات اخیر ایران در منطقه بصره موجب نگرانی دو ابرقدرت شده است؛ این نگرانی در بیانیه آمریکا و شوروی آشکار بود. این روزنامه می‌افزاید: اتحاد شوروی و آمریکا کمک‌های تازه به عراق کرده‌اند؛ شوروی موشک‌های زمین به زمین و هوا به زمین و آمریکا اطلاعات نظامی از تحرکات نیروهای ایرانی به عراق داده‌اند. همچنین آمریکا مبلغ ۳۳۸ میلیون دلار به عراق قرض داده است.

کاهش جنگ شهرها

به گزارش فرانس پرس، یک سخنگوی نظامی عراق شب گذشته اظهار داشت: عراق حملات هوایی خود را به شهرهای ایران به شکل محسوسی کاهش داده است؛ در حالی که نیروهای ایران مستقر در شرق بصره را به عقب‌نشینی وادار ساخته است. پایبندی به این آرامش، همزمان با آغاز کار پنجمین کنفرانس سران اسلامی که به‌ویژه مسئله جنگ ایران و عراق را که مدت شش روز است آغاز شده مورد بحث و تبادل نظر قرار خواهد داد. بغداد روز گذشته هیچ‌گونه گزارشی درباره حملات هوایی خود به شهرهای ایران منتشر نکرده است؛ در

گزارش رویترز از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

در پی شلیک یک فروند موشک از سوی رزمندگان اسلام به قلب بغداد، خبرگزاری رویترز در یک گزارش فوری از بغداد گفت: هفتمین موشک زمین به زمین در سال جاری میلادی، امشب (شنبه ۱۱ بهمن) به بغداد اصابت کرد. ساکنان شهر بغداد گفتند آنان ابتدا شعله موشک را در آسمان مشاهده کردند و چند ثانیه بعد صدای انفجار عظیمی در منطقه وسیعی از بغداد به شعاع چند مایل شنیده شد. ساکنان بغداد افزودند: در پی شنیده شدن صدای انفجار مهیب، ابر عظیمی از دود سیاه به آسمان برخاست و پنجره‌ها به فاصله یک کیلومتر از محل انفجار خرد شد. رویترز به نقل از شاهدان عینی گفت ماشین‌های آتش‌نشانی و آمبولانس‌ها در حال حرکت به طرف محل اصابت موشک بوده‌اند. این خبرگزاری در هماهنگی با رژیم صدام، همانند حملات موشکی قبلی، هیچ‌گونه اشاره‌ای به محل اصابت این موشک نکرده است.

گزارش دارلینگتون پارس از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران گزارش شلیک موشک اسکاد به «هدف نظامی استراتژیک» در بغداد رأس ساعت ۸:۳۰ شب را اعلام کرد.

اطلاعیه ستاد تبلیغات جنگ درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

ستاد تبلیغات جنگ با انتشار اطلاعیه‌ای با یادآوری حملات وحشیانه رژیم عراق به مناطق مسکونی کشورمان اعلام کرد ادامه حملات رژیم عراق به مناطق مسکونی ایران که در چند روز گذشته گسترش آن به شهادت و مجروح شدن تعداد دیگری از هموطنانمان منجر شد، سپاهیان اسلام را ناچار به تشدید اقدامات مقابله‌به‌مثل و بازدارنده‌شان کرده است. ستاد تبلیغات جنگ در این اطلاعیه با هشدار به مردم عراق تأکید کرد رزمندگان اسلام به رغم تمایل باطنی خود، اینک مصمم‌اند با شدت هرچه تمام‌تر به حملات دشمن به مناطق مسکونی ایران پاسخ دهند؛ لذا از مردم شهرهای عراق، به‌ویژه اهالی بغداد خواسته می‌شود برای در امان ماندن از عواقب ناشی از تشدید عکس‌العمل بازدارنده رزمندگان ما، نسبت به تخلیه کامل شهرهای عراق اقدام کرده و به ۴ شهر امن این کشور پناه ببرند.

ستاد تبلیغات جنگ در خاتمه یک‌بار دیگر خاطرنشان کرد، آنچه تا به حال رزمندگان اسلام انجام داده‌اند، هش‌داری بیش نبوده و حکام بغداد از امشب باید در انتظار ضربات مرگبار و کوبنده سپاهیان اسلام باشند. بدون شک عواقب ناشی از اقدامات بازدارنده رزمندگان اسلام به‌طور کامل متوجه رژیم عراق است.

تداوم شرارت‌های خود، همچنان منتظر پاسخ کوبنده‌تر رزمندگان اسلام باشند.

اعتراف رژیم عراق به اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

به گزارش خبرنگار روزنامه کیهان، فرماندهی کل نیروهای مسلح عراق در اطلاعیه شب گذشته (سه‌شنبه ۱۴ بهمن) خود اصابت یک فروند موشک زمین به زمین ایران به بغداد را مورد تأیید قرار داد.

رادیسو دولتی بغداد هم گزارش داد که یک موشک زمین به زمین ایران به بغداد اصابت کرد. این هشتمین موشک است که از ابتدای حمله ایران به بغداد شلیک شده است.

گزارش رویترز از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یکی از مراکز مهم بغداد

رویترز در گزارشی اعلام کرد، به گفته ساکنان بغداد، یک موشک زمین به زمین ایران صبح امروز (سه‌شنبه ۱۴ بهمن) به پایتخت عراق اصابت کرد. این هشتمین موشکی است که در سال جاری به سوی بغداد شلیک می‌شود. به گزارش رویترز از بغداد: ساکنان شهر گفتند، اصابت موشک، صدای انفجار شدیدی ایجاد کرد که در شعاع چندین کیلومتری شنیده شد و ابر عظیمی از دود سیاه و خاک را به آسمان بلند کرد. به گفته ساکنان بغداد، با انفجار موشک در ساعت ۶ و ۱۰ دقیقه (۶ و ۳۵ دقیقه صبح به وقت تهران)، شیشه‌های

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یکی از مراکز مهم بغداد

به گزارش سرویس خبری روزنامه کیهان، یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در پاسخ به شرارت‌های صدامیان جنایتکار در حمله به مناطق مسکونی شهرهای میهن اسلامی‌مان، صبح امروز (سه‌شنبه ۱۴ بهمن) یک فروند موشک زمین به زمین به یکی از مراکز مهم بغداد شلیک کرد.

خبرگزاری ایران ایرنا هم گزارش داد که این حمله موشکی به تلافی مرگ ۶۸ دختر دانش‌آموز در حمله هوایی عراق در ۲ فوریه انجام شد.

اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره حمله موشکی به یکی از مراکز مهم بغداد

در اطلاعیه ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که به مناسبت این حمله موشکی صادر شد آمده است؛ در پاسخ به جنایات ددمنشانه رژیم صهیونیستی حاکم بر عراق در حملات وحشیانه به مناطق مسکونی شهرها و به خاک و خون کشیدن جمعی از هموطنان مظلوممان، یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ساعت ۶/۳۵ دقیقه بامداد امروز (سه‌شنبه ۱۴ بهمن)، با یک فروند موشک زمین به زمین مناطق سیاسی-نظامی شهر بغداد را مورد هدف قرار داد.

یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در این اطلاعیه بار دیگر به جنایتکاران رژیم بعثی صهیونیستی صدام هشدار داد، در صورت

کوچک‌ترین تخطی جان تمامی آنها در خطر قرار خواهد گرفت.

به گزارش واحد مرکزی خبر از باختران، سروان ظهیرمحمد سعید که صبح دیروز (دوشنبه ۱۳ بهمن) به دلیل سرنگونی یک فروند هواپیماهای میراژ اف یک رژیم عراق در منطقه عملیاتی کربلای ۶ به اسارت نیروهای اسلام در آمد، درباره اصابت موشک زمین به زمین شلیک‌شده از سوی رزمندگان اسلام به بغداد در چند روز اخیر گفت: این موشک به داخل یک پادگان نظامی در بغداد اصابت کرده است. وی در پاسخ به این سؤال که به نظر شما آغازگر جنگ چه کسی بوده است گفت: من در آن موقع (قبل از شروع جنگ) در دانشکده بودم و همواره می‌شنیدم که توپخانه ما نواحی مرزی ایران را زیر آتش خود قرار می‌دهد. خلبان اسیر عراقی همچنین صریحاً اعتراف کرد که ما در منطقه عملیاتی کربلای ۵ از بمب شیمیایی استفاده کرده‌ایم.

◀ حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز مهم نظامی اقتصادی در بغداد

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرد در پاسخ به شرارت‌های جنایتکاران بعثی در حمله به مناطق مسکونی کشورمان، یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با یک فروند موشک زمین به زمین، ساعت ۲۰ پنجشنبه شب گذشته (۱۶ بهمن) یک مرکز مهم نظامی-اقتصادی در قلب بغداد را مورد هدف قرار داد.

ساختمان‌ها تا فاصله دو کیلومتری شکسته شد و بسیاری از مردم به پشت‌بام‌های منازل خود رفتند تا محل انفجار را مشاهده کنند. مقامات عراقی تعداد دقیق قربانیان حملات موشکی قبلی را ذکر نکرده‌اند اما اظهار داشته‌اند که در این انفجار تعدادی غیر نظامی کشته و مجروح شده‌اند.

عراق به دلایل امنیتی محل اصابت موشک‌ها را نیز مشخص نمی‌کند و تهران تهدید کرده بود که حملات هوایی عراق به شهرهای ایران را تلافی می‌کند.

اظهارات خلبان عراقی درباره اصابت موشک ایران به بغداد

به گزارش واحد مرکزی خبر از باختران: صبح دیروز یک فروند از هواپیماهای رژیم مزدور عراق از نوع میراژ اف یک در منطقه عملیاتی کربلای ۶ سرنگون شد و خلبان آن بنام سروان ظهیرمحمد سعید به اسارت نیروهای اسلام در آمد. وی پس از اسارت، در گفتگویی با خبرنگار واحد مرکزی خبر باختران شرکت کرد. خلبان اسیر عراقی در پاسخ به این سؤال خبرنگار روزنامه که پرسیده بود آیا شما در بمباران مناطق مسکونی کشورمان شرکت داشته‌اید پاسخ داد بله من در بمباران خرم‌آباد که دو روز پیش صورت گرفت شرکت داشتم که طی آن یکی از هواپیماهای ما توسط پدافند رزمندگان اسلام سرنگون شد. وی در ادامه این مصاحبه گفت: رژیم صدام برای اینکه نیت پلید خود را به اجرا در آورد و مبادا در این بین خلبانی دست از پا خطا کند، از زمان شروع مأموریت تا پایان آن، تمام اقوام نزدیک خلبان زیر نظر مأموران امنیتی قرار دارند و به محض

موشک بوده‌اند. این خبرگزاری‌های بین‌المللی همگی تأکید کرده‌اند که حمله موشکی اخیر ایران به بغداد، پس از حمله رژیم عراق به شهرهای مسکونی ایران صورت گرفته است و جمهوری اسلامی ایران هم قبلاً اعلام کرده بود به این اقدام مبادرت خواهد کرد و از مردم بغداد خواسته بود سریعاً این شهر را تخلیه کنند.

رادیو ایران که در بغداد شنیده می‌شود به عراقی‌ها هشدار داد پایتخت را ترک کنند تا "از حملات ایران در امان بمانند."

اظهارات وزیر سپاه پاسداران درباره ادامه حملات موشکی ایران به بغداد به گزارش سرویس خبری روزنامه اطلاعات، وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در گفتگوی اختصاصی با این روزنامه تأکید کرد رزمندگان اسلام با در اختیار داشتن امکانات وسیع و موشک‌های زمین به زمین آماده اجرای فرامین مسئولان جمهوری اسلامی و فرماندهی جنگ هستند تا اهداف مورد نظر در بغداد و دیگر شهرهای عراق را درهم بکوبند. رفیق دوست افزود: نیروهای ایران در منطقه عملیاتی کربلای ۵ هم‌اکنون آماده‌اند تا با عملیات گسترده و با سرعت هرچه بیشتر پاسخ دندان‌شکنی را به شرارت‌های رژیم بعثی عراق در حمله به مناطق مسکونی کشورمان بدهند. وی یادآور شد: در آینده نزدیک مناطق استراتژیک و نظامی-اقتصادی عراق شاهد حملات پی‌درپی و سنگین موشکی ایران خواهد بود. محسن رفیق‌دوست، ضمن اعلام این مطلب

یگان موشکی نیروی هوایی سپاه پاسداران یک‌بار دیگر به رژیم بعثی صهیونیستی عراق هشدار داد در صورت ادامه تجاوزات خود علیه شهرهای ایران بایستی منتظر انتقام‌جویی شدید رزمندگان اسلام باشد. این در حالی است که ستاد تبلیغات جنگ نیز ظهر روز پنجشنبه با انتشار اطلاعیه‌ای از مردم بغداد درخواست کرده بود تا برای در امان ماندن از اقدامات مقابله‌به‌مثل ایران هرچه سریعتر این شهر را تخلیه کنند.

در این اطلاعیه تأکید شده مسئولیت عواقب اقدامات مقابله‌به‌مثل رزمندگان اسلام که با شدت تمام انجام خواهد شد به عهده رژیم جنایتکار عراق است.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به یک مرکز مهم نظامی اقتصادی در بغداد

خبرگزاری‌ها و منابع خبری بین‌المللی لحظاتی پس از پرتاب موشک زمین به زمین ایران به سوی بغداد اعلام کردند بغداد در یک‌ماهه اخیر مورد اصابت نهمین موشک قرار گرفته است. این خبرگزاری‌ها اضافه کردند به آنها اجازه داده نشده است از محل اصابت موشک عکس و خبر تهیه کنند و مقامات عراق محل دقیق اصابت موشک را به دلایل امنیتی اعلام نکرده‌اند. خبرگزاری‌های مذکور تصریح کرده‌اند که ساعت ۷/۳۰ دقیقه به‌وقت محلی پنجشنبه‌شب (۱۶ بهمن) صدای یک انفجار پر قدرت در پایتخت عراق شنیده شده است و مردم بغداد گفته‌اند شاهد برخاستن توده عظیمی از دود غلیظ و گردوغبار از محل اصابت

بکوبیم؛ هرچند این عمل بازدارنده است لکن هر فرمانی فرماندهی جنگ صادر نماید ما قاطعانه انجام خواهیم داد.

وزیر سپاه به خبرنگار روزنامه گفت: حملات مقابله‌به‌مثل زمانی متوقف خواهد شد که دشمن بمباران مناطق مسکونی ما را قطع کند و قصد ما اذیت مردم عراق نیست لکن عملیات ما در جبهه‌ها تا پیروزی نهایی و سقوط صدام و انحلال حزب بعث عراق محکم‌تر از گذشته ادامه خواهد داشت و هیچ‌چیز در روند جنگ ما تأثیری نخواهد گذاشت.

◀ تشدید جنگ شهرها بین ایران و عراق

گزارش خبرگزاری رویترز و فرانسه درباره تشدید جنگ شهرها بین ایران و عراق

به گزارش رویترز و خبرگزاری فرانسه از بغداد و تهران، جنگ ایران و عراق که پس از چند روز آرامش در حال شدت گرفتن است، در روز یازدهم و دوازدهم فوریه مطابق با ۲۲ و ۲۳ بهمن‌ماه با حمله نیروی هوایی عراق علیه تهران پایتخت ایران و اقدام تلافی جویانه موشکی ایران علیه بغداد پایتخت عراق تلفات زیادی را از دو کشور بر جای گذاشت و باعث تشدید جنگ و حمله به شهرهای یکدیگر شد. در همین رابطه سخنگوی ارتش عراق در روز دوازدهم گفت، جنگنده‌های عراقی از نیمه‌شب یازدهم تا ساعت ۲۱:۴۵ پنجشنبه دوازدهم

به خبرنگار روزنامه اطلاعات گفت: همان‌طور که ملت عزیزمان این روزها شاهد هستند، پرتاب تعداد موشک‌های رزمندگان اسلام به عراق نسبت به سابق زیادتر شده است؛ هرچند ما مایل نیستیم به مردم عراق صدمه‌ای بزنیم؛ به همین علت به عناوین مختلف هم اعلام می‌کنیم مردم عراق شهرها را تخلیه کنند. وی افزود: با توجه به امکانات بسیار خوبی که از نظر موشک زمین به زمین در اختیار ماست، شلیک موشک‌های دوربرد ایران به مناطق استراتژیک عراق در آینده به مراتب بیشتر از گذشته خواهد شد و تا وقتی که صدام دست از شرارت‌های خود بردارد، همان‌طور که ستاد تبلیغات جنگ اعلام کرد، مجدد اعلام می‌کنیم شهروندان بغداد شهر را کاملاً تخلیه کنند و به شهرهای امن پناه ببرند تا از پرتاب موشک‌های ما به مردم آسیبی نرسد. وزیر سپاه اضافه کرد: تا ادامه شرارت‌های صدام، پرتاب موشک و بمباران شهرها و مناطق استراتژیک نظامی و اقتصادی عراق با آتش سنگین؛ به مراتب سنگین‌تر از گذشته ادامه خواهد داشت تا این دیوانه را به سر عقل بیاوریم و مجبور شود در جبهه‌های جنگ بجنگد نه اینکه در شهرها مردم بی‌دفاع و مظلوم ما را به خاک و خون بکشد. رفیق دوست افزود: از نظر موشک هیچ کمبودی نداریم و به اندازه کافی در اختیار رزمندگان اسلام قرار گرفته است و هر زمان که مسئولان جمهوری اسلامی ایران و فرماندهی جنگ اجازه دهند ما قادریم در روز تعداد زیادی موشک زمین به زمین به سوی بغداد پرتاب کنیم و شهرهای عراق را درهم

مقارن ساعت ۲۱ و ۸ دقیقه به وقت تهران به سوی بغداد شلیک شد به یکی از مناطق شمالی بغداد اصابت کرده است. این سخنگوی نظامی همچنین تأیید کرد که در جریان اصابت موشک ایران به یکی از نواحی پایتخت عراق خسارات و تلفات سنگینی بر بغداد وارد شده است.

سخنگوی نظامی ارتش عراق صبح روز گذشته نیز تأیید کرد که یک فروند از هواپیماهای عراقی در آسمان غرب ایران هدف قرار گرفته و سرنگون شده است. وی همچنین تأیید کرد که خلبان این هواپیما در جریان سقوط هواپیمایش کشته شده است.

بازتاب حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی نظامی عراق در بغداد

گزارش رادیو مونت کارلو درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی نظامی عراق در بغداد

رادیو مونت کارلو زمان اصابت موشک ایران به بغداد را ساعت ۸/۳۰ دیشب به وقت بغداد اعلام کرد و افزود در زمان وقوع حمله موشکی، نور خیره کننده‌ای محدوده‌ای از شمال بغداد را کاملاً روشن کرد. این ایستگاه رادیویی اضافه کرد، شهر بغداد نسبت به هفته گذشته خلوت تر شده و به نظر می‌رسد که اظهارات سخنگوی تبلیغات جنگ ایران و شلیک یک فروند موشک پس از ۲/۵ ساعت

به وقت محلی، شهر تهران را ۵ بار در شعله‌های آتش فرو بردند. وی همچنین گفت که عراق به ۱۱ شهر دیگر ایران از جمله تبریز نیز حمله کرده است.

حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی-نظامی رژیم عراق در بغداد

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران از تهران، به تلافی حملات دیروز (چهارشنبه ۲۲ بهمن) دشمن به مناطق مسکونی شهرهای کشورمان، ساعت ۲۱ و هشت دقیقه شب گذشته، بغداد هدف یک فروند موشک زمین به زمین رزمندگان اسلام قرار گرفت.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، موشک پرتاب شده به وسیله رزمندگان اسلام به طرف تأسیسات اقتصادی و نظامی رژیم عراق در بغداد شلیک شد. جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده است که حملات دشمن به مناطق مسکونی ایران را با شدت تمام پاسخ خواهد داد و رزمندگان اسلام با قدرت و قوت به مقابله با شرارت‌های دشمن تا قطع آنها ادامه خواهند داد.

اعتراف رژیم بغداد به اصابت موشک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به بغداد

به گزارش خبرنگار کیهان از اهواز، سخنگوی نظامی ارتش عراق شب گذشته تأیید کرد که موشک زمین به زمین ایران که چهارشنبه شب گذشته (۲۲ بهمن)

به‌سوی بغداد شلیک کنند.

گزارش خبرگزاری رویترز درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی نظامی عراق در بغداد

خبرگزاری رویترز از بغداد گزارش داد، ساعاتی پس از تهدید ایران، دیشب یک موشک زمین به زمین به شهر بغداد اصابت کرد و ستونی از دود سیاه و گردوغبار به آسمان برخاست. این خبرگزاری به نقل از ساکنان بغداد افزود: صدای انفجار ناشی از این حمله در سراسر این شهر ۴/۵ میلیونی انعکاس پیدا کرد و ساختمان منازل را کیلومترها دورتر از محل انفجار لرزاند. رویترز می‌افزاید: صدای آژیر ماشین‌های آتش‌نشانی و آمبولانس‌ها که به سرعت به محل اصابت موشک می‌شتافتند در شهر شنیده می‌شد. رویترز این بار نیز به محل اصابت موشک هیچ اشاره‌ای نکرده است.

رویترز اضافه کرد که این دهمین حمله موشکی ایران به بغداد از ابتدای سال جاری مسیحی است.

گزارش تلویزیون دولتی کویت درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی نظامی عراق در بغداد

تلویزیون دولتی کویت نیز در آخرین بخش خبری خود اصابت یک فروند موشک زمین به زمین ایران را تأیید کرد. این نخستین بار است که کویت

که از تهدید ایران می‌گذشت، گروه کثیر دیگری از ساکنان پایتخت عراق را مجبور به ترک این شهر کند. این ایستگاه رادیویی صبح امروز در نخستین گزارش خود از بغداد اعلام کرد در حالی که هنوز ۱۰ دقیقه از بمباران مناطق مسکونی تهران به‌وسیله هواپیماهای عراقی نگذشته بود، بغداد با یک فروند موشک زمین به زمین ایران مورد حمله قرار گرفت و صدای انفجار این موشک پایتخت عراق را به‌شدت لرزاند. ایستگاه رادیویی مونت کارلو همچنین گزارش داد که موشک ایران ساعت ۱۹/۳۰ دقیقه (به وقت بغداد) به پایتخت عراق اصابت کرده است. این ایستگاه رادیویی افزود: این دومین موشک ایران است که ظرف ۴۸ ساعت گذشته به‌سوی پایتخت عراق شلیک شده است.

گزارش روزنامه دیلی تلگراف درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی نظامی عراق در بغداد

خبرگزاری جمهوری اسلامی در لندن به نقل از روزنامه دیلی تلگراف نوشت: ایران تعداد زیادی موشک‌های زمین به زمین در اختیار دارد و اگر حملات عراق به شهرها ادامه یابد به‌وسیله آنها بغداد را مورد حمله قرار خواهد داد.

روزنامه دیلی تلگراف چاپ لندن، ضمن اعلام این مطلب، به نقل از محسن رضایی افزود: فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران گفت که ما هیچ‌گونه کمبود موشکی نداریم و نیروهای ما آماده‌اند تعداد زیادی از این موشک‌ها را

حمله قرار گرفت.

این عملیات که محدوده‌ای به وسعت ۳۰۰ کیلومتر مربع را در بر گرفته بود در عمق ۷۰ کیلومتری خاک عراق با همکاری مردم انجام شد. عملیات مقارن ساعت ۳ بامداد دیروز با رمز یا الله یا الله یا الله با شرکت نیروهای تیپ ویژه پاسداران قرارگاه رمضان و نیروهای اتحادیه میهنی کردستان عراق آغاز شد. در جریان این عملیات، یگان‌هایی از سپاه پنجم عراق مورد تهاجم قرار گرفتند که از جمله؛ مقر لشکر ۲۳ ارتش عراق نابود شد و طی آن، تعدادی از افسران عالی‌رتبه ارتش عراق به هلاکت رسیده یا زخمی شدند و تعدادی سلاح ضد هوایی نابود شد و تعدادی نیز به غنیمت رزمندگان اسلام در آمد.

گزارش خبرنگار اعزامی کیهان حاکی است که منطقه عمده عملیات فتح ۴ که در دل عمق ۷۰ کیلومتری هوایی و ۲۰۰ کیلومتری زمینی انجام شد، اربیل عراق بوده است. در این عملیات تأسیسات بزرگ رادار شمال عراق مستقر در ارتفاعات ۲۱۲۶ متری کرکوک منهدم شد، کلیه نفرات و تجهیزات مستقر در تأسیسات رادار پارازیت رصدخانه و نیز واحدهای پدافند منطقه نابود شدند، همچنین تأسیسات ساختمانی اقامت خارجیان که واحدهای رادار را اداره می‌کردند در این تهاجم نابود شد. تأسیسات راداری که در عملیات فتح ۴ نابود شد، مرکز رادار اربیل عراق بوده است که از مراکز هدایت هواپیماهای دشمن برای بمباران مناطق مسکونی غرب و شمال غرب کشورمان به شمار می‌رفته

گزارشی از حمله موشکی ایران به پایتخت عراق را از تلویزیون خود پخش می‌کند.

گزارش دارلینگتون پرس درباره حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تأسیسات اقتصادی نظامی عراق در بغداد

ایران به تلافی حملات هوایی عراق به ۱۸ شهر ایران که در هشتمین سالگرد انقلاب ۱۹۷۹ انجام داد و باعث کشته یا زخمی شدن تعداد زیادی غیر نظامی شد به وسیله نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یک موشک زمین به زمین اسکاد به بغداد شلیک کرد. این دهمین موشکی است که ایران در سال ۱۹۸۷ علیه بغداد پرتاب کرده است.

گزارش‌های رسیده از دهمین حمله موشکی ایران به بغداد نیز که شب گذشته صورت گرفت حاکی است که موشک زمین به زمین ایران به ناحیه شمالی شهر بغداد اصابت کرده است.

گزارش عملیات فتح ۴ و انهدام پایگاه راداری عراق در منطقه اربیل عراق

به گزارش خبرنگار اعزامی کیهان به قرارگاه رمضان، به تلافی حملات دشمن به شهرهای کشور اسلامی‌مان، بامداد دیروز کلیه مراکز نظامی و اقتصادی شهرهای دینا رواندوز قضاصدیق و خلیفان در عملیات مشترک فتح ۴ مورد

انبار بزرگ موشک آماده استفاده دارد و اگر شیطنت [عراق] ادامه یابد حملات ما به مراکز استراتژیک بغداد و سایر شهرها افزایش خواهد یافت.

کیهان، ۶۵/۱۱/۴، ش ۱۲۹۴۴، ص ۲؛

3 و Newspaper - 65/11/4

کیونگ یانگ ش.نمون، ۶۵/۱۱/۳؛

Darlington Press — 02/11/65

- Newspaper1987/01/24

کیهان، ۶۵/۱۱/۷، ش ۱۲۹۴۷، ص ۱۸؛

کیهان، ۶۵/۱۱/۷، ش ۱۲۹۴۷، ص ۱۸؛

اطلاعات، ۶۵/۱۱/۱۲، ش ۱۸۰۹۵، ص ۱۸؛

Darlington Press — 11/11/65

اطلاعات، ۶۵/۱۱/۱۴، ش ۱۸۰۹۷، ص ۱۸؛

کیهان، ۶۵/۱۱/۱۴، ش ۱۲۹۵۳، ص ۲؛

کیهان، ۶۵/۱۱/۱۵، ش ۱۲۹۵۴، ص ۲؛

- www.lexis-nexis.com14/11/65

جمهوری اسلامی، ۶۵/۱۱/۱۴، ش ۲۲۳۱، ص ۲؛

اطلاعات، ۶۵/۱۱/۱۸، ش ۱۸۱۰۰، ص ۱۸؛

کیهان، ۶۵/۱۱/۱۸، ش ۱۲۹۵۶، ص ۲؛

Darlington Press — 16/11/65

- www.lexis-nexis.com17/11/65

اطلاعات ۶۵/۱۱/۲۰، ش ۱۸۱۰۲، ص ۱۸؛

اطلاعات، ۶۵/۱۱/۲۳، ش ۱۸۱۰۴، ص ۱۸؛

است. این عملیات به هلاکت ۱۰۰۰ تن از نیروهای عراقی انجامید و ۲۵ تن از نفرات عراقی نیز به اسارت نیروهای مشترک در آمدند.

اطلاعیه قرارگاه خاتم درباره عملیات فتح ۴ رزمندگان اسلام در خاک عراق

بسم الله الرحمن الرحيم

رزمندگان پرتوان اسلام همزمان با ایام فرخنده دهه فجر و روز مبارک ۲۲ بهمن ساعت ۳ بامداد روز ۲۲ بهمن عملیات پارتیزانی فتح ۴ را با رمز یاالله در محدوده‌ای به وسعت ۳۰۰ کیلومتر مربع آغاز کرده و با هفتاد کیلومتر نفوذ در داخل خاک عراق موفق شدند ضربات و ضایعات سهمگینی به دشمن وارد آورند. در این عملیات، نیروهای تحت امر قرارگاه رمضان (مرکز عملیات نامنظم نیروی زمینی سپاه پاسداران) متشکل از تیپ ویژه پاسداران و با همکاری نیروهای اتحادیه میهنی کردستان عراق موفق شدند تأسیسات بزرگ رادار اربیل واقع در ارتفاع ۲۱۲۶ کرکوک که از مراکز مهم کنترل هواپیماها و مرکز شنود و استراق سَمع و پارازیت‌های رادیویی و رصدخانه عراق در این منطقه بود را به‌طور کامل منهدم کنند.

هشدار فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عراق

محسن رضایی، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، می‌گوید که سپاه یک

استقرار موشک‌های ایران در تنگه هرمز

اظهارات مقامات آمریکایی درباره استقرار موشک‌های ایران در تنگه هرمز

مقامات آمریکایی گفتند موشک‌های استیکس یا احتمالاً نوع چینی آن در صورتی که در محل مستقر شود برای ایران سلاح جدید جهت کاربرد در منطقه تنگه هرمز خواهد بود. سازمان اطلاعاتی آمریکا (سیا) اعلام کرد ایران شش سکوی موشکی ضد کشتی خود را در خشکی‌های نزدیک به جزیره هرمز مستقر کرده و جریان نفت از خلیج فارس را مورد تهدید قرار داده است.

تایمز لندن با نقل این خبر اضافه کرده است: به گزارش منابع جاسوسی آمریکا این موشک‌ها در خاک ایران و در سواحل کوهک و در جزیره قشم در نزدیکی بندرعباس مستقر شده است. گفته می‌شود که این موشک‌ها بین بیست و پنج تا پنجاه مایل برد دارند.

روزنامه دیلی تلگراف نیز در گزارشی با عنوان موشک‌هایی که نفت‌کش‌ها را تهدید می‌کند، ضمن چاپ نقشه‌ای از خلیج فارس و مشخص کردن نقطه روی

کیهان، ۶۵/۱۱/۲۵، ش ۱۲۹۶۱، ص ۲؛

Darlington Press — 24, 22/11/65

NewsPaper1987/02/13 -

www.lexis-nexis.com21/11/65 -

Dilip Hiro, The Longest War: The Iran-Iraq Military Conflict (New York: Routledge, 1991),

p. 200

Dong-A Daily1987/03/16 -

هنوز هیچ‌یک از موشک‌ها شلیک نشده است اما حضور آنها در منطقه به این معنی است که ایران آماده است جنگ کشتی‌ها با عراق در خلیج فارس را ادامه دهد.

کیهان، ۶۵/۱۱/۲۷، ش ۱۲۹۸۸، ص ۳.

نقشه به‌عنوان محل‌های استقرار موشک‌ها، به نقل از خبرنگار خود از واشنگتن نوشت: ایران در سرزمین‌های مشرف بر خطوط نفتی خلیج فارس در تنگه هرمز اقدام به استقرار موشک‌های ضد کشتی کرده است. گفته می‌شود که موشک‌های مذکور در دو نقطه در طول تنگه هرمز مستقر شد باشد. یکی در کوهک و دیگری در قشم. این گزارش سپس می‌افزاید: این موشک‌ها بیست فوت برد دارند و کلاهک‌هایی با خود حمل می‌کنند که دارای هزار پوند ماده منفجره است. ایران قبلاً هم با استفاده از موشک‌های ایتالیایی (دریا کوش) به حملات موشکی یا بمباران‌های هوایی کشتی‌ها مبادرت کرده است که قدرت تخریبی موشک‌های ایتالیایی یک‌پنجم قدرت موشک‌های اچ وای دو است.

روزنامه هرالد‌تریبون نیز به نقل از سرویس خبری نیویورک‌تایمز از واشنگتن اضافه کرد: این برد موشکی برای ایران کافی است که تمام خلیج فارس و خارج از آن در فراسوی تنگه هرمز را هدف قرار دهد.

نورمن پولار که یک تحلیلگر امور دریایی است می‌گوید: هر یک از این موشک‌ها می‌تواند یک نفت‌کش غول‌پیکر را به‌گونه‌ای غرق کند که دهانه تنگه هرمز را ببندد. این احتمال که ایران قصد بستن تنگه هرمز را داشته باشد کم است زیرا ایران می‌خواهد از این تنگه برای خود نیز استفاده کند اما ایران به‌رحال مایل است این زنگ خطر را به صدا در آورد که ایران توان بستن این تنگه را دارد.

سازشده

مرز پروز تیری سامان

مرز پروز تیری
می دهد سامان